

เสริมสร้างประเทศไทยให้แข็งแกร่ง ยืนหยัดในทุกสถานการณ์

สารบัญ

3	สารจากประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
5	จุดมุ่งหมายของเรา
7	จุดเด่นทางการเงินและด้านการดำเนินงาน
18	คณะกรรมการบริษัทและคณะผู้บริหารบริษัท
ส่วนที่ 1	การประกอบธุรกิจและผลการดำเนินงาน
23	โครงสร้างและการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท
49	การบริหารจัดการความเสี่ยง
59	การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน
81	การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ
89	ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลสำคัญอื่น
ส่วนที่ 2	การกำกับดูแลกิจการ
95	นโยบายการกำกับดูแลกิจการ
107	โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการและข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหาร พนักงานและอื่นๆ
125	รายงานผลการดำเนินงานสำคัญด้านการกำกับดูแลกิจการ
143	การควบคุมภายในและรายการระหว่างกัน
ส่วนที่ 3	งบการเงิน
160	
ส่วนที่ 4	การรับรองความถูกต้องของข้อมูล
262	
เอกสารแนบ 1	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชี และการเงิน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชีและเลขานุการบริษัท
265	
เอกสารแนบ 2	รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย
291	
เอกสารแนบ 3	รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (compliance)
295	
เอกสารแนบ 4	ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจและรายละเอียดเกี่ยวกับรายการประเมินราคาทรัพย์สิน
299	
เอกสารแนบ 5	นโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการและจรรยาบรรณธุรกิจ
305	
เอกสารแนบ 6	รายงานคณะกรรมการตรวจสอบและรายงานของคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ
342	

อนาคตที่ยืดหยุ่น

ปี 2563 นั้นนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง และทำให้เราเข้าใจถึงความสำคัญของความยืดหยุ่น (resilience) ของบริการโทรคมนาคม ในสังคมไทย ธุรกิจและวิถีการทำงาน ของดีแทคนั้นเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วกว่าที่เคยประสบตลอด สามทศวรรษของการดำเนินงาน ศูนย์บริการและร้านค้าของดีแทค ต้องหยุดให้บริการเป็นระยะเวลาหลายสัปดาห์ และผู้คนจำนวนมากได้ปรับเปลี่ยนมาทำงานจากที่บ้าน ขณะที่นักท่องเที่ยวนั้น ลดจำนวนลงในพริบตา และประชากรไทยและแรงงานต่างด้าว หลายล้านคนก็หลีกเลี่ยงกลับภูมิลำเนา แต่การระบาดของโควิด-19 (COVID-19) ก็ยังช่วยเร่งให้เกิดการใช้งานช่องทางดิจิทัลในระดับ ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน อันเนื่องมาจากมาตรการการเว้นระยะห่าง ทางสังคม ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอย่างดีแทค จึงมีบทบาทใน ฐานะบริการพื้นฐานที่มีความจำเป็นยิ่งยวดในการขับเคลื่อน กิจกรรมทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยให้เดินหน้าต่อไป อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

การทำในสิ่งที่ถูกต้อง

จุดมุ่งหมายของเราในการ “เชื่อมต่อทุกคนกับทุกสิ่งที่สำคัญ และ เสริมสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง” จึงสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจน กว่าที่เคยเป็นมา ในยามที่อาคารสำนักงานต่าง ๆ ในย่านธุรกิจ ต้องปิดตัวลงชั่วคราว ลูกค้าของดีแทคก็เปลี่ยนมาใช้บริการประชุม ในรูปแบบออนไลน์แทน โดยส่วนใหญ่การใช้งานนั้นเกิดขึ้นในย่าน อยู่อาศัย ขณะที่แอปพลิเคชันสั่งอาหารออนไลน์นั้นช่วยต่อ ลมหายใจให้กับร้านอาหารภายใต้คำสั่งล็อกดาวน์ และในยามที่ พรมแดนถูกปิดและกิจกรรมต่าง ๆ ถูกยกเลิก การโทรหาเพื่อนและ ครอบครัวจึงเป็นเครื่องสร้างกำลังใจขึ้นดี

การทบทวนความสำคัญของบริการต่าง ๆ ของดีแทคนั้น ยังเป็นแรง ผลักดันให้เรายังต้องดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบและ ตั้งอยู่บนหลักจริยธรรม ความแข็งแกร่งยืดหยุ่นของเรานั้นจึง ยึดโยงกับการทำในสิ่งที่ถูกต้องต่อสังคม ลูกค้า และพนักงานของ เรา และเพื่อเป็นการสนับสนุนหลักดีแทคธรรมาภิบาล (dtac's Code of Conduct) เราได้เปิดตัวหลักสูตรอบรมต่าง ๆ เพื่อสร้าง วัฒนธรรมองค์กรที่ใส่ใจต่อการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ การนำ ข้อมูลของลูกค้ามาใช้ในทางที่ผิด และการโจมตีทางไซเบอร์และ การรั่วไหลของข้อมูลในโลกออนไลน์

‘ชาเลนเจอร์’ ผู้รับฟังเสียงของลูกค้า

ในแง่ของความปลอดภัย การปฏิบัติงานแบบไร้สัมผัส (touch-free) นั้นกลายเป็นอีกรากฐานสำคัญในการมอบบริการที่ยืดหยุ่น ดีแทคได้มอบบริการโทรฟรี อินเทอร์เน็ตฟรี และประกันโควิด-19 เพื่อให้การสนับสนุนลูกค้าของเราในช่วงที่มีการล็อกดาวน์ครั้งแรก แต่ดีแทคก็พยายามมุ่งเน้นไปที่การใช้งานช่องทางดิจิทัลมากที่สุด เพื่อให้ลูกค้าของเราสามารถเข้าถึงบริการของเราได้ทุกที่และทุก เวลาในระยะยาว

ทั้งนี้ เราประสบความสำเร็จในการพัฒนาระบบนิเวศทางดิจิทัลของดีแทคแอป เราได้ต่อยอดบริการดีแทคเวิลด์สำหรับลูกค้าระบบเติมเงินผ่านการเปิดตัว dtac coins ซึ่งลูกค้าจะได้รับรางวัลทุกๆ ครั้งที่ใช้จ่ายผ่านแอปพลิเคชัน คล้ายกับการเล่นเกม เรายังได้เดินหน้าปรับปรุงอัลกอริทึมของเรา ซึ่งใช้เทคโนโลยี machine learning ในการมอบคำแนะนำให้กับลูกค้า อันเป็นที่มาของยอดขายแพ็คเกจเสริมที่เพิ่มขึ้นเกือบครึ่งของเรา และทำให้ดีแทคแอปสามารถรักษาระดับในฐานแอปพลิเคชันผู้ให้บริการเครือข่ายที่มีอัตราผู้ใช้งานสูงสุด

แต่ความสร้างสรรค์ของดีแทคนั้นไม่ได้จำกัดอยู่แค่ช่องทางดิจิทัลเท่านั้น ในงานที่ข้อมูลการใช้งานเครือข่ายของเราแสดงให้เห็นการอพยพกลับภูมิลำเนาของประชากรในกรุงเทพฯ ในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ทีมงานฝ่ายขายของเราจึงต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการเข้าถึงลูกค้าในระดับภูมิภาค และได้พัฒนาช่องทางการขายของเรา โดยร่วมกับร้านค้าในตลาดสด สถานีบริการน้ำมัน และร้านสะดวกซื้อรายย่อย เพื่อให้ลูกค้าของเรายังคงเข้าถึงบริการของเราได้

เครือข่ายที่มุ่งเน้นคุณค่า

นอกจากเรื่องช่องทางการจัดจำหน่ายแล้ว การย้ายถิ่นฐานของผู้คนจำนวนมากและความต้องการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้นก้าวกระโดดนั้นยังสร้างความท้าทายให้ดีแทคในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน การขยายเทคโนโลยี Massive MIMO และโครงข่าย TDD อย่างต่อเนื่องทำให้เราสามารถขยายขีดความสามารถในการใช้งาน 3 เท่าในพื้นที่ที่มีการใช้งานหนาแน่นทั่วประเทศ และอุปกรณ์สื่อสารที่ลูกค้าส่วนใหญ่ใช้งานก็รองรับกับเทคโนโลยีดังกล่าวอยู่แล้ว

อีกหัวข้อใหญ่ของปี 2563 นั้นหนีไม่พ้นเรื่อง 5G ในเดือนกุมภาพันธ์ เราได้ประมูลคลื่น 26 GHz จำนวน 200 MHz และเป็นผู้ให้บริการรายแรกที่น่าเอาเทคโนโลยี 5G มาใช้ทั้งในเชิงพาณิชย์และอุตสาหกรรม เราได้ทำงานใกล้ชิดกับผู้นำในภาคอุตสาหกรรมในการบุกเบิกโซลูชัน 5G สำหรับใช้งานกับกล้องตรวจการอัจฉริยะ การขนส่ง และมาตรอัจฉริยะ (smart metering) อันเป็นหัวใจสำคัญของเมืองอัจฉริยะหรือสมาร์ทซิตีที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี 5G และในไตรมาสที่ 4 เรายังได้เปิดใช้งาน 5G บนคลื่นย่านความถี่ 700 MHz อีกด้วย เพื่อรับประกันว่าเราจะสามารถให้บริการได้อย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพทั่วประเทศ

เราเดินหน้าพัฒนาเครือข่าย 4G และ 5G โดยอาศัยประสบการณ์ของลูกค้าและการวิเคราะห์ชุดข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) เพื่อระบุพื้นที่การขยายเสาสัญญาณที่จะเป็นประโยชน์ต่อลูกค้าของเรามากที่สุด กลยุทธ์การทำงานแบบขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและมุ่งเน้นคุณค่านี้เอง ทำให้เครือข่ายของเราเป็นเครือข่ายที่มีความเร็วในการ

ดาวน์โหลดสูงสุดในปีนี้ จากการจัดอันดับของเว็บไซต์อิสระหลายแห่งซึ่งทำการทดสอบความเร็วอินเทอร์เน็ต สะท้อนความมีประสิทธิภาพของกลยุทธ์ของเรา

การลดความซับซ้อนของกระบวนการทำงานและสร้างองค์กรยุคใหม่

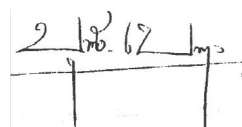
เมื่อสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังเช่นในปี 2563 เราต้องปรับเปลี่ยนวิถีการทำงานของเราให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นด้วย ในประเทศไทย ดีแทคเป็นองค์กรขนาดใหญ่แห่งแรกและแห่งเดียวที่ประกาศให้การทำงานแบบยืดหยุ่น (flexible work) นั้นคงอยู่ถาวร อันเป็นส่วนหนึ่งของจุดมุ่งหมายของเราในการมอบอิสระและอำนาจในการตัดสินใจให้สมาชิกในทีม ภายใต้วิธีการบริหารงานแบบ 'tight-loose-tight' ของดีแทค คือการชัดเจนในเรื่องความคาดหวัง ยืดหยุ่นในวิธีการที่พนักงานใช้ในการบรรลุเป้าหมาย และชัดเจนในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ

การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำไปสู่แผนการอื่นๆ ในการเพิ่มพูนศักยภาพภายในองค์กร และการทบทวนสมรรถนะหลัก (core competency) ขององค์กร โดยเรากำลังฝึกให้ผู้บังคับบัญชาทำงานเสมือนเป็นโค้ช และพนักงานระดับหัวหน้าสามารถสร้างสรรค์ผลงานด้วยตัวเอง (individual contributor) นอกจากนี้ เรายังสนับสนุนให้พนักงานทุกคนนำเทคโนโลยี 'อโตเมชัน (automation)' มาใช้ในการทำงานที่เป็นกิจวัตรหรือต้องทำซ้ำๆ และมีเป้าหมายที่จะนำระบบอโตเมชันเข้ามาทำงานเหล่านี้ทั้งหมดภายในปี 2566

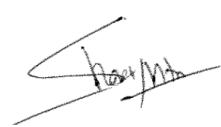
เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ซึ่งเราได้ประกาศความร่วมมือกับอีริคสันในด้านหน่วยปฏิบัติการด้านโครงข่ายล้ำสมัย ในปี 2563 ดีแทคและเทคนาฮินดรา (Tech Mahindra) ได้ร่วมเป็นพันธมิตรในการยกระดับระบบปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ การร่วมงานกับองค์กรแถวหน้าของโลกทำให้ดีแทคสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยได้ต่อเนื่อง และทำให้เราสามารถมุ่งเน้นไปที่การดูแลลูกค้ามากยิ่งขึ้น

Better Together

โลกของเราได้เปลี่ยนแปลงแล้วโดยสิ้นเชิง แต่ดีแทคเองก็เปิดรับความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมในการก้าวไปสู่ความสำเร็จในปี 2564 ดีแทคไม่เคยหยุดเชื่อมต่อทุกคนกับสิ่งที่สำคัญที่สุดและมุ่งสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง และเราจะบรรลุจุดมุ่งหมายของเราทั้งสองข้อนี้ไม่ได้เลย หากปราศจากการสนับสนุนของลูกค้า ผู้ถือหุ้น พนักงาน คู่ค้า และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาครัฐ ขอขอบคุณที่ให้ความไว้วางใจในดีแทคอย่างต่อเนื่อง

นุชชัย เบญจรงค์กุล
ประธานกรรมการ

ชาตรี เมห์โรตรา
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

จุดมุ่งหมายของเรา

เชื่อมต่อทุกคนกับทุกสิ่งที่สำคัญที่สุด
และมุ่งสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง

บริการโทรคมนาคมเป็นความต้องการพื้นฐานและเป็นเสมือนเส้นเลือดใหญ่ที่หล่อเลี้ยงสังคมยุคปัจจุบัน ตลอดระยะเวลา
กว่า 30 ปี ดีแทคได้ส่งมอบบริการโทรคมนาคมแก่ลูกค้า เพื่อใช้ในการทำงาน รับชมความบันเทิงรูปแบบต่างๆ และในการ
ติดต่อสื่อสาร เราส่งมอบบริการของเราผ่านวิธีการที่ปลอดภัย น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่าน
สู่เศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทย

กลยุทธ์

Must-Win Battles และการสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง

ยึดหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

กลยุทธ์ของเราตั้งอยู่บนหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นผ่านวิธีการที่เราดำเนินธุรกิจและบริหารจัดการสภาพแวดล้อมทางธุรกิจของเรา เรามุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้องด้วยวิธีการที่ถูกต้อง เพื่อยกระดับมาตรฐานการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย เราให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม การจัดการกับข้อมูลของลูกค้าด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม และให้การสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศ

Must-Win Battle

1

‘ชาเลนเจอร์’ ผู้รับฟังเสียงลูกค้า

เรายึดความต้องการของลูกค้าเป็นหลักเสมอ พร้อมทั้งเดินหน้าสร้างความประทับใจให้กับลูกค้าผ่านราคาที่คุ้มค่า บริการที่ตอบโจทย์ ช่องทางการจัดจำหน่ายที่เข้าถึง และสัญญาณที่ดี เราสร้างความแตกต่างในตลาดผ่านการนำเสนอโซลูชันใหม่ๆ ที่สร้างสรรค์ และมากกว่าเทคโนโลยี เพื่อให้การสนับสนุนลูกค้าของเราในชีวิตประจำวัน

Must-Win Battle

2

เครือข่ายที่มุ่งเน้นคุณค่า

เราจะไม่หยุดพัฒนาเครือข่ายของเราด้วยเทคโนโลยีและโซลูชันต่างๆ เพื่อมอบสิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับลูกค้า กล่าวคือ ความเร็วเครือข่ายและความครอบคลุมของสัญญาณที่ดียิ่งขึ้น กระบวนการทำงานที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลนั้นช่วยให้เราทราบว่าต้องมุ่งพัฒนาไปที่จุดใด เพื่อให้สามารถยกระดับประสบการณ์การใช้งานของลูกค้ามากที่สุด

Must-Win Battle

3

ลดความซับซ้อนของกระบวนการทำงานและสร้างองค์กรยุคใหม่

ในส่วนของบริษัทหลัก (core business) เราเดินหน้าลดความซับซ้อนของกระบวนการทำงานและปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งรวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการทำงาน และการสร้างภาวะผู้นำที่ตอบสนององค์กรเพื่อส่งมอบความเร็วและประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับลูกค้าของเรา

จุดเด่นทางการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	2561	2562	2563
ผลการดำเนินงาน			
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	65,325	63,333	59,993
รายได้รวมจากการขายและการให้บริการ	75,290	81,167	78,818
กำไรก่อนหักดอกเบี้ย ภาษี ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย* (EBITDA)	28,391	30,417	30,193
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัท	(4,369)	5,422	5,107
งบดุล			
สินทรัพย์รวม	150,958	167,258	174,280
หนี้สินรวม	129,028	142,292	149,965
ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม	21,930	24,966	24,315
อัตราส่วนทางการเงิน			
อัตรากำไร EBITDA margin	37.7%	37.5%	38.3%
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	-17.1%	23.1%	20.7%
อัตราหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA **	1.2	2.1	2.3
ข้อมูลหลักทรัพย์			
จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	2,368	2,368	2,368
กำไรต่อหุ้น (บาทต่อหุ้น)	(1.85)	2.29	2.16
ราคาต่อหุ้น (บาท)***	43.25	53.25	33.25

* EBITDA ก่อนรายการพิเศษอื่น ๆ

** อัตราหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA ตั้งแต่ปี 2562 มีการรวมหนี้สินตามสัญญาเช่า ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน TFRS16

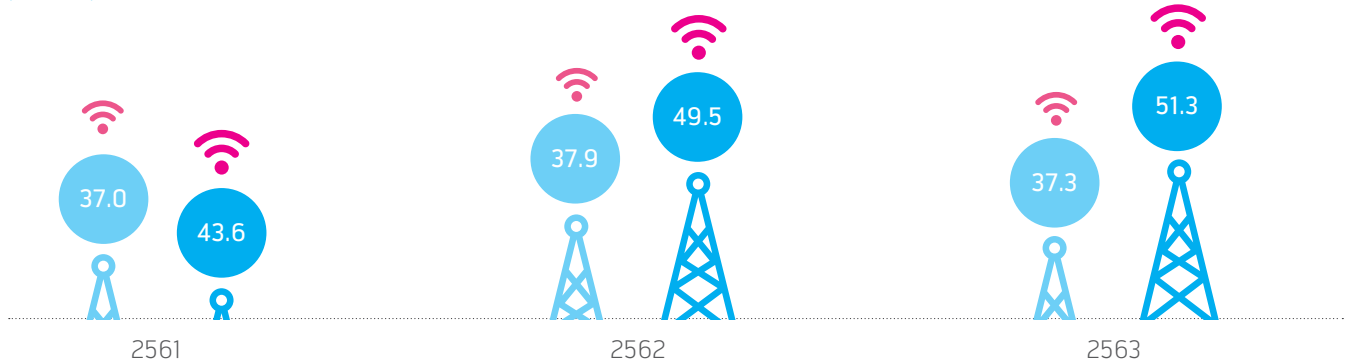
*** ณ วันทำการสุดท้ายของแต่ละปีปฏิทิน

จุดเด่นด้านการดำเนินงาน

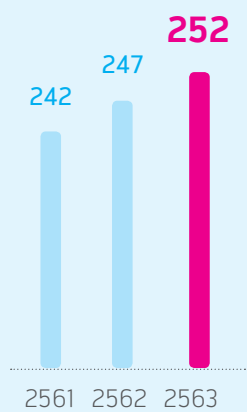
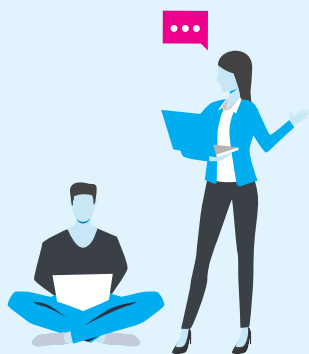
จำนวนสถานีฐาน
(พันสถานี)**

● สถานีฐาน 3G

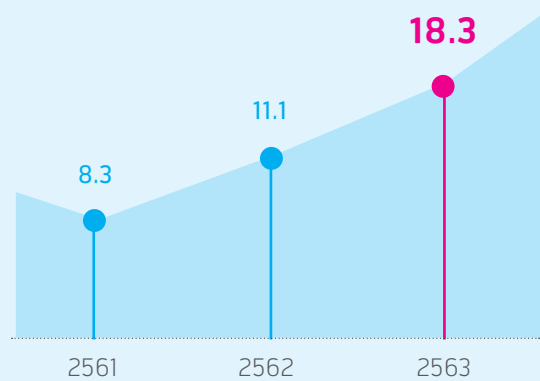
● สถานีฐาน 4G

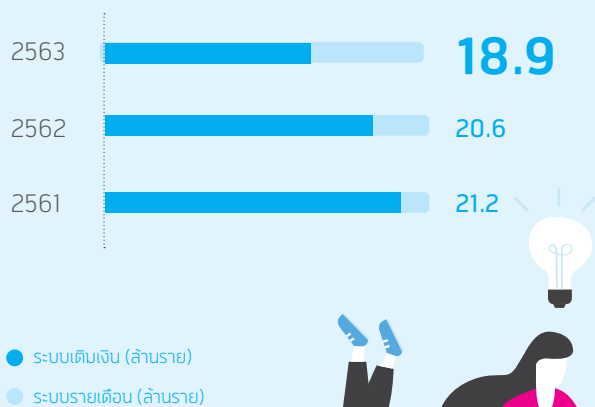
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย*
(บาทต่อเดือน)

ปริมาณการใช้งานข้อมูล
(GB ต่อเดือน ต่อผู้ใช้บริการ)

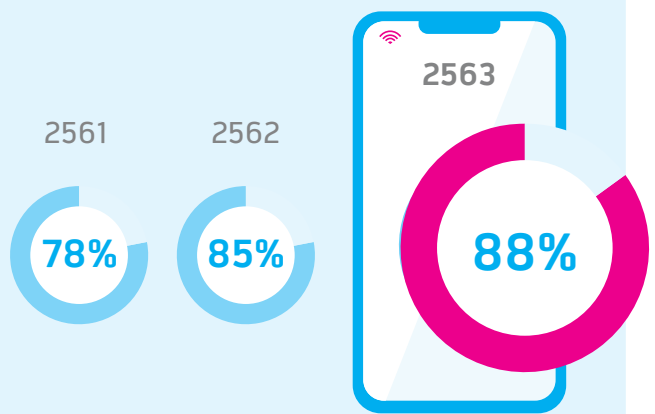
จำนวนผู้ใช้บริการ
(ล้านราย)

● ระบบเติมเงิน (ล้านราย)
● ระบบรายเดือน (ล้านราย)

สัดส่วนของผู้ใช้สมาร์ทโฟน
(% ของผู้ใช้บริการรวม)

* ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย โดยเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ถือปฏิบัติในแต่ละปี

** สถานีฐานที่ติดตั้งแล้ว ซึ่งรวมถึงที่ยังอยู่ภายใต้กระบวนการขอใบอนุญาต และที่อยู่ภายใต้คลื่นพัสดุที่ออก

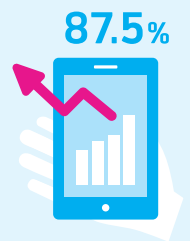
หัวใจของดีแทค

ที่ดีแทค เราขับเคลื่อนด้วยจุดมุ่งหมายที่จะเชื่อมต่อลูกค้าของเรากับทุกสิ่งที่สำคัญ และเสริมสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่งผ่านบริการการเชื่อมต่อและบริการดิจิทัลใหม่ๆ เราดูแลลูกค้าของเราด้วยหัวใจ ผ่านการพัฒนาบริการที่รองรับความต้องการในชีวิตประจำวันของลูกค้า ราคาจับต้องได้ และใช้งานสะดวก นี่คือวิธีการที่เราทำให้บริการการเชื่อมต่อมือถือกลายเป็นรากฐานความยืดหยุ่น (resilience) ของเรา

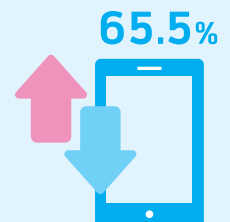
ชาร์ิต เมห์โรตรา

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

“ปี 2563 เป็นปีที่ยากลำบากสำหรับลูกค้าของเรา ดีแทคจึงได้นำอินเทอร์เน็ตฟรีและคำโทรฟรีให้กับลูกค้า แต่เราไม่หยุดแค่นั้น เรายังได้พัฒนาบริการใหม่ๆ ในการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน นับตั้งแต่การมอบประกันโควิด-19 ฟรีไปจนถึงคูปองส่วนลดค่ายาและบริการส่งอาหารซึ่งเรียบง่าย ก่อให้เกิดประโยชน์ และเข้าถึงได้จากทุกที่ นี่คือนวัตกรรมที่ของดีแทค”

อัตราการใช้งานสมาร์ทโฟน
ณ เดือนธันวาคม 2563

อัตราการใช้งานดาต้า
ที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2562 ถึง 2563

อัตราการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้น
ในปี 2563 ผ่านแอปพลิเคชันประชุม
ทางไกลที่ได้รับความนิยมสูงสุด

เชื่อมต่อกับคุณทุกที่

ในปี 2563 ประเทศไทยต้องเผชิญกับการย้ายถิ่นฐานของประชากรในระดับที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน แรงงานจากต่างจังหวัดนั้นเดินทางกลับภูมิลำเนา พนักงานบริษัทในย่านใจกลางเมืองต้องปรับเปลี่ยนมาทำงานจากที่บ้านในย่านชานเมือง อันเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่จำนวนนักท่องเที่ยวนั้นหดตัวลง และแรงงานต่างด้าวที่นั่นหลังไหลกลับบ้าน ดีแทคตอบรับปัญหานี้ด้วยการเพิ่มจำนวนเสาสัญญาณทั่วประเทศเพื่อรองรับพฤติกรรมการใช้งานที่เปลี่ยนไป และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้เราสามารถมอบบริการได้ต่อเนื่องภายใต้การเว้นระยะห่างทางสังคมในยุควิถีใหม่

ประเทศ ดินกูรอนันท์

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี

“โครงข่ายของดีแทคเติบโตต่อเนื่องตลอดทั้งปี ทั้งในแง่ความครอบคลุมของสัญญาณและขีดความสามารถ เทคโนโลยี Massive MIMO ทำให้เราสามารถขยายขีดความสามารถในการใช้งาน 3 เท่าในพื้นที่ที่มีการใช้งานหนาแน่นทั่วประเทศ ขณะที่การบุกเบิกเทคโนโลยี 5G บนคลื่น mmWave นั้นเป็นรากฐานสำคัญของเมืองอัจฉริยะหรือสมาร์ทซิตี้ในอนาคต”

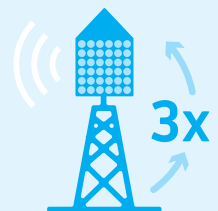
ทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย

“ด้วยกลยุทธ์ของดีแทคในการสร้างเครือข่ายสำหรับคนไทยทุกคน ไม่ว่าลูกค้าจะอยู่ที่ไหน หรือใช้งานบนอุปกรณ์สื่อสารใดก็ตาม ทำให้ดีแทคต้องมอบบริการผ่านช่องทางใหม่ๆ ดีแทคได้ใช้ความสามารถในการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายใหม่ๆ ในช่วงล็อกดาวน์ ซึ่งการเข้าถึงศูนย์บริการและร้านค้าของดีแทคนั้นมีข้อจำกัด และมีการสั่งให้กลับภูมิลำเนาของประชากรจำนวนมาก อาทิ ร้านขายของชำ สถานบริการน้ำมัน ร้านค้าในตลาด ร้านขายยา รวมถึงเพจเฟซบุ๊กร้านค้าของเรา และช่องทางไลน์ ทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงบริการของดีแทคได้ทุกที่ๆ พวกเขาต้องการเรามากที่สุด”

อัตราการใช้งานดาต้าที่เพิ่มขึ้น
ในต่างจังหวัดและพื้นที่อยู่อาศัย
เมื่อเทียบกับย่านใจกลางกรุงเทพฯ
ในช่วงล็อกดาวน์ ในระหว่างเดือนมีนาคม
ถึงเมษายน 2563

ขีดความสามารถโครงข่ายที่เพิ่มขึ้น
จากการขยายเทคโนโลยี
Massive MIMO และ TDD
ในพื้นที่ที่มีการใช้งานหนาแน่น

ความเร็วในการดาวน์โหลดของโครงข่าย
ดีแทค เมื่อเทียบกับผู้ให้บริการรายอื่นๆ
จากการจัดอันดับประสบการณ์ใช้งาน
เครือข่ายมือถือโดย OpenSignal
ในปี 2563

ประสบการณ์การใช้งาน ที่มุ่งเน้นลูกค้าเป็นหลัก

การช่วยให้ลูกค้าของเราสามารถใช้ชีวิตในยุคดิจิทัลนั้น ได้กลายเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้อง
กับประเด็นสุขภาพและการสร้างความแข็งแกร่งยืดหยุ่นในด้านเศรษฐกิจในปี 2563
ดีแทคได้พัฒนาระบบนิเวศของบริการบนดีแทคแอปและช่องทางออนไลน์ เพื่อ
ดึงลูกค้าของเรา นับตั้งแต่ใช้งานระบบเติมเงิน ไปจนถึงลูกค้า SME ให้คุ้นเคย
กับสภาพแวดล้อมดิจิทัล (digital environment) มากขึ้น ในฐานะผู้ให้บริการ
โทรคมนาคม เราถือว่าการลดความเหลื่อมล้ำทางดิจิทัลในสังคมไทยนั้นเป็นความ
รับผิดชอบหลักของเรา

ชาว รี เร็น

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด

“ลูกค้าของเราเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปี 2563 เช่นเดียวกับดีแทคเอง เรา
คือผู้ให้บริการเครือข่ายรายแรกในประเทศไทยที่เข้าถึงลูกค้าผ่านช่องทาง
TikTok และ Facebook LIVE เราได้ยกระดับระบบนิเวศดิจิทัลของเราด้วยบริการ
ดีแทครีวอร์ดสำหรับลูกค้าระบบเติมเงิน การเปิดตัว dtac Coins และ
ประสบการณ์รูปแบบใหม่ในการเลือกซื้อเบอร์มงคลออนไลน์ ลูกค้าสามารถ
สัมผัสประสบการณ์การใช้งานบนโลกออนไลน์และออฟไลน์ได้อย่างไร้รอยต่อ
และดีแทคก็พร้อมให้การสนับสนุน”

ราจีฟ บาวา

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มธุรกิจ

“ในปีซึ่งเต็มไปด้วยความท้าทายสำหรับภาคธุรกิจไทยนี้ ดีแทคยังคงเดินหน้า
มอบบริการโซลูชันที่เรียบง่าย ไร้กังวล เพื่อช่วยให้องค์กรและธุรกิจ SME สามารถ
มุ่งเน้นไปที่ประสิทธิภาพการทำงานได้อย่างเต็มที่ เราพร้อมให้การสนับสนุนต่างๆ
ไม่ว่าจะเป็นการช่วยธุรกิจ SME ควบคุมค่าใช้จ่ายที่เกิดจากบริการการสื่อสาร
ไปจนถึงการมอบบริการโซลูชันคลาวด์ที่ช่วยให้ผู้ประกอบการก้าวสู่ความสำเร็จ
ในโลกดิจิทัลแห่งอนาคต”

อัตราการเติบโตของผู้ใช้งานดีแทค
แอปรายเดือน เมื่อเทียบกับไตรมาส
เดียวกันของปีก่อน

ประสิทธิภาพที่เหนือกว่าของข้อเสนอสินค้า
และบริการที่ใช้ปัญหาประดิษฐ์
เป็นตัวขับเคลื่อน เมื่อเทียบกับ
ข้อเสนอทั่วไป

เปอร์เซ็นต์ของตัวแทนขายดีแทค
ที่ใช้งานแอปพลิเคชัน dtac One
ในการให้บริการลูกค้า

ชีวิตในยุควิถีใหม่

การแพร่ระบาดของโควิด-19 แสดงให้เห็นถึงความสำคัญยิ่งของบริการโทรคมนาคม ในการสร้างความยืดหยุ่น (resilience) ให้กับสังคมในยามที่เกิดภัยพิบัติหรือวิกฤตสุขภาพ ความสามารถในการให้บริการได้อย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ที่ท้าทาย เป็นเรื่องพิสูจน์ว่าดีแทคมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศต่อเนื่อง นอกจากนี้ในฐานะผู้นำการทำงานแบบยืดหยุ่น ดีแทคยังแสดงให้เห็นว่าการทำงานอย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพไปควบคู่กันนั้นสามารถทำได้ พนักงานของดีแทคนั้นแสดงความพึงพอใจในระดับสูงในการทำงานจากที่บ้าน และผู้บังคับบัญชาเองก็ไม่เห็นผลกระทบต่อผลิตภาพของทีมแต่อย่างใด วิธีการทำงานรูปแบบใหม่นี้จะเอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรดิจิทัลของดีแทค และช่วยให้เราสามารถทำงานได้เร็วและใกล้ชิดลูกค้าของเรามากยิ่งขึ้น

นางฤดี อวหาญวงศ์

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มบุคคล

“ในประเทศไทย ดีแทคเป็นองค์กรขนาดใหญ่แห่งแรกและแห่งเดียวที่ประกาศใช้การทำงานแบบยืดหยุ่นอย่างถาวร นี่เป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ของเราในการสร้างทีมที่มีอำนาจและอิสระในการตัดสินใจมากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าไปใกล้ชิดกับลูกค้าและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ในอนาคต คนที่จับตัวได้เร็วมันได้เปรียบกว่า”

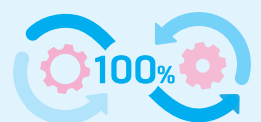
มาร์คัส แอดจอร์ทุสซัน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มกิจการองค์กร

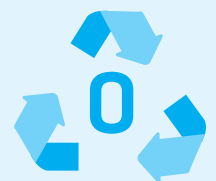
“ปี 2563 ทำให้ทุกคนที่ ดีแทคยังมุ่งมั่นกับจุดมุ่งหมายของเราในการเชื่อมต่อและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับลูกค้า อันเป็นเครื่องสะท้อนชัดเจนยิ่งว่าบทบาทของพวกเรานั้นมีความสำคัญเพียงใดต่อสังคมไทย และการทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบนั้นเป็นหนทางเดียวที่จะช่วยสร้างความแข็งแกร่งยืดหยุ่นในการรับมือเหตุการณ์ท้าทายในอนาคตให้กับดีแทค”

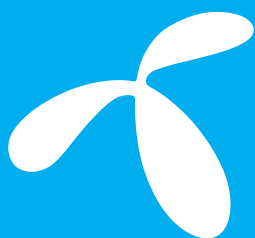
เปอร์เซ็นต์ของพนักงานดีแทคที่ใช้วิธีการทำงานแบบยืดหยุ่น

เป้าหมายในการนำระบบอัตโนมัติเข้ามาใช้กับกระบวนการที่ต้องซ้ำๆ เป็นกิจวัตร หรือนิกฎชัดเจน (rule-based) ภายในองค์กรให้ได้ภายในปี 2566

ความมุ่งมั่นของดีแทคในการลดขยะฝังกลบเป็นศูนย์ภายในปี 2565

คณะกรรมการบริษัทและ
คณะผู้บริหารบริษัท

คณะกรรมการบริษัท

1	3	7
	4	8
2	5	9
	6	10

- 1 นายบุญชัย เบญจรงคกุล**
ประธานกรรมการ
- 2 นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป**
รองประธานคณะกรรมการ
- 3 นางทมลวรรณ วิปุลากร**
กรรมการอิสระ
- 4 นายสตีเฟ่น วูดรuff ฟอร์ดแฮม**
กรรมการอิสระ
- 5 นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์**
กรรมการอิสระ
- 6 นางกุเน่ รีปเป**
กรรมการ
- 7 นายราเชช เจน**
กรรมการ
- 8 นางปรารถนา นงคกุล**
กรรมการอิสระ
- 9 นายฮาคุน บราวเซ็ก เซิร์ล**
กรรมการ
- 10 นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์**
กรรมการ

คณะผู้บริหารบริษัท

1 นายสิริวิชญ์ กลับดี

รักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน

2 นายลาร์ส มาร์คัส แอดดอรุสชัน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มกิจการองค์กร

3 นายราจีฟ บาวา

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มธุรกิจ

4 นางสาวทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย

5 นายชารัต เมห์โรตรา
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

6 นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มบุคคล

7 นายประเทศ ตันกุลรัตน์
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี

8 นายฮาว รี เร็น
รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด

โครงสร้างและ
การดำเนินงานกลุ่มบริษัท

1. โครงสร้างและการดำเนินงานกลุ่มบริษัท

1.1 นโยบายและภาพรวมการประกอบธุรกิจ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) หรือ ดีแทค เป็นหนึ่งในผู้นำการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย โดยบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทให้บริการโทรคมนาคมด้วยโครงข่ายเทคโนโลยี 4G 3G และ 2G ที่ครอบคลุมซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศ บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) และบริการโทรศัพท์ทางไกล (International Direct Dialing หรือ IDD) ทำให้ลูกค้าสามารถติดต่อถึงกันได้อย่างทั่วถึงและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ดีแทคให้บริการโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยี 4G โดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz และคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ร่วมกับคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz บนความร่วมมือกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือ ทีโอที ในขณะที่ให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 3G โดยใช้คลื่นความถี่ 2100 MHz ร่วมกับความถี่ 850 MHz (ซึ่งจะถูกเปลี่ยนเป็นคลื่นความถี่ 900 MHz อย่างช้าที่สุดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ตามที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือ กสทช.) และให้บริการโทรคมนาคมเทคโนโลยี 2G โดยใช้คลื่นความถี่ 1800 MHz ทั้งนี้ บริษัทและบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัดให้บริการภายใต้แบรนด์ ดีแทค ซึ่งมีฐานลูกค้าผู้ใช้บริการ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2563 อยู่ประมาณ 18.9 ล้านเลขหมายทั่วประเทศไทย โดยเป็นลูกค้าในระบบรายเดือนประมาณ 6.1 ล้านเลขหมาย และลูกค้าในระบบเติมเงินประมาณ 12.8 ล้านเลขหมาย

ในปี พ.ศ. 2561 บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด หรือ ดีแทค ไตรเนต ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท และบริษัท เทเลเอสเสท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ ดีแทค ไตรเนต ถือหุ้นร้อยละ 99.99 ได้เข้าทำข้อตกลงกับทีโอที ในการให้บริการไร้สายแบบโรมมิ่งบนคลื่นความถี่ 2300 MHz เพื่อให้บริการ 4G ควบคู่ไปกับการให้บริการด้วยคลื่นความถี่ 2100 MHz โดยข้อตกลงความร่วมมือกับ ทีโอที จะสิ้นสุดลงในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2568 และ ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz จาก กสทช. เมื่อปี พ.ศ. 2555 ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2570 นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ 1800 MHz และ 900 MHz ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 900 MHz ดังกล่าวเมื่อปี พ.ศ. 2561 ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576

ในเดือนมิถุนายน 2562 ดีแทค ไตรเนต ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ซึ่งจัดสรรโดย กสทช. โดยต่อมาในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวโดยเริ่มเปิดใช้บางพื้นที่ เริ่มต้นจากในบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ นอกจากนี้ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ดีแทค ไตรเนต ยังได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. และได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ดังกล่าวในเดือนเดียวกัน ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนกุมภาพันธ์ 2578

นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งการจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมกับบริการโทรคมนาคมของบริษัทช่วยให้ลูกค้าได้รับบริการที่ครบวงจรและได้รับโปรโมชั่นที่มีความคุ้มค่าและหลากหลาย เช่น การได้รับส่วนลดค่าอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่เมื่อลูกค้าสมัครใช้บริการรายเดือนของดีแทค เป็นต้น ทั้งนี้ การนำเสนอโปรโมชั่นร่วมกับอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีส่วนช่วยบริษัทในการเพิ่มจำนวนผู้ใช้งานสมาร์ทโฟน รวมทั้งสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษาลูกค้าเดิมอีกด้วย โดย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2563 บริษัทมีฐานลูกค้าที่ใช้อุปกรณ์สมาร์ทโฟน อยู่ที่ประมาณร้อยละ 87.5 ของฐานลูกค้าทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากเดิมซึ่งอยู่ที่ประมาณร้อยละ 85 เมื่อปี 2562 ในขณะที่รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์และชุดเลขหมายมีสัดส่วนอยู่ที่ประมาณร้อยละ 8.9 ของรายได้รวมของบริษัท

บริษัทมีเป้าหมายที่จะเพิ่มเติมและปรับปรุงการนำเสนอสินค้าและบริการผ่านช่องทางการให้บริการแบบดิจิทัลมากขึ้น นอกจากนี้ การที่บริษัทได้ปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของลูกค้าในการใช้ชีวิตในแบบดิจิทัลยังจะช่วยสนับสนุนประเทศไทยในการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัลอีกด้วย ขณะเดียวกันก็ยังเป็นการอำนวยความสะดวกและช่วยสร้างความความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับบริษัทได้มากยิ่งขึ้น

1.1.1 วิสัยทัศน์และกลยุทธ์ของบริษัท

วิสัยทัศน์ของบริษัท

เชื่อมต่อทุกคนกับทุกสิ่งที่สำคัญที่สุดและมุ่งสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง

กลยุทธ์

- **พัฒนาประสบการณ์ที่ดีของลูกค้า**

เรามุ่งมั่นที่จะเติบโตและสร้างรายได้โดยการมอบประสบการณ์ความเร็วสูงทรงประสิทธิภาพต่อตลาดวงกว้าง และบริษัทยังคงรักษาจุดยืนในการเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายมือถือที่มีความเรียบง่าย เชื่อสัตย์ และเป็นมิตรต่อผู้ใช้ อีกทั้งสร้างประสบการณ์การบริการอย่างไร้รอยต่อด้วยการผลักดันช่องทางการขายและจัดจำหน่ายทั้งหมด (Omni Channel) ด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการทางดิจิทัลที่ดียิ่งขึ้น แม้ว่าจะมีหลายเหตุการณ์ไม่คาดคิดเกิดขึ้นจากโรคระบาดทั่วโลกตลอดปี พ.ศ. 2563 บริษัทก็ได้แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างลูกค้าและสังคมกับทุกสิ่งที่สำคัญที่สุด นั่นก็คือ ผ่านระบบการเชื่อมต่อที่เชื่อถือได้และบริการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อลูกค้าในการใช้ชีวิตประจำวัน นอกจากนี้เรายังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาประสบการณ์ออนไลน์และการเชื่อมต่อและปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านช่องทางดิจิทัลและการเสนอเนื้อหาเฉพาะบุคคลที่ตอบโจทย์ลูกค้าผ่านการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) ทั้งหมดนี้จะช่วยให้บริษัทสามารถรักษาฐานลูกค้าและดึงดูดลูกค้าในระบบเติมเงินและขยายการเติบโตของฐานลูกค้าระบบรายเดือนและลูกค้ากลุ่มธุรกิจได้

- **เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้เครือข่าย**

บริษัทมุ่งมั่นเสริมสร้างเครือข่ายให้แข็งแกร่งเพื่อรองรับพฤติกรรมการใช้ของลูกค้าที่เปลี่ยนไป ตลอดปี พ.ศ. 2563 บริษัทไม่เคยหยุดพัฒนาระบบเครือข่าย บริษัทคอยติดตามทำความเข้าใจความต้องการของตลาดในขณะเดียวกันก็เริ่มดำเนินการพัฒนาไปสู่ระบบ 5G บริษัทได้วางแผนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของเครือข่ายโดยครอบคลุมคลื่นความถี่ต่ำกลางและสูง เพื่อให้นับได้ว่าประสิทธิภาพและความครอบคลุมของเครือข่ายมีมากเพียงพอสำหรับประชากรทั่วประเทศ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2563 บริษัทมีจำนวนสถานีฐานภายใต้เทคโนโลยี TDD มากกว่า 20,000 สถานีฐาน ซึ่งรองรับการใช้งาน 4G ความเร็วสูงบนคลื่น 2300 MHz บนความร่วมมือกับทีโอที นอกจากนี้ ตั้งแต่ไตรมาส 3 ของปี 2563 บริษัทยังได้พัฒนาสถานีฐานทั่วประเทศให้รองรับความจุได้มากขึ้นผ่านการติดตั้งอุปกรณ์เทคโนโลยี Massive MIMO และในช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2563 บริษัทได้เริ่มขยายเครือข่ายในย่านความถี่ต่ำบนคลื่นความถี่ 700 MHz และ 900 MHz ซึ่งคลื่นเหล่านี้จะช่วยพัฒนาความครอบคลุมเพิ่มเติมไปอีกในเขตชนบทและในบริเวณภายในอาคาร ในส่วนของคลื่นความถี่สูงนั้น ดีแทค ไตรเนต ได้ประมูลคลื่น 26 GHz ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และได้จัดแสดงการใช้งาน 5G บนคลื่นความถี่ดังกล่าวในสถานที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ช่วงไตรมาสที่ 3 ของปี 2563 คลื่นความถี่ 26 GHz นี้จะช่วยให้บริษัทเดินหน้าพัฒนากลยุทธ์ 5G ผ่านการสำรวจการใช้งานจริง ผ่านการใช้คลื่นความถี่สูงร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจตามที่ได้มีการเปิดเผยสู่สาธารณะในช่วงไตรมาสที่ 4 ที่ผ่านมา

- **เตรียมพร้อมสำหรับอนาคต**

การพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่ผ่านมาของบริษัทประกอบไปด้วยการลดความซับซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ในขณะที่บริษัทมุ่งมั่นมอบประสบการณ์การใช้บริการที่ราบรื่นไร้กังวลแก่ลูกค้า บริษัทยังดำเนินงานเพื่อให้ความมั่นใจว่าธุรกิจมีการเติบโตที่ยั่งยืนในระยะยาว แผนการปฏิบัติการต่าง ๆ ของบริษัทครอบคลุมไปถึงการปรับปรุงองค์กรและรูปแบบการดำเนินงานให้ทันสมัย การเพิ่มระบบอัตโนมัติ (automation) การเพิ่มขีดความสามารถ การเพิ่มพันธมิตรทางธุรกิจและเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัลในวงกว้างขึ้น รวมไปถึงการบริหารจัดการต้นทุนและค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้นับได้ว่าเราให้ความสำคัญกับลูกค้า เราต้องตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในการมอบบริการแก่ลูกค้าวงกว้างทั่วประเทศ บริษัทจึงสร้างองค์กรที่มีรูปแบบการดำเนินงานแบบลดลำดับขั้น (lean) เพื่อที่จะเพิ่มความแข็งแกร่ง และคงความยืดหยุ่นในการปรับตัวและก้าวไปข้างหน้าท่ามกลางสภาพการบริหารธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

1.1.2 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนากิจการที่สำคัญในปี พ.ศ. 2563

มกราคม 2563	บริษัทได้ทำให้โปรแกรมสร้างความภักดีระหว่างลูกค้ากับแบรนด์ (Loyalty Program) “dtac Reward” เข้าถึงผู้ใช้บริการได้มากขึ้นและออกแคมเปญ “ตามใจปากทุกวันศุกร์” เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับสิทธิประโยชน์ทุกสัปดาห์
กุมภาพันธ์ 2563	บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ชนะการประมูลคลื่นความถี่ 26 GHz ซึ่งอยู่ในช่วงคลื่นความถี่ 26.8 – 27.0 GHz จำนวน 2 ล็อต รวมทั้งหมดเท่ากับ 200 MHz และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563
มีนาคม 2563	บริษัทได้นำเสนอประกันภัย COVID-19 ให้แก่ลูกค้าดีแทคทุกคน แสดงถึงการเล็งเห็นความต้องการเร่งด่วนของลูกค้าจากการระบาดของโรคระบาด
เมษายน 2563	บริษัทนำเสนอวัฒนธรรมสำหรับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) โดยผสมผสานกับข้อเสนอของ Happy@Home ให้กับผู้ใช้บริการทั้งแบบเติมเงินและรายเดือนเพื่อตอบสนองความต้องการในการทำงาน/เรียน/เล่นจากที่บ้าน บริษัทเป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายแรกที่มีบัญชี TikTok ของตนเอง บริษัทเปิดตัวไลน์สติ๊กเกอร์ “น้องตัวดี” (ไอคอนใหม่ของแบรนด์) ซึ่งมียอดดาวน์โหลดมากกว่า 1 ล้านดาวน์โหลด
พฤษภาคม 2563	บริษัทเป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายแรกในประเทศไทยที่นำเสนอบริการ dtac callMe VDO วีดีโอโรยสายให้แก่ผู้ใช้บริการดีแทค
มิถุนายน 2563	บริษัทได้รับอนุญาตจาก กสทช. ในการขยายเวลาการใช้งานคลื่นความถี่ 850 MHz จากเดิมที่สิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ให้เป็น 6 เดือนหลังจากที่บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ทำการติดตั้งเครื่องกรองสัญญาณแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564
สิงหาคม 2563	<p>บริษัทจัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทประจำปี 2563 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563</p> <p>บริษัทประกาศความมุ่งมั่นสู่เป้าหมาย Zero Landfill ภายในปี พ.ศ. 2565 ด้วยแผนกิจกรรมและแผนการริเริ่มในด้านการบริหารจัดการขยะและการกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ทั่วประเทศ</p>
กันยายน 2563	<p>บริษัทเปิดตัวข้อเสนอดีแทคเติมเงิน 3ดี - ราคาดี สัญญาณดี และบริการใจดี ซึ่งรวมเป็น 11 บริการใจดี ตั้งแต่บริการใจดีให้ยืมจนถึงบริการใจดีช่วยค้าขาย</p> <p>บริษัทเปิดตัว dtac Business สำหรับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ ที่มุ่งเน้นให้ข้อเสนอให้ลูกค้าไร้ความกังวล (worry-free solution) ซึ่งประกอบไปด้วย ซิมการ์ด IoT และคลาวด์โซลูชัน SmartConnect</p>

ตุลาคม 2563	บริษัทประกาศเปิดตัวพันธมิตรทางธุรกิจร่วมกับ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในด้าน การพัฒนาเทคโนโลยี 5G บนเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) บนคลื่น 26 GHz (mm Wave) ของดีแทค ไตรเนต
พฤศจิกายน 2563	<p>บริษัทเปิดตัว dtac Reward coin ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ dtac Reward เพื่อช่วยสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างลูกค้ากับบริษัทให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น ผ่านการทำธุรกรรมที่กำหนดผ่าน แอปและกิจกรรมการเล่นเกมนต่าง ๆ และการแลกของรางวัลผ่านทางช่องทางดิจิทัล</p> <p>บริษัทเปิดตัวการจัดแสดง 5G โซลูชันอัจฉริยะบริหารจัดการน้ำและพลังงานอัจฉริยะ ร่วมกับดับบลิวเอชเอ กรุ๊ป (WHA Group) สำหรับผู้ประกอบการนิคมอุตสาหกรรมและเขต ประกอบการอุตสาหกรรมของดับบลิวเอชเอ</p> <p>บริษัทและยารารประเทศไทย เปิดตัว Kaset Go แอปพลิเคชันบนมือถือที่เชื่อมต่อเกษตรกรเข้า กับข้อมูลเชิงลึกที่เชื่อถือได้และเรียลไทม์ที่ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตร</p>
ธันวาคม 2563	<p>บริษัทประกาศเปิดตัวพันธมิตรทางธุรกิจร่วมกับบริษัท อาซิฟา จำกัด (มหาชน) เพื่อนำ เทคโนโลยี 5G บนคลื่น 26 GHz ด้วยรูปแบบ 5G โซลูชันบริหารพลังงานระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ (IoT) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานตู้สวิตช์บอร์ดไฟฟ้า</p> <p>บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ 700 MHz โดย กสทช.</p>

รางวัลที่ได้รับในปี พ.ศ. 2563

- รางวัลเกียรติยศแห่งความสำเร็จ ในด้านสิ่งแวดล้อม จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติ
- หุ้บยั่งยืนประจำปี 2563 (Thailand Sustainability Investment 2020) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 3 รางวัลจาก SMARTIES APAC Awards ประจำปี พ.ศ. 2563 จาก Mobile Marketing Association ได้แก่ เหรียญทองด้าน Most Engaging Mobile Creative เหรียญทองด้าน Mobile Audio/Voice และเหรียญเงินด้าน Mobile Gaming, Gamification & E-Sports

1.1.3 การใช้เงินระดมทุนตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายเสนอขายตราสารทุนหรือตราสารหนี้

N/A

1.1.4 ข้อผูกพันที่บริษัทให้คำมั่นไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และ/หรือเงื่อนไขการอนุญาตของสำนักงาน (ถ้ามี) และ/หรือเงื่อนไขการรับหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ (ถ้ามี)

N/A

1.1.5 ข้อมูลบริษัท

ชื่อ:	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
สัญลักษณ์:	DTAC
เลขที่จดทะเบียน:	0107538000037
หมวดธุรกิจ:	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ทุนจดทะเบียน:	THB 4,744,161,260 (จำนวนหุ้นสามัญ 2,372,080,630 ที่ราคา 2 บาทต่อหุ้น)
ทุนจดทะเบียนชำระแล้ว:	THB 4,735,622,000 (จำนวนหุ้นสามัญ 2,367,811,000 ที่ราคา 2 บาทต่อหุ้น)
ที่อยู่:	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กทม. 10330
เบอร์โทรศัพท์:	(66 2) 202 8000
เว็บไซต์:	www.dtac.co.th

1.2 ลักษณะธุรกิจ

1.2.1 โครงสร้างรายได้

บริษัทและบริษัทย่อยมีโครงสร้างรายได้ใน 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	ระยะเวลา สิ้นสุด 31 ธันวาคม					
	2561		2562		2563*	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขายและให้บริการ						
รายได้จากการให้บริการหลัก	65,325	86.8	63,333	78.0	59,993	76.1
รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	7,769	10.3	8,629	10.6	6,980	8.9
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	2,196	2.9	9,206	11.3	11,845	15.0
รวมรายได้จากการขายและให้บริการ	75,290	100	81,167	100	78,818	100

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

1.2.2 ข้อมูลด้านผลิตภัณฑ์

(1) ผลิตภัณฑ์/บริการ และนวัตกรรมทางธุรกิจ

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย โดยบริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทนำเสนอบริการโทรคมนาคมที่หลากหลาย อาทิเช่น บริการอินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Internet), บริการเสียง (Voice), บริการรับส่งข้อความ (SMS/MMS) และบริการเสริมอื่น ๆ ซึ่งดำเนินการร่วมกับผู้ให้บริการเสริมต่าง ๆ เช่น บริการเสียงเรียกเข้าและดิจิทัลคอนเทนต์ เป็นต้น บริษัทโดยบริษัทย่อยของบริษัทยังให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศและบริการข้ามแดนอัตโนมัติทั้งแก่ลูกค้าของดีแทคที่นำโทรศัพท์เคลื่อนที่ไปใช้งานในต่างประเทศและลูกค้าของผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในต่างประเทศที่เลือกใช้โครงข่ายของดีแทคระหว่างพำนักอยู่ในประเทศไทย รวมทั้งได้ดำเนินธุรกิจจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้แบรนด์ชั้นนำระดับโลกต่าง ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมการใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของดีแทคและสามารถให้บริการลูกค้าได้อย่างครบวงจร

ดีแทคได้สร้างสรรค์แพ็คเกจค่าบริการและนำเสนอโปรโมชั่นที่หลากหลายเพื่อให้ลูกค้าสามารถเลือกใช้ได้ตรงกับความต้องการมากที่สุด เช่น แพ็คเกจที่ผนวกบริการอินเทอร์เน็ตและบริการเสียงเข้าด้วยกัน แพ็คเกจบริการเสียงอย่างเดียว แพ็คเกจบริการอินเทอร์เน็ตอย่างเดียว หรือโปรโมชั่นที่ลูกค้าซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์พร้อมแพ็คเกจค่าบริการซึ่งให้ความคุ้มค่ากับลูกค้า เป็นต้น นอกจากนี้ ดีแทคได้นำเสนอแพ็คเกจเสริมเพิ่มเติมจากแพ็คเกจหลักที่ลูกค้าใช้งานอยู่ประจำเพื่อให้ลูกค้าสามารถปรับแต่งการใช้งานและเพิ่มความคล่องตัวให้กับลูกค้าในแต่ละสถานการณ์ได้มากยิ่งขึ้น เช่น แพ็คเกจเพิ่มปริมาณการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีให้ลูกค้าเลือกทั้งแบบรายวัน ไปจนถึง 365 วัน รวมถึงบริการเสริมอื่น ๆ ที่ช่วยรองรับความต้องการใหม่ ๆ ในการใช้สิทธิพิเศษซึ่งลูกค้ามองว่าจะสามารถจับต้องและใช้ได้ในการใช้ชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการรวมประกันภัยต่าง ๆ และคู่มือร้านขายยาต่าง ๆ ไปกับแพ็คเกจ

ดีแทคนำเสนอแพ็คเกจบริการใหม่ ๆ ให้กับลูกค้าอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองตอบกับสภาพความต้องการในตลาดที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของโรคระบาดซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้บริโภคสู่วิถีใหม่ในช่วงปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ดีแทคได้เร่งการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลให้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประสบการณ์ออนไลน์ของลูกค้าจากการนำเสนอเนื้อหารายบุคคลและการทำบริการต่าง ๆ ให้เป็นดิจิทัลมากขึ้น นอกจากนี้ บริการ “Finn Mobile” ก็ยังคงนำเสนอบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบดิจิทัลเต็มรูปแบบในขณะเดียวกันบริษัทก็พัฒนาแอปพลิเคชัน “dtac App” เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ลูกค้า และพัฒนาแอปพลิเคชัน “dtac One” สำหรับร้านค้าเพื่อให้การจัดจำหน่ายมีการบริหารจัดการเป็นระบบดิจิทัลซึ่งช่วยให้ดีแทคมีประสิทธิภาพสูงขึ้นรวมทั้งสามารถนำเสนอบริการได้เฉพาะเจาะจงเหมาะสมกับลูกค้าแต่ละรายมากขึ้น นอกจากนี้ ดีแทคได้นำเสนอเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัย อาทิเช่น VoLTE (Voice over LTE) และ VoWiFi (Voice over WiFi, WiFi Calling) ซึ่งช่วยให้ลูกค้าสามารถใช้งานโทรศัพท์ได้หลายแบบในเครื่องเดียวกัน เพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์ใช้งานที่ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มีต่อผลิตภัณฑ์คุณภาพของบริษัท

บริษัทมีช่องทางการให้บริการและจำหน่ายสินค้าที่หลากหลายซึ่งนอกจากการให้บริการผ่านศูนย์บริการของดีแทคซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศแล้ว บริษัทได้พัฒนาช่องทางการขายและให้บริการลูกค้าที่มีความเป็นดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น เช่น แอปพลิเคชัน “dtac app” และเว็บไซต์ของบริษัท www.dtac.co.th ที่เพิ่มความสะดวกกับลูกค้าในการเช็คยอดใช้งาน ชื่อแพ็คเกจเสริม สมัครบริการเสริม ชำระค่าบริการ รับสิทธิดีแทครีวิวรถ ตลอดจนใช้บริการใจดีผ่านทางหน้าจอสมาชิกโฟน บริษัททำการประชาสัมพันธ์บริการและผลิตภัณฑ์ของบริษัทในหลายช่องทาง ตั้งแต่สื่อประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ทั่วไป ทางสื่ออื่น ๆ ผ่านทางร้านค้าและตัวแทนจำหน่าย ไปจนถึงช่องทางดิจิทัลต่าง ๆ เช่น ทางเว็บไซต์ของบริษัท www.dtac.co.th ทาง dtac app หรือทางสังคมออนไลน์ เช่น Line Facebook YouTube และ Instagram การใช้ช่องทางดิจิทัลจะทำให้ลูกค้าได้สัมผัสประสบการณ์ที่มีความสะดวกสบาย มีประสิทธิภาพและเสริมภาพลักษณ์ของบริษัทในการเป็นแบรนด์ดิจิทัลชั้นนำ

ณ สิ้นปีพ.ศ. 2563 บริษัทให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ด้วยเทคโนโลยี 4G 3G และ 2G ผ่านคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz (ภายใต้ความร่วมมือกับทีโอที) 2100 MHz 1800 MHz และ 850 MHz และ 700 MHz ซึ่งรองรับการใช้งานของลูกค้ากว่า 18.9 ล้านเลขหมาย โดยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ใช้บริการและรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายโดยไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายของบริษัทในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา มีดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
จำนวนผู้ใช้บริการ (หน่วย : ล้านเลขหมาย)			
ระบบรายเดือน	6.1	6.4	6.1
ระบบเติมเงิน	15.1	14.2	12.8
รวม	21.2	20.6	18.9
	2561	2562*	2563*
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายต่อเดือนโดยไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (หน่วย : บาท)			
ระบบรายเดือน	532	549	518
ระบบเติมเงิน	142	137	128
รวม	242	247	252

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของดีแทคสามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบหลักตามกลุ่มลูกค้า ได้แก่ บริการระบบรายเดือน บริการระบบเติมเงิน และบริการลูกค้าธุรกิจ (B2B) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ก) บริการระบบรายเดือน

บริการระบบรายเดือนคือบริการที่ลูกค้าสามารถเลือกใช้แพ็คเกจบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่างๆ โดยมีลักษณะเฉพาะคือลูกค้าสามารถใช้บริการก่อนแล้วจึงชำระค่าบริการเมื่อครบกำหนดรอบเดือน ทั้งนี้ ลูกค้าที่ต้องการใช้บริการในระบบรายเดือนจะต้องทำการจดทะเบียนโดยกรอกแบบสัญญาขอใช้บริการ พร้อมแนบเอกสารหลักฐานแสดงตนพร้อมแจ้งที่อยู่สำหรับจัดส่งใบแจ้งหนี้ค่าบริการ

จากผลกระทบของโรคระบาดฐานลูกค้าในระบบรายเดือนลดลงเล็กน้อยในไตรมาส 2 และ 3 และกลับมาเติบโตอีกครั้งในไตรมาส 4 ของปี 2563 อย่างไรก็ตาม บริษัทให้ความสำคัญต่อการมอบประสบการณ์ที่ดีแก่ลูกค้า โดยนำเสนอบริการที่มีความรวดเร็วและมีคุณภาพผ่านเครือข่ายที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดีแทคยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลางเวลานำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการ โดยออกแบบให้เข้าใจง่าย ง่ายต่อการใช้งาน และให้ลูกค้าใช้งานได้อย่างไร้กังวล ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทนำเสนอแคมเปญใหม่ ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการลูกค้าในด้านบริการข้างเคียงที่ตรงใจตลาด ซึ่งประกอบไปด้วย การเปิดตัวประกันภัยที่รวมไปกับแพ็คเกจต่าง ๆ และเบอร์มงคลออกแบบให้กับลูกค้าแต่ละคน ซึ่งสามารถดึงดูดลูกค้าได้มากถึง 3.7 เท่าของจำนวนลูกค้าในช่วงเวลาก่อนหน้านี้ นับตั้งแต่ไตรมาส 4 ของปี 2563 ดีแทคเป็นอันดับต้น ๆ ในการค้นหาเบอร์มงคลใน google

เนื่องด้วยวิถีชีวิตของกลุ่มลูกค้าทุกกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญจากการล็อกดาวน์ในเดือนมีนาคมและมีความต้องการเฉพาะตัวเพิ่มมากขึ้น บริษัทจึงได้นำเสนอชุดผลิตภัณฑ์ Happy@Home รวมถึงนำเสนอแพ็คเกจและบริการเสริมที่เน้นอินเทอร์เน็ตโดยผนวกเข้ากับบริการการสื่อสารและความบันเทิงที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประกัน Covid-19 เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า นอกจากนี้ ประสิทธิภาพของช่องทางดิจิทัลยังมีความสำคัญในช่วงระยะเวลาการล็อกดาวน์ บริษัทจึงได้ปรับเปลี่ยนกิจกรรมส่วนใหญ่ไปอยู่บนแอปพลิเคชัน dtac แทน โดย ร้อยละ 77 ของบริการเสริมบนระบบรายเดือนถูกเปิดใช้งานผ่านแอปพลิเคชันและร้อยละ 70 ของการชำระค่าบริการถูกชำระผ่านช่องทางแบบไร้สัมผัสจนถึงสิ้นปี

บริษัทได้นำเสนอแคมเปญที่น่าดึงดูดอย่างต่อเนื่อง โดยนำเสนอโปรโมชั่นให้ลูกค้าสามารถซื้อสมาร์ตโฟนได้โดยไม่ต้องจ่ายเงินจำนวนสูงล่วงหน้า ทั้งนี้ เพื่อผลักดันให้มีการใช้สมาร์ตโฟนมากขึ้นด้วยวิธีที่สมเหตุสมผล ซึ่งรวมถึงการเสนอแถมให้ไปยังกลุ่มลูกค้าต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นจากการทำงานจากที่บ้าน การเรียนที่บ้าน และความต้องการความบันเทิง ในช่วงครึ่งหลังของปี เพื่อเป็นการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาดสมาร์ตโฟน บริษัทได้เปิดตัวสมาร์ตโฟนในราคาที่จับต้องได้ และในไตรมาส 4 ปี 2563 บริษัทได้ประกาศเปิดตัวข้อเสนอ iPhone 12 ที่โดดเด่นที่สุดสำหรับลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มจำนวนอุปกรณ์รองรับ 5G ในตลาดเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเปิดตัว 5G เชิงพาณิชย์ที่กำลังจะมาถึง นอกจากนี้ บริษัทยังได้เปิดตัวแพ็คเกจครอบครัวที่เน้นอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก เพื่อมาช่วยเพิ่มอุปกรณ์ 5G รองรับลูกค้าในอนาคตที่จะนำเครือข่าย 5G มาใช้

บริษัทยังดูแลลูกค้าด้วยการลงทุนในโปรแกรมสร้างความภักดีระหว่างลูกค้ากับแบรนด์ (Loyalty Program) ด้วยสิทธิพิเศษสำหรับไลฟ์สไตล์ที่หลากหลายเพื่อช่วยให้บริษัทรักษากลุ่มลูกค้าต่าง ๆ ไว้ได้ ตลอดปี พ.ศ. 2563 บริษัทได้พัฒนาสิทธิพิเศษต่าง ๆ ให้ตรงกับพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการระบาดใหญ่ที่ทำให้เกิดชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ซึ่งก่อให้เกิดการปรับตัวสู่ดิจิทัลที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บริษัทเห็นถึงการเคลมสิทธิพิเศษผ่านช่องทางออนไลน์ที่เติบโตขึ้นถึง 4 เท่า ซึ่งเป็นผลมาจากจำนวนสิทธิประโยชน์ที่มีความหลากหลายมากขึ้น ประกอบกับการใช้ชีวิตของลูกค้าที่เปลี่ยนไป นอกจากนี้ ในไตรมาส 4 ของปี 2563 บริษัทยังได้เปิดตัว dtac Reward coin ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ dtac Reward เพื่อดึงดูดให้ลูกค้าทำธุรกรรมและแลกของรางวัลผ่านช่องทางดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

ข) บริการระบบเติมเงิน

บริการระบบเติมเงินคือบริการที่ลูกค้าจะต้องทำการเติมเงินเข้าไปในซิมการ์ดหรือเบอร์โทรศัพท์ให้เพียงพอก่อนจะใช้งาน ทั้งนี้ ผู้ใช้บริการระบบเติมเงินต้องทำการลงทะเบียนแสดงตนตามขั้นตอนที่กำหนดด้วย ซึ่งวิธีการเติมเงินในปัจจุบันมีหลากหลายช่องทาง เช่น แอปพลิเคชัน dtac ธนาคารบนโทรศัพท์มือถือ (mobile banking) ช่องทางชำระเงินสดจิวเวลี เติมเงินผ่านทางร้านค้าที่เป็นตัวแทน เป็นต้น โดยข้อดีของบริการระบบเติมเงินคือ ลูกค้าไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับการชำระค่าบริการตามใบแจ้งหนี้ทุกเดือนอย่างลูกค้าระบบรายเดือนโดยลูกค้าระบบเติมเงินสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้โดยเติมเงินตามจำนวนที่ต้องการและใช้บริการได้อย่างต่อเนื่องตราบนานเท่าที่ยังมีจำนวนเงินและระยะเวลาการใช้งานเหลืออยู่

ท่ามกลางการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดระบบเติมเงินและสถานะเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างต่อเนื่อง บริษัทมุ่งมั่นที่จะรักษารฐานลูกค้าระบบเติมเงิน โดยนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการข้างเคียงต่าง ๆ ที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดที่เปลี่ยนไป โดยยังคงนำเสนอโปรโมชั่นและสิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่แข่งขันได้ บริษัทเปิดตัวบริการข้างเคียงใหม่ ๆ เพื่อส่งเสริมคุณค่าที่ลูกค้าควรได้รับและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอเกมส่ Free Fire เฉพาะลูกค้าดีแทคเท่านั้น ไปจนถึงประกันชนิดต่าง ๆ รวมถึงประกัน COVID-19 ด้วย ในราคาที่คุณค่าคนไทยส่วนใหญ่และลูกค้าต่างด้าวที่ยังคงอยู่ในประเทศไทยจับต้องได้ ในปีที่ผ่านมา บริษัทส่งเสริมบริการใจดีซึ่งรวมถึงคู่มือช่วยเหลือและได้ทำให้บริการใจดีเหล่านี้เข้าถึงลูกค้าได้ผ่านทางแอปพลิเคชัน dtac เพื่อให้ประสบการณ์การใช้งานที่ดีและสะดวกยิ่งขึ้น

ปีนี้เป็นปีที่มีความท้าทายสูงเนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ซึ่งกระทบกลุ่มลูกค้าที่บริษัทเป็นผู้นำ ซึ่งได้แก่ นักท่องเที่ยวและแรงงานต่างด้าว เมื่อเทียบกับปีก่อน ๆ ที่ผ่านมามองเห็นว่าดีแทคเป็นผู้นำในการนำเสนอซิมและแพ็คเกจเติมเงินให้ลูกค้าสองกลุ่มนี้ ดังนั้น บริษัทเห็นถึงผลกระทบโดยตรงจากการหายไปของนักท่องเที่ยวซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่ไตรมาสแรกของปีเมื่อโรคระบาดเริ่มที่จะแพร่กระจาย การปิดพรมแดนเพื่อป้องกันโรคระบาดและการหยุดชะงักของการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวหายไปจนเหลือเกือบศูนย์ในเวลาที่เหลือตลอดทั้งปี ส่งผลให้บริษัทสูญเสียรายได้จากนักท่องเที่ยวที่หายไปอย่างมีนัยสำคัญในปีนั้น นอกจากนั้น สถานการณ์ปิดเมืองซึ่งนับเป็นช่วงวิกฤตในไตรมาสที่สอง ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวเดินทางออกจากประเทศและออกจากเครือข่ายเนื่องจากธุรกิจจำนวนมากได้ปิดตัวลง แม้ว่าแรงงานต่างด้าวส่วนหนึ่งได้กลับมาหลังจากสถานการณ์คลี่คลายในเดือนต่อมา จำนวนแรงงานต่างด้าวที่กลับมาใช้บริการบนเครือข่ายก็ยังไม่เท่ากับช่วงก่อนเกิดโรคระบาด อย่างไรก็ตาม บริษัทได้เสนอนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ แก่กลุ่มลูกค้าชาวไทยในวงกว้างทั่วประเทศโดยมุ่งเน้นนำเสนอบริการเสริมที่สิทธิพิเศษต่อลูกค้าดีแทคในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าชาวไทยที่ผลกระทบจากสถานะเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อ และมุ่งเน้นสรรหาพันธมิตรกับภาคธุรกิจกลุ่มต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการกระจายผลิตภัณฑ์ให้เข้าสู่มือลูกค้าง่ายขึ้น เพื่อให้ลูกค้าสามารถใช้สิทธิประโยชน์ได้อย่างเต็มที่และทั่วถึงทั้งประเทศ

ค) บริการลูกค้าธุรกิจ

นอกจากบริการระบบรายเดือนและบริการระบบเติมเงินที่บริษัทให้บริการกับลูกค้าที่เป็นกลุ่มผู้บริโภครแล้ว บริษัทยังให้บริการแก่กลุ่มลูกค้าธุรกิจด้วย แต่ยังคงถือว่ามีส่วนแบ่งตลาดเป็นจำนวนน้อยอยู่ โดยจะเป็นการให้บริการระบบรายเดือน รวมถึงบริการอื่น ๆ เช่น การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการส่งข้อความสั้นถึงผู้รับเป็นจำนวนมาก (bulk SMS) และบริการซิมสำหรับอุปกรณ์ IoT เป็นต้น

ในไตรมาส 3 บริษัทเปิดตัวดีแทคสำหรับกลุ่มธุรกิจองค์กร หรือ dtac Business เพื่อตอบโจทย์ความต้องการลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น เน้นความเข้าใจลูกค้ามากขึ้นโดยเฉพาะปัญหาต่าง ๆ ที่ธุรกิจพบจากการรวบรวมข้อเสนอแนะจากธุรกิจและเจ้าของกิจการจำนวนมากว่าหลายร้อยละ ไรเคอบาดที่เกดขึ้นส่งผลกระทบต่อการต่อวิธีการดำเนินงานของหลาย ๆ ธุรกิจ ซึ่งทำให้ความต้องการตลาดเปลี่ยนไป เจ้าของธุรกิจประสบกับความกดดันที่ต้องจัดหาวิธีการสื่อสารให้แก่พนักงาน จัดหาคลาวด์ให้พนักงานสามารถทำงานร่วมกัน โดยคงการรักษาข้อมูลให้ปลอดภัย และทำให้การปฏิบัติงานเป็นระบบดิจิทัลมากขึ้น บริษัทจึงได้นำเสนอ worry-free ซิม โซลูชัน IoT และคลาวด์โซลูชัน SmartConnect ซึ่งทั้งหมดนี้ได้ตอบโจทย์ความต้องการใหม่ หลักสำคัญในการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ใหม่เหล่านี้คือการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจ ด้วยบริการที่มีความเรียบง่าย ไร้กังวลและโปร่งใส ทำให้ลูกค้าไร้กังวลด้วยกลไกที่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ และช่องทางบริการทางดิจิทัลที่พร้อม

นอกจากการแบ่งผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทในลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผลิตภัณฑ์และบริการของบริษัทยังสามารถแบ่งประเภทตามลักษณะของบริการและสินค้าได้ดังนี้

ง) บริการหลัก (Core Service)

บริการหลักประกอบด้วย บริการเสียงและข้อมูล ได้แก่ บริการติดต่อสื่อสารโดยการสนทนาผ่านโทรศัพท์ของลูกค้าไปยังเบอร์โทรศัพท์ปลายทางทั้งที่อยู่ภายในโครงข่ายของดีแทคหรือไปยังเบอร์โทรศัพท์ที่อยู่โครงข่ายอื่น บริการใช้งานอินเทอร์เน็ต บริการส่งข้อความทั้งรูปแบบที่เป็น Short Messaging Service (SMS) และส่งข้อความในรูปแบบภาพเสียง Multimedia Messaging Service (MMS) และบริการดิจิทัลหรือคอนเทนต์ต่าง ๆ เช่น บริการเสียงรอสาย บริการคอนเทนต์ด้านข่าวสารหรือความบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ รายได้จากบริการหลักมีสัดส่วนสูงสุดของรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562*	2563*
รายได้จากบริการหลัก (ล้านบาท)	58,796	57,974	56,711
รายได้จากบริการหลักคิดเป็นร้อยละของรายได้รวมจากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย	93.1	94.7	97.1

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

จ) บริการระหว่างประเทศ

บริการระหว่างประเทศ ได้แก่ บริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming) ซึ่งให้บริการแก่ลูกค้าของดีแทคเมื่อเดินทางไปใช้งานในต่างประเทศ (Outbound) และให้บริการแก่ผู้ใช้งานโทรศัพท์เคลื่อนที่จากต่างประเทศซึ่งเดินทางมายังประเทศไทยและใช้งานโครงข่ายของดีแทค (Inbound) และบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ (IDD) ที่ให้ลูกค้าของดีแทคสามารถโทรออกต่างประเทศโดยตรงผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่

สำหรับบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ บริษัทให้บริการผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมในการให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศโดยได้เปิดให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศผ่านรหัส "004" ไปยังปลายทางในหลายประเทศ

สำหรับบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ลูกค้าของดีแทคทั้งในระบบรายเดือนและระบบเติมเงินเพื่อเดินทางไปต่างประเทศจะสามารถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านเครือข่ายผู้ร่วมให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในต่างประเทศทั้งบริการเสียงและบริการข้อมูล และมีแพ็คเกจหรือโปรโมชั่นต่าง ๆ ให้เลือก เช่น แพ็คเกจ Non-stop Data Roaming หรือ ซิม Go! อินเตอร์ อย่างไรก็ตาม ปีนี้เป็นปีที่ท้าทายสำหรับการให้บริการระหว่างประเทศเนื่องจากผลกระทบจากโรคระบาด ซึ่งส่งผลให้มีมาตรการห้ามเดินทางข้ามประเทศเกือบตลอดทั้งปี

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562*	2563*
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (ล้านบาท)	1,127	831	274
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติคิดเป็นร้อยละของ	1.8	1.4	0.5
รายได้รวมจากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย			

*(ตัวเลขจากปี 2562 เป็น Post-TFRS 15&16)

จ) การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่

บริษัทจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ในหลากหลายระดับราคาจากแบรนด์ดังต่าง ๆ โดยได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่รุ่นใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้มากที่สุด ทั้งนี้ การจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งซึ่งช่วยสนับสนุนการใช้งานอินเทอร์เน็ตของผู้บริโภคในประเทศไทยและช่วยเพิ่มฐานลูกค้าโดยเฉพาะบริการในระบบรายเดือน

บริษัทได้นำเสนอกิจกรรมทางการตลาดหลากหลายรูปแบบเพื่อช่วยให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ประเภทสมาร์ตโฟน เช่น การซื้อผ่อนอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านบัตรเครดิตด้วยอัตราดอกเบี้ย 0% หรือการจำหน่ายเครื่องอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่พร้อมแพ็คเกจการใช้งานในระบบรายเดือนซึ่งให้ส่วนลดกับลูกค้าในรูปแบบต่าง ๆ

อุปกรณ์สมาร์ตโฟนเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ให้บริการต่างใช้เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่และรักษาฐานลูกค้าเดิมท่ามกลางสภาวะการแข่งขันซึ่งอยู่ในระดับสูง ในปี 2563 นี้ บริษัทยังคงใช้ความระมัดระวังในการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดบริการระบบรายเดือน โดยคำนึงให้อยู่ในระดับสมเหตุสมผล อย่างไรก็ตาม บริษัทเห็นถึงระดับรายได้จากการขายที่น้อยลงกว่าปีที่ผ่านมา อันเป็นผลมาจากความระมัดระวังการใช้จ่ายของลูกค้าจากสภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย

การให้บริการลูกค้า

การให้บริการแก่ลูกค้าของบริษัทเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บริษัทแตกต่างจากคู่แข่ง ดังนั้น บริษัทจึงยังคงเน้นการเข้าใจความรู้สึกของลูกค้า โดยยังคงรักษาจุดยืนในความเรียบง่าย ซื่อสัตย์ และเป็นมิตรต่อผู้ใช้ ในขณะที่ยังคงมุ่งมั่นที่จะมอบประสบการณ์ที่ดีที่สุดแก่ลูกค้า โดยบริษัทมุ่งให้บริการลูกค้าผ่านรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้

น) Call Center

Call Center ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการใช้บริการใหม่ ๆ ตอบข้อซักถามและแก้ไขปัญหาการใช้บริการ เปลี่ยนแปลงประเภทการใช้บริการ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย รับแจ้งปัญหาการใช้บริการโครงข่ายและปัญหาอื่น ๆ รวมทั้งรับแจ้งเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ จากลูกค้า โดยสามารถให้บริการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาพม่า เป็นต้น ทั้งนี้ลูกค้าสามารถติดต่อ Call Center ที่หมายเลข 1678 ได้ทั้งจากโทรศัพท์เคลื่อนที่และโทรศัพท์พื้นฐานตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวันไม่มีวันหยุด รวมทั้งสามารถติดต่อผ่านเว็บไซต์ของบริษัท อีเมล หรือทางสังคมออนไลน์ ได้เช่นกัน

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญอย่างยิ่งต่อเป้าหมายการให้บริการที่ดีเยี่ยมแก่ลูกค้า จึงได้นำกลยุทธ์การให้บริการลูกค้าเป็นกลุ่มย่อยมาปรับใช้ โดยจัดแบ่งพนักงานให้บริการออกเป็นกลุ่มเพื่อให้บริการและสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าในแต่ละกลุ่มและรองรับความต้องการของลูกค้าได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น อาทิ ลูกค้าระบบรายเดือน ลูกค้าระบบเติมเงิน ลูกค้าที่สนใจบริการเสริมต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังได้พัฒนาระบบโทรศัพท์อัตโนมัติ (Interactive Voice Response System) และแอปพลิเคชัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้บริการที่ติดต่อมายัง Call Center สามารถทำรายการบางประเภทได้ด้วยตนเองจากระบบอัตโนมัติที่ได้ตั้งไว้โดยไม่ต้องผ่านพนักงาน เช่น การตั้งค่าโทรศัพท์เพื่อใช้บริการอินเทอร์เน็ตและการสมัครบริการข้อมูลต่าง ๆ หรือสามารถทำรายการผ่านทางดีแทคแอปพลิเคชันได้ด้วยตนเอง และเพื่อเป็นการตอบสนองการให้บริการลูกค้าได้อย่างรวดเร็ว บริษัทได้นำระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) และแชทบอท (Chat Bot) มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการลูกค้าอีกด้วย รวมทั้งบริษัทได้สำรวจความพึงพอใจของลูกค้าและแจ้งข้อมูลระหว่างลูกค้ารอสายพนักงานเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้าในการใช้บริการ Call Center มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ บริษัทมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเน้นการให้บริการที่ทำให้ลูกค้าใช้บริการได้อย่างสะดวกและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข) ศูนย์บริการ

บริษัทมีการพัฒนาศูนย์บริการให้สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งปรับปรุงศูนย์บริการให้มีความทันสมัย บริษัทได้พัฒนาศูนย์บริการเพื่อสร้างประสบการณ์ดิจิทัลไลฟ์สไตล์ ซึ่งลูกค้าจะได้รับประโยชน์และความสะดวกในการใช้บริการ รับคำแนะนำและบริการหลังการขายที่รวดเร็วจากพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมมาอย่างดี นอกจากนี้ บริษัทได้ใช้ NPS หรือ Net Promoter Score เป็นตัววัดค่าแนวโน้มที่ลูกค้าอาจจะแนะนำบริษัทให้กับเพื่อนหรือคนรอบข้าง เพื่อช่วยให้บริษัทเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้อย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาการให้บริการและวิธีการทำงานของพนักงาน Call Center และดีแทคคอลล์ทั่วประเทศ ซึ่งจะทำให้ลูกค้ารักและรู้สึกผูกพันกับบริษัทมากยิ่งขึ้น จนทำให้ลูกค้าแนะนำให้คนรอบข้างมาใช้บริการของบริษัท ซึ่งกระบวนการนี้จะช่วยส่งเสริมให้เกิดการรับฟังปัญหา แก้ไขปัญหา และติดตามผล โดยจะมีการส่งต่อข้อมูลและความคิดเห็นต่าง ๆ ของลูกค้าไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำปัญหามาวิเคราะห์หาสาเหตุที่แท้จริง พร้อมทั้งหาแนวทางการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถเข้าใจและดูแลลูกค้าของบริษัทได้อย่างต่อเนื่องและตรงใจมากที่สุดไม่ว่าพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าจะเปลี่ยนแปลงไปเช่นไร

ค) การบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customer Relationship Management, CRM)

เนื่องจากปัจจุบันอัตราส่วนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อประชากรรวมอยู่ในระดับสูงมาก การบริหารความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าจึงมีบทบาทสำคัญมากขึ้น โดยบริษัทมุ่งเน้นกิจกรรมเพื่อรักษาฐานลูกค้าที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น โดยนอกเหนือจากการนำเสนอโปรโมชั่นและแคมเปญทางการตลาดต่าง ๆ แล้ว บริษัทมีโครงการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าโดยผ่านกิจกรรมดีแทครีวอร์ด (dtac reward) เพื่อมอบสิทธิพิเศษให้ลูกค้าของดีแทคในกลุ่มต่าง ๆ เช่น ส่วนลดในการซื้อสินค้า เป็นต้น บริษัทได้พัฒนาโครงการดีแทครีวอร์ด โดยเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้ครอบคลุมกลุ่มลูกค้ามากขึ้น ทั้งลูกค้าระบบรายเดือนและลูกค้าระบบเติมเงิน รวมทั้งแบ่งดีแทครีวอร์ดเป็นระดับเริ่มต้น (Welcome) เงิน (Silver) ทอง (Gold) และแพลตตินัมบลู (Platinum Blue) เพื่อให้ลูกค้าของดีแทคได้รับสิทธิประโยชน์และประสบการณ์พิเศษในทุก ๆ วัน จากพันธมิตรทั่วประเทศผ่านช่องทางปกติและช่องทางดิจิทัล จากสถานการณ์โรคระบาดทั่วโลกที่ส่งผลต่อการปิดเมืองและการเปลี่ยนพฤติกรรมลูกค้าในปีที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดริเริ่มของบริษัทที่จะทำให้การเสนอขายครอบคลุมและแข็งแกร่งมากขึ้นสำหรับช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ในไตรมาส 4 ของปี 2563 บริษัทฯ ได้นำเสนอ dtac Reward coin ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ dtac Reward เพื่อดึงดูดลูกค้าให้ทำธุรกรรมและแลกรางวัลทางช่องทางดิจิทัลมากขึ้น

ในปีพ.ศ. 2563 บริษัทเปิดตัว “บริการใจดี” อีกครั้ง ซึ่งนำเสนอถึง 11 บริการใจดี ไม่ว่าจะเป็นบริการเช็คยอดเงิน โอนเงิน หรือ บริการคู่มือร้านขายยา บริการเหล่านี้ตอบโจทย์ตลาดประชากรไทยในวงกว้างทั่วประเทศด้วยสิทธิประโยชน์ที่ตรงใจกับความต้องการในชีวิตประจำวันของลูกค้า

การพัฒนาด้านโครงข่าย

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานีโครงข่ายในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาดังนี้

	สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม*		
	2561	2562	2563
จำนวนสถานีฐานของ 2G-1800 MHz	10,695	10,576	10,490
จำนวนสถานีฐานของ 3G-850 MHz	12,833	12,471	11,030
จำนวนสถานีฐานของ 3G-2100 MHz	24,189	25,444	26,272
จำนวนสถานีฐานของ 4G-700 MHz	0	0	2,441
จำนวนสถานีฐานของ 4G-2100 MHz	24,049	25,409	26,251
จำนวนสถานีฐานของ 4G-1800 MHz	6,868	6,758	2,200
จำนวนสถานีฐานของ 4G-2300 MHz*	12,685	17,376	20,402

** สถานีฐานที่ติดตั้งแล้ว ซึ่งรวมถึงที่ยังอยู่ภายใต้กระบวนการขอใบอนุญาตและที่อยู่ภายใต้คลื่นพัลส์เปิด

ณ สิ้นปี พ.ศ. 2563 ดีแทคมีจำนวนสถานีฐานเพิ่มขึ้นโดยส่วนใหญ่เกิดจากการขยายโครงข่าย 4G ซึ่งรวมถึงการเพิ่มความถี่ของโครงข่ายคลื่นความถี่ 2100 MHz และการขยายโครงข่าย 4G บนคลื่นความถี่ 2300 MHz ภายใต้ความร่วมมือกับ ทีโอที ในไตรมาส 4 ของปี 2563 ดีแทค ไตรเน็ต เริ่มสร้างโครงข่ายคลื่นความถี่ 700 MHz และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2563

การจำหน่ายและช่องทางการจำหน่าย

ก) กิจกรรมทางการตลาด

บริษัทใช้ชื่อ “ดีแทค” (dtac) เป็นชื่อทางการค้าซึ่งเป็นชื่อที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในประเทศไทย บริษัทเป็นผู้ริเริ่มนำเสนอวัฒนธรรมต่าง ๆ ด้านการตลาด รวมถึงการเปิดตัวผลิตภัณฑ์ บริการ และรายการส่งเสริมการขายใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง โดยกิจกรรมทางการตลาดนับเป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะสื่อสารให้ลูกค้ารับทราบและเข้าใจในบริการต่าง ๆ ที่บริษัทนำเสนอและตระหนักว่าบริษัทเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจและการดำเนินชีวิตของลูกค้า กิจกรรมทางการตลาดนอกเหนือจากการเปิดตัวผลิตภัณฑ์แล้วยังประกอบด้วยกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างตำแหน่งทางการตลาดภาพลักษณ์ขององค์กร และกิจกรรมเพื่อสังคม โดยบริษัททำการสำรวจตลาดอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เข้าใจความต้องการของลูกค้า ซึ่งจะช่วยให้การจัดทำกิจกรรมทางการตลาดมีประสิทธิภาพและสร้างความพึงพอใจสูงสุดให้แก่ลูกค้าได้มากยิ่งขึ้น

บริษัทจัดกิจกรรมทางการตลาดกับร้านค้าตัวแทนจำหน่ายเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อให้ร้านค้าและตัวแทนจำหน่ายเข้าใจถึงวัฒนธรรมต่าง ๆ ด้านการบริการ และกลยุทธ์ด้านราคา รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายของบริษัท นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมที่ตัวแทนของบริษัทไปเยี่ยมร้านค้าเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและตรวจสอบการดำเนินงานและการให้บริการกับลูกค้าของร้านค้าแต่ละรายเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการให้บริการของบริษัท

ข) ช่องทางการจัดจำหน่าย

บริษัทได้มุ่งเน้นในการพัฒนาช่องทางการจัดจำหน่ายอย่างต่อเนื่องด้วยระบบดิจิทัลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น ซึ่งรวมถึงการพัฒนาช่องทางการขายให้ใช้งานง่าย และพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับมือถือ dtac ONE สำหรับตัวแทนจำหน่าย การใช้แชทบอท (chatbot) เพื่อช่วยเพิ่มความพึงพอใจลูกค้ามากขึ้น และการนำเสนองาน (gamification) สำหรับร้านค้าเพื่อเพิ่มความผูกพันต่อแบรนด์ดีแทคให้มากขึ้น แอปพลิเคชันสำหรับมือถือ dtac ONE นับเป็นแพลตฟอร์มทางดิจิทัลหลักสำหรับการขาย จัดจำหน่ายสินค้า และการบริการ ซึ่งช่วยนำเสนอคุณค่าให้ตัวแทนผู้ขายรายย่อย และในขณะเดียวกันช่วยบริษัทในการสรรหาพื้นที่ ๆ ยังมีโอกาสพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้นได้ แพลตฟอร์มดิจิทัลนี้ให้ประโยชน์มากมาย ตั้งแต่ช่วยตัวแทนจำหน่ายในการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ออกแบบมาเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะกลุ่ม ซึ่งช่วยลดเวลาในการนำเสนอสินค้าใหม่ออกสู่ตลาด และเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสารกับตัวแทนจัดจำหน่ายสินค้า

(1) ดีแทคฮอลล์

เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าและให้บริการที่ครบวงจร บริษัทตั้งใจที่จะเพิ่มประสบการณ์การเลือกซื้อสินค้าและการให้บริการให้กับลูกค้า จึงจัดร้านให้ลูกค้าได้สัมผัสและทดลองใช้งานสมาร์ตโฟนรุ่นใหม่ก่อนตัดสินใจซื้อ การเปลี่ยนแปลงการให้บริการโดยการนำ Tablet มาใช้เพื่อสร้างประสบการณ์การให้บริการที่แตกต่าง รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่ลูกค้าที่เข้ามาใช้บริการด้วยระบบจองคิวก่อนมารับบริการที่สาขา และจัดตั้งตู้รับชำระอัตโนมัติ (Payment kiosk) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ต้องการทำธุรกรรมด้วยตนเอง (self-service) โดยเน้นการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก

(2) ดีแทคเซ็นเตอร์

บริษัทมีร้านดีแทคเซ็นเตอร์ทั่วประเทศ ซึ่งประกอบไปด้วยร้านที่บริหารงานเอง และร้านที่บริหารงานโดยตัวแทนจำหน่าย ภายใต้เครื่องหมายการค้าดีแทค ดีแทคเซ็นเตอร์เป็นช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่มีขนาดเล็กกว่าและให้บริการคล้ายกับดีแทคฮอลล์ อาทิเช่น จำหน่ายโทรศัพท์มือถือ ให้บริการรับจดทะเบียนรายเดือน ให้บริการเกี่ยวกับการบริการต่าง ๆ และเป็นผู้ให้บริการรับชำระค่าบริการ ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทยังคงเดินหน้าพัฒนาการให้บริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าที่ต้องการทำธุรกรรมด้วยตนเองมากขึ้น

(3) ตัวแทนจำหน่ายขนาดเล็ก “บลูชิป”

บริษัทได้คัดเลือกร้านค้าปลีกที่มีความพร้อมเพื่อให้เป็นร้านค้าที่สามารถจำหน่ายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ ของบริษัท โดยร้านค้าเหล่านี้กระจายตัวอยู่ตามอำเภอหลัก ทั่วประเทศเพื่อตอบสนองต่อการขยายตัวของลูกค้าดีแทคในอนาคต

(4) ตัวแทนจำหน่ายดีแทครายย่อย

บริษัทมีตัวแทนจำหน่ายกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ โดยมีทั้งร้านค้ารายย่อยที่ขายซิมการ์ดและร้านค้าปลีกที่ขายสินค้าดีแทคเต็มเงิน โดยช่องทางนี้เป็นช่องทางที่สำคัญและทำให้สินค้ามีความพร้อมในการจัดจำหน่าย สามารถเข้าถึงได้ และอำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าของดีแทค

(5) ร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม ธุรกิจค้าปลีกแบบทันสมัย และตัวแทนจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

บริษัทจำหน่ายสินค้าและบริการที่หลากหลาย อาทิเช่น ซิมการ์ด การชำระค่าบริการรายเดือน การเติมเงินมือถือ หรือการจำหน่ายแพ็คเกจเสริม โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ดังนี้

5.1) ร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม เช่น CSCI และ IT City เป็นต้น

5.2) ร้านธุรกิจค้าปลีกแบบทันสมัยและร้านสะดวกซื้อ เช่น บิ๊กซี แฟมิลี่มาร์ก เซเว่นอีเลฟเว่น เป็นต้น

5.3) ตัวแทนจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น บัญชีเติม เงินสบาย แอร์เพย์ Line Pay และ Lazada เป็นต้น

สำหรับช่องทางการจัดจำหน่ายนี้ มีทั้งรูปแบบร้านค้าที่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ (human assisted outlet) และรูปแบบการให้บริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ (self-service) นอกจากนี้ บริษัทยังมีเจ้าหน้าที่การขายของเราเองในร้านค้าที่เป็นร้านตัวแทนจำหน่ายสินค้าโทรคมนาคม และร้านค้าขายอุปกรณ์มือถือ เพื่อให้บริการและให้คำแนะนำลูกค้าอีกด้วย

(6) ธนาคาร

บริษัทมีความสัมพันธ์อันดีกับธนาคารรายใหญ่หลายแห่งในประเทศไทยเพื่อให้บริการ การเงินมือถือ การจำหน่ายแพ็คเกจเสริม และการชำระค่าบริการรายเดือนให้กับลูกค้าของเรา บริการเหล่านี้ให้บริการผ่านบริการธนาคารทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking Application) ตู้เอทีเอ็ม บริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) และสาขาของธนาคาร และจากความร่วมมืออันดีระหว่างบริษัทและธนาคารต่าง ๆ ทำให้เราส่งมอบบริการที่สะดวกสบายให้กับลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น ในปี 2563 นี้ บริษัทได้พัฒนาระบบดีแทคแอปพลิเคชันสำหรับโทรศัพท์มือถือให้เชื่อมต่อกับบริการธนาคารทางโทรศัพท์มือถือ (Mobile Banking Application) ของหลาย ๆ ธนาคารได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งช่วยให้ลูกค้ามีความสะดวกสบายและประสบการณ์การใช้งานดีแทคแอปพลิเคชันที่ดียิ่งขึ้นไปอีก

(7) การจัดจำหน่ายทางตรง

บริษัทมีทีมงานจัดจำหน่ายตรง (dtac direct sales) เพื่อนำเสนอสินค้าและบริการทั้งระบบเติมเงินและระบบรายเดือนให้เข้าถึงลูกค้าโดยตรง โดยจุดประสงค์ของช่องทางการจัดจำหน่ายตรงเพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ลูกค้าในการซื้อสินค้าและใช้บริการของบริษัท โดยทีมงานดังกล่าวจะเข้าไปขายสินค้าและให้บริการในพื้นที่ร้านค้าปลีกอาจเข้าไปถึง และเพื่อให้บริการกับลูกค้าเฉพาะกลุ่มที่ต้องการทีมงานที่มีทักษะเฉพาะ

(8) ดีแทคแอปพลิเคชัน (dtac application) และร้านค้าดีแทคออนไลน์ (dtac online store)

เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้าดีแทคและสนองความต้องการของลูกค้าที่เพิ่มมากขึ้นสำหรับการทำธุรกรรมบนโทรศัพท์มือถือและช่องทางออนไลน์ที่ใช้กันได้ง่าย และพร้อมไปด้วยเนื้อหาส่วนบุคคลและฟังก์ชันเกมส์ต่างๆ เป็นต้น ดีแทคได้พัฒนาดีแทค แอปพลิเคชันและร้านค้าดีแทคออนไลน์อย่างต่อเนื่องเพื่อส่งมอบบริการที่รวดเร็วและครอบคลุมสำหรับทั้งลูกค้าระบบเติมเงินและระบบรายเดือนได้ตลอด 24 ชั่วโมง โดยบริษัทได้มีการพัฒนาศักยภาพในการให้บริการลูกค้าในแบบเฉพาะบุคคลมากขึ้นผ่านการเสนอโปรโมชั่นและดีแทควีรอร์ดที่เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละคน ในปี 2563 บริษัทมีอัตราผู้ใช้งานดีแทคแอปพลิเคชันต่อเดือน (Monthly Active User หรือ MAU) เติบโตกว่า 40% โดยมีอัตราผู้ใช้งานดีแทคแอปพลิเคชันต่อเดือนที่เป็นผู้ใช้บริการดีแทคระบบเติมเงินเติบโต 100%

(2) กวาะอุตสาหกรรมและแนวโน้มการแข่งขัน

ก) ตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปัจจุบันตลาดการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มีผู้ประกอบการหลัก 3 ราย ได้แก่ เอไอเอส ทู และบริษัท และมีผู้ให้บริการรายย่อย เช่น ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนโครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operator) โดยบริษัทให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายใต้ชื่อทางการค้า “ดีแทค” (dtac) ด้วยนโยบายการนำเสนอวัตกรรมการผลิตภัณฑ์และบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

ในการให้บริการด้านโทรคมนาคมในประเทศไทยนั้น ในช่วงแรก ผู้ประกอบการเอกชนมีส่วนร่วมในการให้บริการด้านการสื่อสาร โดยเป็นการให้บริการภายใต้สัญญาความร่วมมือการทำงานกับรัฐวิสาหกิจสองแห่ง ซึ่งปัจจุบันได้แปลงสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัดแล้ว ได้แก่ ทีโอที (เดิมคือ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) และ กสท (เดิมคือ การสื่อสารแห่งประเทศไทย) ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจทั้งสองแห่งนั้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการด้านโทรคมนาคมและการให้บริการด้านการสื่อสารไร้สายที่เพิ่มขึ้นในประเทศได้ สัญญาความร่วมมือการทำงานดังกล่าวมีลักษณะการดำเนินการแบบ “สร้าง-โอน-ดำเนินการ” (Build-Transfer-Operate) โดยผู้ประกอบการเอกชนในฐานะผู้รับสัมปทานจะเป็นผู้ลงทุนสร้างโครงข่ายพร้อมกับโอนกรรมสิทธิ์ในอุปกรณ์โครงข่ายภายใต้สัญญาความร่วมมือการทำงานเหล่านั้นให้แก่หน่วยงานเจ้าของสัมปทาน โดยหน่วยงานเจ้าของสัมปทานให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการเอกชนในการใช้อุปกรณ์โครงข่ายเหล่านั้นตลอดอายุสัญญาความร่วมมือการทำงานแต่เพียงผู้เดียว และมีสิทธิดำเนินการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ประชาชนโดยต้องชำระส่วนแบ่งรายได้ให้กับหน่วยงานเจ้าของสัมปทานเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับการจัดสรร

บริษัทเริ่มให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทยในย่านความถี่ 800 MHz (หรือคลื่นความถี่ 850 MHz) และในย่านความถี่ 1800 MHz โดยบริษัทได้รับสัมปทานจาก กสท. ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นระยะเวลา 27 ปี ภายใต้สัญญาร่วมการทำงานในรูปแบบของสัญญา “สร้าง-โอน-ดำเนินการ” (Build-Transfer-Operate) ซึ่งสัญญาร่วมการทำงานดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้วในปี พ.ศ. 2561 ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 กสท. ได้ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ด้วยวิธีการประมูลซึ่งผู้ให้บริการหลักทั้ง 3 รายซึ่งรวมถึงบริษัทย่อยของบริษัทเป็นหนึ่งในผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งได้เปิดบริการโทรคมนาคมด้วยคลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 เป็นต้นมา นอกจากนี้ กสท. ได้ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2558 และคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ในปี พ.ศ. 2559 ด้วยวิธีการประมูล ส่งผลให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G เติบโตอย่างรวดเร็วในช่วงปีที่ผ่านมา

ในปี พ.ศ. 2561 บริษัทย่อยของบริษัท ได้ลงนามในข้อตกลงกับ ทีโอที ในการให้บริการไร้สายบนคลื่นความถี่ 2300 MHz ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์ตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา และเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz และ 900 MHz เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งเปิดให้บริการเชิงพาณิชย์แล้วตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา โดยในส่วนของใบอนุญาตคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz นั้น ปัจจุบันบริษัทย่อยของบริษัทยังคงให้บริการบนคลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ภายใต้ข้อกำหนดในใบอนุญาตที่ผ่อนผันให้ใช้เป็นคลื่นความถี่ 850 MHz ต่อได้อีกถึง 6 เดือนหลังจากที่ กสท. ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์กรองสัญญาณเสร็จ หรือภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564

นอกจากนี้ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 บริษัทย่อยของบริษัทได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ซึ่งจัดสรรโดย กสท. โดยได้รับใบอนุญาตในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งบริษัทได้เริ่มเปิดการใช้งานแล้วในเขตกรุงเทพมหานคร และโดยรอบ และบางพื้นที่ในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

บริษัทย่อยของบริษัทยังได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ซึ่งจัดขึ้นโดย กสท. ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่ย่าน 26 กิกะเฮิรตซ์ ดังกล่าวในเดือนเดียวกัน ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนกุมภาพันธ์ 2578 ในไตรมาส 3 ที่ผ่านมา ดีแทค ไตรเนตได้เปิดตัวการแสดงผลการใช้ 5G เป็นบางพื้นที่ และการแสดงผลการใช้เทคโนโลยี 5G ในรูปแบบอื่น ๆ ผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรทางอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น บริษัทประกาศเปิดตัวพันธมิตรร่วมกับ ปตท. ในเดือนตุลาคมที่ผ่านมาเพื่อทดลองการใช้งานเทคโนโลยีบนคอนเซ็ปต์เมืองอัจฉริยะ (smart city) ประกอบไปด้วยการใช้งานกล้องตรวจจับอัจฉริยะ (smart surveillance) และการใช้งานบริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายแบบประจำที่ (fixed wireless access, FWA) และอื่น ๆ อีกมากมาย

ข) แนวโน้มภาวะอุตสาหกรรม

ภาพรวมอุตสาหกรรมโทรคมนาคมมีการแข่งขันสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินที่แข่งขันเพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้าด้วยแพ็คเกจใช้เน็ตแบบไม่จำกัด ด้วยราคาและวิธีการแข่งขันอย่างเข้มข้นหลายแบบในหลาย ๆ พื้นที่ ผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อนำไปสู่การแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในขณะการเติบโตของ ARPU โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินยังคงเป็นความท้าทายภายใต้แรงกดดันจากการระมัดระวังการใช้จ่ายของลูกค้า

แม้ว่าราคาประมูลคลื่นความถี่อยู่ในอัตราที่สูงและสภาพการแข่งขันยังคงรุนแรง ตลาดโทรคมนาคมของไทยยังคงเป็นธุรกิจที่มีกำไร ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทมี EBITDA เพิ่มขึ้น ท่ามกลางแรงกดดันด้านรายได้จากสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลมาจากเสถียรภาพการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับขีดความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อเครือข่ายที่ดีขึ้นและอยู่ในระดับคงตัวหลังจากแผนกลยุทธ์ปรับปรุงธุรกิจตั้งแต่ปี พ.ศ. 2562 เป็นต้นมา นอกจากนี้ ดีแทคยังเดินหน้าขยายเครือข่ายคลื่นความถี่ 2300 MHz (ภายใต้สัญญาพันธมิตรกับทีโอที) อย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตั้งสถานีฐาน TDD ใหม่เพิ่มให้ถึงจำนวนกว่า 20,000 สถานีฐานภายในสิ้นปีที่ผ่านมา โดยในครึ่งหลังของปี เครือข่าย 2300 MHz ได้ถูกอัพเกรดเครือข่ายด้วยการติดตั้งเทคโนโลยี massive MIMO เพื่อขยายความจุของเครือข่ายเพื่อมอบประสบการณ์ high-speed ที่รวดเร็วแก่ลูกค้าวงกว้างทั่วประเทศ นอกจากนี้ บริษัทยังเดินหน้าพัฒนาการให้บริการลูกค้า การขายและช่องทางการจัดจำหน่าย และระบบการวิเคราะห์ข้อมูล (Data analytics) เพื่อนำเสนอข้อเสนอที่ตอบโจทย์ลูกค้าแบบเฉพาะบุคคลให้ดียิ่งขึ้นไปอีกตลอดปีที่ผ่านมา

ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ดีแทค ไตรเนต เป็นผู้ให้บริการเจ้าแรกที่ได้รับใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 700 MHz โดยคลื่นย่านความถี่ต่ำนี้จะช่วยเพิ่มความสามารถของสัญญาณเทคโนโลยี 4G ได้อย่างไม่เคยเป็นมาก่อน โดยเมื่อรวมกับแผนการของบริษัทสำหรับปี พ.ศ. 2564 ที่จะปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่ใช้กับคลื่นความถี่ 850 MHz เป็น 900 MHz ซึ่งจะทำไปพร้อมกับการขยายคลื่นความถี่ทั้งย่าน 700 MHz จะทำให้ความสามารถสัญญาณเพิ่มขึ้นในบริเวณพื้นที่ต่างจังหวัดและประสบการณ์การใช้งานภายในอาคารให้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ การเริ่มขยายสถานีฐานของคลื่น 700 MHz จะเริ่มขึ้นอย่างเต็มตัวในต้นปี พ.ศ. 2564 ซึ่งจะให้บริการประสบการณ์เทคโนโลยี 5G บนเขตพื้นที่เมืองที่สำคัญ ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้เริ่มการเดินทางไปสู่การให้บริการ 5G ผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรทางอุตสาหกรรมหลายกลุ่ม โดยร่วมกันศึกษาและทดลองใช้ 5G ผ่านบนคลื่น 26 GHz ในบริเวณเขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EECI) สำหรับการใช้งานภายในคอนเซ็ปต์เมืองอัจฉริยะ ประกอบไปด้วยการทดลองการใช้งานหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น เรื่องกล้องตรวจจับอัจฉริยะ (smart surveillance) การใช้งานบริการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตไร้สายแบบประจำที่ (fixed wireless access, FWA) ไปจนถึงโซลูชันบริหารการใช้น้ำ และบริหารพลังงานระบบไฟฟ้าอัจฉริยะ โดยนอกจากนั้นแล้ว การติดตั้ง massive MIMO และอุปกรณ์สถานีฐานสำหรับคลื่น 700 MHz และ 900 MHz ล้วนเป็นอุปกรณ์ที่พร้อมสำหรับเทคโนโลยี 5G

โอกาสและความท้าทายที่อาจเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมากต่อผลการดำเนินงานของบริษัทในปี พ.ศ. 2564 มีดังนี้

- แม้ว่าจะเห็นความท้าทายจากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อและการแข่งขันที่ดุเดือด บริษัทยังคงให้ความสำคัญต่อการขยายฐานลูกค้าด้วยผลิตภัณฑ์และบริการเสริมต่าง ๆ ที่ตรงใจลูกค้า ประกอบกับคลื่นสัญญาณที่แข็งแกร่งขึ้น โดยเฉพาะความสามารถของเครือข่ายที่จะเพิ่มขึ้นจากคลื่น 700 MHz และ 900 MHz โดยบริษัทวัดการเติบโตของผู้ใช้บริการที่ใช้บริการด้วยความถี่อย่างน้อยทุกเดือน (monthly active user) เพื่อเป็นการวัดการเติบโตของฐานลูกค้าที่ยั่งยืน
- โรคระบาดส่งผลต่อการปรับตัวเข้าสู่การใช้ชีวิตแบบวิถีใหม่ ซึ่งเป็นโลกที่การใช้งานดิจิทัลมีบทบาทที่สำคัญขึ้นสำหรับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้บริโภค บริษัทต้องการเป็นผู้นำดิจิทัลที่มีลูกค้าเป็นศูนย์กลางในขณะเดียวกันกับการคว้าโอกาสในการสร้างรายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ต การนำดิจิทัลมาใช้ไม่ได้ให้ประโยชน์ในแง่การปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าเท่านั้น แต่รวมไปถึงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น บริษัทมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนประสิทธิภาพการดำเนินงานผ่านการเพิ่มประสิทธิภาพในแง่โครงสร้างเพื่อการเติบโตในระยะยาว
- บริษัทได้เริ่มการเดินทางไปสู่เทคโนโลยี 5G ไม่เพียงแต่การเริ่มให้บริการ 5G ในเขตพื้นที่จำนวนหนึ่งโดยใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เท่านั้นแต่ยังมุ่งเน้นการใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ในการทำงานร่วมกับพันธมิตรทางอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อทดลองการใช้งานจริงบนเทคโนโลยี 5G เพื่อค้นหาการใช้งานเชิงพาณิชย์สำหรับลูกค้าและองค์กรต่าง ๆ

ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาเครือข่ายของดีแทค ปรับปรุงการให้บริการที่มีคุณภาพ และสร้างความผูกพันระหว่างแบรนด์และลูกค้าที่แข็งแกร่ง การเร่งปรับเปลี่ยนองค์กรสู่ดิจิทัล ตลอดจนรูปแบบการบริหารดำเนินงานที่พร้อมต่อการปรับตัวนำมาซึ่งขีดประสิทธิภาพที่สูงขึ้นท่ามกลางภาวะตลาดที่ไม่แน่นอน บริษัทมั่นใจว่าบริษัทจะสามารถเติบโตไปพร้อมกับตลาด บริษัทมั่นใจในความแข็งแกร่งของแบรนด์ สภาวะทางการเงินที่แข็งแกร่ง และแผนการเดินทางสู่เทคโนโลยี 5G ด้วยวิธีที่มั่นคงเพื่อเปิดประสบการณ์นวัตกรรมใหม่ๆ จะทำให้บริษัทเดินทางไปสู่การเติบโตระยะยาวอย่างยั่งยืน

(3) การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

ก) คลื่นความถี่

บริษัทใช้คลื่นความถี่ในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งความถี่ที่บริษัทใช้งานในปัจจุบันมีดังนี้

- คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G และ 2G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 1800 MHz ดังกล่าวได้เปลี่ยนการให้บริการจากภายใต้สัญญาสัมปทานระหว่างบริษัทกับ กสท. ซึ่งสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 เป็นใบอนุญาตจาก กสทช. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวหลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576
- คลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 3G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ดังกล่าวเดิมอยู่ภายใต้สัญญาสัมปทานระหว่างบริษัทกับ กสท. ซึ่งสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน พ.ศ. 2561 หลังจากนั้น บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี จาก กสทช. หลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตในเดือนตุลาคม 2561 ซึ่งใบอนุญาตจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2576 โดยภายใต้เงื่อนไขการประมูลเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคลื่นรบกวน บริษัทได้รับสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวไปอีก 2 ปี ภายใต้ย่านความถี่ 850 MHz เดิม จากนั้นจะต้องเปลี่ยนไปใช้ความถี่ในย่าน 900 MHz แทน ในไตรมาสที่ 2 ของปี 2563 บริษัทได้รับการอนุญาตเพิ่มเติมจาก กสทช. ให้ใช้คลื่น 850 MHz ต่ออีก 6 เดือนหลังจากที่ กสท. ติดตั้งเครื่องกรองสัญญาณแล้วเสร็จ หรือภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564
- คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz ซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 3G และ 4G ทั้งนี้ คลื่นความถี่ย่าน 2100 MHz อยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตจาก กสทช. โดยบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวภายหลังจากเป็นผู้ชนะการประมูลใบอนุญาตเมื่อปี พ.ศ. 2555 โดยใบอนุญาตมีอายุ 15 ปี ซึ่งจะสิ้นสุดในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2570
- คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของทีโอทีซึ่งปัจจุบันใช้สำหรับการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G โดยบริษัทย่อยของบริษัทได้เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับทีโอที โดยตกลงให้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งทีโอทีได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จาก กสทช. สัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศระหว่างดีแทค ไตรเนต และทีโอที จะหมดอายุในปี พ.ศ. 2568
- ดีแทค ไตรเนต ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในปี พ.ศ. 2562 และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งบริษัทได้เริ่มเปิดสัญญาณในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และพื้นที่บางส่วนในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เทคโนโลยี 4G
- ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าร่วมและเป็นผู้ชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ซึ่งจัดขึ้นโดย กสทช. ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ดังกล่าวในเดือนเดียวกัน ซึ่งใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในเดือนกุมภาพันธ์ 2578 ดีแทค ไตรเนต ยังไม่ได้เปิดให้บริการเชิงพาณิชย์บนคลื่น 26 GHz ในปี 2563 แต่ใช้คลื่นดังกล่าวเพื่อทดลองและจัดแสดงการใช้เทคโนโลยี 5G ร่วมกับพันธมิตรทางอุตสาหกรรมต่าง ๆ

ข) การจัดหาอุปกรณ์โครงข่าย

บริษัทมีผู้จัดหาอุปกรณ์ (Supplier) ด้านโครงข่ายรายใหญ่ ซึ่งเป็นผู้ผลิตอุปกรณ์โทรคมนาคมระดับโลกเป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ซึ่งช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของโครงข่ายดีเทครวมถึงเทคโนโลยีใหม่ในอนาคต เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมการใช้งานของลูกค้าด้านการรับส่งข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว บริษัทให้ความสำคัญกับคุณภาพของการบริการโดยเฉพาะความสามารถในการรองรับจำนวนลูกค้าของโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยบริษัทมีหน่วยงานที่ดำเนินการวางแผน จัดหา และดูแลอุปกรณ์โครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ของบริษัทเพื่อขยายความสามารถในการรองรับจำนวนผู้ใช้บริการและขยายพื้นที่การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้มากขึ้น

ค) การจัดหาอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่

การจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่เป็นเครื่องมือทางการตลาดในการสร้างสรรค์ข้อเสนอหรือแคมเปญต่าง ๆ เพื่อสร้างฐานลูกค้าใหม่หรือรักษาฐานลูกค้าเดิม รวมทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการและสนับสนุนบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งเป็นบริการหลักของบริษัท บริษัทจึงได้ร่วมมือกับผู้ผลิตอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่แบรนด์ชั้นนำระดับโลก ในการนำเสนอผลิตภัณฑ์หลากหลายรุ่นหลายระดับราคา เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างครบถ้วน เพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงอุปกรณ์ที่รองรับเทคโนโลยี 3G และ 4G ได้อย่างสะดวก

ง) การจัดหาเลขหมายโทรคมนาคม

ในการจัดหาเลขหมายโทรคมนาคม ดีแทค ไตรเนต จะต้องยื่นคำขอรับการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมต่อ กสทช. โดยภายหลังจากที่บริษัทได้รับการจัดสรรเลขหมายโทรคมนาคมจาก กสทช. แล้ว ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นทราบถึงเลขหมายโทรคมนาคมที่ได้รับการจัดสรรจาก กสทช. เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นดำเนินการให้เลขหมายโทรคมนาคมสามารถติดต่อกันได้ในทุกโครงข่าย นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมเลขหมายโทรคมนาคมเป็นรายเดือนในอัตราตามที่ กสทช. กำหนด

จ) คอนเทนต์ (Content)

บริษัทได้ร่วมมือกับพันธมิตรผู้พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ทั้งในประเทศและต่างประเทศในการนำเสนอบริการดิจิทัลคอนเทนต์ต่าง ๆ ให้ลูกค้าสนองตอบการใช้ชีวิตในยุคดิจิทัล ซึ่งดิจิทัลคอนเทนต์ต่าง ๆ เช่น บริการด้านเพลง วิดีโอ เกมส์ บริการดาวน์โหลดเสียงเพลง รอสาย บริการข่าวด่วน เป็นต้น โดยบริษัทจะเป็นผู้เก็บรายได้จากผู้ใช้งานและนำมาแบ่งให้กับผู้พัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ตามที่ได้ตกลงกัน นอกจากนี้ บริษัทได้ส่งเสริมให้เกิดบริการดิจิทัลคอนเทนต์ใหม่ ๆ ผ่านการร่วมมือกับบริษัทสร้างคอนเทนต์ต่าง ๆ

(4) ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

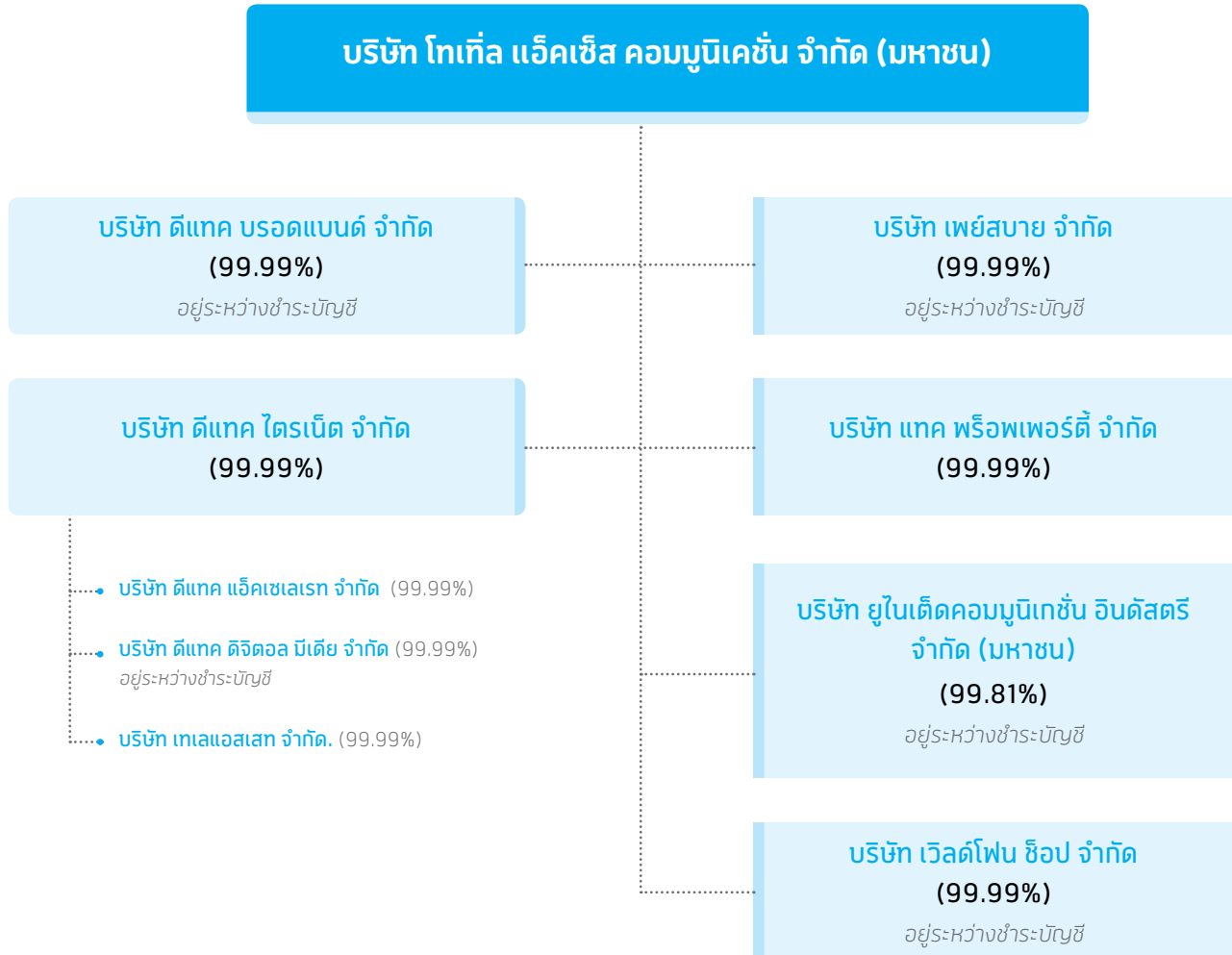
รายละเอียดของทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจปรากฏตามเอกสารแนบ 4 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

(5) งานที่ยังไม่ส่งมอบ

- ไม่มี

1.3 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

1.3.1 โครงสร้างการถือหุ้นของกลุ่มบริษัท

บริษัทเป็นหนึ่งในผู้นำธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในประเทศไทย ก่อตั้งในปี 2532 ประกอบธุรกิจให้บริการโทรคมนาคม รวมถึงให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ และให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ Wi-Fi

ในเดือนธันวาคม 2555 บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด “ดีแทค ไตรเนต” (เดิมชื่อ บริษัท ดีแทค เนทเวิลด์ จำกัด) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ IMT ย่าน 2100 MHz และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามเป็นเวลา 15 ปี จาก กสทช. เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปี 2561 เทเลแอ็สเสท ซึ่งเป็นบริษัทที่ ดีแทค ไตรเนต ถือหุ้นร้อยละ 99.99 พร้อมกับ ดีแทค ไตรเนต ได้ลงนามในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม และสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศระบบ 2300 MHz กับ บมจ. ทีโอทีอย่างเป็นทางการเรียบร้อยแล้ว เพื่อเปิดให้บริการ 4G LTE-TDD คลื่น 2300 MHz บนแบนด์วิดท์ที่กว้างที่สุดถึง 60 MHz

ในเดือนธันวาคม 2561 ดีแทค ไตรเนต ได้รับใบอนุญาตคลื่นความถี่ทั้งย่าน 900 MHz และย่าน 1800 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ในเดือนมิถุนายน 2562 ดีแทค ไตรเนต ได้รับการจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จาก กสทช. และในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ดีแทค ไตรเนต ยังชนะการประมูลคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ทำให้บริษัทสามารถให้บริการได้บนคลื่นความถี่ครบทุกย่านความถี่ ทั้งคลื่นความถี่ต่ำ คลื่นความถี่กลางและความถี่สูง โดยสามารถให้บริการบนคลื่นช่วงดาวเทียมโพลาร์จำนวนมากที่สุดถึง 330 MHz

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทฯ มีบริษัทย่อยทั้งสิ้น 9 บริษัท และถือหุ้นในบริษัทร่วม (ตามนิยามที่กำหนดไว้ในประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์) จำนวน 2 บริษัท ได้แก่ (1) บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชัน บิซซิเนส จำกัด (หรือ ยูดี) และ (2) บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด*

ทั้งนี้ระหว่างปี 2563 มีบริษัทย่อยชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว จำนวน 1 บริษัท ได้แก่ บริษัท ฮิสเทิร์น บิซ จำกัด บริษัทยังคงมุ่งเน้นในการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และลงทุนในบริษัทย่อย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และการบริหารจัดการทรัพย์สินของบริษัทเป็นหลัก นอกจากนี้ บริษัทยังเน้นการลงทุนในกิจการที่สามารถสร้างมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะยาวได้

หมายเหตุ * บริษัทไม่ได้มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญเหนือกิจการนี้ ดังนั้น กิจการนี้ไม่ได้มีคุณสมบัติเป็นบริษัทร่วมตามที่แสดงในงบการเงินของบริษัท

ข้อมูลสรุปของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ(%)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034424	ระหว่างชำระบัญชี	175	หุ้นสามัญ	99.99	1,750,000
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034548	ให้บริการโทรคมนาคม	1,160	หุ้นสามัญ	99.99	11,600,000
บริษัท ดีแทค แอ็คเซ เลอเรท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 2 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105557065767	ลงทุนและให้การสนับสนุน แก่บริษัท Start-up ใน การพัฒนาแอปพลิเคชัน ต่าง ๆ	15	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	150,000
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105549034467	ระหว่างชำระบัญชี	100	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด)	1,000,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ(%)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105559061246	ให้เช่าเครื่องมือและ อุปกรณ์โทรคมนาคม	300	หุ้นสามัญ	99.99 (ผ่านบริษัท ดีแทค ไตรเบ็ด จำกัด)	3,000,000
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0125547001804	ระหว่างชำระบัญชี	200	หุ้นสามัญ	99.99	2,000,000
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539049038	บริหารสินทรัพย์	1	หุ้นสามัญ	99.99	100,000
บริษัท ยูไนเต็ด คอม มูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0107536000871	ระหว่างชำระบัญชี	313.55	หุ้นสามัญ	99.81	434,668,207
บริษัท เวลด์โฟน ซุป จำกัด	เลขที่ 319 อาคารจัตุรัส จามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทรศัพท์ +66 2202 8000 เลขทะเบียนบริษัท 0105539069969	ระหว่างชำระบัญชี	450	หุ้นสามัญ	99.99	4,500,000
บริษัท ยูไนเต็ด ดิส ทริบิวชันบิซซิเนส จำกัด* (ยูดี)	เลขที่ 499 หมู่ที่ 3 อาคารเบญจจินดา ถนน กำแพงเพชร 6 แขวง ลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 โทรศัพท์ +66 2953 2222 โทรสาร +66 2953 1269 เลขทะเบียนบริษัท 0105545040951	จัดจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่ ซินการ์ด บัตรเติมเงิน และ อุปกรณ์ เสริมต่าง ๆ	200	หุ้นสามัญ	25	20,000,000

บริษัท	ที่ตั้งสำนักงาน	ประเภทธุรกิจ	ทุนจดทะเบียน (ล้านบาท)	ประเภทหุ้น	จำนวนหุ้นที่ถือ(%)	จำนวนหุ้น ทั้งหมด
บริษัท ศูนย์ให้บริการ คงสิทธิ์เลขหมาย โทรศัพท์ จำกัด	98 อาคารสาร สแควร์ ออฟฟิศ ทาวเวอร์ ห้องเลขที่ 403 ชั้นที่ 4 ถนนสารเหนือ แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500 โทรศัพท์ +66 2108 1544 โทรสาร +66 2108 1544 เลขทะเบียนบริษัท 0115553001471	บริการระบบสารสนเทศและ ฐานข้อมูลกลางประสาน งานการโอนย้ายผู้ให้บริการ โทรคมนาคมเพื่อการคง สิทธิ์เลขหมายโทรศัพท์	2	หุ้นสามัญ	20 (โดยบริษัทและผ่าน บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด)	20,000

1.3.2 บุคคลที่อาจมีความขัดแย้งถือหุ้นในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมเกินกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงของ บริษัท

หุ้นร้อยละ 75 ของบริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชันบิซิเนส จำกัด (“ยูดี”) ถือโดย บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด แม้ว่า บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งเป็นบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งกับบริษัทได้ถือหุ้นในยูดีร้อยละ 75 นั้นอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต่อบริษัท แต่อย่างไรก็ดี บริษัทเห็นว่าโครงสร้างการถือหุ้นดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท เนื่องจากบริษัทไม่ได้มุ่งเน้นในการเป็นผู้จำหน่ายชุดเลขหมายและบัตรเติมเงินให้แก่ผู้ใช้บริการโดยตรง ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระให้กับบริษัทในการจัดการบริหารสินค้าคงคลัง รวมถึงระบบการจัดส่งสินค้า (Logistics) และการจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ อนึ่ง บริษัทมีมาตรการป้องกันการถ่ายเททางผลประโยชน์และขั้นตอนในการควบคุมรายการระหว่างกันอย่างรัดกุม เป็นไปตามกฎเกณฑ์เรื่องการเข้าทำรายการระหว่างกันของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ณ วันที่ 30 เมษายน 2563 บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นดังต่อไปนี้

นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ	40.00
นายวิชัย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ	30.00
นางวรรณจิรา จิรจิตติ	ร้อยละ	15.00
นายสมชาย เบญจรงค์กุล	ร้อยละ	15.00

1.3.3 ความสัมพันธ์กับกลุ่มธุรกิจของผู้ถือหุ้นใหญ่

- ไม่มี

1.3.4 ผู้ถือหุ้น

(1) รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่

รายชื่อผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 10 อันดับแรก มีดังนี้
(ข้อมูลตามทะเบียนผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2563)

ลำดับที่	ชื่อ	จำนวนหุ้น	ร้อยละ
1	TELENOR ASIA PTE LTD	1,009,172,497	42.62
2	บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด	531,001,300	22.43
3	บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	200,048,490	8.45
4	บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)	132,145,250	5.58
5	สำนักงานประกันสังคม	66,713,500	2.82
6	STATE STREET EUROPE LIMITED	28,879,421	1.22
7	กองทุนเปิด กรุงศรีหุ้นระยะยาวปีนผล	14,524,100	0.61
8	SOUTH EAST ASIA UK (TYPE C) NOMINEES LIMITED	13,304,220	0.56
9	นายวิวัฒน์ ชูดีเชษฐพงศ์	9,533,600	0.40
10	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งจดทะเบียนแล้ว	9,483,800	0.40

- หมายเหตุ**
- บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย พีทีอี แอลทีดี เป็นบริษัทย่อยของ Telenor ASA ซึ่งประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company)
 - บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ณ วันที่ 24 เมษายน 2563 ดังนี้

บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด	ร้อยละ	51.00
เทเลนอร์ เซาท์ อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ	49.00
เทเลนอร์	ร้อยละ	0.00
 - บริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท บีซีทีเอ็น โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2563 ดังนี้

บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด	ร้อยละ	51.00
เทเลนอร์ เซาท์ อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ	49.00
เทเลนอร์	ร้อยละ	0.00
 - บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีทีเอ็น อินโนเวชั่น จำกัด ณ วันที่ 24 เมษายน 2563 ดังนี้

บริษัท บีซีเอช โฮลดิ้ง จำกัด	ร้อยละ	51.00
เทเลนอร์ เซาท์ อีสต์ เอเชีย อินเวสเมนต์ พีทีอี ลิมิเต็ด	ร้อยละ	49.00
เทเลนอร์	ร้อยละ	0.00
 - บริษัท บีซีเอช โฮลดิ้ง จำกัด ประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (Holding Company) มีรายชื่อผู้ถือหุ้นและสัดส่วนการถือหุ้นใน บริษัท บีซีเอช โฮลดิ้ง จำกัด ณ วันที่ 30 เมษายน 2563 ดังนี้

นายวิชัย เบลูจรงค์กุล	ร้อยละ	64.88
นายบุญชัย เบลูจรงค์กุล	ร้อยละ	20.12
นายสมชาย เบลูจรงค์กุล	ร้อยละ	15.00

(2) ข้อมูลผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยที่เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลัก (เฉพาะกรณีบริษัทประกอบธุรกิจโดยการถือหุ้นในบริษัทอื่น (holding company) เท่านั้น)

N/A

(3) ข้อตกลงระหว่างผู้ถือหุ้นใหญ่ (shareholders' agreement)

- None

1.4 จำนวนทุนจดทะเบียนและทุนชำระแล้ว

1.4.1 ทุนสามัญ

บริษัทมีทุนจดทะเบียน 4,744,161,260 บาท ทุนที่ออกจำหน่ายและเรียกชำระแล้ว 4,735,622,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 2 บาท โดยมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน 1 หุ้น ต่อ 1 เสียง

1.4.2 บริษัทมีหุ้นประเภทอื่นที่มีสิทธิหรือเงื่อนไขแตกต่างจากหุ้นสามัญ

- ไม่มี

1.4.3 ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2563 บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด ถือหุ้นสามัญของบริษัทจำนวน 200,048,490 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 8.45 ของจำนวนหุ้นที่ออกและจำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท โดยผู้ลงทุนที่ถือเอ็นวีดีอาร์จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงิน (Financial Benefit) เสมือนลงทุนในหุ้นของบริษัททุกประการไม่ว่าจะเป็นเงินปันผล สิทธิในการจองซื้อหุ้นเพิ่มทุน หรือใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) แต่จะไม่มีสิทธิในการออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ บริษัท ไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด จะไม่ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมผู้ถือหุ้น เว้นแต่จะเป็นการออกเสียงเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเพิกถอนหลักทรัพ์ออกจากการเป็นหลักทรัพ์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพ์แห่งประเทศไทย

1.5 การออกหลักทรัพ์อื่น

- ไม่มี

1.6 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

“บริษัทมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายจะพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี”

คณะกรรมการบริษัทสามารถนำเสนอการประกาศจ่ายเงินปันผลประจำปีแต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีสำหรับการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล คณะกรรมการบริษัทอาจเห็นสมควรให้มีการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล หากเห็นว่าบริษัทสามารถดำรงเงินลงทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินการได้อย่างเพียงพอภายหลังการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลนั้น ซึ่งคณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นรับทราบในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งถัดไป

ในการพิจารณาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญนั้น คณะกรรมการบริษัทจะคำนึงถึงปัจจัยหลายประการ ดังนี้

- ผลการดำเนินงานของบริษัท สภาพคล่อง กระแสเงินสดหมุนเวียน และสถานะการเงินของบริษัท
- แผนการดำเนินงานในอนาคตและความต้องการในการใช้เงินลงทุน
- ปัจจัยอื่น ๆ ที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

นอกจากนี้ บริษัทยังอยู่ภายใต้ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้บริษัทไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ หากบริษัทยังมีผลขาดทุนสะสมอยู่ แม้ว่าบริษัทจะมีกำไรสุทธิสำหรับปีนั้น ๆ ก็ตาม และ พ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ยังกำหนดให้บริษัทสำรองเงินตามกฎหมายในจำนวนร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิในแต่ละปี หักด้วยยอดขาดทุนสะสม (ถ้ามี) จนกว่าเงินสำรองตามกฎหมายจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน

ข้อมูลการจ่ายเงินปันผลของบริษัทย้อนหลัง 3 ปี มีดังนี้

	2561	2562	2563
อัตรากำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.63	3.83	2.99
อัตราเงินปันผลต่อหุ้น (บาท)	1.01	2.87	0.87
เงินปันผลระหว่างกาล	1.01	2.87	0.87
เงินปันผลประจำปี	-	-	2.12*
อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล รวมเงินปันผลระหว่างกาล	161%	75%	100%

หมายเหตุ * การจ่ายเงินปันผลประจำปีต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2564

บริษัทย่อยของบริษัทมีนโยบายจะจ่ายเงินปันผล หากบริษัทย่อยดังกล่าวเห็นว่าสามารถดำรงเงินลงทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินการได้อย่างเพียงพอภายหลังการจ่ายเงินปันผล

ทั้งนี้ ในระหว่างปี 2563 ดีแทค ไตรเน็ต และบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทได้จ่ายเงินปันผลให้แก่บริษัทเป็นจำนวนเงิน 1,995 ล้านบาท และ 173 ล้านบาท ตามลำดับ

การบริหาร จัดการความเสี่ยง

2. การบริหารจัดการความเสี่ยง

2.1 นโยบายและแผนการบริหารความเสี่ยง

นโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัทได้มีการกำหนดประเด็นสำคัญๆ ที่เกี่ยวกับการจัดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง รวมถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ กำหนดกรอบการทำงานการบริหารความเสี่ยงและเครื่องมือสนับสนุน กำหนดกระบวนการในการระบุความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง และการรายงาน

นโยบายการบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุกมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้บริษัทสามารถดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้โดยการบริหารความเสี่ยงแบบองค์รวมทั่วทั้งองค์กรเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องรักษาความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้จัดการกับภัยคุกคามที่สำคัญและใช้ประโยชน์ที่โอกาสที่สำคัญ

คณะผู้บริหารและคณะกรรมการบริษัท มีการพิจารณาความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัทและมาตรการลดความเสี่ยงเป็นประจำทุกไตรมาส

2.2 ปัจจัยความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ปัจจัยความเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย มีดังนี้

2.2.1 ความเสี่ยงต่อการดำเนินธุรกิจทั้งในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นใหม่ (Emerging Risks)

1) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย กฎ ระเบียบ และนโยบายของรัฐหรือหน่วยงานกำกับดูแล

ก. การเปลี่ยนแปลงกฎหมายและการบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและกำกับดูแลคลื่นความถี่

การประกอบกิจการโทรคมนาคมอยู่ภายใต้กฎหมายหลักสองฉบับ ได้แก่ พ.ร.บ. องค์การจัดสรรคลื่นความถี่ และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม

กสทช. อยู่ระหว่างการดำเนินการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ซึ่งจะส่งผลการเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการคลื่นความถี่ในประเด็นสำคัญ อาทิเช่น แก้ไขข้อจำกัดการใช้คลื่นความถี่ จากเดิมที่อนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ถูกจำกัดให้เป็นการอนุญาตเพื่อประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น มาเป็นอนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สามารถประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมโดยใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตได้ และกำหนดให้มีการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ได้ เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงนี้ จะส่งเสริมให้เกิดการควบรวม (Convergence) ระหว่างกิจการโทรคมนาคมและกิจการกระจายเสียงมากยิ่งขึ้น และอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของบริษัทที่ให้บริการโทรคมนาคมไร้สายเป็นหลักเพียงด้านเดียว

2) ความเสี่ยงทางการตลาด

ก. กิจกรรมโทรคมนาคมของไทยมีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคา

ธุรกิจให้บริการโทรคมนาคมผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ของประเทศไทยนับเป็นธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงและมีความอ่อนไหวต่อการแข่งขันด้านราคาเนื่องจากมีผู้ใช้บริการที่มีซิมการ์ดใช้งานอยู่แล้วจำนวนมาก ส่งผลให้มีข้อจำกัดในการจะดึงดูดผู้ใช้บริการรายใหม่ อีกทั้งปริมาณการใช้ข้อมูลและการเข้าถึงสมาร์ตโฟนในปัจจุบันก็มีปริมาณสูง จึงมีข้อจำกัดในการที่จะเพิ่มรายได้จากการใช้งานเสียงและข้อมูลจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็ยังแข่งขันกันอย่างรุนแรงในการนำเสนอเทคโนโลยีที่สำคัญกว่าให้แก่ผู้ใช้บริการ รวมทั้งนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการใหม่เพื่อดึงดูดใจและรักษารฐานผู้ใช้บริการ ผลจากการเปลี่ยนถ่ายเทคโนโลยีจาก 4G ไปสู่ 5G ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในแง่ของความสะดวกของพื้นที่การให้บริการเทคโนโลยี 5G คุณภาพของเครือข่ายและความสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ตลอดจนการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจในอุตสาหกรรมอื่นเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในราคาที่แข่งขันได้ ซึ่งหากบริษัทไม่สามารถตอบสนองต่อการแข่งขันดังกล่าวได้ทันทั่วถึงและด้วยต้นทุนที่เหมาะสม อาจส่งผลกระทบต่อความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีแผนในการจัดการความเสี่ยงดังกล่าว โดยการขยายพื้นที่การให้บริการโครงข่าย และการจัดหาคลื่นความถี่ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการให้บริการเพื่อบอบประสบการณ์ที่ดีกว่าของการใช้บริการในทุกพื้นที่อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทมีแผนในการขยายฐานลูกค้าควบคู่กับการรักษารฐานลูกค้าเดิม โดยนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการรูปแบบต่าง ๆ ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการในราคาที่คุ้มค่า และพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ โดยร่วมมือกับพันธมิตรธุรกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันของผู้ใช้บริการ

ข. ความเสี่ยงเกี่ยวกับรายได้จากภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย (อัตราการใช้เงินเติบโตทางเศรษฐกิจติดลบ อัตราการว่างงานสูงขึ้น และการบริโภคต่ำลง) และโอกาสการระบาดของ COVID-19 รอบใหม่

การระบาดของ COVID-19 ทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่ถดถอยและส่งผลกระทบต่อความต้องการบริโภคสินค้าระดับความเชื่อมั่นต่อการใช้จ่ายของผู้ใช้บริการที่ลดลง เกิดความอ่อนไหวต่อราคาสินค้ามากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้จำนวนผู้ใช้บริการที่เป็นแรงงานต่างชาติและจำนวนผู้ใช้บริการที่เป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อยอดขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และรายได้จากการให้บริการที่ลดลง รวมถึงอัตราการยกเลิกการใช้บริการที่เพิ่มมากยิ่งขึ้น

บริษัทมีแผนในการจัดการความเสี่ยงดังกล่าวโดยการกระตุ้นให้ฐานลูกค้าเดิมทั้งแบบรายเดือนและเติมเงินเพิ่มการใช้งานและการใช้จ่าย ผ่านการนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่คุ้มค่าแก่ลูกค้า บริษัทยังได้ขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่มลูกค้าไทยเพื่อทดแทนรายได้ที่ลดลงจากนักท่องเที่ยวต่างชาติและแรงงานต่างชาติ และลดความเสี่ยงที่เกิดจากผลกระทบของการระบาดของ COVID-19 รอบใหม่ในอนาคต

3) ความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

ก. ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศ

ปริมาณของข้อมูลเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลเช่นเดียวกับการอัตราการส่งต่อข้อมูลของบริษัทผ่านระบบออนไลน์ อีกทั้งการที่เครือข่ายมือถือมีการเชื่อมต่อทุกสิ่งทุกอย่าง (IoT) เข้าด้วยกันไม่ว่าจะเป็นแท็บเล็ต สมาร์ทโฟน ตู้เอทีเอ็ม เซ็นเซอร์ และอื่น ๆ ทำให้เกิดการพึ่งพากันเพิ่มขึ้นอย่างทวีคูณ บริษัทได้เชื่อมต่อกับระบบสารสนเทศไปยังอุปกรณ์ที่หลากหลายมากขึ้นและไม่สามารถควบคุมความปลอดภัยของข้อมูลโดยตรงได้ การคุกคามทางไซเบอร์จึงอยู่ในภาวะที่มีความเสี่ยงสูง เพื่อเป็นการรับมือกับการคุกคามทางไซเบอร์ที่มีสูงขึ้น ดีแทค ไตรเนตได้ดำเนินการพัฒนาโครงข่ายทางระบบการป้องกัน พัฒนาระบบความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนา ศูนย์ปฏิบัติการด้านความปลอดภัย (Security Operation Center) อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ปลอดภัยของเทคโนโลยีและสารสนเทศก็ยังเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

นอกจากนี้ ความเป็นส่วนตัวของข้อมูลยังเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่บริษัทให้ความสำคัญเพื่อให้แน่ใจว่าการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดนั้นถูกต้องตามกฎหมาย (พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มิถุนายน 2564) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความต้องการและความซับซ้อนในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นดังที่ไดกล่าวไปแล้วนั้น บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทจึงให้ความสำคัญว่าจะรักษาความโปร่งใสของเจ้าของข้อมูล (ลูกค้า) ผ่านการแจ้งและขอความยินยอมจากลูกค้าสำหรับการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจแตกต่างไปจากวัตถุประสงค์เดิม (บริการโทรคมนาคมพื้นฐาน) การเก็บรวบรวมความยินยอมจากลูกค้าได้ถูกวางแผนและนำมาปรับใช้ในทุกช่องทางการขายเพื่อให้มั่นใจว่าจะได้รับความยินยอมจากลูกค้าอย่างถูกต้องก่อนที่มีการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าที่แตกต่างไปจากวัตถุประสงค์หลัก

ข. ความเสี่ยงจากการรบกวนกันของคลื่นความถี่

คลื่นความถี่ย่าน 890-895/935-940 MHz (หรือคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz) ที่ดีแทค ไตรเนต ชนะการประมูลจากการประมูลในวันที่ 28 ตุลาคม 2561 นั้นเป็นช่วงคลื่นที่มีพื้นที่กันชนหรือการ์ดแบนด์ (Guard Band) ไม่มากนัก จึงอาจทำให้เกิดปัญหาคลื่นรบกวนกันได้ ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วย่อมจะมีผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz แม้ว่าผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายจะมีหน้าที่ที่จะต้องติดตั้งระบบป้องกันคลื่นสัญญาณรบกวน (filters) ของตนเอง รวมถึงร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อไม่ให้เกิดการรบกวนกันของคลื่นความถี่ แต่หากผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามก็เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในการจะบังคับใช้กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการรบกวนกันของคลื่นดังกล่าว ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถบริหารจัดการคลื่น 900 MHz ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ตาม หากปัญหาการรบกวนของคลื่นความถี่ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างทันท่วงที ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพการให้บริการของบริษัทและอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัท

ค. ความเสี่ยงจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้บริการ

บริษัทและดีแทค ไตรเนต ตระหนักถึงความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อให้บริการ ดังนั้น บริษัทและดีแทค ไตรเนต จึงได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาแผนเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉินและการหยุดชะงักของระบบการให้บริการโครงข่ายและระบบสำคัญอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

บริษัทและดีแทค ไตรเนต ได้จัดทำระบบการบริหารจัดการโครงข่าย (Network Management System) ควบคุมและกำหนดขั้นตอนการบำรุงรักษาโครงข่ายและ อุปกรณ์ เพื่อให้โครงข่ายและอุปกรณ์ทั้งหมดอยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการด้านโทรคมนาคมแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริการเสียงและบริการข้อมูล และได้ปรับปรุงระบบเครือข่ายส่งสัญญาณสำรองให้ดีขึ้นโดยการเพิ่มการสื่อสารสัญญาณด้วยเส้นใยนำแสงและเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณแสงหลายช่องแบบ DWDM (Dense Wavelength Division Multiplexing) ที่มีประสิทธิภาพสูง รวมถึงได้จัดทำและพัฒนาแผนรองรับการหยุดชะงักของระบบที่สำคัญอื่น ๆ เช่น ระบบการจัดเก็บข้อมูล ระบบการจัดเก็บค่าบริการ และการให้บริการลูกค้า เพื่อให้สามารถดำเนินการและให้บริการลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไตรเนต ยังได้กำหนดแผนสำรองเพื่อรองรับเหตุฉุกเฉิน ซึ่งครอบคลุมถึงการลงทุน เพิ่มเติมในอุปกรณ์สำคัญและระบบป้องกันภัยต่าง ๆ เช่น ระบบป้องกันเพลิงไหม้ และ ระบบควบคุมการใช้งานโครงข่ายและอุปกรณ์แบบ Real Time โดยบริษัทและดีแทค ไตรเนต ได้จัดให้มีการฝึกฝนพนักงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้พนักงานตระหนักถึง หน้าที่ความรับผิดชอบขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ รวมถึงมีการทดสอบแผนรองรับต่าง ๆ อย่างเข้มงวด

นอกจากนี้ บริษัทและดีแทค ไตรเนต ได้ทำสัญญาประกันภัยเพื่อคุ้มครองกรณีที่เกิดเหตุทำให้โครงข่ายและอุปกรณ์ของบริษัทได้รับความเสียหายเพื่อลดผลกระทบของปัจจัยความเสี่ยงดังกล่าวที่จะมีต่อบริษัทและดีแทค ไตรเนต

ง. การต้องพึ่งพามุคคลภายนอกเกี่ยวกับโครงข่ายโทรคมนาคม

ดีแทค ไตรเนต ต้องให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านอุปกรณ์โทรคมนาคมที่มีความสลับซับซ้อนซึ่งรวมถึงโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และสถานีฐาน 2G/3G/4G/5G ทั่วประเทศ ดังนั้น ความสำเร็จของธุรกิจของบริษัทและของดีแทค ไตรเนต (ซึ่งมีการใช้สถานีฐานร่วมกันกับบริษัทในการให้บริการบนคลื่น 2300 MHz ของทีโอที) จึงขึ้นอยู่กับกำกับการบำรุงรักษาและซ่อมแซมโครงข่ายและอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันบริษัทและดีแทค ไตรเนต ได้ว่าจ้างบุคคลภายนอกเพื่อให้บริการบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ของสถานีฐานและระบบเครือข่ายส่งสัญญาณบางส่วน ผู้ให้บริการเหล่านี้ได้ผ่านกระบวนการคัดเลือกและการทบทวนการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้แน่ใจได้ว่าการให้บริการตรงตามมาตรฐานที่กำหนด หากบุคคลภายนอกไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาได้หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ทันเวลาที่และด้วยต้นทุนที่เหมาะสมซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพและความเร็วของการให้บริการของบริษัทและดีแทค ไตรเนต เพื่อรักษาคุณภาพในการให้บริการ บริษัทและดีแทค ไตรเนต อาจเปลี่ยนผู้ให้บริการ ถึงแม้ว่าจะทำให้ต้นทุนการดำเนินการสูงขึ้นก็ตาม

นอกจากนี้ การให้บริการโทรคมนาคมของดีแทค ไตรเนต ต้องใช้โครงข่ายพื้นที่เป็นของ กสท และต้องโรมมิงบนโครงข่ายคลื่นความถี่ 2300 MHz ของทีโอที ปัญหาการบริหารจัดการโครงข่ายโทรคมนาคมเหล่านี้โดยคู่สัญญาอาจกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ สถานะทางการเงินและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทได้

จ. ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

บริษัทมีรายได้หลักเป็นสกุลเงินบาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายหลักส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้การค้าที่เกิดจากซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ ซึ่งบริษัทได้ตกลงกับคู่ค้าในการชำระค่าเครื่องมือและอุปกรณ์เป็นสกุลเงินบาท

สำหรับความเสี่ยงจากเงินตราต่างประเทศในส่วนที่เหลือ บริษัทได้นำรายได้ส่วนหนึ่งที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการให้บริการข้ามแดนอัตโนมัติมาบริหารให้สอดคล้องกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น (Natural Hedge) และเข้าทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนตามที่เห็นสมควร

ฉ. ผู้ถือหุ้นรายใหญ่อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท

เทเลนอร์ เอเชียและบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ต่างเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท โดยถือหุ้นรวมกันคิดเป็นร้อยละ 65.05 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2563)

อนึ่ง บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ได้มีการปรับโครงสร้างการถือหุ้นเมื่อเดือน กรกฎาคม 2555 โดยกลุ่มเบญจรงค์กุล ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งบริษัทได้เข้ามาถือหุ้นในบริษัทผ่านการถือหุ้นในบริษัท ไทยเทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยถือหุ้นทั้งสิ้นร้อยละ 51 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของ บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด

ดังนั้น เทเลนอร์ เอเชียและบริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด (รวมถึงกลุ่มเบญจรงค์กุล) อาจมีอิทธิพลต่อการดำเนินการตัดสินใจต่าง ๆ ของบริษัท เว้นแต่กรณีที่คุณคณดังกล่าวไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเนื่องจากคุณคณดังกล่าวมีส่วนได้เสียเป็นพิเศษหรือมีส่วนได้เสียในเรื่องดังกล่าว

ซ. ความเสี่ยงด้านห่วงโซ่อุปทานจากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกาประกาศให้บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมให้แก่บริษัทอยู่ในรายชื่อกิจการที่จำกัดการซื้อขายเทคโนโลยี

บริษัท รวมถึงบริษัทย่อย ดีแท็ค ไตรเบิต และ เทเลเอสเสท ใช้อุปกรณ์เครือข่ายวิทยุของบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายหนึ่งในพื้นที่ภาคใต้เพื่อการขยายและพัฒนาเครือข่าย รวมไปถึงอุปกรณ์ประเภทอื่นๆ เพื่อการขยายและให้บริการแก่ลูกค้า ซึ่งนับตั้งแต่ในเดือนพฤษภาคม 2562 บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวถูกระบุชื่ออยู่ในรายนามนิติบุคคลของสำนักงานอุตสาหกรรมและความปลอดภัย (Bureau of Industry and Security หรือ BIS) ของกระทรวงพาณิชย์ สหรัฐอเมริกาว่าด้วยการจำกัด การส่งออก การส่งออกซ้ำ และเคลื่อนย้าย (ภายในสหรัฐอเมริกา) ผลิตภัณฑ์ตามการควบคุม และกฎระเบียบการบริหารการส่งออก (Export Administration Regulations หรือ EAR) โดยไม่มีใบอนุญาตทั่วไปชั่วคราว (Temporary General License)

ด้วยเหตุดังกล่าว หากบริษัทที่จะทำธุรกรรมใด ๆ กับบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายดังกล่าวจะต้องมีการขอใบอนุญาตทั่วไปชั่วคราว (Temporary General License หรือ “TGL”) จากสำนักงานอุตสาหกรรมและความปลอดภัย (Bureau of Industry and Security หรือ BIS) ในการทำธุรกรรม ทั้งนี้ ระยะเวลาผ่อนผันตามใบอนุญาตดังกล่าวได้สิ้นสุดอายุลงแล้วในวันที่ 13 สิงหาคม 2563 จึงอาจกระทบต่อความสามารถในการจัดหาอุปกรณ์เซมิคอนดักเตอร์ชิปประมวลผล และการส่งมอบสินค้าและบริการให้กับบริษัท ในระยะกลางถึงระยะยาว ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกิจกรรม / อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์อื่นๆ เช่น โทรศัพท์ อุปกรณ์รับสัญญาณเครือข่าย (“CPE”) ฯลฯ

แม้ทางบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายดังกล่าวจะแจ้งว่าได้มีการสำรองชิ้นส่วนอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านั้นให้เพียงพอและไม่ส่งผลกระทบต่อการส่งมอบเป็นระยะเวลา 5 ปี สำหรับชิ้นส่วนอะไหล่ และสำรองอุปกรณ์ใหม่ที่จะส่งมอบไว้เป็นระยะเวลา 6 เดือน ในขณะเดียวกัน บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวก็มองหาทางเลือกอื่นเพิ่มเติมเพื่อที่จะไม่ได้รับผลกระทบจากการควบคุมและกฎระเบียบการบริหารการส่งออก (EAR) ของสหรัฐอเมริกาแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทไม่พบว่ามีแหล่งข้อมูลอื่นที่สามารถยืนยันความถูกต้องของข้อมูลที่ทางบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวแจ้งมาได้

เพื่อลดความเสี่ยงนี้ ปัจจุบัน บริษัท ได้มีการออกใบสั่งซื้ออุปกรณ์และชิ้นส่วนอะไหล่เพื่อมาเก็บสำรองไว้ในคลังสินค้าให้เพียงพอต่อความต้องการแล้ว รวมถึงมีแผนการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ชัดเจนสำหรับปี 2564 ตามแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้าง นอกจากนี้ บริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์โทรคมนาคมรายดังกล่าวได้มีการออกจดหมายยืนยันเป็นลายลักษณ์อักษรถึงความพร้อมในการผลิตของอุปกรณ์และอะไหล่สำหรับปี 2564 มายังบริษัทแล้วเช่นกัน

2.2.2 ความเสี่ยงต่อการลงทุนของผู้ถือหุ้นหลักทรัพย์

1) ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว

กฎหมายหลัก ๆ ซึ่งกำหนดข้อจำกัดเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวไว้ ได้แก่

- ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้คนต่างด้าว (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดิน) ถือครองที่ดินเว้นแต่จะได้รับอนุญาตตามกฎหมาย สำหรับคนต่างด้าวที่ถือครองที่ดินโดยไม่ได้รับอนุญาตจะต้องจำหน่ายที่ดินดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งไม่น้อยกว่า 180 วันและไม่เกิน 1 ปี
- พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบธุรกิจบางประเภท ซึ่งรวมถึงการให้บริการสื่อสารโทรคมนาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์
- พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ “คนต่างด้าว” (ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว) ประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองและแบบที่สาม

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมหรือออกเลขาธิการร่วมการทำงานและส่งผลกระทบต่อบริษัทและ/หรือบริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

บริษัทเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ประมวลกฎหมายที่ดิน และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งได้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่าง ๆ ของประเทศไทยอย่างครบถ้วนและถูกต้อง

บริษัทเห็นว่ารัฐบาลไม่มียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทน (Nominee) ทำให้บริษัทต้องเผชิญกับความเสี่ยงดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัท เนื่องจาก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวแม้ว่าจะมีการใช้บังคับมากกว่า 20 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาในเรื่องที่เกี่ยวกับการถือหุ้นแทน (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทสามารถนำมาใช้ในการประเมินหรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับหรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อบริษัทและบริษัทย่อยได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าว ทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมรายหนึ่งยื่นข้อกล่าวหาเกี่ยวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัท และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยรายหนึ่งของบริษัท (ซึ่งถือหุ้นจำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่าบริษัทเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ซึ่งทั้งสองกรณีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานรัฐและศาลปกครองสูงสุด

บริษัทยังคงเชื่อว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้องครบถ้วน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี หากท้ายที่สุดบริษัทถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทยตาม พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พ.ร.บ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข กสทช. อาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่ 3 ของดีแทค ไตรเน็ต ซึ่งเป็นเหตุให้บริษัทและ/หรือดีแทค ไตรเน็ต ไม่สามารถประกอบกิจการต่อไปได้

2) ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งประกาศครอบงำกิจการ ได้กำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง การที่คนต่างด้าวมียอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลในการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการกิจการ โทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต โดยการถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด ในเรื่องนี้ บริษัทมีความเห็นว่าบริษัท มิได้ดำเนินการใด ๆ ที่ขัดแย้งกับประกาศครอบงำกิจการ รวมถึงบริษัทและดีแทค ไตรเน็ตยังได้จัดทำหนังสือรับรองยื่นต่อ กสทช. เมื่อมีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดว่า บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต จะปฏิบัติตามประกาศครอบงำกิจการ ทั้งนี้ บริษัทเป็นเพียงผู้รับใบอนุญาตการให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่งมาตั้งแต่เดือนกันยายน 2561

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับแนวทางการตีความของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น และสำหรับกรณีของดีแทค ไตรเน็ต นั้น ยังมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ตาม ดีแทค ไตรเน็ตได้ปฏิบัติตามแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงต่อประชาชนในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของประกาศครอบงำกิจการและโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท ได้ให้ความเห็นว่า บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวตามแนวทางคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ของ กสทช. อย่างไรก็ตาม ความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการใช้บังคับกฎหมายที่เกี่ยวกับการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวอาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจและโอกาสทางธุรกิจของบริษัทและดีแทค ไตรเน็ต

3) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากข้อพิพาทเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและข้อพิพาทเกี่ยวกับส่วนแบ่งรายได้

นโยบายของรัฐบาลยังไม่มีความแน่นอนเกี่ยวกับการเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตสำหรับบริการโทรคมนาคม เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติมพร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เนื่องจากในช่วงปีสัมปทานดังกล่าว บริษัทได้นำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปแล้วมาหัก ออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะรัฐมนตรี และตามหนังสือของ กสท และเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำชี้ขาดให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวโดยให้เหตุผลว่าบริษัทได้ชำระหนี้ผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท เสร็จสิ้นแล้วและหนี้ทั้งหมดดังกล่าวได้ระงับไปแล้ว ต่อมา กสท ได้แย้งคำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวต่อศาลปกครองกลางซึ่งศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและยกคำร้องของ กสท ปัจจุบันคดีดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

บริษัทมีข้อพิพาทกับ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม หลังจากที่ได้มีประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ออกมาใช้บังคับในปี 2549 โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงการคิดคำนวณค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ทำให้บริษัทได้รับค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัท จากเหตุดังกล่าวทำให้เกิดข้อพิพาทระหว่างบริษัทกับ กสท ว่าค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายดังกล่าวจะถูกนำมาคำนวณในส่วนแบ่งรายได้ที่บริษัทต้องชำระแก่ กสท ตามสัญญาสัมปทานหรือไม่

ข้อพิพาทดังกล่าวเป็นข้อพิพาทจากการประกอบกิจการโดยสืบเนื่องมาเป็นเวลาหลายปีแล้ว กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็นจำนวน 6 คดี โดย 3 คดี คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม และในอีก 1 คดี คณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำร้องของ กสท ในปัจจุบัน คำชี้ขาดทั้งหมดอยู่ภายใต้คำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลาง และข้อพิพาทอีก 2 คดียังอยู่ในการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

4) ความเสี่ยงจากคดีแบบกลุ่มจากการคิดค่าบริการแบบพิเศษ

บริษัทและบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินจากการฟ้องร้องคดีแบบกลุ่ม บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ถูกฟ้องร้องต่อศาลแพ่งในคดีแบบกลุ่มโดยถูกกล่าวอ้างในเรื่องการคิดค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบพิเศษวินาทีให้เป็นนาที (พิเศษ) ไม่ถูกต้อง และกระทำผิดต่อข้อกำหนดในสัญญาที่ทำไว้กับลูกค้า และขัดกับประกาศของ กสทช. บริษัทและดีแทค ไตรเน็ตถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการใช้บริการที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2559 จนถึงเดือนกรกฎาคม 2561 พร้อมทั้งดอกเบี้ย จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท ฝ่ายบริหารของบริษัทเชื่อว่าบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องแล้วและไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าเสียหายตามที่ถูกร้อง

5) ความเสี่ยงจากการข้อพิพาทต่าง ๆ

บริษัทและบริษัทย่อยมีข้อพิพาทต่าง ๆ รวมถึงข้อพิพาทกับ กสท ที่เคยเป็นผู้สัญญาสัมปทานกับบริษัท โดยข้อพิพาทดังกล่าวปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม ซึ่งหากบริษัทหรือบริษัทย่อยแพ้ข้อพิพาทอาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทได้

2.2.3 ความเสี่ยงต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (กรณีผู้ออกหลักทรัพย์เป็นบริษัทต่างประเทศ)

N/A

การขับเคลื่อนธุรกิจ
เพื่อความยั่งยืน

3. การขับเคลื่อนธุรกิจเพื่อความยั่งยืน

3.1 นโยบายและเป้าหมายการจัดการด้านความยั่งยืน

บริษัทได้จัดทำนโยบายการดำเนินการด้านความยั่งยืนโดยใช้มาตรฐานระดับสากล ไม่ว่าจะเป็น ข้อตกลงโลกแห่งสหประชาชาติ (UN Global Compact) ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (UN Universal Declaration of Human Rights) และ อนุสัญญาหลักขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO Core Conventions) เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังได้ศึกษาประเด็นด้านความยั่งยืนที่สำคัญกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง โดยมีเป้าหมายในการดำเนินนโยบายดังนี้

- เพื่อให้ประเด็นด้านความยั่งยืนครอบคลุมทั้งกระบวนการดำเนินธุรกิจของบริษัท
- เพื่อให้เกิดการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบและความโปร่งใส
- เพื่อให้การดำเนินธุรกิจหลักสร้างผลกระทบเชิงบวกแก่สังคมสูงสุด
- เพื่อให้มีการประเมินความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับความยั่งยืนตามระยะเวลาที่เหมาะสม
- เพื่อให้มีการรายงานความก้าวหน้าการบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ ในประเด็นความยั่งยืน

การดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Business)

บริษัทมีการระบุความเสี่ยงและขยายผลกระทบเชิงบวกสู่สังคมอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งหวังให้เป็นไปตามมาตรฐานด้านต่างๆ ในระดับสากล และสอดคล้องกับประเด็นความท้าทายต่างๆ ธุรกิจโทรคมนาคม บริษัทมุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพแก่มาตรการสร้างความปลอดภัยและการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการนำเรื่องสิทธิมนุษยชนเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของหลักการทำงานใน ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ และในห่วงโซ่อุปทานด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ บริษัทยังมีการประเมินบทบาทและความรับผิดชอบต่อในฐานะที่เป็นธุรกิจโทรคมนาคมเพื่อเพิ่มโอกาสและการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย รวมถึงการตอบสนองต่อเหตุการณ์ฉุกเฉิน เช่น เหตุการณ์โรคระบาดทั่วโลก เป็นต้น นอกเหนือไปจากเพียงการดำเนินงานตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ

สร้างไทยให้แกร่ง (Empower Societies)

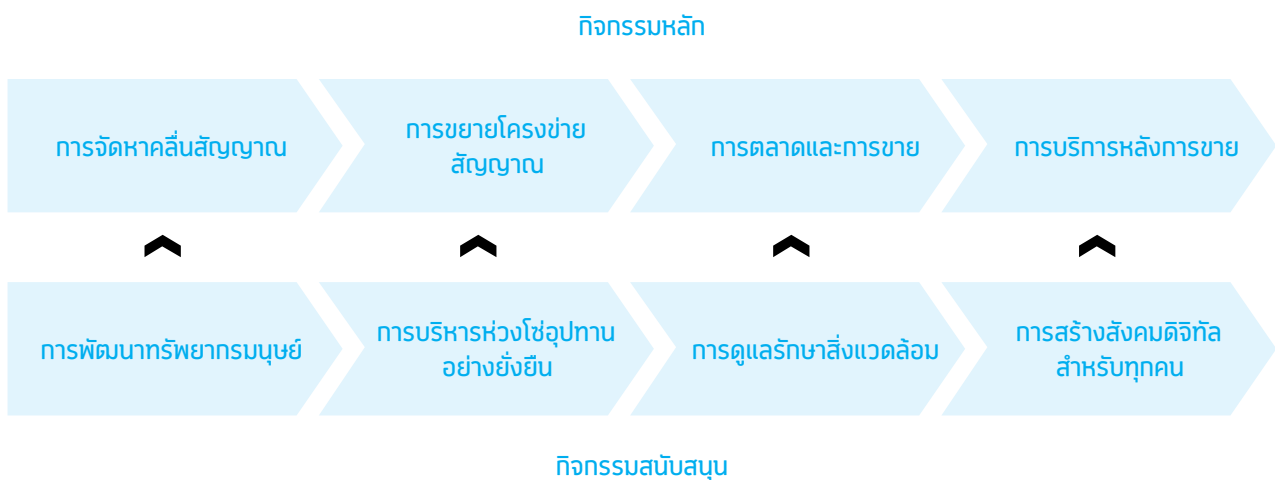
วิสัยทัศน์ของบริษัท “เชื่อมต่อทุกคนกับทุกสิ่งที่สำคัญที่สุด และมุ่งสร้างสังคมไทยให้แข็งแกร่ง” สะท้อนความตั้งใจจริงและความมุ่งมั่นทุ่มเทความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม องค์ความรู้ ทรัพยากรต่างๆ ในการยกระดับสังคมไทยในมิติต่างๆ โดยเฉพาะการลดความเหลื่อมล้ำ และการยกระดับมาตรฐานการดำเนินธุรกิจของประเทศไทย ในการลดความเหลื่อมล้ำ บริษัทดำเนินงานตามกรอบ “เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” ของสหประชาชาติข้อที่ 10 “ลดความเหลื่อมล้ำภายในและระหว่างประเทศ” (UN Sustainable Development Goals #10 Reduced Inequalities) นอกจากนี้ บริษัทยังใช้หลักการ “สร้างคุณค่าร่วม” (Creating Shared Value : CSV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านความยั่งยืน ซึ่งช่วยให้บริษัทสามารถเข้าใจและเข้าถึงปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และช่วยให้เกิดการสร้างแนวทางความร่วมมือและการระดมทรัพยากรเพื่อแก้ปัญหาในระยะยาวได้อย่างตรงจุดมากขึ้น

3.2 การจัดการผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

3.2.1 ห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

ในฐานะที่เป็นหนึ่งในผู้นำด้านโทรคมนาคมของประเทศไทย บริษัทจึงเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีและกำลังคนเพื่อรักษาความสามารถทางการแข่งขัน และสร้างคุณค่าสูงสุดแก่ผู้บริโภครและสังคม ด้วยเป้าหมายสำคัญในปี พ.ศ. 2563 ในการเพิ่มผลประกอบการและการรักษาตำแหน่งทางการตลาดควบคู่ไปกับการสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคน (digital inclusion) บริษัทจึงมีการริเริ่มสร้างผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ รวมถึงการสร้างพันธมิตรกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อสร้างโอกาสทางธุรกิจ ในปี 2563 ที่ผ่านมามีบริษัทไม่มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการในห่วงโซ่อุปทาน

3.2.2 การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ

เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินธุรกิจของบริษัทได้สร้างคุณค่าและประโยชน์สูงสุดแก่เศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างแท้จริงตามหลักปฏิบัติในนโยบายด้านความยั่งยืน บริษัทจึงได้ระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 7 กลุ่ม ซึ่งล้วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน พนักงาน ชุมชนและสังคม ลูกค้า บริษัทคู่ค้า หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานกำกับดูแล โดยบริษัทได้กำหนดสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มไว้ด้วย

บริษัทได้มีวิธีการระบุกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเริ่มจากการระบุประเด็นสำคัญทางธุรกิจ (Materiality) และประเมินกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งภายในและภายนอกบริษัท ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงแก่บริษัทและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระยะยาว ซึ่งรวมไปถึงการดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม

ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน

รูปแบบการสื่อสารสัมพันธ์/ จำนวนครั้ง/ความถี่	<ul style="list-style-type: none"> การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี การประชุมทางโทรศัพท์เพื่อแถลงผลประกอบการประจำปีไตรมาส ประชุม Roadshow หรือ Conference เพื่อพบผู้ถือหุ้นและนักลงทุน การประชุมกับนักลงทุน หรือประชุม teleconference เว็บไซต์ส่วนของนักลงทุนสัมพันธ์ โดยได้ปรับปรุงข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ ติดต่อกับนักลงทุนเป็นประจำทุกวันทางโทรศัพท์และ e-mail
ความคาดหวัง/ข้อกังวล	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติตามผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลที่ต้องตรงต่อเวลา ในหลากหลายช่องทางที่เข้าถึงง่าย มีผลการดำเนินงานที่เติบโต สร้างผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น การจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ
การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามแนวทางและกฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินงานตามแนวธรรมาภิบาล และรับผิดชอบต่อสังคม มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ดำเนินการจ่ายเงินปันผลตามนโยบาย มีช่องทางสำหรับการเปิดเผยข้อมูลและสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่หลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เช่น Roadshow หรือ Conference เพื่อพบนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ
ผลสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> จัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ในวันที่ 31 สิงหาคม 2563 มีการจัดประชุมผู้ถือหุ้นและ roadshow นักลงทุนจำนวน 15 ครั้ง จัดประชุมนักลงทุนหรือประชุมแบบ teleconference จำนวน 78 ครั้ง บริษัทได้รับคัดเลือกให้อยู่ในดัชนีหุ้นยั่งยืน Thailand Sustainability Investment Index (THSI Index) โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 บริษัทได้รับเลือกให้อยู่ในดัชนี ESG100 for Sustainable Investment โดยสถาบันไทยพัฒน์

พนักงาน

รูปแบบการสื่อสารสัมพันธ์/ จำนวนครั้ง/ความถี่	<ul style="list-style-type: none"> สำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ปีละ 1 ครั้ง สำรวจความคิดเห็นพนักงานเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กร (Culture Survey) ทุก 2 ปี จัดตั้ง dtac People Council หรือสภาผู้แทนพนักงานโดยการเลือกตั้งทุก 2 ปี เพื่อเป็นผู้แทนของพนักงานส่วนต่างๆ ในการรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ฯลฯ เกี่ยวกับสวัสดิการ ความปลอดภัย และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงาน และนำประเด็นต่างๆ มาหารือกับกลุ่มบุคคล เพื่อหาข้อแก้ไข เดือนละ 1 ครั้ง เปิดให้พนักงานได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องการดำเนินธุรกิจและประเด็นอื่นๆ ในการประชุมพนักงาน (employee townhall) และในช่องทางการสื่อสารอื่นๆ เช่น OpenTalk เป็นต้น
ความคาดหวัง/ข้อกังวล	<ul style="list-style-type: none"> การบริหารจัดการและการให้ความช่วยเหลือในภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 การบริหารการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาศักยภาพที่จำเป็นต่อการทำงาน และความก้าวหน้าในอาชีพ ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม ผลตอบแทน สวัสดิการ และความปลอดภัยของพนักงาน

การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- สื่อสารเป้าหมาย กลยุทธ์ และผลการดำเนินงานของบริษัทไปสู่พนักงานในทุกระดับ
- ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ ความรู้ให้แก่พนักงาน โดยมีช่องทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมของพนักงาน และมีหัวข้อการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- ส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพแก่พนักงานโดยพัฒนาการประเมินผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้พนักงานสามารถสะท้อนความสามารถของตนเอง และวางแผนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะที่จำเป็นในการมุ่งไปสู่เป้าหมายทางอาชีพของตนเอง รวมไปถึงการใช้เครื่องมือการวางแผนและบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ
- กำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และหลักเกณฑ์การพิจารณาเกี่ยวกับการบริหารผลตอบแทน สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด หรือมากกว่าที่กฎหมายกำหนด และสามารถแข่งขันในตลาดได้
- การให้ค่าตอบแทนแก่พนักงานในอัตราที่เหมาะสม ตรงเวลา
- การเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นสื่อกลางในการสะท้อนปัญหาและความคิดเห็นระหว่างพนักงานและบริษัท
- ดำเนินงานตามนโยบายและหลักปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

ผลสำเร็จ

- จัดทำประกันสุขภาพ COVID-19 เพิ่มเติมให้แก่พนักงานทุกคนทั้งพนักงานประจำและพนักงานสัญญาจ้าง โดยร่วมมือกับโรงพยาบาลในคู่สัญญาประกันสุขภาพในการตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนาสำหรับพนักงานที่มีความเสี่ยง โดยบริษัทดูแลค่าใช้จ่ายให้กับพนักงาน
- ได้ให้เงินช่วยเหลือพิเศษแก่พนักงานทั้งพนักงานประจำและสัญญาจ้าง เพื่อบรรเทาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา
- จำนวนพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรและมีความสามารถในการสร้างผลลัพธ์สูงประจำปี พ.ศ. 2563 คือ ร้อยละ 79 เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 จากปี พ.ศ. 2562
- พนักงานทุกคนได้เข้าสู่กระบวนการประเมินผลการทำงานเพื่อกำหนดค่าตอบแทน การปรับตำแหน่ง ฯลฯ
- จัดแคมเปญ 40-Hour Challenge เพื่อให้พนักงานได้พัฒนาศักยภาพในการทำงานตามหัวข้อที่ตนเองสนใจ โดยในปี 2563 พนักงานเข้าเรียนเฉลี่ยประมาณ 80 ชั่วโมงต่อคน
- สภาพนักงานสามารถจัดการประชุมจำนวน 8 ครั้งร่วมกับพนักงานในภูมิภาคต่างๆ ได้ตามแผนงาน และได้ดำเนินการร่วมกับผู้แทนของนายจ้างในการปรับปรุงการเข้าถึงสวัสดิการของพนักงานอย่างทั่วถึง

ชุมชนและสังคม

รูปแบบการสารสัมพันธ์/ จำนวนครั้ง/ความถี่

- การลงพื้นที่เพื่อพูดคุยทำความเข้าใจในประเด็นเรื่องความปลอดภัย เช่น สนามแม่เหล็กไฟฟ้า การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น และประเด็นอื่นๆ ที่ชุมชนให้ความสนใจตามแผนการขยายโครงข่ายเสาสัญญาณ
- การดำเนินโครงการ Smart Farmer เพื่อสร้างศักยภาพเกษตรกรในประเทศในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
- การดำเนินการโครงการ Safe Internet เพื่อสร้างสภาพแวดล้อม(ecosystem) ที่ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนในการใช้อินเทอร์เน็ต
- การจัดกิจกรรมเพื่อให้น้องเยาวชนภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา และสื่อมวลชนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมสร้างองค์ความรู้ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- การเข้าร่วมเป็นพันธมิตรหรือเครือข่ายต่างๆ ที่มีเป้าหมายในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ความคาดหวัง/ข้อกังวล

- การมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อบรรเทาสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID-19
- ความปลอดภัยต่างๆ อันเกิดจากการดำเนินงานขององค์กร เช่น สนามแม่เหล็กไฟฟ้าจากเสาสัญญาณ การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น

- การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ ที่กำหนดโดยหน่วยงานภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ในการดำเนินงานของบริษัทในระดับชุมชน เช่น การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น
- การทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคประชาสังคมทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ด้วยการนำความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัล การสื่อสาร และทรัพยากรรูปแบบอื่นๆ ของบริษัทมาสร้างประโยชน์และคุณค่าแก่สาธารณะและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 และกฎระเบียบของหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นอย่างเคร่งครัด ในการสร้างความเข้าใจและให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับสนามแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Field) ความปลอดภัย และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างเสาสัญญาณและการขยายโครงข่าย
- จัดตั้งคณะทำงาน EMF เพื่อควบคุมดูแลกระบวนการก่อสร้างและติดตั้งเสาสัญญาณทั้งหมด เพื่อให้มั่นใจว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องดำเนินงานถูกต้องตามขั้นตอน
- ดำเนินงานโครงการ Smart Farmer โดยมีเป้าหมายเพื่อการสร้างศักยภาพเกษตรกรรายย่อย ด้วยการเพิ่มการเข้าถึงและทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- ดำเนินงานโครงการ Safe Internet โดยมุ่งที่การสร้างสภาพแวดล้อม (ecosystem) เพื่อให้การใช้อินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชนไทยมีความปลอดภัย
- ประเมินผลกระทบของการดำเนินธุรกิจที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ดำเนินการสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายกับหน่วยงานภาคประชาสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นหน่วยงานที่ดำเนินงานในประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำ ความปลอดภัย เป็นต้น

ผลสำเร็จ

- ลงพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจในประเด็นเรื่องความปลอดภัย เช่น สนามแม่เหล็กไฟฟ้า การก่อสร้างเสาสัญญาณ เป็นต้น และประเด็นอื่นๆ ที่ชุมชนให้ความสนใจ จำนวน 400 ครั้ง
- ร่วมมือกับมูลนิธิชัยพัฒนา และศูนย์เทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค-สวทช.) สร้างโซลูชัน IoT เพื่อบริหารจัดการโรงเรียนเห็ดหลินจือในโครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาเกษตรกรรมบนพื้นที่สูงโดยมูลนิธิชัยพัฒนา เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรกรผู้ปลูกเห็ดหลินจือต่อไป
- โครงการ Safe Internet เข้าถึงเด็กและเยาวชนกว่า 200,987 คนผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดค่าย Young Safe Internet Leaders Camp และ การอบรมนักเรียนเรื่องภัยร้ายในโลกออนไลน์ เป็นต้น
- จัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ได้จำนวน 178,189.83 กิโลกรัมเพื่อนำไปรีไซเคิลทั้งหมด และเก็บโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริมได้ 35,992 ชิ้น และนำไปใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลอย่างถูกวิธีได้ทั้งหมด โดยเทียบเท่าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 9,918,708.12 กิโลคาร์บอน
- ให้การสนับสนุนการขยายโครงข่ายและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งาน และบริการต่างๆ รวมถึงการขยายสถานีฐาน และซ่อมบำรุงกรณีฉุกเฉินในพื้นที่สำคัญ เช่น โรงพยาบาล ศูนย์ช่วยเหลือ สถานีตำรวจ หน่วยงานราชการสำคัญ และให้ความสำคัญกับการใช้งานสำหรับผู้ปฏิบัติงานแนวหน้าที่ช่วยเหลือผู้ป่วยโควิด-19 เช่น แพทย์ พยาบาล และบุคลากรด้านการแพทย์
- แนะนำเรื่องที่ต้องรู้ที่จะช่วยให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมไซเบอร์ที่เพิ่มขึ้นในช่วงสถานการณ์ที่ทุกคนกำลังตื่นตระหนกกับโรคโควิด-19 ซึ่งคนที่ป้องกันได้ดีที่สุดก็คือตัวเอง โดยจะต้องสังเกตและรู้จักรูปแบบการหลอกลวงต่างๆ ในโลกออนไลน์

- สนับสนุนโรงพยาบาลศิริราช ในโครงการ “ดีแทคร่วมแรงใจ Fight COVID-19” โดยนำทีมคอลเซ็นเตอร์ที่มากประสบการณ์ดูแลลูกค้ามือถือมากกว่าวันละหมื่นราย เข้าร่วมดูแลจัดการระบบเชื่อมต่อดิจิทัลกับผู้ป่วยต่อเนื่องของโรงพยาบาล ให้รักษาผ่านทางแอปพลิเคชัน Siriraj Connect ด้วยการระดมส่ง SMS และ MMS พร้อมเพิ่มระบบ IVR หรือระบบเสียงตอบรับอัตโนมัติ และในขณะเดียวกันได้จัดสรรเจ้าหน้าที่บริการลูกค้า ทีมงานคอลเซ็นเตอร์ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในการสื่อสาร โทรติดต่อผู้ป่วยตามที่ส่ง SMS เพื่อช่วยอธิบายแนะนำผู้ป่วยที่อาจไม่มีความถนัดในการใช้แอปฯ ช่วยแก้ปัญหาเบื้องต้นให้กับผู้ป่วย รวมถึงรับสายและอธิบายให้ผู้ที่ใช้แอปฯ ไม่เป็น ทั้งนี้เพื่อสร้างประโยชน์ให้โรงพยาบาลศิริราชในการรักษาพยาบาลและติดตามผู้ป่วย รวมถึงให้ผู้ป่วยและญาติเข้าถึงแอปพลิเคชัน เพื่อพบแพทย์ ทำการรักษา และรับยาได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตในช่วงวิกฤตโรคระบาด พร้อมทั้งเพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และ ควบคุมโรคติดต่ออันตราย โดยจากดีแทคพบว่ากลุ่มผู้สูงอายุ (บุคคลที่อายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป) จะมีความเข้าใจและพร้อมที่เรียนรู้ และเข้าถึงการใช้บริการทางดิจิทัล ที่อาจต้องใช้เวลานานเพิ่มเป็น 2 – 3 เท่า
- สนับสนุนเบอร์โทรสายด่วน เรียงหมายเลข 4 หลักสุดท้ายให้จดจำได้ง่ายขึ้น 063-474-0061 ถึง 0065 พร้อมคำโทรฟรีให้กับสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย ที่กำลังรับมือการโทรเข้ามาปรึกษา ปัญหาด้านสุขภาพจิตที่มากขึ้น อันเนื่องมาจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 เพื่อให้บริการแก่ประชาชนที่เผชิญกับวิกฤตการณ์นี้ และเป็นการช่วยลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อจากโรงพยาบาล โดยให้บริการ ผู้ป่วยติดเชื้อ ผู้อยู่ในภาวะเสี่ยงที่ต้องกักตัว และประชาชนทั่วไป เพื่อลดการแพร่ระบาดโควิด-19
- มอบซิमेंต์ที่สามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตไม่จำกัด นาน 14 วัน ให้คนไทยที่เดินทางกลับจากต่างประเทศ ได้ใช้ติดต่อสื่อสารถึงครอบครัว และคนรัก ในช่วงที่ต้องอยู่ในพื้นที่กักกันโรคแห่งรัฐ เพื่อสังเกตอาการในช่วง 14 วัน ภายใต้การดูแลของภาครัฐ หรือ State Quarantine

ผู้จัดหาสินค้าและบริการ

รูปแบบการสารสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่

- การประเมินเรื่อง “หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาตามที่คุณกำหนด” โดยใช้รูปแบบ Self-Assessment Questionnaire (SAQ) ปีละ 1 ครั้ง โดยมีเป้าหมายในการประเมินบริษัทคู่ค้าร้อยละ 15 ในปีพ.ศ. 2563
- การประเมินความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมก่อนที่จะเข้ามาเป็นบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ โดยมีเป้าหมายประเมินผู้จัดหาสินค้าและบริการรายใหม่ได้ทั้งหมด
- การเข้าเยี่ยมชมบริษัทคู่ค้าที่สถานประกอบการ รวมไปถึงสถานที่ปฏิบัติงาน เช่น เสาสัญญาณ เป็นต้น เป็นประจำโดยมีเป้าหมายดำเนินการจำนวน 900 ครั้ง
- จัดประชุมและอบรมให้ความรู้ในเรื่องหลักปฏิบัติของบริษัทคู่ค้าให้แก่บริษัทคู่ค้าและผู้รับเหมาเดือนละ 1 ครั้ง โดยมีเป้าหมายดำเนินการ 3,500 ชั่วโมงในปี 2563
- จัดประชุมสำหรับบริษัทคู่ค้าที่ให้บริการเกี่ยวกับการบำรุงรักษาเสาสัญญาณ เพื่อให้ความรู้ด้านความปลอดภัย สิทธิแรงงาน และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกันระหว่างบริษัทคู่ค้าและดีแทคให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ความคาดหวัง/ข้อกังวล

- การบริหารจัดการและการให้ความช่วยเหลือในภาวะการแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID-19
- การปฏิบัติตามบริษัทคู่ค้าด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียม
- กระบวนการจัดซื้อที่โปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้
- การรักษาความลับ ข้อมูลทางการค้า เช่น แนวคิด ผลิตภัณฑ์ ฯลฯ
- ความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติตาม “หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาตามที่คุณกำหนด” เช่น เรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัย มาตรฐานด้านแรงงานรวมถึงเรื่องนโยบายต่อต้านการทุจริต

การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- ในช่วงวิกฤติการแพร่ระบาดเชื้อไวรัส COVID-19 ได้ใช้ช่องทางออนไลน์ในการตรวจประเมิน และอบรมเรื่องการทำงานอย่างปลอดภัยเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทคู่ค้าและผู้รับเหมารายย่อยยังคงมีการดำเนินการและปฏิบัติให้สอดคล้องกับ SCP
- การปฏิบัติตามนโยบายในการปฏิบัติต่อบริษัทคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน
- การปฏิบัติตามนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษร ง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้บริษัทคู่ค้ามีความเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกบริษัทคู่ค้า พร้อมทั้งมีการชี้แจงนโยบายการแข่งขันประกวดราคาอย่างชัดเจน
- การปฏิบัติตามนโยบายเพื่อให้บริษัทคู่ค้าปฏิบัติตาม “หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาตามที่คุณกำหนด” ในเรื่องต่างๆ เช่น แรงงาน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันของดีแทค ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ
- ดำเนินงานโดยให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทคู่ค้าและบุคคลอื่น โดยมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานและบุคคลอื่นใดที่กระทำในนามของบริษัท หลีกเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทคู่ค้าและบุคคลอื่น ตามที่กำหนดไว้ใน “ดีแทคธรรมาภิบาล”
- การเยี่ยมชมสภาพประกอบการของบริษัทคู่ค้าและส่งแบบสอบถามไปยังคู่ค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจและสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนแก่บริษัทคู่ค้า

ผลสำเร็จ

- จัดการประเมินเรื่องการปฏิบัติตาม “หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาตามที่คุณกำหนด” แบบ SAQ โดยมีบริษัทผู้จัดหาร้อยละ 15 เข้าร่วม
- อบรมบุคลากรจำนวน 3,809 คน จากบริษัทคู่ค้าจำนวน 211 บริษัท เกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัย และประเด็นอื่นๆ ในหลักปฏิบัติสำหรับคู่ค้า คิดเป็น 4,277 ชั่วโมง
- บริษัทคู่ค้าได้รับการประเมินผลกระทบด้านความปลอดภัย ด้านแรงงาน ด้านสิทธิมนุษยชน การต่อต้านทุจริต และด้านสิ่งแวดล้อม โดยการเข้าเยี่ยมชมบริษัทคู่ค้าที่สถานประกอบการหรือสถานที่ปฏิบัติงาน จำนวน 928 ครั้ง
- พบการไม่ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติสำหรับบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ (SCP) ในประเด็นใหญ่จำนวน 97 กรณี ได้รับการแก้ไขแล้วทุกกรณี และในประเด็นเล็กจำนวน 110 กรณี ได้รับการแก้ไขแล้ว 109 กรณี

ลูกค้า

รูปแบบการสื่อสารสัมพันธ์/ จำนวนครั้ง/ความถี่

- มีช่องทางการบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้าผ่านสำนักงานบริการลูกค้า ได้แก่ dtac hall และ dtac center จำนวน 430 แห่งทั่วประเทศ
- การประเมินประสบการณ์และความพึงพอใจของลูกค้าต่อคุณภาพและเสียรภาพของสัญญาณ หรือ Network Net Promoter Score (Network NPS)
- การสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการบริการและพนักงานที่ให้บริการหลังจากที่ได้รับบริการผ่านช่องทาง dtac hall, dtac center, call center 1678 และ *777, dtac app และช่องทางออนไลน์อื่นๆ โดยใช้การวัดคะแนนรูปแบบ Customer Satisfaction Score (CSAT) ให้ได้ร้อยละ 95 ในปีพ.ศ. 2563
- มีช่องทางการบริการลูกค้า call center หมายเลข 1678 และหมายเลข *777 ตลอด 24 ชั่วโมง
- มีช่องทางการติดต่อในรูปแบบดิจิทัลผ่านทาง dtac app, www.dtac.co.th, อีเมล และสังคมออนไลน์ เช่น Facebook LINE และ webboard ต่างๆ เช่น www.pantip.com เป็นต้น

ความคาดหวัง/ข้อกังวล	<ul style="list-style-type: none"> • การให้บริการอย่างต่อเนื่องในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 • คุณภาพของบริการและการให้บริการของพนักงาน ตลอดจนคุณภาพของสัญญาณโทรศัพท์ในการใช้บริการแบบ voice และ data • การพัฒนาการให้บริการทางช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ตรงกับปัญหาและความต้องการ • มี package สินค้าที่หลากหลาย เหมาะกับการใช้งานในรูปแบบต่างๆ ในราคาที่เป็นธรรม • การมีมาตรการการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า และการไม่ละเมิดข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า
การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<ul style="list-style-type: none"> • ให้บริการแก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง ดูแลด้านโครงข่ายและขยายสัญญาณมือถือเพื่อเตรียมพร้อมรองรับการใช้อินเทอร์เน็ตที่บ้านสอดคล้องกับมาตรการล็อกดาวน์ นโยบายทำงานจากที่บ้านขององค์กรต่างๆ • ปฏิบัติตามนโยบายขององค์กร ในการปฏิบัติต่อลูกค้าทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมบนพื้นฐานของความเคารพและความเป็นมืออาชีพตามหลักการ “Customer Centricity” • การปฏิบัติตามนโยบายขององค์กรในเรื่องการปกป้องคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าอย่างเคร่งครัด โดยกำหนดให้การดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลต้องกระทำด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เท่านั้น การดำเนินงานเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลให้จำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การดูแลลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ และการดำเนินงานกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องและได้รับการยินยอมจากลูกค้าแล้วเท่านั้น • มีการพัฒนาและปรับปรุงระบบและช่องทางการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริการมีประสิทธิภาพ และสามารถแก้ปัญหาให้ลูกค้าได้อย่างรวดเร็วอยู่เสมอ ด้วยการใช้ข้อมูล ความพึงพอใจ และคำแนะนำจากลูกค้า • มีการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพและทักษะที่จำเป็นแก่พนักงานเพื่อให้บริการแก่ลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี Artificial Intelligence (AI) ควบคู่ไปกับทักษะด้านอื่นๆ เช่น การเพิ่ม service mind เป็นต้น
ผลสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> • การสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อการบริการและพนักงานที่ให้บริการหลังจากที่ได้รับบริการผ่านช่องทางต่างๆ โดยใช้การวัดคะแนนรูปแบบ Customer Satisfaction Score (CSAT) ได้ร้อยละ 47 โดยผลความพึงพอใจต่อการบริการคือร้อยละ 95 • จำนวนข้อร้องเรียนจากลูกค้าในเรื่องทั่วไปลดลงร้อยละ 13 • ให้ความช่วยเหลือลูกค้าถึง 20.6 ล้านราย ทั้งแบบรายเดือนและแบบเติมเงิน ภายใต้แคมเปญ Happy@Home

หน่วยงานภาครัฐ

รูปแบบการสารสัมพันธ์/จำนวนครั้ง/ความถี่	<ul style="list-style-type: none"> • ร่วมกิจกรรมหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ • พบปะหารือ ประสานความสัมพันธ์ • เปิดบ้านให้เยี่ยมชมกิจการ • เป็นตัวแทนในการทำงานร่วมในรูปแบบของคณะทำงานในฐานะเป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมธุรกิจโทรคมนาคม
ความคาดหวัง/ข้อกังวล	<ul style="list-style-type: none"> • เสริมสร้างความสัมพันธ์ ขยายความสัมพันธ์ และรักษาความสัมพันธ์ในทุกระดับอย่างเท่าเทียมและโปร่งใส เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านต่างๆ ของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น • ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐเพื่อมุ่งไปสู่ Thailand 4.0 โดยใช้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของบริษัท

การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<ul style="list-style-type: none"> • ปฏิบัติตามนโยบายขององค์กรในการดำรงไว้ซึ่งความร่วมมือ และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กร • มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายสาธารณะที่สอดคล้องกับประเด็นทางธุรกิจและอุตสาหกรรม • สนับสนุนการสร้าง Thailand 4.0 โดยภาครัฐ ซึ่งรวมถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มความเท่าเทียมในการเข้าถึงเทคโนโลยีเพื่อการสร้างรายได้และเพิ่มคุณภาพชีวิตผ่านโครงการเน็ตอาสา
ผลสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> • สนับสนุนภาครัฐในการดำเนินนโยบายสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคนและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีด้วยการดำเนินโครงการเน็ตอาสา ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเบื้องต้นเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในระดับรากหญ้าจำนวน 2,000 ราย และเพิ่มทักษะการประกอบธุรกิจแก่ผู้ประกอบการรายย่อยจำนวน 6,000 ราย • สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาสังคมและช่วยเหลือกลุ่มเปราะบาง อาทิ ร่วมมือกับสถาบันเพื่อการยุติธรรมอบรมทักษะการประกอบอาชีพแก่นักโทษ และร่วมมือกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทยเพื่อจัดอบรมเรื่องการใช้เครื่องการบริหารทุนทรัพย์ออนไลน์

หน่วยงานกำกับดูแล

รูปแบบการสารสนเทศ/จำนวนครั้ง/ความถี่	<ul style="list-style-type: none"> • นำเสนอแนวทางการออกกฎเกณฑ์กำกับดูแลโดยยึดแนวทางปฏิบัติ Best Practice • ร่วมประชุมกับหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อให้ความเห็นหรือเสนอแนะผลกระทบจากกฎเกณฑ์ต่อธุรกิจ • ร่วมเป็นคณะทำงานของหน่วยงานกำกับดูแลในการออกกฎเกณฑ์ที่มีความสำคัญ • ร่วมในขั้นตอนการออกกฎเกณฑ์กำกับดูแลตั้งแต่การเสนอแนะความเห็น การร่วมในการประชุมเฉพาะกลุ่ม และร่วมในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
ความคาดหวัง/ข้อกังวล	<ul style="list-style-type: none"> • ดำเนินธุรกิจที่เป็นไปตามกฎเกณฑ์กำกับดูแล (Regulatory Compliance) อย่างเคร่งครัด • การจัดทำรายงานผลการดำเนินการ การดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานกำกับดูแลใช้ประโยชน์ในการวางแผนกำกับดูแลหรือจัดทำผลกระทบจากกฎเกณฑ์กำกับดูแล • ให้ข้อมูลหน่วยงานกำกับดูแลในกรณีที่ถูกกฎเกณฑ์กำกับดูแลมีผลกระทบเชิงลบต่อการให้บริการ
การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	<ul style="list-style-type: none"> • ปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงานกำกับดูแลและหน่วยราชการอื่นเพื่อปรับปรุงทัศนียภาพจากสายสื่อสาร • ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลในการให้ความช่วยเหลือในกรณีเกิดเหตุภัยพิบัติฉุกเฉิน • ร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลในการจัดเตรียมอุปกรณ์สื่อสารเพื่อสนับสนุนงานพิธีสำคัญ
ผลสำเร็จ	<ul style="list-style-type: none"> • ได้รับคลื่น 26 GHz จำนวน 200 MHz จากการประมูลคลื่นแบบ Multi-Band โดยกสทช. • ได้รับการอนุมัติให้เพิ่มระยะเวลาการใช้คลื่น 850 MHz ได้และได้รับใบอนุญาตการใช้คลื่น 700 MHz ก่อนกำหนด • ได้รับอนุมัติจากกสทช.ให้ใช้ระบบการลงทะเบียนซิมการ์ดทางออนไลน์และแบบที่ลูกค้าสามารถลงทะเบียนได้เอง

3.3 การจัดการด้านความยั่งยืนในมิติสิ่งแวดล้อม

3.3.1 นโยบายและแนวปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อม

บริษัทถือว่าการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของหลักการดำเนินงานที่มีความรับผิดชอบ และได้กำหนดให้เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายด้านความยั่งยืนเพื่อเป็นทิศทางในการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประเมินกระบวนการดำเนินงานธุรกิจที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอยู่เสมอ
2. พัฒนาระบบ Environment Management System (EMS) เพื่อเป็นแพลตฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมขององค์กร โดยนำข้อมูลที่ได้รับมาวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม
3. สร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขยายผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

จากการประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทได้ระบุประเด็นที่อาจสร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการดำเนินงานของบริษัทคือ การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และขยะทั่วไป และการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรเทาการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ (climate change) โดยบริษัทได้จัดทำหลักปฏิบัติเพื่อจัดการกับประเด็นเหล่านี้ ได้แก่

- หลักปฏิบัติการประเมินความเสี่ยงและการจัดการสิ่งแวดล้อม
- หลักปฏิบัติการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และการรีไซเคิล
- หลักปฏิบัติการจัดทำกลยุทธ์เพื่อบรรเทาการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ

3.3.2 ผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

ในปีพ.ศ. 2563 บริษัทมีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ได้แก่ “โครงการทิ้งให้ดี” มีเป้าหมายสูงสุดคือ สร้างกระบวนการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพและไม่มีการฝังกลบเลย (zero landfill) ภายในปีพ.ศ. 2565 อีกทั้งให้ความสำคัญกับการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินงานให้เหลือเพียงร้อยละ 30-50 ภายในปีพ.ศ. 2573

ขยะอิเล็กทรอนิกส์

บริษัทตระหนักดีว่าขยะอิเล็กทรอนิกส์เป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่มีนัยสำคัญในกระบวนการดำเนินงานของดีแทค จึงได้ประเมินกระบวนการธุรกิจพบว่า ขยะอิเล็กทรอนิกส์มาจาก 3 ส่วนหลัก ได้แก่ โครงข่ายเสาสัญญาณ สำนักงาน และศูนย์บริการ โดยบริษัทตั้งเป้าหมายให้ขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากธุรกิจของดีแทคต้องเข้าสู่กระบวนการกำจัดอย่างเหมาะสมทั้งหมด และไม่มีการฝังกลบภายในปีพ.ศ. 2565

สำหรับขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากโครงข่ายสัญญาณของดีแทค ได้มีการสร้างกระบวนการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพสูงสุด จัดทำเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการคัดแยกและรีไซเคิลขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่บังคับใช้ทั่วทั้งองค์กรโดย ‘หน่วยงานความยั่งยืน’ และ ‘หน่วยงานจัดซื้อจัดจ้าง’ สำหรับทุกหน่วยงานในกระบวนการดำเนินงานของดีแทคที่มีการสร้างขยะอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มั่นใจว่าขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากดีแทคจะได้รับการจัดเก็บ ขนส่ง คัดแยก และรีไซเคิลอย่างถูกต้องเหมาะสมโดยผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมอย่างถูกต้อง

นอกจากการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในกระบวนการธุรกิจภายในแล้ว บริษัทยังขยายการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ภายนอกภายใต้โครงการ “ทิ้งให้ดี” โดยบริษัทจะรวบรวมเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ทั้งซากมือถือ แบตเตอรี่เสื่อมสภาพ อุปกรณ์เสริมต่าง ๆ ที่ใช้แล้วจากลูกค้ามาใช้เคลด้วยวิธีการที่เหมาะสม เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม บริษัทยังได้กระจายตู้ “ทิ้งให้ดีขยะอิเล็กทรอนิกส์” ที่ dtac hall 51 สาขาทั่วประเทศ และตามจุดรับต่างๆ ของพาร์ทเนอร์ดีแทค โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้จะถูกนำไปคัดแยก จัดเก็บ กำจัด หรือรีไซเคิลอย่างถูกวิธี เช่นการนำไปสกัดเป็นโลหะมีค่า ถือเป็นความช่วยเหลืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้ไม่ต้องเกิดการสกัดโลหะใหม่จากการขุดเหมืองแร่ และช่วยลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์อีกทางหนึ่งด้วย โดยการใช้เคลมือถือ 1 เครื่องนั้น เทียบเท่ากับการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ถึง 12.585 กิโลคาร์บอนต่อเครื่อง

โดยในปี พ.ศ. 2563 ดีแทคจัดเก็บขยะอิเล็กทรอนิกส์ได้จำนวน 178,189.83 กิโลกรัมเพื่อนำไปรีไซเคิลทั้งหมด และเก็บโทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริมได้ 35,992 ชิ้น และนำไปใช้ซ้ำหรือรีไซเคิลอย่างถูกวิธีได้ทั้งหมดโดยเทียบเท่าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 9,918,708.12 กิโลคาร์บอน ใช้วิธีการคำนวณของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

ขยะมูลฝอย

การจัดการขยะมูลฝอยเป็นประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของบริษัทในช่วงปีที่ผ่านมา เนื่องจากการสร้างขยะมูลฝอยจากสำนักงานใหญ่และสำนักงานในภูมิภาครวมกันมากถึง 281 ตัน หรือ 37 กิโลกรัมต่อพนักงานหนึ่งคน ในปี พ.ศ. 2562 และบริษัทยังไม่มีการจัดการขยะเหล่านี้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทจึงตั้งเป้าหมายลดปริมาณขยะมูลฝอยจากสำนักงานให้ได้ร้อยละ 40 ภายในปี พ.ศ. 2564 โดยใช้วิธีการปรับปรุงวิธีการคัดแยกผู้ให้บริการกำจัดขยะที่มีศักยภาพในการนำขยะเข้าสู่กระบวนการกำจัดอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพ ไม่มีการฝังกลบ และให้ความรู้แก่พนักงานเรื่องการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง

ประเภทขยะ	จำนวนที่เก็บได้ (กก.)	วิธีกำจัดขยะ
ขยะทั่วไป	49,868.80	ฝังกลบ 100 เปอร์เซ็นต์
เศษอาหาร	806	นำไปผลิตอาหารสัตว์ 100 เปอร์เซ็นต์
ขยะกระดาษ	2,472.40	รีไซเคิล 100 เปอร์เซ็นต์
ขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้	3,763.5	รีไซเคิล 100 เปอร์เซ็นต์
ขยะที่นำไปสร้างพลังงานแบบ Refuse-Derived Fuel	305.80	นำไปสร้างพลังงานแบบ Refuse-Derived Fuel 100 เปอร์เซ็นต์

การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

จากการประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดจากบริษัท หรือ Environmental Management System (EMS) บริษัทพบว่าการใช้พลังงานไฟฟ้าคือหนึ่งในประเด็นสำคัญ โดยเฉพาะในโครงข่ายสัญญาณ ซึ่งคิดเป็นประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ของการใช้พลังงานไฟฟ้าทั้งหมดของบริษัท และเป็นประเด็นที่สร้างผลกระทบต่อการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง

บริษัทตระหนักถึงผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจที่เกิดจากภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นความเสียหายต่อโครงข่ายสัญญาณ โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม และสาธารณูปโภคจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น ไปจนถึงการกำกับดูแลในประเด็นดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้น เช่น การจ่ายภาษีนํ้ามัน ภาษีคาร์บอน และการลงทุนเพื่อพลังงานหมุนเวียน ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนส่งผลกระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท

บริษัทจึงจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าให้ได้ 30-50 เปอร์เซ็นต์ภายในปีพ.ศ. 2573 โดยใช้ข้อมูลจากปีพ.ศ. 2563 เป็นปีฐาน และได้นำหลักการ Science-Based Target Initiative (SBTi) มาใช้ในการคำนวณเป้าหมาย และเป็นไปตามโรดแมพของ GSMA ในการส่งเสริมให้อุตสาหกรรมโทรคมนาคมทั่วโลกได้มีแนวทางลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

3.4 การจัดการความยั่งยืนในมิติสังคม

3.4.1 นโยบายและแนวปฏิบัติด้านสังคม

ในด้านการพัฒนาสังคม บริษัทมุ่งเน้นสร้างคุณค่าในการดำเนินธุรกิจและสร้างผลประโยชน์ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย บริษัทได้นำโครงการต่าง ๆ มาปฏิบัติโดยได้มุ่งเน้นการแสดงออกถึงความพยายามส่งเสริมการเคารพสิทธิมนุษยชนและการเข้าถึงเทคโนโลยี

3.4.2 ผลการดำเนินงานด้านสังคม

สิทธิมนุษยชน

บริษัทสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนตามที่ประกาศใช้ในนานาประเทศ ซึ่ง ได้แก่ UN Guiding Principles on Business Human Rights, OECD Guidelines for Multinational Enterprises, หลักการ Children's Rights and Business Principles รวมถึง ปฎิญญาและอนุสัญญาต่างๆ ของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

บริษัทมีการประเมินและสอบทานเพื่อค้นหาจุดเปราะบางและความเสี่ยงในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งทำให้บริษัทต้องมีการศึกษาประเด็นดังกล่าวในระยะยาว การจัดทำแผนเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินธุรกิจ รวมถึงการสื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสม่ำเสมอ บริษัทกำหนดให้มีการประเมินและสอบทานเรื่องสิทธิมนุษยชนทุก 2 ปี รวมถึงดำเนินกิจกรรมให้ความรู้แก่พนักงานในประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

พนักงานและแรงงาน

บริษัทมีนโยบายปฏิบัติต่อแรงงานตามหลักการ International Labour Organizations' Eight Fundamental Conventions โดยนโยบายดังกล่าวมีประเด็นสำคัญดังนี้

- บริษัทจะไม่มีภาระจ้างงานแรงงานที่อายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบงานประจำ (permanent) หรือสัญญาจ้าง (fixed term)
- บริษัทต่อต้านการใช้แรงงานที่ถูกบังคับ หรือแรงงานที่ต้องทำงานเพื่อชดเชยนี้ พนักงานทุกคนมีสิทธิ์ตัดสินใจลาออกจากงานได้อย่างอิสระหลังจากที่แจ้งบริษัทตามระยะเวลาที่กำหนด
- บริษัทให้ความเคารพต่อสิทธิในการรวมกลุ่มและการร่วมเจรจาต่อรอง (collective bargaining) ของพนักงาน และให้สิทธิ์พนักงานในการเลือกผู้แทน (representatives) ที่มีศักยภาพในการปกป้องการใช้สิทธิ์และสวัสดิการของพนักงาน
- บริษัทจะไม่มีภาระเลือกปฏิบัติแก่ผู้แทนที่ได้รับเลือกจากสภาผู้แทนพนักงานตามกระบวนการที่ถูกต้อง เป็นทางการ และเป็นไปตามกฎหมาย
- บริษัทจะกำหนดชั่วโมงการทำงานในแต่ละวันให้เหมาะสม และมีระยะเวลาเพียงพอสำหรับการพักผ่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงาน

บริษัทกำหนดให้หลักปฏิบัติเรื่องความเท่าเทียมเป็นพื้นฐานสำคัญในการจ้างงานและการบริหารทรัพยากร โดยกระบวนการสรรหาและจ้างงานจะต้องมีความโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ให้โอกาสผู้สมัครทุกคนอย่างเท่าเทียมตามที่ได้ระบุไว้ใน “ดีแทคธรรมาภิบาล” ตำแหน่งงานใดที่ว่างลงและยังไม่มีผู้สืบทอดตำแหน่ง จะต้องมีการประกาศสรรหาทั้งภายในและภายนอกบริษัท กระบวนการสรรหาจะต้องมุ่งไปสู่ความหลากหลายและเป็นไปตามกฎหมาย และจะต้องคัดเลือกผู้สมัครจากประสบการณ์การทำงานและความสามารถ รวมไปถึงทัศนคติและคุณลักษณะที่สอดคล้องกับค่านิยม พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร พนักงานทุกคนจะต้องสามารถเข้าถึงโอกาสต่างๆ ที่จะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางอาชีพอย่างเท่าเทียม และได้รับการประเมินผลงานอย่างเป็นธรรม

ในด้านการดูแลพนักงานและแรงงาน บริษัทมีการดำเนินงานด้านพนักงานที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ในปี พ.ศ. 2563 ดีแทคเน้นเรื่องการทำงานที่บ้าน หรือ work from home โดยมีการให้ความรู้เรื่องและทักษะการใช้เครื่องมือสื่อสารและการทำงานแบบออนไลน์ และการดูแลรักษาสุขภาพกายและจิตใจเมื่อต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานอย่างกะทันหัน มีการสอบถามความคิดเห็นและความต้องการของพนักงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีควบคู่ไปกับการสร้างผลผลิตภาพ (productivity) อย่างสม่ำเสมอ ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทไม่มีเหตุการณ์สูญเสียที่เกี่ยวข้องกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในพนักงาน สกิดี LTIF และอัตรา LTICO เป็นศูนย์

(2) การฝึกอบรมพนักงาน

ดีแทคดำเนินโครงการ 40-Hour Challenge ต่อเนื่องมาเป็นปีที่ 3 ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนรู้เพื่อทบทวนทักษะและเพิ่มทักษะทางช่องทางออนไลน์ให้ได้อย่างน้อย 40 ชั่วโมง พนักงานแต่ละคนสามารถเลือกเรียนคอร์สหรือเนื้อหาที่ตนเองสนใจและเป็นประโยชน์ในการทำงานจาก dtac academy และแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ชั้นนำอย่าง LinkedIn Learning และ Coursera เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. 2563 พนักงานจำนวน 3,187 คนเข้าเรียนออนไลน์รวมทั้งสิ้น 289,835 ชั่วโมง หรือประมาณ 83 ชั่วโมงต่อพนักงาน 1 คน

(3) การสำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร

ดีแทคจัดทำการประเมินความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ปีละ 1 ครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2563 มีพนักงานเข้าร่วมการประเมินทั้งสิ้น 3,238 คน คิดเป็น 96 เปอร์เซ็นต์ โดยมีผลการประเมินคือ พนักงาน 79 เปอร์เซ็นต์อยู่ในกลุ่มที่รู้สึกว่าการสนับสนุนให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความผูกพันกับบริษัท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึง 3 เปอร์เซ็นต์

(4) การดูแลพนักงานในช่วงการแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19

นอกจากการเตรียมความพร้อมระบบและวิธีการทำงานที่บ้านสำหรับพนักงานเพื่อเป็นการรักษามาตรการ social distancing แล้ว บริษัทยังได้ดูแลพนักงานโดย

1. ได้ให้เงินช่วยเหลือพิเศษแก่พนักงานทั้งพนักงานประจำและสัญญาจ้าง จำนวน 4,000 บาท เพื่อบรรเทาภาระทางการเงินที่เกิดขึ้นจากผลกระทบของสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโควิด-19
2. จัดทำประกันสุขภาพ COVID-19 เพิ่มเติมให้แก่พนักงานทุกคนทั้งพนักงานประจำและพนักงานสัญญาจ้าง

ลูกค้า

ลูกค้าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่บริษัทต้องการให้ได้รับความพึงพอใจและประสบการณ์สูงสุดจากสินค้าและบริการ สำหรับดีแทค ทุกความเห็น ความพึงพอใจ ปัญหา ความต้องการ และพฤติกรรมของลูกค้าล้วนเป็นวัตถุดิบสำคัญในการกำหนดทิศทางการลงทุนและการบริหารงานในทุกๆ ด้านของธุรกิจ

บริษัทได้ใช้เครื่องมือหลากหลายเพื่อใช้ในการวัดผลความพึงพอใจและประสบการณ์การใช้บริการของลูกค้า ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาวิจัย การสำรวจความคิดเห็น และการติดต่อสานสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ บริษัทยังได้จัดตั้งทีมผู้เชี่ยวชาญที่ศึกษาผลการประเมินปัญหา ความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้าอย่างละเอียด และจัดทำแนวทางเพื่อปรับปรุงธุรกิจและบริการอย่างเร่งด่วน

นอกจากนี้ บริษัทคำนึงถึงข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้าในการดำเนินธุรกิจอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและรักษาสีตริขั้นพื้นฐานของผู้บริโภค และได้กำหนดนโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรฐานสากล พนักงานทุกคนต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการรักษาข้อมูลความลับของลูกค้าในการทำงานทุกเรื่องเป็นอันดับแรก พร้อมกันนี้บริษัทยังได้ปรับปรุงมาตรฐานและการดำเนินนโยบายด้านการคุ้มครองส่วนบุคคล

(1) การปกป้องรักษาข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 บริษัทได้ปรับปรุงมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าให้ตรงตามข้อบังคับตามมาตรฐานสากลฉบับใหม่ คือ General Data Protection Regulation (GDPR) จุดเด่นของ GDPR คือ การรักษาสมดุลระหว่างการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลและหลักการสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน

นอกจากนี้ บริษัทยังได้มีการปรับปรุงหลักปฏิบัติให้สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งจะเมีผลบังคับใช้ในเดือนพฤษภาคม 2564 ด้วย โดยบริษัทมีการดำเนินงานปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ต่อไปนี้

- การให้บริการลูกค้า
- การทำงานร่วมกับคู่ค้าทางธุรกิจ
- ความปลอดภัยทางไซเบอร์ (cybersecurity)
- การประเมินความเสี่ยงด้านการปกป้องข้อมูลส่วนตัว
- ระบบการจัดเก็บคำยินยอมของลูกค้าและอายุการใช้งานข้อมูล

บริษัทได้ประกาศนโยบายความเป็นส่วนตัวเพื่อให้มั่นใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าจะได้รับการปกป้องและเป็นไปตามมาตรฐานและกฎหมาย และได้จัดตั้ง ‘หน่วยงานการปกป้องรักษาข้อมูลความเป็นส่วนตัวของลูกค้า’ เพื่อทำหน้าที่บังคับใช้นโยบาย อบรมให้ความรู้ ดูแลความเสี่ยงและประเมินผลกระทบ พร้อมทั้งปรับปรุงขั้นตอนการปกป้องรักษาข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าให้เหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบันและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่อยู่เสมอ

(2) การปกป้องสิทธิของลูกค้าด้วยกระบวนการประเมินคำขอจากหน่วยงานภาครัฐ

บริษัทได้จัดทำเกณฑ์การพิจารณาและกระบวนการจัดการคำสั่งขอจากหน่วยงานภาครัฐ หรือ Authority Request และบังคับใช้ภายในองค์กรอย่างเคร่งครัด ซึ่งเกณฑ์พิจารณาดังกล่าวจะอยู่บนพื้นฐานของกฎหมายของประเทศไทยและหลักสิทธิมนุษยชน เมื่อได้รับคำสั่งจากหน่วยงานภาครัฐ บริษัทจะมีการประเมินว่าคำสั่งดังกล่าวกระทำการโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่ หากไม่มีการรับรองทางกฎหมาย บริษัทจะไม่ดำเนินการตามคำสั่งนั้น ๆ

ในปีพ.ศ. 2563 บริษัทได้ดำเนินการตามคำสั่งจากหน่วยงานภาครัฐ ดังต่อไปนี้

- คำสั่งขอเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของลูกค้า จำนวน 14,946 คำสั่ง
- คำสั่งห้ามเข้าถึงเนื้อหาในอินเทอร์เน็ต จำนวน 352 คำสั่ง
- คำสั่งให้ปิดเสาสัญญาณ จำนวน 0 คำสั่ง
- คำสั่งให้เผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 5 คำสั่ง

ชุมชนและสังคม

บริษัทกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคม ได้แก่ ชุมชนที่มีการติดตั้งเสาสัญญาณของบริษัท ผู้บริโภค และสังคมโดยรวม และมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

(1) การขยายโครงข่ายอย่างมีความรับผิดชอบ

การติดตั้งเสาสัญญาณจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้นอาจเพิ่มความเสี่ยงที่จะสร้างผลกระทบต่อชุมชนได้ ดังนั้น ดีแทคจึงให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้มั่นใจว่าการติดตั้งเสาของดีแทคจะเป็นไปตามมาตรฐาน เป็นธรรม และผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างแท้จริง โดยผ่านสามหลักการในการทำงานร่วมกัน คือ การปฏิบัติต่อทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียม การปฏิบัติตามกฎหมาย และความปลอดภัย

บริษัทจัดให้มีช่องทางสำหรับเจ้าของพื้นที่และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสื่อสารกับบริษัทได้โดยตรง เพื่อสอบถาม เสนอแนะ เจรจาต่อรอง หรือร้องเรียนเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเสาสัญญาณและการปฏิบัติตามสัญญาเช่าพื้นที่ และได้จัดตั้งคณะทำงาน EMF (Electromagnetic Field) เพื่อทำงานควบคู่กับหน่วยงานต่างๆ ที่ดำเนินการก่อสร้างเสาสัญญาณ และให้ข้อมูล ความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องความปลอดภัยของสนามแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งเป็นประเด็นหลักที่บางชุมชนให้ความสำคัญแก่ชุมชนด้วย

บริษัทได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารพ.ศ. 2522 และข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) รวมไปถึงตามกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ของแต่ละพื้นที่ โดยการทำสัญญาร่วมกับเจ้าของพื้นที่จะต้องผ่านการตรวจสอบจากฝ่ายกฎหมายทั้งหมดเพื่อให้มั่นใจว่าข้อตกลงต่าง ๆ เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคน (Digital Inclusion)

การสร้างสังคมดิจิทัลสำหรับทุกคนถือเป็นเป้าหมายระยะยาวของบริษัท โดยบริษัทมีเป้าหมายที่จะจัดทำโครงการเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีโดยที่ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตจะสามารถใช้งานอินเทอร์เน็ตได้อย่างปลอดภัยในขณะเดียวกันก็ยังได้รับประโยชน์จากการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างรายได้ให้แก่ผู้ใช้บริการ

(1) โครงการเน็ตอาสา

บริษัทดำเนินโครงการเน็ตอาสาอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2557 จากความตั้งใจแรกเริ่มในการให้ความรู้เรื่องการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ได้ขยายไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต หลังค้นพบช่องว่างทางโอกาสในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตในประเทศ ทิม 'เน็ตอาสา' เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจการใช้อินเทอร์เน็ตแก่ผู้คนในชุมชนต่างๆ กลุ่มเปราะบางและรากหญ้า เพื่อใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการเรียนรู้ หรือการสร้างรายได้เพิ่ม ในปี พ.ศ. 2563 ทิมเน็ตอาสาสามารถเข้าอบรมเรื่องการประกอบธุรกิจทางออนไลน์ให้แก่ผู้ประกอบการรายย่อยประมาณ 6,000 ราย และเข้าถึงกลุ่มเปราะบางเพื่อเพิ่มทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานได้ถึงกว่า 2,000 คน

(2) โครงการ Smart Farmer

ตลอดกว่า 10 ปีที่ผ่านมา ดีแทคมุ่งมั่นนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยแก้ไขปัญหาของผู้คนในสังคมไทยหลากหลายกลุ่ม ซึ่งกลุ่มเกษตรกรนั้นเป็นหนึ่งในกลุ่มบุคคลที่เทคโนโลยีมีความสำคัญและมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย ระบุว่า ประเทศไทยมีประชากรอยู่ในภาคการเกษตรราว 30 เปอร์เซ็นต์ แต่แรงงานกลุ่มนี้กลับสามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) เพียงราว 10 เปอร์เซ็นต์ ตัวเลขดังกล่าวสะท้อนถึงผลิตภาพ (Productivity) ของภาคเกษตรไทยที่ยังคงล้าหลังและขาดการบูรณาการด้านเทคโนโลยี

นี่จึงเป็นเหตุผลที่ดีที่ผลักดันให้นำเทคโนโลยีดิจิทัลไปเสริมสร้างศักยภาพเกษตรกร เป็นหนึ่งในแผนปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ผ่านโครงการ dtac Smart Farmer โดยได้เริ่มจับมือกับมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิดตั้งแต่ปี 2551 โดยมีกิจกรรมหลักคือ การส่งข้อมูลความรู้ทางการเกษตรไปยังเกษตรกรรายย่อยทั่วประเทศผ่านช่องทางหลากหลาย นอกจากนี้ ปี 2551 ยังเป็นปีเริ่มต้นของการจัดการประกวด ‘เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด’ เพื่อเฟ้นหาเกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ในภาคการเกษตร ซึ่งเป็นการริเริ่มโดยคุณบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริหาร

โครงการประกวดเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ประจำปี 2563 เล็งเห็นถึงความสำคัญในการยกระดับเกษตรกรให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในทุกมิติ ในฐานะ ‘ผู้ประกอบการ’ (Entrepreneur) เพื่อให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกได้ จึงเป็นที่มา ‘การเกษตรเพื่อการส่งออก’ ซึ่งเป็นแนวคิดหลักของการประกวดในปีนี้

รางวัลชนะเลิศ

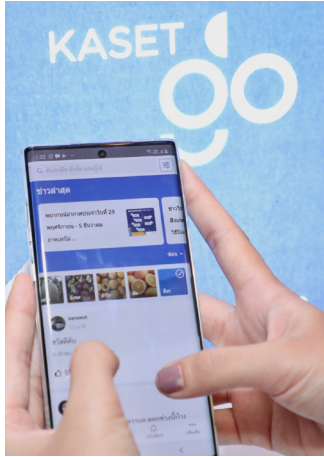
นางสาวเสาวลักษณ์ มณีทอง จากสวนปิ่นแสน จังหวัดตาก เกษตรกรผู้ผลิตสมุนไพรส่งออกปออเมริกา ศรีลังกา และออสเตรเลีย

รองชนะเลิศอันดับ 1

นายสิทธิ สุขกันท์ จากกลุ่มข้าวคนอินทรีย์ จังหวัดพิจิตร เกษตรกรผู้ส่งเมล็ดข้าวเปลือกให้กับคู่ค้า นำไปแปรรูปเป็นแป้งเส้นพาสต้า และราเม็ง

รองชนะเลิศอันดับ 2

นายณัฐวุฒิ จันทรเรือง จันทรเรืองฟาร์ม (JR Farm) จังหวัดจันทบุรี เกษตรกรผู้ส่งออกผลสด และทุเรียนแปรรูป ไปประเทศจีน สิงคโปร์ ไต้หวัน และเวียดนาม

ในปี 2563 ดีแทคได้ร่วมมือกับยารา ประเทศไทย ในการพัฒนาแอปพลิเคชัน Kaset Go ซึ่งเป็นชุมชนออนไลน์ของเกษตรกรอย่างแท้จริง เปิดพื้นที่ให้เกษตรกรมืออาชีพเข้ามาพูดคุยหาหรือ พร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามาช่วยให้คำแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงแก่เกษตรกร ยังผลต่อคุณภาพการเพาะปลูก และผลผลิตที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ต้องการของตลาด

นอกจากการพัฒนาบริการให้แก่เกษตรกรปลายน้ำโดยตรงแล้ว ดีแทคยังได้ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเกษตร โดยในปี 2563 ดีแทคได้ลงนามความร่วมมือศึกษาวิจัยและพัฒนาพื้นที่การเกษตรที่สูงผ่านโซลูชัน ‘ฟาร์มแม่นยำ’ กรณีศึกษาเห็ดหลินจือกับมูลนิธิชัยพัฒนา และเนคเทค-สวทช. ซึ่งถือเป็นการต่อยอดจากโครงการฟาร์มแม่นยำในปี 2560 โดยคณะทำงานทั้ง 3 ภาครี ได้ลงพื้นที่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่ เพื่อศึกษาและวิจัยการนำเทคโนโลยี IoT เซ็นเซอร์ และเครื่องมือตรวจวัดค่าที่จำเป็นเข้ามาประยุกต์ เพื่อเพิ่มผลผลิตของเห็ดหลินจือ ซึ่งจัดเป็นพืชเศรษฐกิจสำหรับส่งออกที่มีมูลค่าสูง และมีมูลค่าต่อโรงเรือนมากกว่า 100,000 บาทต่อรอบการเพาะปลูก

(3) โครงการ Safe Internet

ในฐานะผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายสำคัญของไทย บริษัทจึงเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศอินเทอร์เน็ตและควรจะมีบทบาทสำคัญในการสร้างอินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัยยิ่งขึ้นสำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศไทย บริษัทจึงได้ดำเนินโครงการ Safe Internet ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือ สร้างทักษะและภูมิคุ้มกันแก่เด็กและเยาวชนให้สามารถท่องโลกออนไลน์ได้อย่างปลอดภัย เหมาะสม และสร้างสรรค์ บริษัทได้ดำเนินการภายใต้กรอบดำเนินงาน 3 ประการ ได้แก่

- (1) การจัดการความรู้เพื่อสร้างอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน
บริษัทมุ่งมั่นในการสร้างการจัดการความรู้ ทั้งการให้ข้อมูลและการทำการศึกษาเกี่ยวกับการสร้างอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชนและการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลโดยความร่วมมือกับนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ
- (2) สร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นแก่ ครู และพ่อแม่ผู้ปกครอง
บริษัทมีเป้าหมายที่จะสร้างโปรแกรมการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบปกติและแบบออนไลน์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยออนไลน์และการเตรียมตัวและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลให้กับเด็กและเยาวชน บริษัทยังมีเป้าหมายที่จะจัดเตรียมเครื่องมือและสื่อการเรียนการสอนเพื่อช่วยเหลือครู พ่อแม่ผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญในการสอนเด็กและเยาวชนให้เตรียมตัวและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัลและเพิ่มทักษะการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลได้
- (3) สื่อสารสาธารณะและสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย
บริษัทสื่อสารกับสาธารณะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สังคมมองเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างอินเทอร์เน็ตให้ปลอดภัยสำหรับเด็กและเยาวชน อีกทั้งยังเปิดให้สาธารณะเข้าถึงงานวิจัยและสนับสนุนให้มีการนำงานวิจัยไปใช้ต่อยอดทั้งในการเรียนการสอน และการขับเคลื่อนเชิงนโยบายต่อไป

ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทสามารถเข้าถึงเด็ก เยาวชน ครู และผู้ทำงานด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชนได้ถึง 200,987 คน ผ่านกิจกรรมต่างๆ ในโครงการ Safe Internet ได้แก่

- (1) กิจกรรมค่ายสร้างผู้นำเยาวชนพลเมืองอินเทอร์เน็ตแบบออนไลน์ หรือ Young Safe Internet Leaders Cyber Camp ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ อาทิ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กองทุนสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย
 - (2) พัฒนาระบบการเรียนออนไลน์ ‘เด็กเล่า e-learning’ (<https://www.safeinternet.camp/home/landing>) สำหรับเด็กเยาวชนและครู โดยมีคอร์สต่างๆ เพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับภัยร้ายในโลกออนไลน์ และทักษะการเรียนรู้ในโลกดิจิทัล
 - (3) โครงการส่งเสริมความเข้าใจในความแตกต่างหลากหลายทางเพศเพื่อลดการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์ หรือ “โครงการเราเพื่อนกัน” ร่วมกับองค์การแพลน อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย มีกิจกรรมและผลสำเร็จดังต่อไปนี้
- ก. จัดการอบรมครูเพื่อให้มีทักษะการโค้ชซึ่งนักเรียน สร้างความเข้าใจและบรรยากาศที่เคารพต่อความหลากหลายในโรงเรียน รวมถึงสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อความหลากหลายได้
- ข. จัดอบรมนักเรียนเพื่อให้เข้าใจเรื่องความหลากหลายทางเพศทัศนคติเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศเพื่อลดพฤติกรรมการกลั่นแกล้งในโลกออนไลน์

ธรรมาภิบาล

บริษัทยึดหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนในปีพ.ศ. 2560 ของสำนักคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ASEAN Scorecard

เพื่อให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีได้เป็นรากฐานสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน บริษัทได้จัดทำนโยบาย กลยุทธ์ และหลักปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการผ่านโครงสร้างการบริหารของบริษัท ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการย่อยด้านต่างๆ ฝ่ายตรวจสอบภายในและฝ่ายบริหาร โดยมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นผู้นำในติดตามและประเมินผลการบังคับใช้นโยบายและเอกสารการกำกับดูแลกิจการในระดับต่าง ๆ และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

“ดีแทคธรรมาภิบาล” และการกำกับดูแล

บริษัทได้จัดทำ ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’* เพื่อเป็นหลักปฏิบัติสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่กระทำการในนามของดีแทค บังคับใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2549 และได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ข้อกังวล และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งยังเป็นการป้องกันความเสี่ยงใหม่ๆ ในการดำเนินธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นอยู่เสมอ โดยมีประเด็นสำคัญที่สะท้อนมาตรฐานระดับประเทศและระดับสากล เช่น การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ สิทธิมนุษยชน การแข่งขันทางการค้า การรักษาความลับ การจัดการกับข้อมูล สิทธิลูกค้า สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงาน รวมถึงการรักษาจริยธรรมด้านการเงินและการจ้างงาน เป็นต้น

‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ฉบับปัจจุบันมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 27 สิงหาคม 2563 โดยมีหลักการสำคัญ 4 ประการที่จะทำให้การดำเนินงานระหว่างดีแทคและผู้มีส่วนได้เสียเป็นไปตามหลักการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ ได้แก่

1. เราต้องปฏิบัติตามกฎหมาย
2. เราต้องรับผิดชอบในการกระทำของเรา
3. เราต้องโปร่งใสและซื่อสัตย์
4. เราต้องแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม

ในปีพ.ศ. 2563 พนักงานทุกคนได้รับการอบรมเกี่ยวกับดีแทคธรรมาภิบาลในรูปแบบคอร์สออนไลน์ และผล Integrity Index จากผลการสำรวจความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานคือ ร้อยละ 95

เพื่อให้ ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ ถูกนำไปปฏิบัติจริง บริษัทได้มีการออกแบบและจัดตั้งกลไกต่างๆ เพื่อรองรับ ดังนี้

หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร

บริษัทจัดตั้งหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรเป็นหน่วยงานอิสระทำหน้าที่สื่อสารฝึกอบรม และให้ความรู้ รวมทั้งกำกับดูแลการปฏิบัติการต่างๆ ของบริษัทให้เป็นไปตาม ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ อย่างถูกต้องและครบถ้วนตามหัวข้อต่างๆ

ช่องทางการสื่อสาร

บริษัทได้สร้างช่องทางการสื่อสารเพื่อขอข้อมูล คำแนะนำ รวมไปถึงการแจ้งสถานการณ์ที่เป็นการฝ่าฝืน ละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตาม ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ โดยพนักงานสามารถมีส่วนร่วมได้ผ่านช่องทางดังนี้

1. ติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร หรือผู้บังคับบัญชาตามสายงานได้โดยตรง
2. แจ้งข้อมูลทางเว็บไซต์ <http://dtac.ethicspoint.com> ซึ่งดำเนินการโดย NAVEX Global, Inc. ในสหภาพยุโรปซึ่งเป็นบุคคลภายนอก โดยช่องทางดังกล่าวเปิดให้ลูกค้า บริษัทคู่ค้า บริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ และบุคคลทั่วไปด้วย ไม่จำกัดเพียงพนักงานเท่านั้น

ทั้งนี้ รายงานทั้งหมดจะได้รับการดูแลโดยหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร และข้อมูลทั้งหมดจะถูกเก็บเป็นความลับ ผู้รายงานสามารถเลือกรายงานโดยไม่เปิดเผยตัวตนได้ และจะไม่มี การบันทึกข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้รายงาน เช่น IP Address และหมายเลขโทรศัพท์ แต่อย่างใด

หน่วยงานสอบสวนภายใน

ดีแทคจัดตั้งหน่วยงานสอบสวนภายในเป็นหน่วยงานอิสระทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อเท็จจริง วิเคราะห์ข้อมูล และทำการสอบสวนพนักงาน และผู้เกี่ยวข้องในกรณีที่มีผู้ร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำใดๆ อันเป็นการฝ่าฝืน ละเมิด หรือขัดต่อ ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ ทั้งทางตรงและทางอ้อมซึ่งจะดำเนินการสอบสวนจนสิ้นสุดกระบวนการ

ดีแทคจะไม่ยอมให้ผู้ใดกระทำการอันเป็นการตอบโต้แก่ผู้ที่แจ้งเบาะแสการฝ่าฝืน ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’ หากพบว่ามี การฝ่าฝืน ผู้ที่ฝ่าฝืน จะต้องได้รับผลของการกระทำ ซึ่งเป็นไปตามชนิดและความรุนแรงของการกระทำ การฝ่าฝืนร้ายแรงอาจนำไปสู่การเลิกจ้างได้ การประพฤติมิชอบซึ่งอาจถูกลงโทษทางวินัยรวมถึงการกระทำอื่นๆ เช่น

- การฝ่าฝืนหรือการขอให้ผู้อื่นฝ่าฝืน ‘ดีแทคธรรมาภิบาล’
- การไม่รายงานในทันทีถึงการฝ่าฝืนที่รับรู้หรือที่สงสัยว่าได้เกิดขึ้น
- การไม่ให้ความร่วมมือกับดีแทคในการสืบสวนสอบสวนการฝ่าฝืนที่อาจเกิดขึ้น
- การแก้แค้นตอบโต้พนักงานที่ได้รายงานข้อสงสัยในการประพฤติมิชอบโดยสุจริต

การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

ในปีพ.ศ. 2563 พนักงานทุกคนได้รับการอบรมเรื่องการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบคอร์สออนไลน์ และยังมีบุคลากรจำนวน 278 คนจากบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ 51 แห่ง ได้รับการอบรมเรื่อง การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันจากบริษัท

การบริหารห่วงโซ่อุปทาน

บริษัทยึดมั่นในนโยบายการบริหารห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน เพื่อรับประกันว่าผู้จัดหาสินค้าและบริการจะสรรหาสินค้าและบริการที่มีคุณภาพสูง และมีมาตรฐานด้านความยั่งยืนที่สอดคล้องกับดีแทคด้วย

บริษัทจัดทำนโยบายการบริหารห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายคือ Zero Incident หรือต้องไม่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติของธุรกิจที่เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานของประเทศไทยและในระดับสากล ดังนี้

- การปฏิบัติต่อผู้จัดหาสินค้าและบริการทุกรายอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม
- การตรวจประเมินผู้จัดหาสินค้าในประเด็นด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ
- การยกระดับการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาสินค้าและบริการเพื่อให้อยู่ในมาตรฐานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี

บริษัทได้จัดตั้ง ‘หน่วยงานกำกับดูแลบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ’ ที่ทำงานร่วมกับหน่วยงานภายในของดีแทคและกับบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการโดยเฉพาะ เพื่อกำชับให้ทุกฝ่ายเข้าใจและสามารถปฏิบัติตาม ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ ที่ดีแทคได้บังคับใช้ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2551 และได้ปรับเนื้อหาสม่ำเสมอให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในระดับประเทศและสากลบนรากฐานของหลักสิทธิมนุษยชน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อ

บริษัทมีการบริหารจัดการเพื่อควบคุมห่วงโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน โดยเริ่มตั้งแต่การประเมินความเสี่ยงในกระบวนการคัดเลือกผู้จัดหาสินค้าและบริการ การยกระดับผู้จัดการสินค้าและบริการและการประเมินผลการดำเนินงานของผู้จัดหาสินค้าและบริการ จนกระทั่งถึงการปรับปรุงแก้ไขหากพบเหตุการณ์ที่ถือว่าไม่สอดคล้องกับ ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’

(1) การประเมินความเสี่ยง

บริษัทได้ทำการประเมินความเสี่ยงด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นในช่วงโซ่อุปทานโดยพิจารณาจากประเภทธุรกิจของผู้จัดหาสินค้าและบริการที่แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ทั้งนี้กลุ่มที่มีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจสูงสุดได้แก่ งานก่อสร้าง ติดตั้งหรือบำรุงรักษาชุดสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ เสาส่งสัญญาณ และสายไฟเบอร์

ก่อนที่บุคคลหรือบริษัทใดๆ จะเข้ามาเป็นผู้จัดหาสินค้าและบริการของดีแทคจะต้องผ่านการประเมินเบื้องต้นโดยใช้ ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ และจะต้องลงนามใน Agreement of Responsible Business Conduct (ABC) เพื่อเป็นการยืนยันเจตนารมณ์ในการดำเนินธุรกิจตามมาตรฐานด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

สำหรับผู้จัดหาสินค้าและบริการรายปัจจุบัน ดีแทคได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงโดยใช้ Self-Assessment Questionnaire (SAQ) ในช่วงไตรมาสแรกของทุกปี เพื่อระบุความเสี่ยงด้านต่างๆ รวมถึงความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และแบ่งกลุ่มผู้จัดหาสินค้าและบริการตามประเภทธุรกิจและประเภทความเสี่ยง ในปี พ.ศ. 2563 ร้อยละ 15 ของผู้จัดหาสินค้าและบริการได้เข้าร่วมการประเมินความเสี่ยงโดยใช้ Self-Assessment Questionnaire (SAQ)

(2) การเพิ่มศักยภาพและการอบรม

วัตถุประสงค์หลักของการยกระดับผู้จัดการสินค้าและบริการคือ การฝึกอบรมให้ความรู้เพื่อให้ผู้จัดหาสินค้าและบริการสามารถดำเนินธุรกิจตาม ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ ของบริษัทได้ ในปี พ.ศ. 2563 บริษัทได้จัดการอบรมเพิ่มศักยภาพแก่บุคลากร 3,809 คนจากบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการจำนวน 211 แห่ง คิดเป็น 4,277 ชั่วโมง ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ถึงร้อยละ 22

(3) การตรวจประเมินและการแก้ไข

บริษัทเลือกตรวจผู้จัดหาสินค้าและบริการ โดยอยู่บนพื้นฐานของประเภทธุรกิจ ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยง และข้อมูลในอดีต หรือเรื่องที่ก่อให้เกิดการพิจารณาแก้ไขอันเกิดจากการไม่ปฏิบัติตาม ‘หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหา’ เมื่อพบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้อง บริษัทจะมีการแจ้งเตือนแก่ผู้จัดหาสินค้าบริการ พร้อมให้กรอบระยะเวลาสำหรับการแก้ไขปรับปรุง (Corrective Action Request: CAR) และติดตามผลการปรับปรุงเสร็จสิ้นตามแผน

ในปี พ.ศ. 2563 ดีแทคตั้งเป้าหมายในการตรวจประเมินการปฏิบัติงานบริษัทผู้จัดหาสินค้าและบริการ จำนวน 900 ครั้ง สามารถเข้าตรวจได้จริงทั้งสิ้น 928 ครั้ง โดยมีผลการตรวจประเมิน ดังนี้

Major Non-Conformity	97 รายการ	ดำเนินการแก้ไขได้ 97 รายการ (100%) ตามแผน CAR
Minor Non-Conformity	110 รายการ	ดำเนินการแก้ไขได้ 109 รายการ (99%) ตามแผน CAR

ข้อมูลข้างต้นนี้เป็นการเปิดเผยการทำงานด้านความยั่งยืนของบริษัท เพื่อแสดงถึงการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นสารัตถภาพ และผลการดำเนินงานที่สำคัญ ตลอดจนการสื่อสารผลการดำเนินงานด้านความยั่งยืนแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ข้อมูลรายงานความยั่งยืนฉบับนี้ครอบคลุมผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 สามารถดูข้อมูลตาม GRI Standards Index ได้ที่ <https://www.dtac.co.th/sustainability/th/home>

การวิเคราะห์และคำอธิบาย ของฝ่ายจัดการ

4. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

(ตัวเลขและการวิเคราะห์ทางการเงินสำหรับปี 2562 และปี 2563 อยู่บนพื้นฐานของมาตรฐานบัญชีเดิม เว้นแต่จะแจ้งเป็นอย่างอื่น)

4.1 สรุปสาระสำคัญ

ในปี 2563 การเกิดขึ้นของโรคระบาดจากไวรัสโคโรนาได้เปลี่ยนแปลงโลกอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนในประวัติศาสตร์ มาตรการเว้นระยะห่างทำให้บริษัทต้องเผชิญกับการสร้างและปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานเพื่อคงความมุ่งมั่นที่จะเชื่อมต่อลูกค้าด้วยบริการที่สำคัญในยุคใหม่ ที่พฤติกรรมการใช้งานของผู้บริโภคเปลี่ยนไป มาตรการห้ามเดินทางระหว่างประเทศและการปิดประเทศไม่ได้ส่งผลแค่การสูญเสียรายได้จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่หายไปและแรงงานต่างด้าวที่ลดลงตั้งแต่ไตรมาสแรก แต่สภาวะความกดดันทางเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อและนำไปสู่ความสามารถในการจ่ายใช้สอยของลูกค้าที่ลดลงนั้น ยังคงมีอยู่หลังจากการผ่อนคลายมาตรการปิดเมืองและคงอยู่ตลอดทั้งปี แม้ว่าความไม่แน่นอนจะยืดเยื้อ แต่บริษัทก็เผชิญหน้าสู่ความท้าทายใหม่ปีโดยมุ่งเน้นการนำเสนอประสบการณ์ลูกค้าในรูปแบบใหม่ เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่ได้รับการตอบโต้อย่างรวดเร็วจากตลาดด้วยความรวดเร็ว ซึ่งนอกจากการให้บริการการเชื่อมต่อที่มีความรวดเร็วและบริการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่มลูกค้าชาวไทยแล้ว ยังรวมถึงการให้บริการ worry-free โซลูชันแก่กลุ่มลูกค้าธุรกิจ ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพทางด้านดิจิทัลเพื่อให้ลูกค้าได้รับประสบการณ์การใช้งานที่ดีขึ้น

ในเดือนธันวาคม ปี 2563 บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทได้ชำระเงินงวดแรกสำหรับคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จำนวนคลื่น 2x10 MHz ซึ่งได้รับการจัดสรรตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2562 โดยคลื่นความถี่ย่านต่ำซึ่งสามารถรองรับการใช้งานทั้งเทคโนโลยี 4G และ 5G นี้ได้เปิดใช้งานแล้วหลังจากที่ปรับจูนเสร็จ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และบางพื้นที่ในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดย ณ สิ้นไตรมาส 4/2563 มีสถานีฐานบนเครือข่าย 4G-700 MHz ที่ได้รับการติดตั้งแล้วจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 2,400 สถานีฐาน

ณ สิ้นปี 2563 มีสถานีฐานบนเครือข่าย 4G-2300 MHz ที่ได้รับการติดตั้งแล้วจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 20,400 สถานีฐาน ซึ่งเพิ่มขึ้นในช่วงระหว่างปีที่ผ่านมา เป็นจำนวนประมาณ 3,000 สถานีฐาน

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2563 บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ได้เข้าร่วมการประมูลคลื่นความถี่ (multi-band auction) และได้ชำระเงินและได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับคลื่นความถี่ย่าน 26 GHz ในเดือนเดียวกัน โดยคิดเป็นแถบคลื่นความถี่รวม 200 MHz ซึ่งสามารถใช้งานได้ 15 ปี โดยบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ได้เปิดตัวการทดลองคลื่นความถี่สูงย่านนี้ในบางพื้นที่ และได้ร่วมกับพันธมิตรทางอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาการใช้งานเทคโนโลยี 5G ในด้านต่าง ๆ ในตลอดช่วงครึ่งหลังของปี

การเปลี่ยนอุปกรณ์คลื่นความถี่ย่าน 850 MHz ไปเป็นอุปกรณ์คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ได้มีการเลื่อนจากปี 2563 เป็น 2564 จากความล่าช้าจากติดตั้งอุปกรณ์รองรับสัญญาณ ซึ่งบริษัทได้รับอนุญาตจาก กสทช ให้สามารถขยายระยะเวลาการใช้งานของคลื่นความถี่ย่าน 850MHz ไปอีก 6 เดือนหลังจากที่ กสทช ติดตั้งอุปกรณ์รองรับสัญญาณแล้วเสร็จ หรือภายในไม่เกินสิ้นปี 2564

ในปี 2563 ตลาดระบบรายเดือนมีการแข่งขันที่ทรงตัว ในขณะที่ตลาดระบบเติมเงินยังคงมีการแข่งขันที่รุนแรง โดยมีแพ็คเกจการให้บริการข้อมูลแบบไม่จำกัดด้วยความเร็วคงที่รวมอยู่ในกลุ่มแพ็คเกจหลัก ซึ่งแม้ว่าระดับราคาของแพ็คเกจเหล่านี้จะมีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วงครึ่งปีหลัง แต่การแข่งขันยังคงมีความรุนแรง ด้วยกิจกรรมการขายที่เพิ่มโปรโมชันพิเศษและราคาพิเศษในระดับจังหวัดเป็นช่วง ๆ

ณ สิ้นปี 2563 จำนวนผู้ใช้บริการรวมเท่ากับ 18.9 ล้านเลขหมาย โดยมีจำนวนผู้ใช้บริการใหม่สุทธิเพิ่มขึ้นจากไตรมาส 3/63 จำนวน 173 พันเลขหมายจากการฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ในกลุ่มลูกค้าชาวไทย และการบริหารจัดการป้องกันการเสียลูกค้าที่ดีขึ้น โดยการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการรวมนี้แบ่งเป็นจากระบบเติมเงิน 110 พันเลขหมาย และระบบรายเดือน 63 พันเลขหมาย ทั้งนี้ จำนวนผู้ใช้บริการในระบบรายเดือนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32.4 ของจำนวนผู้ใช้บริการรวม

รายได้จากการให้บริการที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลดลงร้อยละ 2.0 ในไตรมาส 4/63 จากไตรมาสที่แล้ว และร้อยละ 4.6 ในปี 2563 จากปีก่อน รายได้จากการให้บริการหลัก (รายได้จากการให้บริการเสียงและข้อมูล) ในปี 2563 ลดลงร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับปีก่อน รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายเฉลี่ยสองระบบมีการปรับตัวขึ้นเล็กน้อยที่ร้อยละ 1.0 ในปีนี้ แม้ว่าแนวโน้มรายได้เฉลี่ยในส่วนจากระบบเติมเงินและรายเดือนจะลดลงจากการเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายของลูกค้า ทั้งนี้ EBITDA (ก่อนรายการอื่น ๆ) เมื่อไม่รวมรายการพิเศษ อยู่ในระดับคงที่ในปี 2563 เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายโครงข่ายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารที่ลดลงแม้ว่าสภาพแวดล้อมจะมีความท้าทาย EBITDA margin ของปี 2563 เท่ากับร้อยละ 38.3 แต่เมื่อหักรายได้จาก CAT ภายใต้สัญญาเช่าสิทธิวิทยุสัมปทาน และรายได้ค่าเช่าเครือข่าย 2300 MHz จาก TOT จะเท่ากับร้อยละ 43.1 นอกจากนี้ ค่าไรสุทธิสำหรับปี 2563 เท่ากับ 5,107 ล้านบาท

แนวโน้มสำหรับปี 2564 ประกอบด้วยรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ลดลงในอัตราร้อยละที่เป็นเลขหลักเดียวในระดับต่ำ EBITDA ที่ลดลงในอัตราร้อยละที่เป็นเลขหลักเดียวในระดับต่ำ และจำนวนเงินลงทุนที่ประมาณ 13,000-15,000 ล้านบาท

สรุปผลการดำเนินงาน

ณ สิ้นปี 2563 จำนวนผู้ใช้บริการรวมเท่ากับ 18.9 ล้านเลขหมาย ลดลง 1.8 ล้านเลขหมายจากสิ้นปีก่อน ซึ่งการลดลงส่วนใหญ่มาจากลูกค้าในระบบเติมเงินเนื่องจากการสูญเสียลูกค้ากลุ่มนักท่องเที่ยวและแรงงานต่างด้าว รวมถึงการลดลงของการได้มาซึ่งลูกค้าใหม่เนื่องจากผลกระทบจากมาตรการปิดเมือง และการแข่งขันที่รุนแรง ฐานลูกค้าระบบรายเดือนเท่ากับ 6.1 ล้านเลขหมาย ลดลงประมาณ 321 พันเลขหมายจากสิ้นปีก่อน แต่เพิ่มขึ้น 63 พันเลขหมายจากไตรมาสก่อน ฐานลูกค้าระบบเติมเงินลดลงประมาณ 1.5 ล้านเลขหมายจากปีก่อน แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 110 พันเลขหมายจากไตรมาสก่อน มาอยู่ที่ 12.8 ล้านเลขหมาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการปรับตัวที่ดีขึ้นหลังจากที่บริษัทหันมาให้ความสำคัญกับกลุ่มลูกค้าชาวไทยในช่วงครึ่งหลังของปี

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ("ARPU") สำหรับปี 2563 เท่ากับ 252 บาทต่อเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 จากปีก่อน ลูกค้าในระบบรายเดือนคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 32.4 ของจำนวนลูกค้ารวม ณ สิ้นปี 2563 รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายของลูกค้าระบบรายเดือนในปีนี้อยู่ที่ 518 บาทต่อเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 จากปีก่อน ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายของลูกค้าระบบเติมเงินลดลงร้อยละ 6.4 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 128 บาทต่อเดือน เป็นผลมาจากการเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายของลูกค้า

ปริมาณการใช้งานบนเครือข่าย 4G-2300MHz ภายใต้ความร่วมมือกับ TOT ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคบนวิถีชีวิตแบบใหม่หลังจากมาตรการปิดประเทศ จำนวนสถานีฐานบนเครือข่าย 2300MHz ณ สิ้นปี 2563 ประมาณ 20,400 สถานีฐาน เพิ่มขึ้นประมาณ 3,000 สถานีฐานจากปีก่อน จำนวนผู้ใช้บริการบนระบบ 4G อยู่ที่ 12.2 ล้านเลขหมาย คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 64 ของฐานลูกค้ารวม ในขณะที่จำนวนเครื่องโทรศัพท์ที่รองรับการใช้งานในระบบ 4G และสัดส่วนสมาร์ตโฟนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 83 และ 87.5 ของฐานลูกค้ารวม ตามลำดับ

จำนวนผู้ใช้บริการรวม (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/63	%QoQ	%YoY	ปี 2562	ปี 2563	%YoY
ระบบรายเดือน	6,427	6,043	6,106	1.0%	-5.0%	6,427	6,106	-5.0%
ระบบเติมเงิน	14,214	12,641	12,750	0.9%	-10.3%	14,214	12,750	-10.3%
รวม	20,642	18,683	18,856	0.9%	-8.6%	20,642	18,856	-8.6%
จำนวนผู้ใช้บริการใหม่สุทธิ (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/63	%QoQ	%YoY	ปี 2562	ปี 2563	%YoY
ระบบรายเดือน	45	(34)	63	-287.8%	40.8%	357	(321)	-190.0%
ระบบเติมเงิน	181	(73)	110	-250.6%	39.4%	(917)	(1,464)	-59.7%
รวม	226	(107)	173	-262.4%	23.5%	(560)	(1,785)	-218.7%
ปริมาณการใช้งาน (นาทีต่อเลขหมายต่อเดือน)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/63	%QoQ	%YoY	ปี 2562	ปี 2563	%YoY
ระบบรายเดือน	216	199	199	0.1%	-8.2%	223	201	-10.1%
ระบบเติมเงิน	85	78	76	-2.2%	-9.8%	85	79	-6.7%
เฉลี่ยสองระบบ	123	117	116	-0.9%	-6.0%	124	118	-5.3%
ระบบรายเดือน ไม่รวมนาทีเรียกเข้า	150	136	137	0.5%	-9.1%	156	138	-11.9%
ระบบเติมเงิน ไม่รวมนาทีเรียกเข้า	61	54	53	-1.9%	-12.9%	62	55	-11.2%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวมนาทีเรียกเข้า	87	81	80	-0.6%	-8.1%	89	82	-8.6%
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (บาทต่อเดือน) - (Post-TFRS 15&16)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/63	%QoQ	%YoY	ปี 2562	ปี 2563	%YoY
ระบบรายเดือน	541	531	518	-2.4%	-4.2%	533	532	-0.3%
ระบบเติมเงิน	144	133	131	-1.1%	-8.8%	142	132	-7.2%
เฉลี่ยสองระบบ	263	262	256	-1.9%	-2.6%	256	259	1.0%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	523	517	505	-2.3%	-3.3%	515	518	0.6%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	138	129	128	-1.1%	-7.8%	137	128	-6.4%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	254	255	250	-1.8%	-1.6%	247	252	1.9%

สรุปผลประกอบการด้านการเงิน

รายได้

รายได้รวม ในปี 2563 เท่ากับ 78,818 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.9 จากปีก่อน จากการลดลงของรายได้จากการดำเนินงานหลัก และการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ซึ่งถูกชดเชยบางส่วนจากรายได้จากค่าเช่าเครือข่าย 2300MHz จาก TOT รายได้จากการให้บริการที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ลดลงร้อยละ 4.6 จากปีก่อน มาอยู่ที่ 58,412 ล้านบาท

รายได้จากการให้บริการหลัก (รายได้จากการให้บริการเสียงและข้อมูล) ในปีนี้เท่ากับ 56,711 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.2 จากปีก่อน จากผลกระทบยืดเยื้อทางเศรษฐกิจจากโรคระบาดโควิด-19 และการแข่งขันที่รุนแรงในระบบเติมเงิน

รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ในปีนี้เท่ากับ 274 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 67.0 จากปีก่อน เนื่องจากผลกระทบจากโรคระบาดที่ส่งผลให้มีมาตรการงดการเดินทางระหว่างประเทศตั้งแต่ไตรมาส 2 ตลอดจนช่วงเวลาที่เหลือของปี

รายได้จากการให้บริการอื่น ในปีนี้เท่ากับ 1,427 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 41.2 จากปีก่อน โดยมีสาเหตุหลักจากแนวโน้มที่ลดลงของรายได้จากบริการโทรทางไกลระหว่างประเทศ

รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ในปีนี้เท่ากับ 6,980 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 19.1 จากปีก่อน จากผลกระทบการปิดร้านค้าในช่วงมาตรการปิดเมืองในไตรมาส 2 และจำนวนเครื่องที่ขายน้อยลงจากการที่ลูกค้าระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น

ต้นทุนการดำเนินงาน

ต้นทุนการดำเนินงานไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ในปีนี้ เท่ากับ 45,510 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 จากปีก่อน จากค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของต้นทุนการให้บริการ และต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการโรมมิงบนเครือข่าย 2300 MHz ของ TOT ซึ่งถูกชดเชยบางส่วนจากค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายและต้นทุนค่าธรรมเนียมที่ลดลง

ต้นทุนค่าธรรมเนียม ในปีนี้เท่ากับ 2,350 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 10.8 จากปีก่อน เป็นผลมาจากรายการพิเศษระหว่างปี สัดส่วนต้นทุนค่าธรรมเนียมต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในปีนี้ลดลงมาอยู่ที่ร้อยละ 4.0 จากร้อยละ 4.3 ในปีก่อน

ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย ในปีนี้เท่ากับ 6,628 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.2 จากปีก่อน เป็นผลมาจากการบริหารต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายและการลดลงของค่าเช่าทรัพย์สินสัมปทานจาก กสท

ต้นทุนการให้บริการอื่น ในปีนี้เท่ากับ 17,243 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.9 จากปีก่อน จากต้นทุนค่าโรมมิงบนเครือข่าย 2300 MHz ของ TOT ทั้งนี้ ต้นทุนสุทธิค่าโรมมิงบนเครือข่าย 2300 MHz ของ TOT หลังหักรายได้จากค่าเช่าเครือข่ายที่ได้รับจาก TOT คิดเป็น 4,966 ล้านบาทในปีนี้ เพิ่มขึ้นประมาณ 99 ล้านบาทจากปีก่อน

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของต้นทุนการให้บริการ ในปีนี้เท่ากับ 19,289 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.9 จากปีก่อน จากค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้คลื่นความถี่ 26 GHz และ 700 MHz และการขยายเครือข่าย

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ในปีนี้เท่ากับ 14,409 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 6.6 จากปีก่อน เป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด และค่าใช้จ่ายในการบริหารที่ลดลง จากการบริหารประสิทธิภาพและการควบคุมค่าใช้จ่าย รวมถึงกิจกรรมทางการขายและการตลาดที่ลดลงในช่วงปิดเมือง ซึ่งถูกชดเชยบางส่วนจากค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญที่เพิ่มขึ้นมาจากช่วงต้นปี

ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด ในปีนี้เท่ากับ 4,108 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.9 เนื่องมาจากกิจกรรมทางการขายที่น้อยลงในช่วงไตรมาส 2 การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่าย และการควบคุมการใช้จ่ายที่ดี

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร ในปีนี้เท่ากับ 7,063 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.0 จากปีก่อน จากประสิทธิภาพการบริหารและการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ดี

ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญ ในปีนี้เท่ากับ 1,576 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.5 จากปีก่อน มาจากระดับการตั้งสำรองหนี้สูญที่สูงขึ้นในช่วงไตรมาสแรกของปี ซึ่งได้ลดระดับในไตรมาสต่อ ๆ มา ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญสำหรับลูกค้าระบบรายเดือน ซึ่งเป็นเกือบทั้งหมดของค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 3.9 ของรายได้จากการให้บริการระบบรายเดือน ซึ่งเพิ่มขึ้นจากสัดส่วนร้อยละ 3.4 ในปีที่แล้ว

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ในปีนี้เท่ากับ 1,662 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 จากปีก่อน

EBITDA และกำไรสุทธิ

EBITDA (ก่อนรายการอื่น ๆ) ในปีนี้เท่ากับ 30,193 ล้านบาท ซึ่งคงที่เมื่อเทียบกับปีก่อนเมื่อไม่รวมรายการพิเศษในไตรมาส 4 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการบริหารค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารที่ดี สามารถชดเชยรายได้ที่ลดลงได้ ส่งผลให้ EBITDA margin (ไม่รวมรายได้จาก CAT ภายใต้สัญญาเช่าสิทธิทรัพย์สินสัมปทาน และ รายได้ค่าเช่าเครือข่าย 2300 MHz จาก TOT) ในปีนี้เท่ากับร้อยละ 43.1 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 38.0 ในปีก่อน

กำไรสุทธิ ในปีนี้เท่ากับ 5,107 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 5.8 จากปีก่อน

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท) - (Post-TFRS 15 & 16)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/6	%QoQ	%YoY	ปี 2562	ปี 2563	%YoY
รายได้จากการให้บริการหลัก (บริการเสียงและข้อมูล)	14,811	14,003	13,826	-1.3%	-6.7%	57,974	56,711	-2.2%
รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติ	210	46	(39)	-183.8%	-118.5%	831	274	-67.0%
รายได้จากการให้บริการอื่น	549	326	295	-9.5%	-46.4%	2,425	1,427	-41.2%
รายได้จากการให้บริการไม่รวม IC	15,570	14,375	14,082	-2.0%	-9.6%	61,231	58,412	-4.6%
รายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	546	386	367	-4.9%	-32.8%	2,102	1,581	-24.8%
รวมรายได้จากการให้บริการ	16,116	14,761	14,449	-2.1%	-10.3%	63,333	59,993	-5.3%
รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	2,727	1,249	2,655	112.6%	-2.6%	8,629	6,980	-19.1%
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	2,580	3,043	3,427	12.6%	32.8%	9,206	11,845	28.7%
รวมรายได้	21,423	19,053	20,531	7.8%	-4.2%	81,167	78,818	-2.9%
ต้นทุนการให้บริการ	(11,947)	(11,738)	(12,082)	2.9%	1.1%	(45,565)	(47,102)	3.4%
ค่าธรรมเนียมนและส่วนแบ่งรายได้	(641)	(603)	(573)	-5.0%	-10.6%	(2,634)	(2,350)	-10.8%
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย	(1,806)	(1,466)	(1,763)	20.2%	-2.4%	(7,070)	(6,628)	-6.2%
ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	(538)	(429)	(360)	-16.0%	-33.0%	(2,195)	(1,592)	-27.4%
ค่าใช้จ่ายอื่น	(4,260)	(4,391)	(4,691)	6.8%	10.1%	(15,279)	(17,243)	12.9%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(4,701)	(4,849)	(4,694)	-3.2%	-0.2%	(18,388)	(19,289)	4.9%
ต้นทุนจากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	(3,369)	(1,487)	(3,370)	126.6%	0.0%	(10,549)	(8,871)	-15.9%
รวมต้นทุน	(15,316)	(13,226)	(15,452)	16.8%	0.9%	(56,114)	(55,973)	-0.3%
กำไรขั้นต้น	6,107	5,827	5,079	-12.8%	-16.8%	25,053	22,845	-8.8%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(4,426)	(3,443)	(4,172)	21.2%	-5.7%	(15,430)	(14,409)	-6.6%
การขายและการตลาด	(1,273)	(1,031)	(1,103)	7.1%	-13.3%	(4,717)	(4,108)	-12.9%
การบริหาร	(2,384)	(1,631)	(2,346)	43.8%	-1.6%	(7,763)	(7,063)	-9.0%
การตั้งสำรองหนี้สูญ	(363)	(351)	(327)	-6.9%	-9.9%	(1,341)	(1,576)	17.5%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(406)	(431)	(396)	-8.1%	-2.3%	(1,609)	(1,662)	3.3%
ขาดทุนจากการด้อยค่าของทรัพย์สิน	-	-	-	N/A	N/A	-	-	-100.0%
กำไร(ขาดทุน)สำหรับการป้องกันความเสี่ยงของกลุ่ม	-	(30)	(1)	-97.2%	N/A	-	134	-100.0%
รายการของฐานะสุทธิ	-	-	-	N/A	N/A	-	164	-100.0%
กำไร(ขาดทุน)จากการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์	-	-	-	N/A	N/A	-	164	-100.0%
ตราสารอนุพันธ์	-	-	-	N/A	N/A	-	164	-100.0%
กำไร(ขาดทุน)จากอัตราแลกเปลี่ยน	30	5	(4)	-182.4%	-114.5%	(15)	31	-307.5%
ดอกเบี้ยรับ	13	3	7	95.0%	-50.7%	58	26	-55.0%
รายได้อื่นและส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(2)	33	0	-99.2%	-116.8%	(6)	27	-579.9%
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้	1,723	2,395	908	-62.1%	-47.3%	9,660	8,818	-8.7%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(802)	(689)	(664)	-3.7%	-17.3%	(3,269)	(2,859)	-12.6%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(127)	(270)	36	-113.4%	-128.4%	(969)	(853)	-12.0%
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	0	-	-	n.m.	n.m.	0	-	n.m.
กำไร(ขาดทุน)สุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น	794	1,436	281	-80.5%	-64.7%	5,422	5,107	-5.8%
EBITDA (ล้านบาท)* - (Post-TFRS 15 & 16)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/63	%QoQ	%YoY	ปี 2562	ปี 2563	%YoY
กำไรสำหรับงวด	794	1,436	281	-80.5%	-64.7%	5,422	5,107	-5.8%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	802	689	664	-3.7%	-17.3%	3,269	2,859	-12.6%
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	127	270	(36)	-113.4%	-128.4%	969	853	-12.0%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	5,107	5,281	5,090	-3.6%	-0.3%	19,997	20,951	4.8%
รายการอื่น	509	81	663	721.1%	30.3%	760	424	-44.3%
EBITDA	7,339	7,757	6,662	-14.1%	-9.2%	30,417	30,193	-0.7%
EBITDA margin	34.3%	40.7%	32.4%			37.5%	38.3%	
EBITDA margin	38.8%	47.7%	38.5%			38.0%	43.1%	
(ไม่รวมรายได้จาก CAT และ TOT ในตัวหาร)								

* EBITDA ในที่นี้เป็น EBITDA ก่อนรายได้และรายจ่ายอื่นบางประการ รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถดูได้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

4.2 แนวโน้มปี 2564

ในปี 2564 บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะนำเสนอผลิตภัณฑ์และบริการที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า โดยมุ่งเน้นลูกค้าเป็นศูนย์กลางไปพร้อมกับลงทุนเพื่อขยายเครือข่ายให้ลูกค้ามีประสบการณ์ที่ดียิ่งขึ้น โดยยังคงการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพทางด้านดิจิทัลและการสร้างสรรค์นวัตกรรม

แนวโน้มสำหรับปี 2564

- รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย: ลดลงในอัตราร้อยละที่เป็นเลขหลักเดียวในระดับต่ำ
- EBITDA: ลดลงในอัตราร้อยละที่เป็นเลขหลักเดียวในระดับต่ำ
- เงินลงทุน: 13,000-15,000 ล้านบาท

บริษัทคงนโยบายการจ่ายเงินปันผลโดยมีนโยบายการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิของบริษัท ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต โดยบริษัทมีเป้าหมายพิจารณาจ่ายเงินปันผลทุกครึ่งปี โดยจากผลกำไรสุทธิของบริษัทในปี 2563 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลประจำปีในอัตราหุ้นละ 2.12 บาท หากได้รับการอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2564 โดยกำหนดวันกำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิรับเงินปันผลประจำปี (Record Date) ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 และกำหนดวันจ่ายเงินปันผลประจำปี ในวันที่ 20 เมษายน 2564

4.3 งบแสดงฐานะทางการเงินและข้อมูลสำคัญทางการเงิน

ณ สิ้นปี 2563 บริษัทมีสินทรัพย์รวมจำนวน 174,280 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 167,258 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2562 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเท่ากับ 6,647 ล้านบาท ลดลงจาก 8,528 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2562 จากการชำระค่าใบอนุญาตคลื่นความถี่ ซึ่งถูกชดเชยบางส่วนด้วยการปรับตัวที่ต้นทุนของเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการดำเนินงานสุทธิ ในขณะที่หนี้สินที่มีการดอกเบี้ยรวมหนี้สินตามสัญญาเช่าเพิ่มขึ้นจาก 65,029 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2562 มาอยู่ที่ระดับ 69,962 ล้านบาท ทั้งนี้อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA (รวมหนี้สินตามสัญญาเช่า) อยู่ที่ระดับ 2.3 เท่า เพิ่มขึ้นจาก 2.1 เท่า ณ สิ้นปี 2562

รายจ่ายเพื่อการลงทุนสำหรับปีนี้เท่ากับ 9,728 ล้านบาท กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน (คำนวณจาก EBITDA หักด้วยรายจ่ายเพื่อการลงทุน) เท่ากับ 20,465 ล้านบาท

งบแสดงฐานะทางการเงิน (ล้านบาท) (Post-TFRS 15 & 16)	สิ้นปี 2562	สิ้นปี 2563
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8,528	6,647
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	14,068	15,075
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	144,662	152,558
รวมสินทรัพย์	167,258	174,280
หนี้สินหมุนเวียน	60,149	48,426
หนี้สินไม่หมุนเวียน	82,143	101,539
รวมหนี้สิน	142,292	149,965
รวมส่วนของถือหุ้น	24,966	24,315
รวมหนี้สินและส่วนของถือหุ้น	167,258	174,280

งบกระแสเงินสด (ล้านบาท) (Post-TFRS 15 & 16)	ปี 2562	ปี 2563
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	20,748	30,550
จ่ายดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	(3,213)	(4,608)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	17,535	25,942
เงินสดสุทธิที่ใช้ในกิจกรรมลงทุน	(17,794)	(20,786)
เงินสดสุทธิรับ / (ชำระคืน) เงินกู้และหุ้นกู้	(2,319)	(1,165)
จ่ายเงินปันผล	(2,983)	(5,872)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(5,303)	(7,037)
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	(5,562)	(1,881)

กำหนดการคืนหนี้ (ล้านบาท) ณ สิ้นปี 2563	เงินกู้	หุ้นกู้
ปี 2564	4,000	2,500
ปี 2565	3,333	3,000
ปี 2566	3,333	6,000
ปี 2567 เป็นต้นไป	3,333	27,500
รวม	14,000	39,000

อัตราส่วนทางการเงิน - (Post-TFRS 15 & 16)	ไตรมาส 4/62	ไตรมาส 3/63	ไตรมาส 4/63	ปี 2562	ปี 2563
Return on Equity (%)***	23.1%	23.2%	20.7%	23.1%	20.7%
Return on Asset (%)****	6.1%	6.4%	5.2%	6.1%	5.2%
Net debt to EBITDA (times)	2.1 x	2.0 x	2.3 x	2.1 x	2.3 x
CAPEX to Total Revenue (%)	18.1%	11.0%	26.2%	16.0%	12.3%

*** กำไร (ขาดทุน) สุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น (12 เดือนล่าสุด)หารด้วยส่วนของผู้ถือหุ้นเฉลี่ย

**** กำไร (ขาดทุน) ก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้ (12 เดือนล่าสุด)หารด้วยสินทรัพย์รวมเฉลี่ย

ตารางกำหนดการชำระหนี้ค่าคลื่น ณ สิ้นปี 2563

คลื่นความถี่	ราคา (ล้านบาท)	กำหนดการชำระเงินคลื่นความถี่								
		2564	2565	2566	2567	2568	2569	2570	2571	2572
900MHz	38,064	3,806	3,806	3,806	3,806	3,806	3,806	3,806	-	-
1800MHz	12,511	3,128	-	-	-	-	-	-	-	-
700MHz	17,584	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758	1,758
จำนวนที่ต้องชำระเงินทั้งหมด	68,159	8,693	5,565	5,565	5,565	5,565	5,565	5,565	1,758	1,758

5. ข้อมูลทั่วไป

และข้อมูลสำคัญอื่น

5.1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อบริษัท	บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)	
ที่ตั้งสำนักงานใหญ่	319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330	
โทรศัพท์	(66 2) 202 8000	
เว็บไซต์	www.dtac.co.th	
นายทะเบียนหลักทรัพย์	บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด	
	93 ถนนรัชดาภิเษก แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400	
	โทรศัพท์	(66 2) 009 9000
	โทรสาร	(66 2) 009 9991
	ลูกค้าสัมพันธ์	(66 2) 009 9999
ผู้สอบบัญชี	เว็บไซต์	www.set.or.th/tsd
	นางกึ่งกาญจน์ อัครรังสฤษฎ์	
	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496	
	บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด	
	ชั้น 33 อาคารเลอริชดา 193/136-137 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110	
นายทะเบียนหุ้นกู้ ของบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยที่บริษัทถือหุ้น ร้อยละ 99.99	โทรศัพท์	(66 2) 264 0777
	โทรสาร	(66 2) 264 0789-90
	เว็บไซต์	www.ey.com
	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)	
	333 ถนนสีลม แขวงสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500	
	โทรศัพท์	(66 2) 230 1478
	โทรสาร	(66 2) 626 4545-6
	เว็บไซต์	www.bangkokbank.com

5.2 ข้อมูลสำคัญอื่น

5.2.1 สรุปสัญญาที่มีสาระสำคัญ

รายละเอียดในส่วนนี้เป็นการสรุปหรือคัดย่อเฉพาะเนื้อหาของข้อสัญญาบางข้อในสัญญาบางฉบับที่มีสาระสำคัญซึ่งบริษัทได้เข้าทำกับผู้สัญญา ทั้งนี้ สัญญาบางฉบับได้ทำขึ้นก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายและ/หรือกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ใช้กำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม ดังนั้น ข้อสัญญาบางข้อในสัญญาบางฉบับจึงอาจไม่ผลใช้บังคับเนื่องจากขัดหรือแย้งกับกฎหมายหรือกฎระเบียบซึ่งได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อมูลที่ระบุต่อไปนี้จึงเป็นการนำเสนอข้อสัญญาที่สำคัญเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

1) สัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) ระหว่าง บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัทได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน (“ทีโอที”) โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งจะทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด สามารถดำเนินการให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของทีโอทีได้โดยจะต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ทีโอที ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายละเอียดข้อสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) ที่สรุปไว้ต่อไปนี้จึงเป็นการให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	23 เมษายน 2561
อายุสัญญา	23 เมษายน 2561 ถึง 3 สิงหาคม 2568
ลักษณะสัญญา	บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด ตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของทีโอที ซึ่งทีโอทีได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการ โทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ โดยมีรายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ซึ่งจะทำให้บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด สามารถดำเนินการให้ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของทีโอทีได้
ค่าตอบแทน	บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด จะต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ ทีโอที ตามรายละเอียดและวิธีการคำนวณค่าบริการที่กำหนดไว้ในสัญญา

2) สัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม ระหว่าง บริษัท เทเลเอสเสท จำกัด และ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน)

บริษัท อนุมัติให้บริษัท เทเลเอสเสท จำกัด (“เทเลเอสเสท”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท เข้าทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม กับ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเทเลเอสเสทตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม (“อุปกรณ์โทรคมนาคม”) และตกลงนำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวออกให้เช่าแก่ทีโอที เพื่อให้ทีโอทีสามารถเช่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวเพื่อให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz โดยเทเลเอสเสทจะได้รับค่าเช่าและค่าบริการจากทีโอที ตามข้อตกลงและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายละเอียดข้อสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมที่สรุปไว้ต่อไปนี้เป็นเพื่อให้ข้อมูลเพื่อการอ้างอิงเท่านั้น

วันที่ทำสัญญา	23 เมษายน 2561
อายุสัญญา	23 เมษายน 2561 ถึง 3 สิงหาคม 2568
ลักษณะสัญญา	เทเลเอสเสท ตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม และตกลงนำเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวออกให้เช่าแก่ทีโอที ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 เมกะเฮิรตซ์ (MHz) ช่วง 2310 - 2370 MHz (“คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz”) เพื่อให้ทีโอที นำอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ดังกล่าวไปให้บริการโทรคมนาคมแก่ผู้ใช้บริการบนโครงข่ายคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ต่อไป
คำตอบแทน	ทีโอทีตกลงชำระค่าเช่าและค่าบริการตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมให้แก่เทเลเอสเสท เป็นรายเดือนเฉพาะในส่วน of สถานีฐานที่ส่งมอบซึ่งผ่านการตรวจรับและเปิดใช้งานได้เรียบร้อยแล้ว ตามอัตราที่กำหนดไว้ในสัญญา
สิทธิและหน้าที่หลักของเทเลเอสเสท	<ol style="list-style-type: none">(1) ดำเนินการจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ (รวมถึงซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง) ตามสถานที่และ คุณสมบัติและมาตรฐานทางเทคนิค (Specifications) ตามที่ระบุไว้ในสัญญาเช่าฯ โดยสัญญาได้กำหนดจำนวนอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ที่เทเลเอสเสทจะต้องจัดหาทั้งหมดจำนวน 20,400 สถานีฐาน (Base Station) ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 21,300 สถานีฐาน (Base Station) ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2564(2) บำรุงรักษา และซ่อมแซมแก้ไขอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ (ทั้งระบบฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์) ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามข้อตกลงมาตรฐานการให้บริการ (Service Level Agreement) ภายใต้สัญญาเช่าฯ และตามประกาศของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง
สิทธิและหน้าที่หลักของทีโอที	<ol style="list-style-type: none">(1) ควบคุมและบริหารจัดการและใช้โครงข่ายคลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz ของทีโอที(2) มีสิทธิเข้าถึงระบบจัดเก็บและประมวลผลและครอบครองข้อมูลรายละเอียดการใช้งานของบริการ ประเภทต่าง ๆ(3) ควบคุมระบบบริหารจัดการและควบคุมเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม

- (4) อำนาจความสะดวกแก่телеແສເສທ ในการเข้าปฏิบัติงานกับอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ ที่ให้เช่าที่อยู่ในพื้นที่ของทีโอที
- (5) ประสานงานในการช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่телеແສເສທ ในการนำเข้าอุปกรณ์ โทรคมนาคมฯ ตามสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมและการขอใบอนุญาตทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์โทรคมนาคมฯ จากหน่วยงานของรัฐ เช่น ใบอนุญาตติดตั้งสถานีวิทยุคมนาคม และใบอนุญาตใช้เครื่องวิทยุคมนาคม
- (6) ปฏิบัติตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมและเงื่อนไขการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz เพื่อให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของทีโอที

5.3 ข้อพิพาททางกฎหมาย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยของบริษัทเป็นคู่ความหรือคู่กรณีในคดีหรือข้อพิพาทสำคัญที่ยังไม่สิ้นสุดมีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการให้บริการโทรคมนาคม

เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2546 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ผู้นับบริการโทรคมนาคมซึ่งรวมถึงบริษัทมีสิทธินำเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่อำนาจรัฐแล้วตลอดทั้งปี (ไม่รวมดอกเบี้ย ค่าปรับ หรือเงินเพิ่มใดๆ) มาหักออกจากจำนวนเงินผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งให้แก่ กสท เมื่อสิ้นปีดำเนินการตามสัญญาร่วมงานได้ และเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2546 กสท ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ซึ่งต่อมามติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวถูกยกเลิก เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2550

ภายหลังจากที่มีการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทชำระค่าผลประโยชน์ตอบแทนในปีสัมปทานที่ 12 ถึง 16 เพิ่มเติม พร้อมเบี้ยปรับและภาษีมูลค่าเพิ่ม รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 23,164 ล้านบาท เสนอหนึ่งว่า กสท ไม่เคยอนุญาตให้บริษัทนำค่าภาษีสรรพสามิตที่ได้ชำระให้แก่อำนาจรัฐมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่บริษัทต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามสัญญาร่วมงานแต่อย่างใด คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาด ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ให้บริษัทชนะคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2555 กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว และเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพากษา กสท ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

2) ข้อพิพาทระหว่างบริษัทและ กสท เกี่ยวกับวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนอันเกิดจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทหลังประกาศว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ (Interconnection Charge)

ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 - 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไป เป็นจำนวนประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระ เนื่องจากบริษัทคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักกลบระหว่างรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่า IC ที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่า IC ที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่า IC ที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออก ต่อมา เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท สำหรับข้อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม สำหรับปีสัมปทานที่ 16 ซึ่ง กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ในปี 2555 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 17 เป็นจำนวนประมาณ 3,860 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 17 จำนวน 3,957 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

ในปี 2556 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 18 อีกเป็นจำนวนประมาณ 3,340 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 18 จำนวน 3,438 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 19 เป็นจำนวนประมาณ 3,667 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ

ในปี 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 20 เป็นจำนวนประมาณ 3,914 ล้านบาท พร้อมทั้งเบี้ยปรับ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ในปีสัมปทานที่ 20 จำนวน 4,346 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี

บริษัทไม่เห็นด้วยกับคำชี้ขาดข้อพิพาทที่คณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 และปีสัมปทานที่ 20 ปัจจุบันบริษัทได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC ของปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 และปีสัมปทานที่ 20 ต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

อนึ่ง คำชี้ขาดดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะข้อพิพาทนั้นเท่านั้น โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อข้อพิพาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในปี 2562 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่า IC สำหรับปีสัมปทานที่ 21-27 เป็นจำนวนประมาณ 15,879 ล้านบาทพร้อมทั้งเบี้ยปรับ

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 บริษัทได้รับคำสั่งจากศาลปกครองกลางให้ยื่นคำคัดค้านคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการสำหรับปีสัมปทานที่ 17

3) ค่าเสียหายจากการคิดค่าบริการแบบพิเศษ (คดีแบบกลุ่ม)

เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2561 บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ถูกฟ้องร้องต่อศาลแพ่งในคดีแบบกลุ่มโดยถูกกล่าวอ้างในเรื่องการคิดค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบพิเศษวันที่ให้เป็นนาที (พิเศษ) ไม่ถูกต้อง และกระทำผิดต่อข้อกำหนดในสัญญาที่ทำไว้กับลูกค้า และขัดต่อประกาศของ กสทช. บริษัทและดีแทค ไตรเน็ต ถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการใช้บริการที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2559 จนถึงเดือนกรกฎาคม 2561 เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2563 ศาลได้รับคำฟ้องการดำเนินคดีแบบกลุ่มแต่ยังไม่ได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีแต่อย่างใด ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

5.4 ตลาดรอง

- ไม่มี

5.5 สถาบันการเงินที่ติดต่อประจำ (เฉพาะกรณีที่มีบริษัทออกตราสารหนี้)

- ไม่มี

นโยบายการทำกับ ดูแลกิจการ

6. นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

6.1 ภาพรวมของนโยบายและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทยึดมั่นในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี สำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อรักษาและเสริมสร้างมูลค่าสูงสุดให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว

คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ ซึ่งประกอบด้วยโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ และกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์ การรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน บริษัทให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการถือปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ซึ่งหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทได้อ้างอิงจากหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ จากการสำรวจตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนซึ่งประเมินโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยในปี 2563 บริษัทได้รับคะแนนระดับ “ดีเลิศ” (ช่วงคะแนนระหว่างร้อยละ 90 ขึ้นไป) โดยเป็นหนึ่งใน 240 บริษัทที่ได้รับคะแนนดีเลิศ จากบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด 692 บริษัท จึงเป็นเครื่องยืนยันว่าบริษัทยึดมั่นในหลักการของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รายละเอียดของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทแบ่งออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้น อันได้แก่ การซื้อขายและการโอนหุ้น การได้รับส่วนแบ่งในผลกำไรของบริษัท การเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิออกเสียงในการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระและเท่าเทียมกัน การร่วมตัดสินใจเรื่องสำคัญของบริษัท การแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการ การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี และการได้รับข้อมูลข่าวสารของบริษัทอย่างรวดเร็ว ครบถ้วนและเพียงพอ ผ่านช่องทางที่เข้าถึงได้ง่าย โดยสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิของตนอย่างเต็มที่ผ่านการประชุมผู้ถือหุ้น (บริษัทมีหุ้นสามัญเพียงประเภทเดียวโดยหนึ่งหุ้นสามัญมีสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียง) ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่กระทบหรือเกี่ยวข้องกับสิทธิและผลประโยชน์ของตน

บริษัทมีนโยบายส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงนักลงทุนสถาบัน ในการเข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทได้มีการแจ้งกำหนดวันประชุมล่วงหน้าผ่านช่องทางการเปิดเผยของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม 2563 และกำหนดวันกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิเข้าร่วมประชุม (Record Date) และกำหนดวันปิดสมุดทะเบียนเพื่อรวบรวมรายชื่อผู้ถือหุ้นในวันที่ 29 กรกฎาคม 2563 โดยบริษัทได้จัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-meeting) ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 เนื่องจากบริษัทมีความห่วงใยในสุขอนามัยและความปลอดภัยของผู้ถือหุ้น ผู้เข้าร่วมประชุมและทีมงานทุกฝ่ายจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย และเพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกท่านยังสามารถเข้าร่วมการประชุมได้อย่างสะดวกและปลอดภัย บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นจัดส่งเอกสารลงทะเบียนเข้าร่วมการประชุมล่วงหน้าก่อนวันประชุม และลงทะเบียนและยืนยันตัวตนล่วงหน้าก่อนการประชุมผ่านลิงค์หรือการสแกน QR Code พร้อมทั้งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลระบบเพื่อให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถาม และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการลงทะเบียนและการเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-meeting) บริษัทยังได้นำการนับคะแนนเสียงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อให้การประมวลผลการลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างรวดเร็วและแม่นยำยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ก็เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้น

บริษัทดำเนินการประชุมอย่างโปร่งใสและมีกลไกที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระและสรุปไว้ในรายงานประชุม นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้กรรมการ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้อง และผู้สอบบัญชีเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นอย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อตอบคำถามและรับทราบความคิดเห็นของผู้ถือหุ้น

อนึ่ง บริษัทได้จัดการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2563 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 โดยมีกรรมการและผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ทั้งหมด 24 ท่าน

บริษัทได้อนุญาตให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นนายทะเบียนของบริษัท เป็นผู้ดำเนินการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่ผู้ถือหุ้นตั้งแต่วันที่ 14 สิงหาคม 2563 และบริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารประกอบการประชุมทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เป็นการล่วงหน้าก่อนการประชุม 30 วัน (ตั้งแต่วันที่ 31 กรกฎาคม 2563) เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประชุมผู้ถือหุ้นได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นโดย หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นมีรายละเอียดประกอบระเบียบวาระต่าง ๆ อย่างเพียงพอและครบถ้วน เอกสารประกอบการประชุมและความคิดเห็นของคณะกรรมการบริษัทในแต่ละวาระ พร้อมทั้งระบุอย่างชัดเจนว่าเป็นเรื่องเสนอเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา และแนบหนังสือมอบฉันทะตามแบบตามที่กระทรวงพาณิชย์กำหนด รวมทั้งเสนอรายชื่อกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ในหนังสือมอบฉันทะเพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ถือหุ้นในการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระท่านใดท่านหนึ่ง

บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมรวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นวาระการประชุมและเสนอชื่อนักบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษาเลือกตั้งเป็นกรรมการของบริษัท ล่วงหน้าก่อนการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ในระหว่างวันที่ 3 ตุลาคม 2562 - 15 มกราคม 2563 โดยบริษัทได้เผยแพร่รายละเอียดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการดังกล่าวโดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม 2562 อย่างไรก็ดี ไม่มีผู้ถือหุ้นส่งคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมเสนอวาระการประชุม หรือเสนอบุคคลเข้าเป็นกรรมการแต่อย่างใด

บริษัทได้จัดให้มีการชี้แจงหลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงลงคะแนนให้แก่ผู้ถือหุ้นก่อนเริ่มการประชุม ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะมีสิทธิออกเสียงตามจำนวนหุ้นโดยในแต่ละวาระที่ไม่สามารถแบ่งคะแนนเสียงได้ ยกเว้นผู้รับมอบฉันทะตามแบบ ค. บริษัทยังได้จัดให้มีที่ปรึกษากฎหมายที่เป็นอิสระจากภายนอก (Inspector) ทำหน้าที่กำกับดูแลการประชุมและตรวจสอบการนับคะแนนเสียงเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท ทั้งนี้ ในการประชุมผู้ถือหุ้น ประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทและวาระการประชุมได้อย่างเต็มที่

บริษัทได้แจ้งมติที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 โดยระบุผลการออกเสียงลงคะแนนในแต่ละวาระ แยกประเภทคะแนนเสียงเป็น “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” และ “งดออกเสียง” โดยจัดส่งในรูปแบบจดหมายข่าวไปยังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายในวันเดียวกันหลังจากการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น

หมวดที่ 2 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญและดูแลให้มีการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยได้ดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

บริษัทมีนโยบายที่จะรักษาสหสิทธิของผู้ถือหุ้นทุกราย โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและไม่มีการเพิ่มวาระการประชุมโดยไม่แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าแต่อย่างใด ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นของบริษัททุกรายมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนตามจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่ โดยหนึ่งหุ้นมีสิทธิออกเสียงเท่ากับหนึ่งเสียง

บริษัทมิได้นำการลงคะแนนเสียงแบบสะสมมาใช้ เนื่องจากข้อบังคับบริษัทได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งกรรมการโดยวิธีคะแนนเสียงข้างมาก อย่างไรก็ดี บริษัทได้กำหนดให้มีวิธีการอื่นในการรักษาสหสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อยมาโดยตลอดโดยการกำหนดนโยบายและขั้นตอนที่เกี่ยวข้องเพื่อสรรหาบุคคลที่มีความรู้และความสามารถในการที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท และได้สนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยใช้สิทธิในการเสนอวาระการประชุมเพิ่มเติมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานและกรรมการจะต้องมีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องด้านธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อกิจการบริษัท กระบวนการสรรหาคัดเลือกกรรมการอิสระต้องมั่นใจว่ากรรมการอิสระได้ทำหน้าที่ที่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น

บริษัทเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองได้สามารถมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทหรือบุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนตนได้โดยบริษัทได้จัดเตรียมหนังสือมอบฉันทะตามแบบที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศกำหนด ซึ่งผู้ถือหุ้นสามารถกำหนดทิศทางออกเสียงลงคะแนนได้ และได้จัดส่งหนังสือมอบฉันทะให้แก่ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นยังสามารถดาวน์โหลดหนังสือมอบฉันทะได้ทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

บริษัทได้มอบหมายให้บริษัทภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด ดำเนินการแทนบริษัทในการลงคะแนนและนับคะแนนเสียงผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยในการเลือกตั้งกรรมการ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล การนับคะแนนเสียงในแต่ละวาระเป็นไปอย่างเปิดเผย โปร่งใส และมีการจัดเก็บข้อมูลจากรายการอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการตรวจสอบได้ในภายหลัง

บริษัทได้จัดทำรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 และจัดให้มีการเผยแพร่แบบวัดทัศนคติบทกภาพการประชุมผู้ถือหุ้นทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th ภายใน 14 วันภายหลังจากการประชุม

หมวดที่ 3 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

(1) การดูแลสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มทั้งภายในและภายนอกบริษัท และดูแลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าสิทธิดังกล่าวได้รับการคุ้มครองและปฏิบัติด้วยดี ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีและความร่วมมือระหว่างบริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน สร้างความเชื่อมั่นและความมั่นคงให้แก่บริษัทและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของบริษัทในระยะยาว

สิทธิของผู้ถือหุ้น

บริษัทตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้ถือหุ้นในฐานะเจ้าของบริษัท บริษัทดูแลให้มีการปฏิบัติตามสิทธิของหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม โดยจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องโปร่งใส และทันต่อเวลาและจัดให้มีการดูแลรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท บริษัทมีความมุ่งมั่นในการดำเนินงานเพื่อสร้างผลกำไร และการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นแสดงอยู่ในหมวดที่ 1 สิทธิของผู้ถือหุ้น และหมวดที่ 2 การปฏิบัติตามสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน

สิทธิของพนักงาน

บริษัทตระหนักเสมอว่าพนักงานเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และเป็นรากฐานของความสำเร็จของบริษัท ดังนั้น บริษัทจึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพของพนักงานตลอดเส้นทางการทำงาน โดยพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถของพนักงาน รวมทั้งมอบโอกาสในการสร้างความก้าวหน้าในการทำงานให้แก่พนักงานทุกคนโดยเท่าเทียมกัน และให้ค่าตอบแทนแก่พนักงานในอัตราที่เหมาะสม โดยบริษัทศึกษาและทบทวนโครงสร้างองค์กร บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าในการทำงานของพนักงานอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อสร้างศักยภาพและความพร้อมภายในองค์กรเพื่อพัฒนาองค์กรสู่การเป็นองค์กรที่ดี รวมถึงให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายค่าตอบแทนของพนักงานให้สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว

บริษัทให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการและความปลอดภัยของพนักงานโดยบริษัทได้จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด อาทิ ชั่วโมงการทำงาน วันหยุด วันหยุดพักผ่อนประจำปี และวันลาหยุดประเภทต่าง ๆ รวมถึงวันลาคลอด 6 เดือนโดยได้รับค่าตอบแทน วันลาเพื่อทำหน้าที่บิดาในระหว่างภรรยาคลอดบุตร (paternity leave) การประกันสังคม กองทุนเงินทดแทน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ โดยมีการประชาสัมพันธ์สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง

บริษัทยังได้จัดให้มีสวัสดิการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดอีกด้วย อาทิ การประกันสุขภาพซึ่งครอบคลุมการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในและทันตกรรม การประกันชีวิต การประกันอุบัติเหตุ การตรวจสุขภาพประจำปี และการรักษาพยาบาลภายในสำนักงานโดยจัดให้มีแพทย์และพยาบาลประจำสำนักงานในช่วงเวลาปฏิบัติงาน รวมถึงจัดให้มีมาตรการดูแลสุขภาพอนามัยของพนักงาน อาทิ การประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันโรคระบาด และการจัดหาหน้ากากอนามัยและแอลกอฮอล์เจลสำหรับล้างมือให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอก เป็นต้น นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้พนักงานออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี โดยได้จัดสถานที่ อุปกรณ์กีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับการออกกำลังกาย เช่น โยคะและแอโรบิค เป็นต้น และส่งเสริมเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยได้จัดสถานที่และกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ ห้องเด็กเล่น ห้องสมุด ห้องให้นมบุตร และกิจกรรมในช่วงปิดเทอม เพื่อรองรับกรณีที่พนักงานมีความจำเป็นต้องนำบุตรหลานมาที่ทำงาน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีเงินช่วยเหลือพนักงานในกรณีต่าง ๆ เช่น การสมรส การคลอดบุตร การอุปสมบท การเสียชีวิตของญาติใกล้ชิด การประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนให้พนักงานมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรโดยจัดให้มีการเลือกตั้ง “สภาผู้แทนพนักงาน” เพื่อเป็นตัวแทนของพนักงานและเป็นสื่อกลางในการประสานงานกับบริษัท เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของพนักงานในเรื่องต่าง ๆ เพิ่มเติมจากที่บริษัทได้จัดให้ในรูปแบบของสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่พนักงานได้รับอยู่แล้ว รวมทั้งให้คำปรึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นของพนักงาน

บริษัทได้ดำเนินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยที่สอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมสากล โดยได้จัดให้มีหน่วยงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อกำหนดนโยบายและหลักในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ สวัสดิภาพ ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดและส่งเสริมให้มีการดูแลและรักษาสุขภาพอนามัยที่ดี และจัดให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัย ซึ่งรวมถึงควบคุมภัยอันตรายและดำเนินการที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดอุบัติเหตุและโรคภัยจากการทำงานให้กับพนักงานทุกคน ตามมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อีกทั้งจัดให้มีการอบรมและจัดกิจกรรมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานในองค์กร ทั้งนี้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและหลักในการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งมีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานจำนวน 3 คณะในพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของพนักงานและผู้บริหารเข้าทำงานร่วมกัน โดยทำหน้าที่รายงานและเสนอแนะทางการแก้ไขและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย และส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

อนึ่ง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงองค์กรให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของพนักงานได้อย่างแท้จริง บริษัทได้จัดให้พนักงานทำแบบสำรวจความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อองค์กร (Employee Engagement Survey) ทุกปีผ่านช่องทางออนไลน์ โดยแบบสำรวจความคิดเห็นดังกล่าวครอบคลุมเรื่องความคิดเห็นที่พนักงานมีต่อหัวหน้างาน ทีมงาน และบริษัท รวมไปถึงแนวทางและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพของบริษัท ทั้งนี้ พนักงานสามารถแสดงความรู้สึกรับรู้และความคิดเห็นของตนเองผ่านแบบสำรวจความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ โดยข้อมูลที่ได้จากการทำแบบสำรวจความคิดเห็นจะถูกเก็บเป็นความลับ

สิทธิของชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

บริษัทตระหนักถึงความเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทยและให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงได้สร้างแนวทางการดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเหล่านี้ โดยแนวทางการดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายและกลยุทธ์ด้านความยั่งยืนของบริษัท กล่าวคือ “การทำในสิ่งที่ถูกต้อง” และ “การสร้างไทยให้แข็งแกร่งเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับมาตรฐานในสังคม” โดยบริษัทได้คำนึงถึงความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม และการประเมินผลกระทบ รวมถึงการมีส่วนร่วมของของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพิจารณากำหนดเป้าหมายและการนำแนวทางการดำเนินงานไปปฏิบัติจริง

หนึ่งในแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญของบริษัทเพื่อการพัฒนาสังคม คือ การส่งเสริมความปลอดภัยและความรับผิดชอบต่อการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสื่อสาร โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงจากการใช้เทคโนโลยีดังกล่าว บริษัทจึงได้ดำเนินงานโครงการ Safe Internet โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือการสร้างภูมิคุ้มกันจากภัยร้ายต่างๆ ในโลกออนไลน์แก่เด็กและเยาวชน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายนอกจากจะเป็นเด็กและเยาวชนอายุ 5-16 ปีแล้วยังรวมถึงพ่อแม่ผู้ปกครองและครูด้วย

ในด้านสิ่งแวดล้อม บริษัทได้จัดให้มีระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นแก่ชุมชนและสภาพแวดล้อมของประเทศไทยโดยรวม ระบบดังกล่าวยังทำให้บริษัทสามารถควบคุมและบริหารจัดการกิจกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย โดยประเด็นที่บริษัทให้ความสำคัญสูงสุด คือ การกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-waste และขยะอันตรายอื่นๆ ทั้งที่เกิดจากกระบวนการดำเนินธุรกิจภายใน เช่น แบตเตอรี่ที่เสื่อมสภาพจากสถานีฐาน เป็นต้น และจากบุคคลภายนอก เช่น เครื่องโทรศัพท์มือถือ ซิมการ์ด และอุปกรณ์เสริมต่างๆ ที่เสื่อมสภาพ เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินธุรกิจ โดยมีการออกแบบสำนักงานในอาคารจัดสรรจตุรัสจามจุรีให้ประหยัดพลังงาน การรณรงค์ให้พนักงานใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัด และส่งเสริม digital workplace คือมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อใช้สื่อสารและการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น เช่น การประชุมทางไกล (e-conference) ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการใช้พลังงานเชื้อเพลิงในการเดินทาง เป็นต้น

สิทธิของลูกค้า

บริษัทมุ่งมั่นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการ รวมทั้งนำเสนอสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจและพึงพอใจในบริการของบริษัท โดยบริษัทมีนโยบายกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าลูกค้าทุกรายจะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน ด้วยความเคารพและกิริยา มารยาทที่ดี บนหลักการ “ลูกค้าเป็นศูนย์กลาง” หรือการให้ความสำคัญแก่ลูกค้า โดยเน้นเรื่องการเข้าใจความต้องการของลูกค้าและให้พนักงานทุกคนยึดหลักการนี้ในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ โดยบริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมภายในองค์กร ให้กับพนักงานตลอดทั้งปี เพื่อสนับสนุนให้พนักงานได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยบริษัทจะนำข้อคิดเห็นของพนักงานมาปรับปรุงและส่งเสริมการทำงานร่วมกันในทุกส่วนงานเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ลูกค้าไม่ว่าทางตรงก็ทางอ้อม

ปัจจุบัน บริษัทได้จัดเตรียมช่องทางบริการเพื่อรองรับการติดต่อจากลูกค้า กล่าวคือ สำนักงานบริการลูกค้า (Service Center) และคอลเซ็นเตอร์ (Call Center) โดยลูกค้าสามารถติดต่อสอบถามข้อมูล แจ้งทำรายการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมถึงร้องเรียนปัญหาผ่านสำนักงานบริการลูกค้าซึ่งตั้งอยู่ในทำเลสำคัญในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด และผ่านคอลเซ็นเตอร์ โทรศัพท์หมายเลข 1687 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง รวมทั้งบริษัทได้พัฒนาช่องทาง การติดต่อในรูปแบบดิจิทัลต่าง ๆ อาทิ แอปพลิเคชันดีแทค เว็บไซต์ อีเมล หรือสังคมออนไลน์ เช่น Line dtac Connect หรือ Facebook เป็นต้น เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ลูกค้าในเรื่องต่าง ๆ

บริษัทมีนโยบายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า โดยกำหนดให้การดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ และให้จำกัดเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน การให้บริการแก่ลูกค้า และการดำเนินกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องของเพื่อประโยชน์ของลูกค้าตามที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

สิทธิของคู่ค้า

บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อคู่ค้าอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกันโดยบริษัทได้กำหนดนโยบายวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรง่ายต่อการเข้าใจ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้คู่ค้าของบริษัทสามารถเชื่อมั่นในกระบวนการพิจารณาคัดเลือกคู่ค้าของบริษัทได้ในทุกกรณีโดยบริษัทมีนโยบายในการจัดให้มีการแข่งขันการประกวดราคาไว้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ การเจรจาตกลงเข้าทำสัญญาระหว่างคู่ค้าและบริษัทเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าปกติทั่วไป

บริษัทมีนโยบายให้คู่ค้าของบริษัทปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) ในเรื่องต่าง ๆ เช่น แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น โดยกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันกับบริษัท ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในนานาประเทศ อนึ่ง เพื่อติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของคู่ค้าตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้าบริษัทได้จัดให้มีการเยี่ยมชมสถานที่ประกอบการของคู่ค้าและส่งแบบสอบถามไปยังคู่ค้าอย่างสม่ำเสมอเพื่อติดตามการปฏิบัติตามหลักในการปฏิบัติสำหรับคู่ค้า (Supplier Code of Conduct) ของคู่ค้า ทั้งนี้ เพื่อยกระดับมาตรฐานการประกอบธุรกิจ และเพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่คู่ค้าของบริษัท

นอกจากนี้ บริษัทให้ความสำคัญต่อการเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น โดยมีนโยบายให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท หลีกเลี่ยงการล่วงละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของคู่ค้าและบุคคลอื่น ขณะเดียวกัน กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัท จะต้องปกป้องและตรวจสอบดูแลทรัพย์สินทางปัญญาของบริษัทเพื่อประโยชน์ของบริษัท ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล”

สิทธิของผู้แข่ง

บริษัทส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นธรรมและโดยเปิดเผย และบริษัทจะไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า หรือที่อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของผู้แข่ง ทั้งนี้ บริษัทดำเนินการแข่งขันในตลาดโดยนำเสนอสินค้าและบริการที่ดีและในราคาที่เหมาะสมและบริษัทจะเผชิญกับผู้แข่งด้วยความซื่อตรงและด้วยความเป็นมืออาชีพ

สิทธิของเจ้าหน้าที่

บริษัทมีความมุ่งมั่นที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ยั่งยืนระหว่างบริษัทและเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ บริษัทมีนโยบายในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใสและตรวจสอบได้แก่เจ้าหน้าที่ และยึดมั่นในการปฏิบัติตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาที่มีต่อเจ้าหน้าที่โดยเคร่งครัด ทั้งในเรื่องการชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าธรรมเนียมการดำรงอัตราส่วนทางการเงิน และเงื่อนไขอื่น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้ บริษัทจะได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ของบริษัททราบในทันทีที่บริษัทไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขใด ๆ เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้พิจารณาหาทางออกในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

ในอดีตที่ผ่านมา บริษัทได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาที่มีกับเจ้าหน้าที่ของบริษัทมาโดยตลอด

(2) การเคารพสิทธิมนุษยชนสากล

บริษัทสนับสนุนการเคารพสิทธิมนุษยชนที่ประกาศใช้ในนานาประเทศซึ่งรวมถึงปฏิญญาและอนุสัญญาต่าง ๆ ของสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ กระบวนการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นใดที่กระทำการในนามของบริษัทจะต้องเคารพในศักดิ์ศรีส่วนบุคคล ความเป็นส่วนตัว และสิทธิของแต่ละบุคคลที่ตนได้มีการติดต่อกับในระหว่างการทำงาน โดยจะต้องไม่กระทำการใด ๆ หรือส่งเสริมให้มีการละเมิดหรือล่วงเกินสิทธิมนุษยชนใด ๆ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล”

หมวดที่ 4 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส

บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดของ ก.ล.ด. สำนักงาน ก.ล.ด. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญ โดยได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน พัฒนาการของบริษัท ข้อมูลการประกอบกิจการ ผลการดำเนินงาน และข่าวสารต่าง ๆ ที่สำคัญของบริษัทผ่านทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลเป็นไปอย่างโปร่งใสและเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลทางการเงิน นโยบายและกิจกรรมเพื่อสังคม และแบบแสดงรายงานข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th โดยบริษัทได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดประชุมแถลงข้อมูลผลการดำเนินงานในแต่ละไตรมาสให้แก่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ผู้จัดการกองทุน และผู้สนใจ โดยมีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมชี้แจงและตอบข้อซักถาม

บริษัทตระหนักว่าข้อมูลของบริษัททั้งที่เกี่ยวกับการเงินและที่ไม่ใช่การเงินล้วนมีผลต่อการตัดสินใจของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และโปร่งใส บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อทำหน้าที่ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับข้อมูลของบริษัทจากหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ +66 2202 8882 หรือทางอีเมล IR@dtac.co.th

ในรอบปี 2563 บริษัทได้เปิดเผยข้อมูลผ่านทางระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 44 ครั้ง และจัดกิจกรรมเพื่อพบและให้ข้อมูลกับผู้ถือหุ้น นักวิเคราะห์ และนักลงทุนในโอกาสต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้

ผู้มีส่วนได้เสีย	ช่องทางในการ สานสัมพันธ์	จำนวนครั้ง/ความถี่	ความคาดหวัง	การปฏิบัติต่อ ผู้มีส่วนได้เสีย
ผู้ถือหุ้น/ นักลงทุน	การประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี	1 ครั้งต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียม การเปิดเผยข้อมูลที่ถูกต้อง ทันต่อเวลา เข้าถึงง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> ปฏิบัติตามแนวทางและกฎระเบียบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ดำเนินธุรกิจตามธรรมาภิบาลและรับผิดชอบต่อสังคม มีการลงทุนเพื่อสร้างความเจริญเติบโต ดำเนินการตามนโยบายการจ่ายเงินปันผล มีช่องทางสำหรับสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและนักลงทุนที่หลากหลาย เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึง Roadshow และ Conference เพื่อพบนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ อย่างสม่ำเสมอ
	การประชุมทางโทรศัพท์ เพื่อแถลงผลประกอบการ ประจำไตรมาส	1 ครั้งต่อไตรมาส	<ul style="list-style-type: none"> มีผลการดำเนินงานที่เติบโตสร้างผลกำไรให้แก่ผู้ถือหุ้น 	
	ประชุม Roadshow หรือ Conference เพื่อพบผู้ถือหุ้น/ นักลงทุนทั้งในและ ต่างประเทศ	15 ครั้งในปี 2563	<ul style="list-style-type: none"> การจ่ายเงินปันผลอย่างสม่ำเสมอ 	
	การประชุมกับนักลงทุน หรือประชุมทางโทรศัพท์ที่ บริษัท	78 ครั้งในปี 2563 (ประชุมทางโทรศัพท์ เท่านั้น)		
	เว็บไซต์ส่วนของนักลงทุน สัมพันธ์	มีการปรับปรุงข้อมูลบน เว็บไซต์อย่างสม่ำเสมอ		
	อีเมลนักลงทุนสัมพันธ์	ทุกวัน		

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินของบริษัทและข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ซึ่งงบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยบริษัทได้เลือกใช้นโยบายทางบัญชีที่เหมาะสมและน่าเชื่อถือทางบัญชีที่เกี่ยวข้องมาปรับใช้ในแต่ละรอบปีบัญชี ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานทางการเงินและระบบควบคุมภายในของบริษัท รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อให้มั่นใจว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วนและเพียงพอ เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทยังได้จัดทำรายงานคณะกรรมการบริษัทเพื่อนำเสนอในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) ต่อผู้ถือหุ้นเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรอบปีด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2563 ไม่มีเหตุการณ์ที่บริษัทถูกดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแลเนื่องจากการไม่ประกาศหรือไม่เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญภายในระยะเวลาที่กำหนด

6.2 จรรยาบรรณธุรกิจ

คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น ข้อมูลความเป็นส่วนตัว สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การควบคุมภายใน การเปิดเผยข้อมูล การทุจริตคอร์รัปชัน ฯลฯ ทั้งนี้ ตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่นโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet) เพื่อความสะดวกของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทในการเข้าถึงและใช้ในการอ้างอิง นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง อาทิ จัดทำเอกสารดีแทคธรรมาภิบาลและคู่มือให้แก่พนักงาน จัดปฐมนิเทศสำหรับพนักงานใหม่ และจัดการอบรมเพิ่มเติมในเรื่องดังกล่าวเป็นครั้งคราวไป รวมทั้ง จัดทำสื่อการเรียนรู้เรื่องดีแทคธรรมาภิบาลในรูปแบบการตูนเพื่ออธิบายหัวข้อต่าง ๆ ที่สำคัญและเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ อาทิเช่น ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน การตัดสินใจของขวัญและสินน้ำใจทางธุรกิจ ข้อมูลส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศรวมถึงเรื่องอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวที่พนักงานควรทราบ นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ (Interactive e-Learning Program) เรื่องดีแทคธรรมาภิบาลและการต่อต้านการคอร์รัปชัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของพนักงานในเรื่องธรรมาภิบาลและนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน ทั้งนี้ การติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการนั้น ประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ประเมินผลการบังคับใช้เอกสารการกำกับดูแลกิจการ รวมทั้งระดับของการปฏิบัติตาม และรายงานผลต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการและดีแทคธรรมาภิบาล ปรากฏตามเอกสารแบบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

6.3 การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญของนโยบาย แนวปฏิบัติ และระบบการกำกับดูแลกิจการในรอบปีที่ผ่านมา

บริษัทได้มีการทบทวนนโยบาย แนวปฏิบัติ และระบบการกำกับดูแลกิจการอยู่เสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลและยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการของบริษัทซึ่งสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 โดยในปี 2563 บริษัทได้มีการทบทวนและแก้ไขกฎบัตรคณะกรรมการดังนี้

- 1) คณะกรรมการได้ทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมกฎระเบียบสำหรับคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 7/2563 และครั้งที่ 9/2563 โดยแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการทำการพิจารณาถ่วงน้ำหนักการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัท - ระดับคณะกรรมการ (dtac Group Authority Matrix – BoD Level (CAI) และการแก้ไขเพิ่มเติมเอกสารการกำกับดูแลของบริษัท เพื่อถ่วงน้ำหนักให้เป็นไปตามนโยบายกำกับกิจการที่ดีของบริษัทก่อนเสนอเพื่อรับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท
- 2) คณะกรรมการได้ทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบและพบว่าคณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกำหนด อย่างไรก็ดี เพื่อเป็นการกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ ในการประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 9/2563 คณะกรรมการจึงมีมติให้เพิ่มเติมกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ ดังนี้

- 2.1) แก้ไขข้อ 2.1 ภายใต้หัวข้อหน้าที่และความรับผิดชอบ “สอบทาน... การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด”
- 2.2) แก้ไขข้อ 5.4 ภายใต้หัวข้อองค์กร “ฝ่ายตรวจสอบภายในต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง คณะกรรมการตรวจสอบต้องอนุมัติกฎบัตรการตรวจสอบภายในและการแก้ไขกฎบัตรดังกล่าว”
- 3) คณะกรรมการเห็นสมควรให้รวบรวมคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยให้มีผลนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่หลักในการสอบทานความเหมาะสมและเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งรวมไปถึงค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงพิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการ การสรรหากรรมการใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัทต้องการเพื่อการขับเคลื่อนการเติบโตของธุรกิจและเพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย

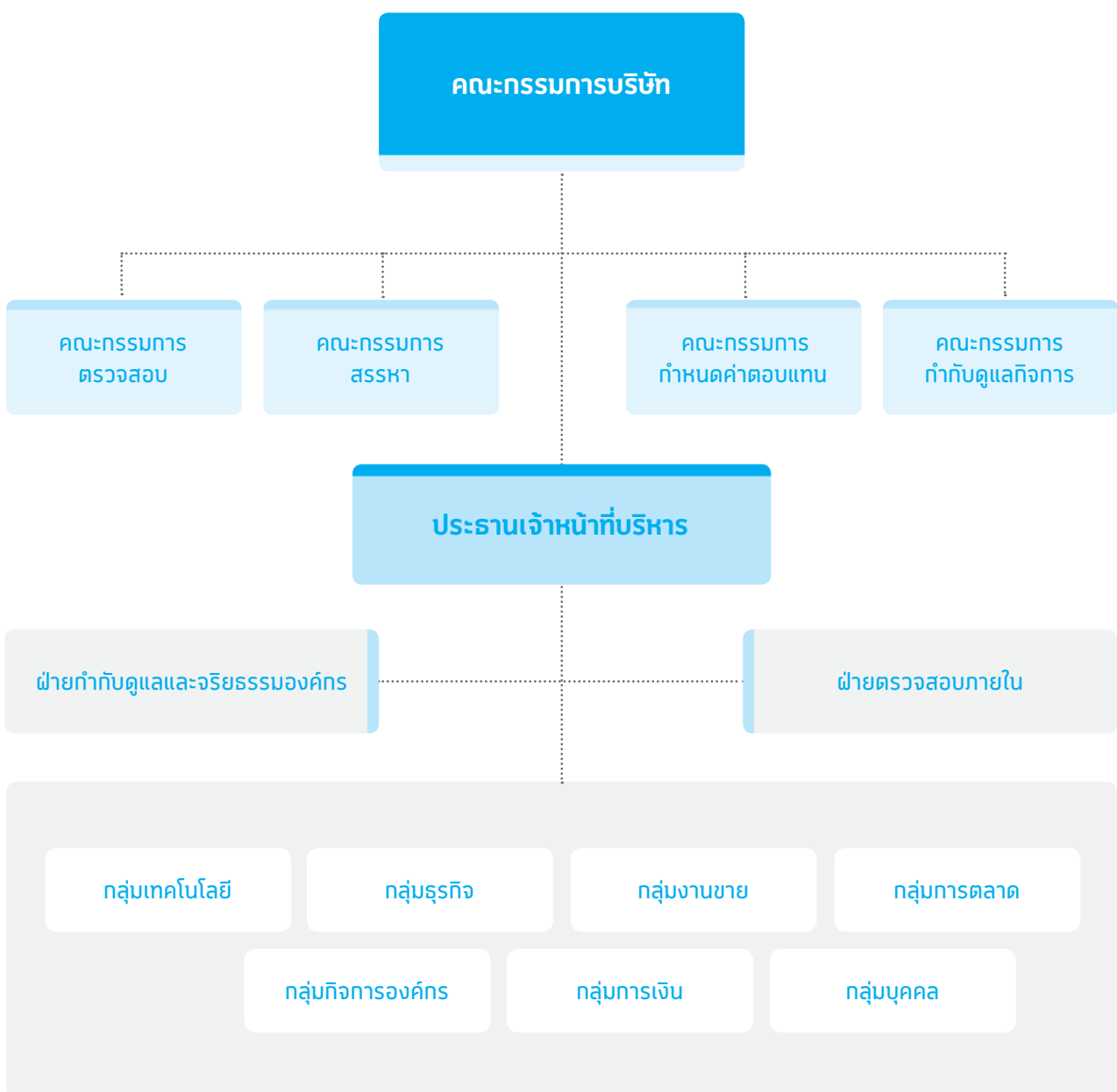
โครงสร้างการทำกับ
ดูแลกิจการ และข้อมูลสำคัญ
เกี่ยวกับคณะกรรมการ
คณะกรรมการชุดย่อย
ผู้บริหาร พนักงานและอื่น ๆ

7. โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ

และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการ คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหาร พนักงานและอื่น ๆ

7.1 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการเป็นดังนี้

7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการ

7.2.1 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

ปัจจุบัน คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการทั้งหมด 10 ท่าน โดยกรรมการทั้งหมดมิใช่ผู้บริหารของบริษัท และประกอบด้วยกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระซึ่งเป็นสุภาพสตรีจำนวน 3 ท่าน นอกจากนี้ ยังมีกรรมการสุภาพสตรีซึ่งเป็นกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารอีก 1 ท่าน รวมบริษัทมีกรรมการที่เป็นสุภาพสตรี 4 ท่าน คิดเป็น 40% ของจำนวนกรรมการที่พึงมีได้ อนึ่ง บริษัทไม่มีกรรมการและกรรมการอิสระที่ดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท โดยในปัจจุบัน มีกรรมการหนึ่งท่านดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 3 บริษัท และบริษัทไม่มีนโยบายให้กรรมการที่เป็นผู้บริหารดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่น และบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ทั้งนี้ ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัทซึ่งบริษัทมีความจำเป็นต้องเข้าไปกำกับดูแลการบริหารจัดการเพื่อประสิทธิภาพของบริษัท ทั้งนี้ บริษัทมีกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่าหนึ่งท่านที่มีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท

ประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารมีหน้าที่ความรับผิดชอบแยกต่างหากจากกันและไม่ใช้บุคคลเดียวกันโดยประธานกรรมการมาจากการเลือกตั้งของกรรมการบริษัทและทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมโดยควบคุมการประชุมของคณะกรรมการบริษัทให้เป็นไปตามระเบียบวาระการประชุม และสนับสนุนให้กรรมการทุกท่านมีส่วนร่วมในการประชุม เช่น ตั้งคำถามหรือข้อสังเกตให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารและสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่จะไม่ก้าวล่วงในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารทำหน้าที่บริหารจัดการกิจการของบริษัทและกำกับดูแลให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการบริษัท นโยบายและแผนการประกอบธุรกิจของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการบริษัทประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์หลากหลาย ทั้งด้านการเงินการบัญชี การบริหารจัดการ กฎหมาย และการประกอบกิจการโทรคมนาคม โดยกรรมการอิสระของบริษัทมีคุณสมบัติสูงกว่าข้อกำหนดขั้นต่ำของ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตามรายละเอียดซึ่งแสดงอยู่ภายใต้หัวข้อ 8.1.1 การสรรหา พัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของคณะกรรมการ - 1) กรรมการอิสระ

7.2.2 ข้อมูลคณะกรรมการรายบุคคล

ในระหว่างปี 2563 มีกรรมการลาออกจากตำแหน่ง 4 ท่าน และมีกรรมการเข้าใหม่ 4 ท่าน ดังนั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 10 ท่าน โดยมีรายชื่อดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้งครั้งแรก	วันที่แต่งตั้งครั้งสุดท้าย
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	29 ตุลาคม 2533	31 สิงหาคม 2563
นายเยอเกิน คริสเตียน อาเรนท์ โรสทริป ⁽¹⁾	รองประธานคณะกรรมการ	24 เมษายน 2563	24 เมษายน 2563
นางกมลวรรณ วิบุลากร	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	8 ธันวาคม 2557	4 เมษายน 2561
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการสรรหา กรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	17 พฤศจิกายน 2549	4 เมษายน 2561

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วันที่แต่งตั้ง ครั้งแรก	วันที่แต่งตั้ง ครั้งสุดท้าย
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการ กำกับดูแลกิจการ ประธานคณะ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และ กรรมการสรรหา	5 กันยายน 2554	4 เมษายน 2561
นางทูนี ธิปเป	กรรมการ กรรมการสรรหา กรรมการ กำหนดค่าตอบแทน และกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	30 มีนาคม 2559	4 เมษายน 2562
นายราเชช เจน	กรรมการ กรรมการสรรหา กรรมการ กำหนดค่าตอบแทน และกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	9 ธันวาคม 2562	9 ธันวาคม 2562
นางปรารถนา มงคลกุล ⁽²⁾	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนด ค่าตอบแทน	28 มกราคม 2563	31 สิงหาคม 2563
นายฮาทุน บัวเช็ก เซิร์ล ⁽³⁾	กรรมการ	5 กันยายน 2554	16 ตุลาคม 2563
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์ ⁽⁴⁾	กรรมการ	16 ตุลาคม 2563	16 ตุลาคม 2563

หมายเหตุ: (1) นายเยอเกน คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายคริสเตียน วูฟ ซอนเดอร์การ์ด (ซึ่งลาออกจากความเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563
(2) นางปรารถนา มงคลกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายจุลจิตต์ บุญยเกตุ (ซึ่งลาออกจากความเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563
(3) นายฮาทุน บัวเช็ก เซิร์ล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายเพ็ดเดอร์ บอเร่ เฟอ์เบร์ค (ซึ่งลาออกจากความเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563
(4) นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายชเวเร่ เพ็ดเดอร์เซ็น (ซึ่งลาออกจากความเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563

โดยรายนามของกรรมการที่ลาออกระหว่างปี 2563 ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่งสุดท้ายก่อนการลาออก	วันที่แต่งตั้ง ครั้งแรก	วันที่แต่งตั้ง ครั้งสุดท้าย
นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทน กรรมการตรวจสอบ และกรรมการสรรหา	6 มีนาคม 2543	31 มีนาคม 2560
นายคริสเตียน วูฟ ซอนเดอร์การ์ด	กรรมการ กรรมการสรรหา กรรมการกำหนด ค่าตอบแทน และกรรมการกำกับดูแลกิจการ	9 ธันวาคม 2562	9 ธันวาคม 2562
นายเพ็ดเดอร์ บอเร่ เฟอ์เบร์ค	กรรมการ	13 กรกฎาคม 2560	31 สิงหาคม 2563
นายชเวเร่ เพ็ดเดอร์เซ็น	กรรมการ	8 ธันวาคม 2560	31 สิงหาคม 2563

อนึ่ง บริษัทมิได้กำหนดให้ประธานกรรมการบริษัทเป็นกรรมการอิสระเนื่องจากกิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการที่มีลักษณะเฉพาะ มีความซับซ้อนและมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด บริษัทเห็นว่าประธานกรรมการและกรรมการของบริษัทมีความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจเป็นอย่างดีถึงลักษณะการประกอบธุรกิจของบริษัท ซึ่งจำเป็นต่อการตัดสินใจเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้นโดยรวม และถึงแม้ประธานกรรมการจะไม่ใช้กรรมการอิสระ แต่คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมทั้งมีกลไกซึ่งสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายว่าการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของคณะกรรมการบริษัทได้ใช้ดุลยพินิจที่เป็นอิสระ ะมัดระวัง รอบคอบ และปราศจากการครอบงำหรือการชี้นำในทางความคิดในระหว่างการพิจารณา

7.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้ให้ความเห็นชอบในวสัยทัศน์ การกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงาน แผนการประกอบธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการประกอบธุรกิจที่กำหนดไว้ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท และมติของคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้มีส่วนได้เสียเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่บริษัท และเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาวโดยคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนและให้ความเห็นชอบในวสัยทัศน์ การกิจ กลยุทธ์ ทิศทางและนโยบายในการดำเนินงานของบริษัทเป็นประจำทุกปี เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์และสภาพธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเพื่อให้กรรมการได้พิจารณาและทบทวนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายบริหาร และบริษัท รวมถึงพิจารณาและอภิปรายประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการหรืออยู่ในความสนใจของคณะกรรมการ โดยมีการแจ้งผลการประชุมให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารรับทราบเพื่อพิจารณาและปรับปรุงต่อไป ทั้งนี้ ในปี 2563 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุมจำนวน 1 ครั้ง นอกจากนี้ คณะกรรมการยังกำหนดให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทเข้าประชุมหารือกับคณะกรรมการโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายบริหารอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งซึ่งในปี 2563 คณะกรรมการก็ได้ดำเนินการประชุมกับผู้สอบบัญชีดังกล่าวจำนวน 1 ครั้ง

7.3 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะกรรมการชุดย่อย

7.3.1 ข้อมูลคณะกรรมการชุดย่อยแต่ละชุดที่ได้รับการแต่งตั้ง

ในปี 2563 คณะกรรมการชุดย่อยได้ปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน โดยคุณสมบัติของประธานคณะกรรมการตรวจสอบมีความรู้และประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงินอย่างมืออาชีพ และเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงินของบริษัทชั้นนำรวมถึงบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ตลอดจนดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารฝ่ายการเงินในสถาบันการเงินหลายแห่ง ความเชี่ยวชาญดังกล่าวเป็นประโยชน์และช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมธุรกิจโทรคมนาคม

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบมีดังนี้

- (1) สอบทานความเหมาะสมของกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด
- (2) สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและเพียงพอ
- (3) พิจารณาความเป็นอิสระของฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมถึงให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน ตลอดจนเข้าร่วมประชุมกับหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (4) สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- (5) พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนและเงื่อนไขการทำงานของบุคคลดังกล่าว (รวมถึงเสนอเลิกจ้างผู้สอบบัญชีเมื่อขาดคุณสมบัติ) ตลอดจนเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (6) สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนมีความสมเหตุสมผลและเป็นการทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท
- (7) จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
 - (7.1) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัทตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด
 - (7.2) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
 - (7.3) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
 - (7.4) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - (7.5) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (7.6) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
 - (7.7) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย
 - (7.8) รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
- (8) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะกรรมการบริษัทกำหนด (ถ้ามี) และคณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัท ส่วนคณะกรรมการบริษัทมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอก

ทั้งนี้ หน้าทีและความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบปรากฏตามกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ เอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระเกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวน 3 ท่าน และกรรมการที่ใช้ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละสองครั้ง

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีดังนี้

- (1) สอบทานและเสนอค่าตอบแทนของประธานกรรมการและกรรมการอื่น ๆ
- (2) สอบทานและอนุมัติค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- (3) สอบทานความเหมาะสมของนโยบายกำหนดค่าตอบแทน
- (4) สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าการเปิดเผยค่าตอบแทนทุกประเภทเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (5) รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (รวมถึงค่าจ้าง เงินคงใจ ค่าตอบแทนในรูปแบบหุ้น และสิทธิในการได้รับเงินเกษียณอายุหรือเงินชดเชย) ทั้งนี้ ตามนโยบายกำหนดค่าตอบแทน และพิจารณาว่าองค์ประกอบของค่าตอบแทนใดต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่
- (6) สอบทานสิทธิตามสัญญาที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะได้รับจากการยกเลิกสัญญาจ้าง และเงินที่จ่ายหรือเสนอว่าจะจ่าย เพื่อพิจารณาว่าสมเหตุสมผลกับสถานการณ์หรือไม่
- (7) เสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต่อคณะกรรมการบริษัทและรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อคณะกรรมการบริษัท
- (8) จัดทำรายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท โดยเปิดเผยโครงสร้างและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
- (9) สอบทานและปรับปรุงกฎบัตรของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนให้สอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
- (10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

ทั้งนี้ หน้าทีและความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนปรากฏตามกฎบัตรคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ใช้ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการสรรหาจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละสองครั้ง

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหามีดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย โดยเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานุมัติ
- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย
- (3) พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยพิจารณาจากความต้องการในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคตของบริษัท และให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนตามที่เห็นว่าจำเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัทต้องการ

- (4) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นสมควร
- (5) ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้มีโอกาสเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ
- (6) ในการประเมินผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งคณะกรรมการทุกครั้งจะต้องพิจารณาว่าผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวมีประสบการณ์คุณสมบัติและความสามารถที่จำเป็นหรือไม่
- (7) พิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงหมุนเวียนของคณะกรรมการ
- (8) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการวินิจฉัยคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
- (9) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
- (10) กำหนดหลักเกณฑ์ในการสืบทอดตำแหน่งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งผู้บริหารหลักตามที่ตนเห็นสมควร
- (11) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะกรรมการสรรหา
- (12) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

ทั้งนี้ หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหาปรากฏตามกฎระเบียบสำหรับคณะกรรมการสรรหา เอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่ใช้ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมีดังนี้

- (1) กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (2) กำหนดและดำรงไว้ซึ่งนโยบายและกระบวนการการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม
- (3) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการได้อนุมัติ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการในบริษัท และบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- (4) กำกับดูแลให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารประเมินผลการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (5) ตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ผลการตรวจสอบ และคำแนะนำเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
- (6) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการวินิจฉัยคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าว
- (7) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (8) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของตน และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง
- (10) ตรวจสอบแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัท - ระดับคณะกรรมการ (dtac Group Authority Matrix – BoD Level (CAI)) และการแก้ไขเพิ่มเติมของแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัทดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ข้อบังคับของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นโยบายกำกับดูแลของบริษัท และกฎหมายและกฎระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
- (11) ตรวจสอบเอกสารกำกับดูแลและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทโดยพิจารณาในด้านการกำกับดูแลเป็นหลัก ก่อนนำเสนอเอกสารกำกับดูแลดังกล่าวให้คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอนุมัติ

ทั้งนี้ หน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการปรากฏตามกฎระเบียบสำหรับคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ เอกสารแนบ 5 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

7.3.2 ระบุรายชื่อของคณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	ประธานกรรมการตรวจสอบ
นายสตีเฟ่น วูดรฟฟ์ พอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	กรรมการตรวจสอบ
นางปรารธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	กรรมการตรวจสอบ

กรรมการตรวจสอบมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับ “กรรมการอิสระ” และไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ให้ตัดสินใจในการดำเนินงานของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่ใชกรรมการของบริษัทจดทะเบียนซึ่งเป็นบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทร่วมของบริษัท ทั้งนี้ นางกมลวรรณ วิบุลากร และนางปรารธนา มงคลกุล เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการบัญชีเพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัท

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นางปรารธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นายราเชน เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน
นางทუნี ธิปเปลา (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นายสตีเฟ่น วูดรฟฟ์ พอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	ประธานคณะกรรมการสรรหา
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	กรรมการสรรหา
นางปรารธนา มงคลกุล (กรรมการอิสระ)	กรรมการสรรหา
นายราเชน เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการสรรหา
นางทუნี ธิปเปลา (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการสรรหา

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน ดังนี้

รายชื่อกรรมการ	ตำแหน่ง
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ
นายสตีเฟ่น วูดรฟ พอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นายราเชน เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ
นางทูนะ ธิปเปลา (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	กรรมการกำกับดูแลกิจการ

7.4 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้บริหาร

7.4.1 ให้ระบุรายชื่อและตำแหน่งของผู้บริหาร

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่หัวหน้าของฝ่ายบริหาร โดยโครงสร้างองค์กรของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ได้แบ่งสายงานในองค์กรเป็น 7 สายงาน ได้แก่ กลุ่มการเงิน กลุ่มเทคโนโลยี กลุ่มบุคคล กลุ่มธุรกิจ กลุ่มงานขาย กลุ่มการตลาด และกลุ่มกิจการองค์กร รายชื่อผู้บริหารและตำแหน่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีดังต่อไปนี้

ลำดับ	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายชารัต เมห์โรตรา ⁽¹⁾	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
2	นายสิริวิชญ์ กลับดี ⁽²⁾	รักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน
3	นายประเทศ ดันทุรานันท์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี
4	นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มบุคคล
5	นายราจีฟ บาวา	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มธุรกิจ
6	นางสาวกัญญรัตน์ แก้วศรีงาม	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มงานขาย
7	นายฮาวี เร็น	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการตลาด
8	นายลาร์ส มาร์คัส แอดอูร์ลุซัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มกิจการองค์กร

หมายเหตุ: ในปี 2563 มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างองค์กรซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหาร ดังนี้

(1) นายชารัต เมห์โรตรา ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563

(2) นายสิริวิชญ์ กลับดี ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งรักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงิน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563

ผู้บริหารข้างต้นเป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด. ซึ่งหมายถึง ผู้จัดการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารสักรายแรกนับต่อจากผู้จัดการลงมา ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่ากับผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารรายที่สักราย และหมายรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งระดับบริหารในสายงานบัญชีหรือการเงินที่เป็นระดับผู้จัดการฝ่ายขึ้นไปหรือเทียบเท่า ทั้งนี้ ผู้บริหารของบริษัทไม่เคยเป็นพนักงานหรือหุ้นส่วนของบริษัท สอบบัญชีภายนอกที่บริษัทใช้บริการอยู่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา

7.4.2 นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการบริหารและผู้บริหาร

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการบริหาร

ในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย ได้แก่ คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ นั้น คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ ภารกิจและผลการประกอบการของบริษัท บรรทัดฐานของตลาดและอุตสาหกรรม สภาพเศรษฐกิจ ตลอดจนหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย เป็นต้น คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาค่าตอบแทนของกรรมการและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาและอนุมัติทุกปี นอกจากนี้ คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาทบทวนโครงสร้างค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุก ๆ 3 ปี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มของตลาดและอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน ค่าตอบแทนของกรรมการบริษัทประกอบด้วยค่าตอบแทนรายเดือน บริษัทไม่มีค่าตอบแทนในรูปสิทธิประโยชน์อื่น ๆ หรือในรูปของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีความเห็นว่าโครงสร้างค่าตอบแทนดังกล่าวเหมาะสมกับความรับผิดชอบและสามารถจูงใจให้กรรมการนำพองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และสามารถเปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนผู้บริหาร

โครงสร้างค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร ประกอบด้วย

โครงสร้างค่าตอบแทน	เป้าหมายหลัก
1. เงินเดือน	การบริหารค่าตอบแทนให้สามารถแข่งขันกับตลาดโดยรวมได้
2. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้น	ส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารและผลักดันให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
3. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะยาว	ดูแลให้ผลประโยชน์ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารสอดคล้องกับผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเพื่อที่จะสร้างคุณค่าในระยะยาวให้กับบริษัท
4. สวัสดิการและผลประโยชน์อื่น	เสนอแผนประกันและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาของชีวิต โดยพิจารณาจากสภาพเศรษฐกิจ และมาตรฐานการครองชีพ

1. ฐานเงินเดือน

ระดับค่าตอบแทนดังกล่าวจะได้รับการทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยขึ้นอยู่กับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ สภาพเศรษฐกิจ ระดับค่าตอบแทนเมื่อเทียบกับตลาดโดยรวม และผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา โดยหลักเกณฑ์การพิจารณาผลการปฏิบัติงาน จะพิจารณาดังต่อไปนี้

- การยึดถือผลประโยชน์ของธุรกิจเป็นหลัก
- การแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำและเป็นไปตามค่านิยมขององค์กร
- การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ

2. ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้น

ค่าตอบแทนตามผลปฏิบัติงานระยะสั้นได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ค่าตอบแทนประเภทนี้เป็นค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินแปรผันตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงานสำหรับผู้บริหารทุกท่าน ประกอบด้วย

- ดัชนีชี้วัดด้านการเงินเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเติบโตด้านผลกำไรและการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ การเติบโตด้านรายได้ ความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อโครงข่าย การบริหารค่าใช้จ่ายการดำเนินงาน และการเติบโตกำไรขั้นต้น
- การดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อเพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนและถูกต้องตามหลักจริยธรรม ตลอดจนมาตรการรักษาความปลอดภัยในการดำเนินธุรกิจ

3. ค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานระยะยาว

การจ่ายค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นสร้างคุณค่าในระยะยาว ส่งเสริมและสร้างการเติบโตที่ยั่งยืนให้กับบริษัท ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารของบริษัทมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานระยะยาว โดยกำหนดระยะเวลา 4 ปีเพื่อวัดผลการปฏิบัติงานนี้ ซึ่งหากลาออกจากบริษัทก่อนกำหนดช่วงระยะเวลาดังกล่าวจะถือว่าไม่ได้รับสิทธิ อย่างไรก็ตาม ในกรณีลาออกเนื่องจากเกษียณอายุ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต จะยังคงได้รับค่าตอบแทนประเภทนี้

4. สวัสดิการ และผลประโยชน์อื่น

เป้าหมายของสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงให้กับผู้บริหารในระดับที่เหมาะสม เช่น รถยนต์ประจำตำแหน่ง แพคเกจการใช้โทรศัพท์รายเดือน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพและประกันชีวิต และสวัสดิการต่าง ๆ อันเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของตลาดแรงงานโดยรวม

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีความเห็นว่าโครงสร้างค่าตอบแทนดังกล่าวเหมาะสมกับความรับผิดชอบและสามารถจูงใจให้ผู้บริหารนำพองค์กรให้ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว และสามารถเปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม

7.4.3 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริหารและผู้บริหาร

ในปี 2563 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริหารมีจำนวนทั้งสิ้น 13,972,800 บาท ทั้งนี้ ค่าตอบแทนของกรรมการบริหารประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน เป็นค่าตอบแทนคงที่และบริษัทไม่มีค่าตอบแทนในรูปแบบสิทธิประโยชน์อื่น ๆ หรือในรูปแบบของหุ้นให้แก่กรรมการของบริษัท ค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริหารและคณะกรรมการชุดย่อยตามที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 มีมติอนุมัติมีรายละเอียด ดังนี้

ตำแหน่ง	โครงสร้างค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)
	ค่าตอบแทนรายเดือน
ประธานกรรมการ	320,000
กรรมการอิสระ	110,000
ประธานกรรมการตรวจสอบ	80,400
กรรมการตรวจสอบ	60,000
ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน / ประธานกรรมการสรรหา / ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ	34,000
กรรมการกำหนดค่าตอบแทน / กรรมการสรรหา / กรรมการกำกับดูแลกิจการ	17,000

สำหรับค่าตอบแทนรวมของผู้บริหาร ในปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 93,260,736.64 บาท

7.5 ข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน

การบริหารค่าตอบแทนของบริษัท

หลักการบริหารค่าตอบแทนของบริษัท เพื่อดึงดูด จูงใจ และรักษาพนักงานที่มีศักยภาพไว้ในองค์กร เพื่อที่จะพัฒนาบริษัทให้เติบโตอย่างยั่งยืน สร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้นตามหลักการดำเนินงานของบริษัท หลักการบริหารค่าตอบแทนของบริษัทได้รับการออกแบบเพื่อที่จะนำเสนอค่าตอบแทนรวมที่ยุติธรรม และแข่งขันได้ทั้งภายในและภายนอกบริษัท

โครงสร้างค่าตอบแทนรวมประกอบด้วยค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้เป็นตัวเงิน สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ การฝึกอบรม โอกาสความก้าวหน้าในอาชีพ และการให้ความสำคัญแก่พนักงานโดยการชื่นชม

คำตอบแทน

บริษัทกำหนดนโยบายในการจ่ายคำตอบแทนให้แก่ผู้บริหารและพนักงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและการหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีกระบวนการประเมินผลงานตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับทั่วไป บริษัทได้ทำการเปิดเผยนโยบายการจ่ายคำตอบแทนผู้บริหาร และได้เน้นย้ำให้ผู้บริหารและพนักงานต้องปฏิบัติตามหลักการที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในเรื่องนี้ด้วย เช่น พนักงานต้องไม่เปิดเผยจำนวนคำตอบแทนของตนเองให้บุคคลอื่นทราบ และบริษัทก็จะถือว่าเรื่องดังกล่าวเป็นความลับของพนักงานและจะเคารพในสิทธิความเป็นส่วนตัวของพนักงาน

คำตอบแทนในรูปแบบตัวเงินจะมีทั้งคำตอบแทนแบบคงที่ และคำตอบแทนตามผลการปฏิบัติงาน ซึ่งการจ่ายคำตอบแทนแบบคงที่จะมีความสัมพันธ์กับค่าจ้าง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบหลายด้าน เช่น หน้าที่ความรับผิดชอบในงานและผลลัพธ์ทางธุรกิจที่เกิดจากงานนั้น ๆ งานที่มีค่าจ้างใกล้เคียงกันจะถูกจัดไว้ในโครงสร้างการจ่ายคำตอบแทนเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้บริษัทสามารถรักษาความเสมอภาคภายในบริษัทและความยุติธรรมในการจ่ายคำตอบแทนของงานที่มีค่าจ้างใกล้เคียงกัน สำหรับความสามารถในการแข่งขันกับภายนอก คำตอบแทนจะได้รับการพิจารณาทบทวนอยู่เป็นประจำ ผ่านการทบทวนค่าจ้างและคำตอบแทนกับบริษัทที่ปรึกษาภายนอก นอกจากนี้การบริหารคำตอบแทนจะคำนึงถึงสภาพการณ์เศรษฐกิจมหภาคและผลการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัทด้วย

คำตอบแทนตามผลการปฏิบัติงานมีหลักการจ่ายโดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงานส่วนบุคคลของพนักงานและผลประกอบการของบริษัทซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ไว้และสื่อสารไปยังพนักงานเป็นประจำทุกปี คำตอบแทนประเภทนี้ถือเป็นรางวัลตอบแทนความสำเร็จของพนักงานในระยะสั้นสำหรับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

การให้ความสำคัญแก่พนักงาน และผลประโยชน์ต่าง ๆ

การให้ความสำคัญแก่พนักงานโดยการชื่นชม เป็นการแสดงออกถึงการยอมรับในผลงาน และความพยายามที่เหนือความคาดหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและค่านิยมของบริษัท การให้ความสำคัญดังกล่าวอาจเป็นการแสดงออกอย่างเป็นทางการ หรือไม่เป็นการก็ได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสม การให้ความสำคัญโดยการยกย่องชมเชยพนักงานมีส่วนช่วยให้วัฒนธรรมองค์กรแข็งแกร่ง และสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในบริษัท

นอกจากนั้นบริษัทได้จัดสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติทั่วไปในตลาดแรงงาน ซึ่งบริษัทมีการพิจารณา ทบทวนสวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ อยู่เป็นประจำเพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในตลาด

สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ ประกอบด้วย

- ผลประโยชน์แบบคงที่ในรูปของตัวเงิน และโปรแกรมการส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานที่ไม่ใช่ตัวเงิน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกภายในสำนักงาน สถานที่ออกกำลังกาย เป็นต้น
- ผลประโยชน์ที่ให้ตามลักษณะงาน เช่น เงินช่วยเหลือในการเดินทาง เครื่องแบบสำหรับปฏิบัติงาน และสิทธิประโยชน์ส่วนบุคคลสำหรับพนักงาน เช่น กองทุนกู้ยืมเงินฉุกเฉิน การลาคลอดสำหรับพนักงานหญิง และการลาเมื่อภรรยาคลอดบุตรสำหรับพนักงานชาย ซึ่งช่วยให้พนักงานมีเวลาดูแลทารกแรกเกิดได้นานขึ้น
- ผลประโยชน์ระยะสั้น เช่น แผนประกันสุขภาพและการตรวจร่างกายประจำปี และผลประโยชน์ระยะยาว เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งถือเป็นเงินออมของพนักงานหลังเกษียณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทมีพนักงาน (เฉพาะพนักงานที่รับอัตราค่าจ้างเป็นเงินเดือนประจำ) จำนวนทั้งสิ้น 3,156 คน โดยแบ่งตามสายงานหลักได้ ดังนี้

สายงาน	จำนวนพนักงาน – ประจำ – พนักงานชาวต่างชาติ (คน)
กลุ่มการเงิน	180
กลุ่มการตลาด	264
กลุ่มการขาย	2,136
กลุ่มเทคโนโลยี	336
กลุ่มบุคคล	56
กลุ่มกิจการองค์กร และพัฒนาธุรกิจ	46
กลุ่มพัฒนาธุรกิจ	111
สำนักประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	27
รวม	3,156

ในปี 2563 ค่าตอบแทนรวมของพนักงานประกอบด้วยเงินเดือนและโบนัสเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 3,961,242,782.73 บาท และเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 108,907,779.96 บาท

การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพ

การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะสามารถรักษาและสร้างความผูกพันกับพนักงาน เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและพัฒนาเติบโตในสายงานพร้อมไปกับองค์กร ในเดือนกันยายน 2562 บริษัทได้เริ่มใช้ระบบ PromptGROW ซึ่งเป็นระบบการพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพแบบใหม่ที่จะช่วยให้พนักงานสามารถพัฒนาความก้าวหน้าทางอาชีพของตนเองได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความปรารถนาทางอาชีพและความต้องการทางธุรกิจของบริษัท บริษัทให้โอกาสแก่พนักงานที่จะมีความก้าวหน้าทางอาชีพมากมายหลายรูปแบบ เช่น การเป็นผู้ชำนาญการในสายงานหรือการเป็นหัวหน้างาน ความก้าวหน้าทางอาชีพที่เติบโตสูงขึ้นสู่ตำแหน่งที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่สูงขึ้น หรือความก้าวหน้าทางอาชีพในระดับพนักงานขึ้นเดิแต่ได้ทำงานในสายงานใหม่ที่เปลี่ยนไปหรือแตกต่างออกไป นอกจากนี้พนักงานยังสามารถเติบโตจากการได้รับขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบในตำแหน่งปัจจุบันของตนที่เพิ่มขึ้น รวมไปถึงการทำงานข้ามกลุ่มธุรกิจทั้งในต่างประเทศและระดับภูมิภาค ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพที่พนักงานสามารถที่จะเลือกได้เองทั้งสิ้น แนวคิด PromptGROW นี้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก หรือ 4D ซึ่งเป็นระบบและเครื่องมือที่จะช่วยให้พนักงานมีความก้าวหน้าในอาชีพได้ ดังนี้

1. Discover ทราบความมุ่งหมายในสายอาชีพและศักยภาพของตน: การพูดคุยกับหัวหน้างานและ/หรือ Career Coach จะช่วยให้พนักงานค้นหาความปรารถนาก้าวหน้าทางอาชีพของตนโดยการวิเคราะห์ความสามารถของตนเอง รวมทั้งทราบถึงสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถที่พนักงานต้องพัฒนาเพิ่มเติมตามกรอบสมรรถนะและความต้องการของตำแหน่งงาน
2. Design ตั้งเป้าหมายงาน ออกแบบสายอาชีพและแผนพัฒนาดตนเอง: ระบบการบริหารผลงาน PMS ซึ่งเน้น People Dialogue and Performance with Impact (การพูดคุยเพื่อพัฒนาและการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลลัพธ์และคุณค่า) จะช่วยให้พนักงานสามารถออกแบบเป้าหมายผลงานที่ต้องส่งมอบและแผนการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถและเสริมสร้างจุดแข็งของตนเอง (Individual Development Plan (IDP)) ทั้งระยะสั้นสำหรับตำแหน่งงานปัจจุบัน และระยะยาวสำหรับการเติบโตและก้าวหน้าในสายอาชีพที่พนักงานปรารถนา

3. Develop พัฒนาคัดเลือกตามแผน โดยวิธี 3E+1: วิธีการเรียนรู้แบบ 3E+1 จะช่วยให้พนักงานได้เรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย การฝึกอบรม (Education) 10% การเรียนรู้จากผู้อื่น (Exposure) 20% การเรียนรู้และพัฒนาจากการปฏิบัติงานจริง (Experience) 70% รวมถึงการสร้างระบบและบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนา (Environment: Ecosystem for Learning & Development) รวมทั้งการโค้ชจากหัวหน้างานอย่างสม่ำเสมอ
4. Deploy แสดงผลงานและก้าวไปสู่ตำแหน่งงานตามเป้าหมาย: หลังจากที่พนักงานทราบระดับความสามารถของตนเองและพัฒนาตนเองเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับตำแหน่งงานที่ตนตั้งเป้าหมาย เมื่อตำแหน่งที่ต้องการว่างพนักงานสามารถสมัครงานผ่านระบบได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องแจ้งให้หัวหน้างานปัจจุบันทราบ การคัดเลือกจะมีคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อให้แน่ใจว่าการเลือกผู้สมัครเป็นไปอย่างเหมาะสม หัวหน้างานปัจจุบันจะทราบเกี่ยวกับการสมัครงานของพนักงานเมื่อพนักงานได้รับการตอบรับเพื่อทำงานในตำแหน่งงานใหม่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เกิดการโยกย้ายงานภายในและเรียนรู้พัฒนาตามที่พนักงานได้ออกแบบสายอาชีพตนเองไว้

ในทางธุรกิจ การพัฒนาและความก้าวหน้าทางอาชีพของพนักงานดังกล่าวนับเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถทางธุรกิจให้สามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและการเติบโตให้แก่บริษัทอย่างต่อเนื่อง

“dtac Academy” – ศูนย์กลางแห่งการพัฒนาบุคลากร

dtac Academy ส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้และมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการจัดหลักสูตรการพัฒนาบุคลากรที่มีความหลากหลายและครอบคลุมพนักงานทั้งบริษัท เพื่อให้มั่นใจได้ว่าพนักงานจะสามารถพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของตนเองตลอดจนศักยภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งทั้งตอบสนองความต้องการที่จะพัฒนาของพนักงานเอง และตอบสนองต่อความต้องการทางธุรกิจของบริษัท พนักงานทุกคนจะได้รับโอกาสในการเรียนรู้ผ่านหลากหลายทางเลือก ทั้งการเรียนรู้ในแบบผสมผสานที่รวมการเรียนรู้แบบออนไลน์ และการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาส่วนบุคคล ซึ่งมาจากความต้องการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาหรือตำแหน่งงาน รวมถึงความต้องการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพ

dtac Academy ได้จัดทำการประเมินศักยภาพองค์กร (Organization Capability Assessment) โดยเริ่มจากกลุ่มผู้บริหารระดับผู้อำนวยการฝ่าย (VP) ขึ้นไป และกลุ่มผู้บริหารในกลุ่มงานขาย รวมทั้งสิ้น 381 คน โดยผลจากการประเมินศักยภาพได้นำมาใช้ในการออกแบบแผนพัฒนาหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยการพัฒนาสมรรถนะหลัก การพัฒนาความเป็นผู้นำ และการพัฒนาความพร้อมปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง (Agility Readiness) และกลุ่มผู้บริหารในกลุ่มงานขายได้เข้าร่วมการอบรมในรูปแบบ Bootcamp ระยะเวลา 3 วัน เพื่อพัฒนาและยกระดับความสามารถและศักยภาพในการแข่งขันให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่และความคาดหวังที่เปลี่ยนไป โดยมีผู้บริหารในกลุ่มงานขายเข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 127 คน

นอกเหนือจากการฝึกอบรมในรูปแบบของการเรียนรู้ในห้องเรียน (Classroom Training) บริษัทยังจัดการอบรมในรูปแบบของการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-learning เพื่อให้พนักงานสามารถวางแผนและจัดสรรเวลาที่สะดวกสำหรับการเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง อีกทั้งยังมีการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบอื่น ๆ อีกด้วย เช่น การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจริง (On the Job Training) การมอบหมายให้พนักงานเข้าร่วมปฏิบัติงานในโครงการที่สำคัญ การแลกเปลี่ยนความรู้กับวิทยากรที่เชี่ยวชาญจากอุตสาหกรรมต่าง ๆ เป็นต้น บริษัทยังได้นำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาบุคลากร ด้วยการจัดโครงสร้างการเรียนรู้ผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือ ซึ่งอำนวยความสะดวกให้พนักงานสามารถเปิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาและไม่มีตารางเวลากำหนดตายตัว

หลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำและพนักงานที่มีศักยภาพ

การพัฒนาผู้นำรุ่นใหม่และพนักงานที่มีศักยภาพเป็นสิ่งที่บริษัทให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำเพื่อให้มั่นใจได้ว่าผู้บริหารในทุกระดับได้มีการเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถที่จำเป็นในการที่จะบริหารจัดการทีมของตนเองและองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ การจัดฝึกอบรมยังมีเนื้อหาครอบคลุมถึงการบริหารเชิงธุรกิจและการบริหารบุคลากรซึ่งมีทั้งในรูปแบบการเรียนรู้ในห้องเรียน การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ และการสอนงานแบบตัวต่อตัวอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

บริษัทได้ร่วมมือกับ International Institute for Management Development (IMD) ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำระดับโลก ในการออกแบบหลักสูตร Future Leaders Program เพื่อพัฒนาผู้บริหารระดับผู้อำนวยการอาวุโส (SVP) และผู้ใต้บังคับบัญชาผ่านการเรียนรู้ในห้องเรียนและการโค้ช โดยมีระยะเวลาการอบรมและการโค้ชอย่างสม่ำเสมอเป็นระยะเวลา 3 เดือน เพื่อปรับรูปแบบภาวะผู้นำ (Leadership Style) การปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง (Agility) และความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (Cross-functional collaboration) ให้เหมาะกับบริบทและรูปแบบการทำงานของบริษัทที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้บริษัทได้จัดให้มีหลักสูตรพัฒนาหัวหน้างานระดับผู้อำนวยการ (VP) ถึง ระดับผู้ช่วยผู้จัดการ (Assistant Manager) เพื่อให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของหัวหน้างานในการบริหารจัดการทีมงานตลอด Employee Life Cycle และให้เรียนรู้กรอบความคิด (Mindset) ทักษะ (Skillset) และเครื่องมือ (Toolset) ที่จะให้บริหารจัดการทีมงานให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกคน การปฐมนิเทศพนักงานใหม่ การโค้ชและให้ฟีดแบค การพูดคุย จริยธรรมองค์กร การวางแผนอัตรากำลังคน และการบริหารการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ บริษัทยังจัดให้มีหลักสูตรการพัฒนาภาวะผู้นำในกลุ่มพนักงานที่มีศักยภาพสูง (Leadership Acceleration Program) ในกลุ่มผู้บริหารระดับกลางระดับผู้อำนวยการ (VP) และรองผู้อำนวยการ (AVP) โดยออกแบบเพื่อส่งเสริมพนักงานที่มีความสามารถในการทำงานที่โดดเด่นให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างสูงสุด หลักสูตรพิเศษเหล่านี้ได้รับการพัฒนาร่วมกับสถาบันต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งความรู้ทางด้านการบริหารธุรกิจ ความรู้เฉพาะทาง และการทำหน้าที่เป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับกลยุทธ์และทิศทางของบริษัท

ในปี 2563 นี้ บริษัทได้จัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากรเป็นจำนวนทั้งสิ้น 17.9 ล้านบาท ซึ่งครอบคลุมจำนวนบุคลากรถึง 100% ของพนักงานในบริษัททั้งหมด ซึ่งคิดเป็นค่าเฉลี่ยเวลาในการฝึกอบรมเท่ากับ 83.5 ชั่วโมงต่อคนต่อปี

7.6 ข้อมูลสำคัญอื่น ๆ

7.6.1 รายชื่อผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี เลขานุการบริษัท หัวหน้างานตรวจสอบภายในและหัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท (Compliance)

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรง
ในการควบคุมดูแลการทำบัญชี

นางสาวพริญา รอดกรณ์

เลขานุการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้ง นางสาวณภัทร ธัญญกุลสัจจา ให้ดำรงตำแหน่ง เลขานุการบริษัท โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

หัวหน้างานตรวจสอบภายใน

นายทิตติ วิจิตรสว่างวงศ์

หัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบริษัท
(Compliance):

นายธนัท เลหาเลิศเดช

ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว ปรากฏตามเอกสารแนบ 1 และ 3 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

7.6.2 รายชื่อหัวหน้างานนักลงทุนสัมพันธ์ และข้อมูลเพื่อการติดต่อ

หัวหน้างานนักลงทุนสัมพันธ์

นางสาวเจสซิกา จันทรงาม

ข้อมูลเพื่อการติดต่อ

เลขที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน ททท. 10330

เบอร์โทร

(+66) 2202 8882

อีเมล

IR@dtac.co.th

7.6.3 ค่าตอบแทนที่ผู้สอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด และบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชีและสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2563 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทมีมติแต่งตั้งนางก้องกัญญา อัครวิมลสุทนต์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นางสาวศิริรัตน์ ศรีเจริญทรัพย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5419 นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3516 และนางสาวพิมพ์ใจ นานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีจากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ผู้ใดผู้หนึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทสำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และอนุมัติค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีสำหรับปี 2563 เป็นจำนวนไม่เกิน 4,000,000 บาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งค่าตอบแทนดังกล่าวประกอบด้วยค่าบริการสำหรับการตรวจสอบงบการเงินประจำปี และการสอบทานงบการเงินรายไตรมาสโดยค่าตอบแทนดังกล่าวเป็นจำนวนเงินน้อยกว่าในปี 2562 ทั้งนี้ ในปี 2563 ค่าใช้จ่ายหรือค่าบริการอื่น (Non-audit Fees) ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบบัญชีและได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สอบบัญชี จำนวน 250,000 บาท

7.6.4 บุคลากรที่ได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนในประเทศไทย (กรณีที่เป็นบริษัทต่างประเทศ)

N/A

รายงาน
ผลการดำเนินงาน
สำคัญด้านการ
กำกับดูแลกิจการ

8. รายงานผลการดำเนินงานสำคัญ

ด้านการกำกับดูแลกิจการ

8.1 สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในรอบปีที่ผ่านมา

บริษัทมีการวางแผนการประชุมคณะกรรมการเป็นการล่วงหน้าทั้งปี อย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี เพื่อพิจารณาวาระหลักที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม หากมีวาระสำคัญ ประธานคณะกรรมการบริษัทก็จะเรียกประชุมสำหรับวาระสำคัญนั้น ซึ่งจะมีการแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยไปกว่าระยะเวลาที่กฎหมายได้กำหนดไว้ โดยในปี 2563 คณะกรรมการบริษัทมีการประชุมทั้งสิ้นจำนวน 12 ครั้ง

อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พระราชบัญญัติบริษัทหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและข้อบังคับของบริษัท

อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ มีดังนี้

- (1) ปฏิบัติและรับผิดชอบหน้าที่ของตนด้วยความระมัดระวังและความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น
- (2) มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการกิจการของบริษัท กำหนดกลยุทธ์และแผนการดำเนินธุรกิจระยะยาว จัดระบบโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม และกำกับดูแลผู้บริหารในการดำเนินธุรกิจในแต่ละวัน
- (3) กำหนดทิศทาง วัตถุประสงค์ นโยบาย และความคาดหวังในการเป็นผู้นำของบริษัท
- (4) พิจารณานุมัติตัดสินใจในการเข้าทำธุรกรรมที่สำคัญและดำเนินการใด ๆ และในบางกรณี มอบอำนาจในการตัดสินใจให้บุคคลอื่นโดยเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วัตถุประสงค์ของบริษัท ข้อบังคับของบริษัท มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (5) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อันเป็นที่ยอมรับทั่วไปเกี่ยวกับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ
- (6) อนุมัติให้ความเห็นชอบและควบคุมดูแลเป้าหมาย กลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในเป้าหมายและกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานดังกล่าว
- (7) จัดให้มีรายงานการประกอบกิจการและการเงินของบริษัทซึ่งถูกต้องและครบถ้วนให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนโดยทั่วไป
- (8) ติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting) อย่างเพียงพอเพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ข้อกำหนดทางกฎหมาย และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) ประเมินและหารือเกี่ยวกับโครงสร้างทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด (Optimal Capital Structure) นโยบายการจ่ายเงินปันผล กลยุทธ์ในการจัดหาเงินทุน และการจัดสัดส่วนเงินทุนที่เหมาะสม (Optimal Funding Composition) เป็นประจำ
- (10) พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้นเป็นครั้งคราว เมื่อเห็นว่าบริษัทมีกำไรสมควรพอที่จะทำเช่นนั้น
- (11) มีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจทานร่างงบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปี ซึ่งจัดทำโดยคณะผู้บริหาร โดยตรวจทานให้มั่นใจว่า งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนประจำปีจัดทำขึ้นอย่างถูกต้องและครบถ้วนและสะท้อนสถานะทางการเงินของบริษัทและผลประกอบการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไป
- (12) จัดทำรายงานประจำปีร่วมกับคณะผู้บริหาร

- (13) พิจารณา อนุมัติ และกำหนดโครงสร้างการดำเนินงานโดยรวมของบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (14) วางแผนเชิงรุกเพื่อบริหารความเสี่ยงและจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญของบริษัท โดยจะต้องพิจารณาความเสี่ยงด้านกลยุทธ์การดำเนินงาน (ทางการเงินและอื่น ๆ) และทางกฎหมายเป็นสำคัญ
- (15) กำกับดูแลให้ธุรกรรมที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าวนั้น ทำขึ้นเช่นเดียวกับการทำธุรกรรมปกติกับบุคคลภายนอก (Arm's Length Basis) และอยู่ภายใต้เงื่อนไขทางการค้าปกติ รวมถึงไม่มีผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและผู้ถือหุ้นรายย่อย
- (16) จัดให้บริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม และจัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อติดตามตรวจสอบการควบคุมภายในของบริษัทและรายงานความล้มเหลวหรือจุดอ่อนในการควบคุมต่าง ๆ ที่สำคัญ รวมถึงเสนอแนะวิธีการแก้ไข
- (17) จัดเตรียมวาระและความเห็นที่จะเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (18) สรรหาผู้ที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการบริษัทและบริษัทย่อยหลัก
- (19) พิจารณาและเสนอคำตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ
- (20) มีอำนาจแต่งตั้ง (และถอดถอน) ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ติดตามตรวจสอบและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นรายปี
- (21) ติดตามตรวจสอบให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านความมั่นคงและปลอดภัยที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อให้มั่นใจว่าบุคลากร ข้อมูล และสินทรัพย์อื่น ๆ ได้รับการปกป้องคุ้มครอง
- (22) ดำเนินการให้บริษัทมีขั้นตอนกระบวนการที่เพียงพอสำหรับการป้องกันมิให้บริษัทเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน
- (23) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

เรื่องสำคัญที่ส่งวนไว้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริษัทในการพิจารณาอนุมัติ มีดังนี้

- 1) กลยุทธ์ แผนธุรกิจ ตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน
- 2) ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุนและค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่กำหนด
- 3) การลงทุนเชิงยุทธศาสตร์ในธุรกิจใหม่และการลดการลงทุน
- 4) โครงสร้างองค์กรและการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
- 5) แผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
- 6) คำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- 7) การแต่งตั้งกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูงฝ่ายการเงินของบริษัทย่อย
- 8) การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญและเรื่องอื่นใดที่มีนัยสำคัญต่อบริษัท
- 9) การฟ้องร้องและดำเนินคดีที่สำคัญ
- 10) นโยบายที่สำคัญ
- 11) การเข้าผูกพันเงื่อนไขการกู้ยืมเงินและวงเงินสินเชื่อจากธนาคารและสถาบันการเงิน
- 12) นโยบายการจ่ายเงินปันผล การจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล และการเสนอขออนุมัติจ่ายเงินปันผลต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี

8.1.1 การสรรหา พัฒนา และประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของคณะกรรมการ

การสรรหา

1) กรรมการอิสระ

บริษัทได้กำหนดหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของกรรมการอิสระ ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด ดังนี้

- (1) ถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือ นิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้องของกรรมการอิสระด้วย
- (2) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นกรรมการที่มีส่วนร่วมบริหารงาน ลูกจ้าง พนักงาน ที่ปรึกษาที่ได้เงินเดือนประจำ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (3) ไม่เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือโดยการจดทะเบียนตามกฎหมาย ในลักษณะที่เป็นบิดา มารดา คู่สมรส พี่น้อง และบุตร (รวมทั้งคู่สมรสของบุตร) ของผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ผู้มีอำนาจควบคุม หรือบุคคลที่จะได้รับการเสนอให้เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัทหรือบริษัทย่อย
- (4) ไม่เคยมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในลักษณะที่อาจเป็นการขัดขวางการใช้วิจารณญาณอย่างอิสระของตน รวมทั้งไม่เคยเป็นหรือเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ หรือผู้บริหารของผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (5) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วมหรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหารหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์สังกัดอยู่ เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (6) ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นผู้ให้บริการทางวิชาชีพใด ๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการเป็นที่ปรึกษากฎหมาย หรือที่ปรึกษาทางการเงิน ซึ่งได้รับค่าบริการเกินกว่า 2 ล้านบาทต่อปีจากบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือนิติบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการซึ่งไม่ใช่กรรมการอิสระ ผู้บริหาร หรือหุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ให้บริการทางวิชาชีพนั้นด้วย เว้นแต่จะได้พ้นจากการมีลักษณะดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปีก่อนการแต่งตั้ง
- (7) ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของกรรมการของบริษัท ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท
- (8) ไม่มีลักษณะอื่นใดที่ทำให้ไม่สามารถให้ความเห็นอย่างเป็นอิสระเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัท

ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการอิสระจำนวน 4 ท่าน คิดเป็น 40% ของกรรมการทั้งคณะ ได้แก่ (1) นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแอม (2) นางกมลวรรณ วิบุลสาร (3) นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ และ (4) นางปรารถนา มงคลกุล โดยกรรมการอิสระมีความเป็นอิสระจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่และฝ่ายบริหารของบริษัทและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดข้างต้น ทั้งนี้ ในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมากรรมการอิสระไม่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจหรือให้บริการทางวิชาชีพแก่บริษัท

2) การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูงสุด

การสรรหากรรมการ

บริษัทให้ความสำคัญกับการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ โดยได้กำหนดคุณสมบัติของกรรมการและกรรมการอิสระของบริษัท ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อบังคับของบริษัท

การสรรหากรรมการของบริษัทจะพิจารณาจากประวัติการศึกษาประสบการณ์การทำงาน ความรู้ ความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการโทรคมนาคม และผลการปฏิบัติงานในฐานะกรรมการในช่วงเวลาที่ผ่านมา รวมทั้งพิจารณาจากทักษะที่ยังขาดอยู่ในคณะกรรมการ รวมถึงความหลากหลายอื่น ๆ เช่น เพศ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงการสรรหากรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลายและพิจารณาถึงองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อการพิจารณาตัดสินใจและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการและคณะกรรมการสรรหาได้กำหนดแนวทางในการเสนอชื่อผู้สมัครเพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัทที่มีคุณสมบัติหลากหลาย นอกจากนี้ บริษัทได้พิจารณาองค์ประกอบตามที่กำหนดโดยจัดทำ Board Skill Metrix เป็นข้อมูลที่ใช้ในการคัดกรองสรรหากรรมการที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทักษะและประสบการณ์ที่หลากหลายเหมาะสมกับธุรกิจด้านโทรคมนาคม ในปี พ.ศ. 2560 บริษัทได้ทบทวน Board Skill Metrix โดยแบ่งเป็น 10 ด้าน ซึ่งรวมถึงภาวะความเป็นผู้นำ การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ลูกค้ำและการตลาด บัญชีและการเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจโดยตรง กฎหมาย การจัดการความเสี่ยง ด้านการจัดการองค์กรและการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้รับผิดชอบกระบวนการสรรหากรรมการของบริษัท ตั้งแต่ปี 2554 บริษัทได้ใช้บริษัทที่ปรึกษาภายนอก (Professional Recruitment Firm) ในการสรรหากรรมการอิสระหรือพิจารณาคำขอแทนกรรมการ โดยคณะกรรมการสรรหาจะพิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการเป็นกรรมการของบริษัท สรุปผลการสรรหาก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณานุมัติต่อไป (แล้วแต่กรณี)

กรรมการของบริษัทจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นกรรมการและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด และจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 5 บริษัท และกรรมการที่เป็นผู้บริหารจะต้องไม่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทอื่นและบริษัทจดทะเบียนมากกว่า 2 บริษัท ไม่นับรวมบริษัทย่อย บริษัทในเครือ และบริษัทร่วมทุนของบริษัท ทั้งนี้ เพื่อให้กรรมการสามารถปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรรมการของบริษัทมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งอีกได้ การแต่งตั้งถอดถอน หรือการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริษัทเป็นไปตามข้อบังคับของบริษัท ดังนี้

- (1) คณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 ท่านและกรรมการไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมดต้องมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรไทย
- (2) ให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้
 - ผู้ถือหุ้นหนึ่งคนมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ตนถืออยู่
 - ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดเลือกตั้งบุคคลเพียงคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้แต่จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดเพียงใดไม่ได้
 - ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงตามลำดับจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในกรณีที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันเกินกว่าจำนวนกรรมการที่พึงเลือกในครั้งนั้น ให้ประธานที่ประชุมเป็นผู้ชี้ขาด

- (3) ในกรณีที่กรรมการท่านใดประสงค์จะลาออกจากตำแหน่ง ให้ยื่นใบลาออกต่อบริษัท การลาออกจะมีผลนับแต่วันที่บริษัทได้รับใบลาออก
- (4) ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอาจลงมติให้กรรมการออกจากตำแหน่งก่อนวาระได้โดยต้องมีคะแนนเสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง และมีหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง
- (5) ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้งที่กรรมการจำนวนหนึ่งในสามของกรรมการทั้งหมดของบริษัทพ้นจากตำแหน่ง โดยให้กรรมการที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่งก่อนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วอาจได้รับเลือกให้เข้าดำรงตำแหน่งอีกได้

นอกจากนี้ ผู้ถือหุ้นยังมีสิทธิในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการในที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีได้ ทั้งนี้ ตามข้อบังคับและระเบียบของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานคณะกรรมการและกรรมการบริษัทจะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ความรู้ความสามารถในธุรกิจโทรคมนาคมหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทมีกระบวนการสรรหากรรมการอิสระเพื่อให้มั่นใจว่ากรรมการอิสระจะทำหน้าที่ได้อย่างดีเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทและผู้ถือหุ้น

ด้วยธุรกิจโทรคมนาคมเป็นธุรกิจที่มีประวัติยาวนานและมีความซับซ้อนสูง มีความจำเป็นที่กรรมการแต่ละท่านต้องมีความเข้าใจเรื่องเฉพาะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเชิงพาณิชย์ เช่น ธุรกิจการค้าต่าง ๆ หรือเรื่องเชิงเทคนิคที่มีความซับซ้อน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับย่านคลื่นความถี่ โครงข่ายโทรคมนาคม สายไฟเบอร์ออปติก เครื่องและอุปกรณ์ส่งสัญญาณ โทรศัพท์เคลื่อนที่ การดำเนินธุรกิจออนไลน์ อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่าง ๆ กฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ฯลฯ จึงทำให้กิจการโทรคมนาคมเป็นกิจการยากแก่การทำความเข้าใจ อย่างไรก็ดี การทำความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวมีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดเพื่อการวิเคราะห์และวางแผนงานของบริษัท ดังนั้น การดำรงตำแหน่งกรรมการที่นานขึ้นก็จะเป็นปัจจัยสำคัญส่งเสริมให้กรรมการสามารถมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและให้คำแนะนำหรือทิศทางที่เป็นประโยชน์แก่บริษัทได้ โดยที่ผ่านมา คณะกรรมการของบริษัทได้ทำหน้าที่ในด้านนี้ได้เป็นอย่างดี

การสรรหาผู้บริหารระดับสูงสุด

คณะกรรมการบริษัทกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์ในการสรรหาและแต่งตั้งบริหารระดับสูง และนโยบายในการสืบทอดตำแหน่ง โดยมีกระบวนการสรรหาที่ชัดเจนและโปร่งใส และพิจารณาจากประวัติการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ความสามารถ จริยธรรม และความเป็นผู้นำ โดยคณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัท

คณะกรรมการบริษัทมอบหมายให้กลุ่มบุคคล (People Group) มีหน้าที่ในการจัดให้มีแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) สำหรับการสืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยพิจารณาบุคคลที่มีคุณสมบัติ ความรู้ และความสามารถเหมาะสมต่อการบริหารจัดการกิจการของบริษัท ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้นำเสนอแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงต่อคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะถึงความเหมาะสมของแผนสืบทอดตำแหน่งดังกล่าว

การพัฒนากรรมการ

ในการแต่งตั้งกรรมการใหม่ บริษัทจะจัดเตรียมข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจและนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้แก่กรรมการรวมทั้งจัดให้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่มีความคุ้นเคยกับธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการของบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังส่งเสริมให้กรรมการของบริษัทเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการซึ่งจัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยและสถาบันผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ โดยบริษัทจะแจ้งให้กรรมการทราบเกี่ยวกับหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับกรรมการในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัทได้ดียิ่งขึ้น ปัจจุบัน บริษัทมีกรรมการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยแล้วจำนวน 6 ท่าน โดยไม่มีกรรมการได้เข้ารับการอบรมในปีนี้ ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับการอบรมของกรรมการแสดงอยู่ภายใต้รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ เอกสารแนบ 1 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานที่ของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ (Evaluation on the Performance of the Board of Directors) การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล (Director Self-Assessment) รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย (Sub-Committee Self-Assessment) เป็นประจำทุกปีเพื่อเปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและเพื่อช่วยในการพิจารณาทบทวนผลงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในปี 2563 คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวข้างต้น สรุปผลได้ดังนี้

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะเป็นประจำทุกปีเพื่อประเมินประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานสรุปได้ดังนี้

เลขานุการบริษัทจัดทำและทบทวนแบบประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานกำกับดูแลกำหนด และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงาน เลขานุการบริษัทดำเนินการสรุปผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ รวมถึงข้อดีและข้อที่ควรปรับปรุง และนำเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาเพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาและดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะแบ่งการประเมินเป็น 6 หัวข้อได้แก่ (1) โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ (2) บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ (3) การประชุมคณะกรรมการ (4) การทำหน้าที่ของกรรมการ (5) ความสัมพันธ์ของฝ่ายจัดการ และ (6) การพัฒนาตนเองของกรรมการและการพัฒนาผู้บริหาร และมีเกณฑ์การประเมินผลคิดเป็นร้อยละจากคะแนนเต็มในแต่ละข้อ โดยคะแนนมากกว่าร้อยละ 85 = ดีเยี่ยม คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 = ดีมาก คะแนนมากกว่าร้อยละ 65 = ดี คะแนนมากกว่าร้อยละ 50 = พอใช้ และต่ำกว่าร้อยละ 50 = ควรปรับปรุง ทั้งนี้ ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติหน้าที่ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและหลักในการปฏิบัติ “ดีแทคธรรมาภิบาล” ของบริษัท โดยมีผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเยี่ยม โดยมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 95.97

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย

ในปี 2563 บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อย โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยแบ่งการประเมินเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ (1) องค์ประกอบของคณะกรรมการ (2) หน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการ และ (3) ภาพรวมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกคนมีผลการปฏิบัติงานใกล้เคียงกับในปีที่ผ่านมา

การประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคล

บริษัทได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลเป็นประจำทุกปีเช่นกัน โดยมีกระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานเช่นเดียวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ แบบประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการเป็นรายบุคคลแบ่งการประเมินเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ (1) การเข้ารับตำแหน่งกรรมการ (2) จริยธรรมของการเป็นกรรมการ (3) ความรับผิดชอบของกรรมการ (4) การประชุมคณะกรรมการ และ (5) ภาพรวมการปฏิบัติงานของกรรมการ ซึ่งผลการประเมินพบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 98.06 จึงสามารถสรุปผลการประเมินได้ว่ากรรมการของบริษัทมีคุณสมบัติและได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างดีเยี่ยมและเหมาะสมตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีของกรรมการ

8.1.2 การเข้าร่วมประชุมและการจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการรายบุคคล

การเข้าร่วมประชุม

การประชุมคณะกรรมการบริษัทจัดขึ้นอย่างน้อยทุกไตรมาส โดยบริษัทจะแจ้งกำหนดการประชุมคณะกรรมการบริษัทให้กรรมการทราบล่วงหน้าทุกปี เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้อย่างพร้อมเพรียงกัน ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทมีการกำหนดวาระการประชุมที่ชัดเจน โดยบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมให้แก่กรรมการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมการประชุม การประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 3 ชั่วโมงเว้นแต่เป็นการประชุมที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์พิเศษเพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยมีผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมการประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดและตอบข้อซักถามของคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ประธานกรรมการเปิดโอกาสให้กรรมการทุกท่านได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผยก่อนการลงคะแนน และสรุปมติของที่ประชุมในแต่ละวาระการประชุม กรรมการที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และจะต้องออกจากการประชุมในระหว่างการพิจารณาวาระนั้น ๆ

บริษัทจัดทำบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจัดเก็บต้นฉบับร่วมกับหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุม และจัดเก็บสำเนาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกสำหรับกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องในการตรวจสอบ

บริษัทยังได้จัดให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการประชุมผ่านวิดิทัศน์ (Video Conference) หรือโทรศัพท์ (Teleconference) เพื่อให้กรรมการสามารถเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารหรือการดำเนินงานของบริษัทได้ ทั้งนี้ ตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนด

บริษัทกำหนดนโยบายให้องค์ประชุมสำหรับการประชุมคณะกรรมการบริษัทต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดถึงจะเป็นองค์ประชุม และให้ใช้กับการใช้สิทธิออกเสียงในแต่ละวาระด้วย อย่างไรก็ตาม หากการประชุมใดมีองค์ประชุมไม่ถึงสองในสามก็ให้เป็นดุลยพินิจของประธานกรรมการที่จะดำเนินการประชุมโดยใช้องค์ประชุมตามข้อบังคับบริษัท (ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด)

ในปี 2563 บริษัทได้จัดการประชุมคณะกรรมการบริษัทรวม 12 ครั้ง และมีอัตราการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ คิดเป็นประมาณร้อยละ 94 โดยมีรายละเอียดการเข้าร่วมประชุมของกรรมการเป็นรายบุคคลดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ			การเข้าร่วมประชุม สามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563
		รวม	ด้วย ตนเอง	ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ⁽⁵⁾	
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	12/12	11/12	1/12	1/1
นายเยอเก้น คริสเตียน อาเรนท์ โรสทริป ⁽¹⁾	รองประธานคณะกรรมการ	6/6	-	6/6	1/1
นางกมลวรรณ วิปุลากร	กรรมการอิสระ ประธาน คณะกรรมการตรวจสอบ กรรมการกำหนดค่า ตอบแทน และกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	12/12	4/12	8/12	1/1
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม	กรรมการอิสระ ประธาน คณะกรรมการสรรหา กรรมการตรวจสอบ และ กรรมการกำกับดูแลกิจการ	9/12	2/12	10/12	1/1
นางชัชฎาภรณ์ เพ็ชรรัตน์	กรรมการอิสระ ประธาน คณะกรรมการกำกับดูแล กิจการ กรรมการกำหนดค่า ตอบแทน และกรรมการ สรรหา	12/12	7/12	5/12	1/1
นางทูนี ริปเปิล	กรรมการ กรรมการสรรหา กรรมการกำหนดค่า ตอบแทน และกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	9/12	2/12	10/12	1/1
นายราเชช เจน	กรรมการ กรรมการสรรหา กรรมการกำหนดค่า ตอบแทน และกรรมการ กำกับดูแลกิจการ	12/12	8/12	4/12	1/1
นางปรารถนา นงคกุล ⁽²⁾	กรรมการอิสระ กรรมการ ตรวจสอบ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่า ตอบแทน	9/10	3/10	6/10	1/1
นายอาทูน บรวีเช็ก เซิร์ล ⁽³⁾	กรรมการ	4/4	-	4/4	-
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์ ⁽⁴⁾	กรรมการ	4/4	-	4/4	-

หมายเหตุ: (1) นายเยอเก้น คริสเตียน อาเรนท์ โรสทริป เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายคริสเตียน วูฟ ซอนเดอร์การ์ด (ซึ่งลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563

(2) นางปรารถนา นงคกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายจุลจิตต์ บุญเขต (ซึ่งลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563

(3) นายอาทูน บรวีเช็ก เซิร์ล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายเพ็ดเดอร์ บอเร่ เพอร์เซิร์ค (ซึ่งลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563

(4) นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์ เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการเข้าใหม่แทนนายเวเร่ เพ็ดเดอร์เซิน (ซึ่งลาออกจากกรรมการเป็นกรรมการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 16 ตุลาคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 9/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2563

(5) การเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการก่อนวันที่ 19 เมษายน 2563 จะถูกนับรวมเป็นองค์ประชุมก็ต่อเมื่อเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากในประเทศไทยและ 1 ใน 3 ขององค์ประชุมต้องปรากฏตัวอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน ทั้งนี้ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 74/2557 เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ดี ภายหลังจากที่พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2563 บริษัทจึงได้เริ่มนับองค์ประชุมของคณะกรรมการซึ่งเข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศนับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2563 (ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563) เป็นต้นมา

โดยมีข้อมูลการเข้าร่วมประชุมของกรรมการที่ลาออกระหว่างปี 2563 ดังนี้

ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	การเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ			การเข้าร่วมประชุม สามัญผู้ถือหุ้นประจำ ปี 2563
		รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ ⁽¹⁾	
นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ	กรรมการอิสระ ประธาน คณะกรรมการกำหนดค่า ตอบแทน กรรมการตรวจ สอบ และกรรมการสรรหา	1/2	1/2	-	-
นายคริสเตียน วูฟ ซอนเดอร์การ์ด	กรรมการ กรรมการกำหนด ค่าตอบแทน กรรมการ สรรหา และกรรมการกำกับ ดูแลกิจการ	3/6	2/6	4/6	-
นายเพ็ดเตอร์ บอเร่ เฟอ์เบิร์ค	กรรมการ	3/8	-	8/8	0/1
นายชเวเร่ เพ็ดเตอร์เซิน	กรรมการ	5/8	2/8	6/8	1/1

หมายเหตุ: (1) การเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการก่อนวันที่ 19 เมษายน 2563 จะถูกนับรวมเป็นองค์ประชุมก็ต่อเมื่อเป็นการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากในประเทศไทยและ 1 ใน 3 ขององค์ประชุมต้องปรากฏตัวอยู่ในที่ประชุมแห่งเดียวกัน ทั้งนี้ ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ 74/2557 เรื่อง การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่างไรก็ดี ภายหลังจากที่พระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2563 บริษัทจึงได้รับนับองค์ประชุมของคณะกรรมการซึ่งเข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ นับตั้งแต่การประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2563 (ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563) เป็นต้นมา

การจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการรายบุคคล

ในปี 2563 ค่าตอบแทนรวมของกรรมการบริษัทมีจำนวนทั้งสิ้น 13,972,800 บาท โดยมีรายละเอียดค่าตอบแทนกรรมการรายบุคคลดังนี้

รายชื่อ	ค่าตอบแทนกรรมการ (บาท)					รวม
	คณะกรรมการ บริษัท	คณะกรรมการ ตรวจสอบ	คณะกรรมการ กำหนด ค่าตอบแทน	คณะกรรมการ สรรหา	คณะกรรมการ กำกับดูแล กิจการ	
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	3,840,000	-	-	-	-	3,840,000
นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป	-	-	-	-	-	-
นายสตีเฟ่น วูดรฟฟ์ ฟอร์ดแฮม	1,320,000	720,000	-	408,000	204,000	2,652,000
นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์	1,320,000	-	374,000	204,000	408,000	2,306,000
นางกมลวรรณ วิบุลยกุล	1,320,000	964,800	204,000	-	204,000	2,692,800
นางปรารถนา มงคลกุล	1,210,000	660,000	204,000	187,000	-	2,261,000
นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ ⁽¹⁾	110,000	60,000	34,000	17,000	-	221,000
นางทูนี ริปเป	-	-	-	-	-	-
นายราเกช เจน	-	-	-	-	-	-
นายฮาคุน บรวิเอห์ เซิร์ล	-	-	-	-	-	-
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์	-	-	-	-	-	-
นายคริสเตียน วูฟ ซอนเดอร์การ์ด ⁽²⁾	-	-	-	-	-	-
นายเพ็ดเตอร์ บอเร่ เฟอ์เบิร์ค ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-
นายชเวเร่ เพ็ดเตอร์เซิน ⁽⁴⁾	-	-	-	-	-	-
รวม	9,120,000	2,404,800	816,000	816,000	816,000	13,972,800

หมายเหตุ: (1) นายจุลจิตต์ บุญยเกตุ ลาออกจากกรรมการเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 และนางปรารถนา มงคลกุล ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน

(2) นายคริสเตียน วูฟ ซอนเดอร์การ์ด ลาออกจากกรรมการเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563 และนายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน

(3) นายเพ็ดเตอร์ บอเร่ เฟอ์เบิร์ค ลาออกจากกรรมการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563 และนายฮาคุน บรวิเอห์ เซิร์ล ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน

(4) นายชเวเร่ เพ็ดเตอร์เซิน ลาออกจากกรรมการเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2563 และนายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์ ได้รับการแต่งตั้งให้เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการแทน

นอกจากนี้ ในปี 2563 นางกมลวรรณ วิบุลากร และ นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ ซึ่งเป็นกรรมการใน บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ยังได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการเป็นจำนวน 450,000 บาท และ 500,000 บาท ตามลำดับจากบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด อีกด้วย โดยเป็นค่าตอบแทนในรูปแบบเบี้ยประชุม ครั้งละ 50,000 บาท ตามจำนวนครั้งที่มาประชุมจริง

8.1.3 การกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

บริษัทมีกลไกในการกำกับดูแลบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อให้สามารถควบคุมดูแลการบริหารจัดการ การดำเนินงาน และรักษาผลประโยชน์ของบริษัท โดยบริษัทมีการแต่งตั้งผู้แทนของบริษัทเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทเหล่านั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้พิจารณาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเสนอชื่อและแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัททั้งหมด นอกจากนี้ บริษัทได้ดำเนินการเพื่อให้มั่นใจว่าอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหารของบริษัทย่อย หลักเกณฑ์เรื่องการทำรายการระหว่างกัน และการทำรายการสำคัญอื่น ๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับหลักเกณฑ์ของบริษัท เพื่อให้การกำกับดูแลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ บริษัทได้จัดให้มีการรายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อยหลักต่อคณะกรรมการของบริษัทเป็นรายไตรมาส

8.1.4 การติดตามให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการ

บริษัทมีนโยบายที่จะยกระดับและส่งเสริมกรอบการกำกับดูแลกิจการให้ดียิ่งขึ้น โดยบริษัทได้กำหนดให้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติสำหรับคณะกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหารเพิ่มเติมโดยมีสาระสำคัญ อาทิ การกำหนดให้มีตารางแผนงานการประชุมประจำปีสำหรับคณะกรรมการบริษัท (Yearly Meeting Plan) การกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทต้องประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และการกำหนดให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณารายงานต่าง ๆ อาทิ การบริหารจัดการความเสี่ยง การพัฒนาห่วงโซ่อุปทานที่ยั่งยืน อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง รวมทั้งต้องพิจารณารายงานการตรวจสอบภายในด้วยทุกครั้งที่มีการประชุมคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูลของรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ของ ก.ล.ด. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและอนุมัติ และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดระเบียบปฏิบัติและจัดทำขอบเขตของธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสีย (General Mandate for Interested Person Transactions) โดยกำหนดประเภทและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งเป็นรายการที่บริษัทกระทำเป็นปกติในการประกอบธุรกิจ อนึ่ง การเข้าทำรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่มีขนาดใหญ่หรือมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทจะต้องได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท บริษัทได้มีการขออนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทในการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียหรือรายงานการเข้าทำธุรกรรมกับบุคคลที่มีส่วนได้เสียให้คณะกรรมการบริษัททราบ ทั้งนี้ ตามที่นโยบายของบริษัทกำหนด

(1) การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

บริษัทได้กำหนดให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทรายงานการมีส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยภายใน 15 วันก่อนวันสิ้นปีปฏิทินของทุก ๆ ปี และภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลการมีส่วนได้เสีย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการติดตามดูแลและดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งเป็นรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(2) การใช้ข้อมูลภายในเพื่อแสวงหาผลประโยชน์

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญเรื่องการป้องกันมิให้มีการใช้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่นในทางมิชอบ ซึ่งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันมิให้บุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาตเข้าถึงข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชนและป้องกันมิให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่มีได้เปิดเผยต่อสาธารณชนซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นและตราสารทางการเงินอื่น ๆ ของบริษัทก่อนที่จะเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวผ่านระบบข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา และมิให้กรรมการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของบริษัทซื้อขายหุ้นหรือตราสารทางการเงินของบริษัทก่อนที่จะเปิดเผยต่อสาธารณชน หรือในขณะที่ข้อมูลดังกล่าวยังมีผลกระทบต่อราคา การฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลของบริษัทจะถูกสอบสวน ลงโทษ และ/หรือให้ออกจากงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดทำคู่มือเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์สำหรับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานของบริษัท โดยกำหนดห้ามมิให้กรรมการและผู้บริหารซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัทในช่วงเวลา 1 เดือนก่อนวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสจนถึงวันถัดจากวันประกาศผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสาธารณชน หรือซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อการเก็งกำไรในระยะสั้น โดยเลขานุการบริษัทจะแจ้งให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานที่เกี่ยวข้องทราบกำหนดระยะเวลาการห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ก่อนการประกาศผลการดำเนินงานของบริษัททุกครั้ง นอกจากนี้ บริษัทกำหนดเป็นนโยบายให้กรรมการและผู้บริหารของบริษัทจะต้องแจ้งให้บริษัททราบถึงรายงานการซื้อขายหุ้น หรือการได้มาหรือการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัท (รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ) อย่างน้อยล่วงหน้า 1 วัน ก่อนทำการซื้อขาย และแจ้งภายใน 24 ชั่วโมงนับจากวันที่มีการได้มาหรือมีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเลขานุการบริษัทจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลและรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อทราบทุกครั้ง

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่หลักในการปฏิบัติสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับข้อมูลทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th และระบบสื่อสารภายในของบริษัท (Intranet)

ในขณะที่กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นที่สนใจเพิ่มขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง บริษัทได้ให้ความสำคัญในการดูแลและประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลอย่างโปร่งใส เพื่อยกระดับมาตรฐานการดูแลและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าโดยปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) และได้นำมาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของสหภาพยุโรป (GDPR) มาปรับใช้ในการประเมินวัตถุประสงค์การใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy by Design) และมีมาตรการทางเทคนิคเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมไปถึงการสร้างตระหนักรู้และให้ความรู้กับพนักงานภายในองค์กรอยู่เสมอเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองทางไซเบอร์ ซึ่งบริษัทเชื่อมั่นว่าพนักงานของบริษัทได้ปฏิบัติตามดีแทคธรรมาภิบาลและนโยบายความเป็นส่วนตัวอย่างเคร่งครัด

(3) การต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน

บริษัทได้ประกาศใช้นโยบายต่อต้านคอร์รัปชันครั้งแรกในปี 2549 และปรับปรุงเป็นครั้งคราวเรื่อยมา จนกระทั่งในช่วงปลายเดือนตุลาคม ปี 2561 บริษัทได้มีการประกาศใช้ดีแทคธรรมาภิบาลฉบับปรับปรุงใหม่ ซึ่งได้กล่าวถึงหัวข้อของการต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) เนื้อหาหลักของหัวข้อดังกล่าวเป็นการยกระดับวิธีปฏิบัติที่ดีในการประกอบธุรกิจที่ชัดเจนและทำให้พนักงานตระหนักถึงนโยบายของบริษัท โดยมีเนื้อหาส่วนหนึ่งกำหนดไว้ชัดเจนว่า “ดีแทคจะไม่ทนและจะต่อต้านการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ” ทั้งนี้ เพื่อเป็นการให้คำมั่นสัญญาต่อว่าเราจะดำเนินธุรกิจของเราอย่างเปิดเผย และโปร่งใส ดังนั้นดีแทคจะไม่ทนต่อ “การติดสินบน (Bribery)” หรือ “การจ่ายเงินหรือให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (Improper Payments or Advantages)” ทุกประเภท เพราะบริษัทเล็งเห็นว่าการติดสินบนเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียงและด้านกฎหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและต่อบริษัท ซึ่งการติดสินบนอาจมีได้หลายรูปแบบ รวมถึง “การจ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments)” “การจ่ายเงินหรือให้ผลประโยชน์ในภายหลัง (Kick-back Schemes)” ทั้งนี้ บริษัทยังได้เพิ่มเติมขอบเขตหรือบริบท ในการสร้างเสริมวัฒนธรรมธรรมาภิบาลในการต่อต้านการคอร์รัปชัน ไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำธุรกิจของบริษัท กล่าวคือ “เจ้าหน้าที่รัฐ” โดยกลุ่มบุคคลดังกล่าวอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์การต่อต้านการทุจริตที่เข้มงวด

ดังนั้น บริษัทจึงปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่รัฐโดยใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ รวมถึงบริษัทยังให้ความสนใจในเรื่องการทุจริตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่บริษัทเป็นส่วนหนึ่งด้วย โดยบริษัทจะต้องคัดเลือก “คู่ค้าทางธุรกิจ” อย่างระมัดระวัง และติดตามตรวจสอบว่าคู่ค้าทางธุรกิจนั้นได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่ เพราะหากมีการกระทำผิดอันขัดต่อกฎหมายเกิดขึ้น อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างเป็นนัยสำคัญต่อบริษัทได้ แม้ว่าบริษัทจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงก็ตาม นอกจากนี้ บริษัทมองว่าสินน้ำใจทางธุรกิจบางอย่าง เช่น การให้ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิต และการให้ค่าใช้จ่ายเดินทาง อาจทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรืออาจถือได้ว่าเป็นการติดสินบนในบางสถานการณ์ บริษัทยังให้ความสำคัญต่อการบริจาคหรือการเป็นสปอนเซอร์เพื่อการกุศลซึ่งอาจถูกมองหรือสงสัยว่าเป็นการติดสินบนได้ถ้าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจขององค์กร

บริษัทยังได้ให้ความสำคัญถึงผลกระทบของคอร์รัปชันและความสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใสและมีธรรมาภิบาล โดยประธานเจ้าหน้าที่บริหารได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสื่อสารไปยังพนักงานภายในองค์กรตามหลักการให้เห็นเป็นตัวอย่าง (Tone from the top) เพื่อให้นับใจว่าพนักงานจะยึดมั่นต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ปัจจุบันบริษัทยังคงดำเนินนโยบายพิจารณาการให้การสนับสนุนและการบริจาคอย่างเข้มงวด เพื่อให้นับใจว่าบริษัทมีส่วนรับผิดชอบต่อประเทศไทย

นอกจากนี้ บริษัทได้รับการรับรองเป็นองค์กรต่อต้านคอร์รัปชันจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ภายใต้โครงการสร้างแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Collective Action Coalition) ในปี 2563 บริษัทได้รับการตรวจประเมินและได้รับการต่ออายุการรับรองต่อไปอีก 3 ปี

บริษัทยังได้มีการจัดทำการประเมินความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน การกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อควบคุม ป้องกัน และติดตามความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน มีการสื่อสารและฝึกอบรมแก่พนักงานเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายและการปฏิบัติในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างต่อเนื่อง และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทปีละหนึ่งครั้ง

ทั้งนี้ บริษัทได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายการต่อต้านทุจริตและคอร์รัปชัน ดังนี้

- 1) บริษัทได้สื่อสารไปยังทุกระดับชั้น ทั้งกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อให้นับใจว่าการดำเนินการต่าง ๆ อยู่ในขอบเขตกฎหมายอย่างเคร่งครัด
- 2) บริษัทจัดให้มีช่องทางในการรายงานหากมีการพบเห็นการฝ่าฝืนนโยบายหรือพบเห็นการกระทำทุจริตคอร์รัปชัน และมีมาตรการคุ้มครองให้แก่ผู้รายงาน ทั้งนี้ บริษัทได้เปิดเผยรายละเอียดของนโยบายและการดำเนินการเพื่อป้องกันการมีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันไว้ในเว็บไซต์ของบริษัท **‘www.dtac.co.th’**
- 3) บริษัทได้สื่อสารผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ไปยังคู่ค้าและพนักงานของบริษัทเพื่อให้ทราบถึงแนวประพฤติปฏิบัติที่ดี เช่น การงดรับของขวัญช่วงเทศกาล และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภายในบริษัท เป็นต้น
- 4) ผู้บริหารของบริษัทให้ความสำคัญเข้าร่วมงาน International Anti-Corruption Day ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช) ทุกวันที่ 9 ธันวาคมของทุกปี

(4) การแจ้งเบาะแส (Whistleblowing)

บริษัทได้จัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร้องเรียนโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัทในกรณีได้รับความไม่เป็นธรรมหรือความเดือดร้อนจากการกระทำของบริษัท พนักงานมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานถึงการกระทำใด ๆ ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนดีธรรมาภิบาลผ่านทางสายด่วนกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Integrity Hotline: <https://dtac.ethicspoint.com>) หากพนักงานต้องการคำแนะนำอันเกี่ยวข้องกับการรายงานการฝ่าฝืน พนักงานสามารถติดต่อขอคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) หรือหัวหน้างานของพนักงานได้

สายด่วนกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Integrity Hotline) คือ ระบบการรับเรื่องผ่านทางเว็บไซต์โดยข้อมูลถือเป็นความลับ ระบบนี้มีบุคคลที่สามซึ่งเป็นอิสระจากบริษัทเป็นผู้ดำเนินการ รายงานทั้งหมดจะได้รับการดูแลโดยเจ้าหน้าที่สอบสวน (Investigation Officer) ของหน่วยงานสอบสวน (Investigation Department) ทั้งนี้ ข้อมูลของผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และรายละเอียดอื่น ๆ จะถูกเก็บเป็นความลับเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้แจ้งเบาะแส นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กรมีหน้าที่ที่จะต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง เพื่อรายงานถึงกิจกรรมการควบคุมดูแลต่าง ๆ ของหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร และเพื่อรับข้อเสนอแนะในกรณีใด ๆ ที่มีความสำคัญต่อบริษัทจากคณะกรรมการตรวจสอบ

เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการดำเนินการอย่างจริงจังและการติดตามผลอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ในเบื้องต้น เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงานสอบสวนของบริษัท โดยที่การร้องเรียนใด ๆ ที่เป็นประเด็นขัดต่อดีแทค ธรรมนูญบาโลอย่างร้ายแรง หน่วยงานสอบสวนจะทำหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นกลางเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง และในกรณีร้องเรียนอื่น ๆ จะดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบอิสระที่ได้รับการแต่งตั้ง อนึ่ง หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวต้องเก็บรักษาข้อมูลเรื่องร้องเรียนเหล่านั้นไว้เป็นความลับทั้งหมดเพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการต่างๆในเรื่องนี้ จะมีความถูกต้องเหมาะสมและตรงไปตรงมา

บริษัทได้สื่อสารกับพนักงานอย่างสม่ำเสมอในเรื่องการแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมหรือที่ผิดกฎหมาย ได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตอบโต้หรือแก้แค้น ทั้งนี้ เพราะบริษัทจะไม่ยอมให้ผู้ใดกระทำการแก้แค้นผู้สุจริตที่แจ้งเบาะแส การฝ่าฝืนดีแทคธรรมนูญบาโล

8.2 รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบในรอบปีที่ผ่านมา

คณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่านโดยคุณสมบัติของประธานคณะกรรมการตรวจสอบมีความรู้และประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงินอย่างมืออาชีพ และเคยดำรงตำแหน่งเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงินของบริษัทชั้นนำรวมถึงบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ตลอดจนดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารฝ่ายการเงินในสถาบันการเงินหลายแห่ง ความเชี่ยวชาญดังกล่าวเป็นประโยชน์และช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมธุรกิจโทรคมนาคม

การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบจะจัดขึ้นโดยเฉลี่ยเดือนละ 1 ครั้ง โดยในปี 2563 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวม 13 ครั้ง โดยมีกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมดังนี้

รายชื่อ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2563		
	รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นางกมลวรรณ วิบุลการ (ประธานและกรรมการอิสระ)	13/13	3/13	10/13
นายสตีเฟ่น วูดรฟ พอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	13/13	1/13	12/13
นางปรารถนา มงคลกุล ⁽¹⁾ (กรรมการอิสระ)	12/12	2/12	10/12

หมายเหตุ (1) นางปรารถนา มงคลกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 ทั้งนี้ ภายหลังนางปรารถนา มงคลกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจสอบมีการจัดประชุมคณะกรรมการตรวจสอบจำนวน 12 ครั้ง

ในปี 2563 คณะกรรมการตรวจสอบได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการสอบทานกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท ระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท และสอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ฯลฯ

เนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชีตามเกณฑ์การประเมินผลของบริษัท ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงาน ความรู้ความเข้าใจในธุรกิจโทรคมนาคม และความเชี่ยวชาญในการสอบบัญชีของบริษัท โทรคมนาคม รวมถึงความเป็นอิสระในการดำเนินงานของผู้สอบบัญชีในปีที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี โดยในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2563 นางกิงกาญจน์ อัครรังสฤษฎ์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4496 นางสาวศิริรัตน์ ศรีเจริญทรัพย์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5419 นางสาวรุ่งนภา เลิศสุวรรณกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 3516 และ นางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 4521 ผู้สอบบัญชีคนใดคนหนึ่งดังมีรายนามข้างต้น จากบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อย ทั้งนี้ นางกิงกาญจน์ อัครรังสฤษฎ์ เป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีของบริษัทและแสดงความเห็นต่อการเงินของบริษัทสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบนั้นรวมถึงการกำกับดูแลการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทด้วยการสอบทานผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการจัดทำรายงาน การปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ให้มีความสมเหตุสมผลและเป็นการทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบกำกับดูแลการปฏิบัติงานของหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมทั้งสอบทานความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในด้วยการประชุมเป็นประจำกับผู้บริหารและหน่วยงานที่รับผิดชอบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ตลอดจนคณะกรรมการตรวจสอบยังได้นัดประชุมกับผู้สอบบัญชีของบริษัทตามลำพังโดยไม่มีผู้บริหารของบริษัทเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาเห็นว่า จำเป็นและเห็นสมควร คณะกรรมการตรวจสอบอาจขอคำชี้แจงและความเห็นจากหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน และผู้สอบบัญชีของบริษัทเกี่ยวกับรายละเอียดด้านการเงินและบัญชีเพื่อให้การทำหน้าที่เป็นไปอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

8.3 สรุปผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระเกินกว่ากึ่งหนึ่งคือจำนวน 3 ท่าน และกรรมการที่มีผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละสองครั้ง โดยในปี 2563 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนรวม 2 ครั้ง โดยมีกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเข้าร่วมประชุมดังนี้

คณะกรรมการ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2563		
	รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (ประธานและกรรมการอิสระ)	2/2	1/2	1/2
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	2/2	1/2	1/2
นางปรารถนา นงคกุล ⁽¹⁾ (กรรมการอิสระ)	1/1	-	1/1
นายราเชน เจน (กรรมการที่มีผู้บริหาร)	2/2	-	2/2
นางทูน ธิปเปา ⁽²⁾ (กรรมการที่มีผู้บริหาร)	0/0	-	-

หมายเหตุ: (1) นางปรารถนา นงคกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 ทั้งนี้ ภายหลังนางปรารถนา นงคกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีการจัดประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจำนวน 1 ครั้ง

(2) นางทูน ธิปเปา เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563 ทั้งนี้ ภายหลังนางทูน ธิปเปา เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนยังไม่มีการจัดประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

ในปี 2563 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับค่าตอบแทนสำหรับประธานกรรมการและกรรมการอื่น ๆ สอบทานและเสนอค่าตอบแทนและโบนัสของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สัญญาจ้างประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และให้การสนับสนุนให้บริษัทมีแนวทางและนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับทิศทางของบริษัทและแผนพัฒนาบุคลากรของบริษัท ฯลฯ

ในการพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารในปีที่ผ่านมา โดยประเมินตามดัชนีชี้วัด (Key Performance Indicators) ที่กำหนดไว้ ซึ่งในแต่ละหมวดจะมีการให้น้ำหนักที่แตกต่างกัน

คณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการสรรหาเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการสรรหาจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละสองครั้ง โดยในปี 2563 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการสรรหา 9 ครั้ง โดยมีกรรมการสรรหาเข้าร่วมประชุมดังนี้

คณะกรรมการ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2563		
	รวม	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นายสตีเฟ่น วูดรฟ พอร์ดแฮม (ประธานและกรรมการอิสระ)	9/9	2/9	7/9
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (กรรมการอิสระ)	9/9	2/9	7/9
นางปรารถนา มงคลกุล ⁽¹⁾ (กรรมการอิสระ)	7/7	1/7	6/7
นายราเชน เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	9/9	2/9	7/9
นางทูนี่ ริปเปิล ⁽²⁾ (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	5/5	-	5/5

หมายเหตุ: (1) นางปรารถนา มงคลกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 ทั้งนี้ภายหลังจากนางปรารถนา มงคลกุล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหา มีการจัดประชุมคณะกรรมการสรรหาจำนวน 7 ครั้ง

(2) นางทูนี่ ริปเปิล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 24 เมษายน 2563 ตามมติคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 6/2563 ซึ่งประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2563 ทั้งนี้ภายหลังจากนางทูนี่ ริปเปิล เข้าดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหา มีการจัดประชุมคณะกรรมการสรรหาจำนวน 5 ครั้ง

ในปี 2563 คณะกรรมการสรรหาได้ทำหน้าที่รับผิดชอบในการพิจารณาสรรหาบุคคลเพื่อเสนอชื่อให้แต่งตั้งเป็นกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัทและบริษัทย่อย นอกจากนี้ คณะกรรมการสรรหายังทำหน้าที่พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะผลการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ปรับโครงสร้างคณะกรรมการชุดย่อยและแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ฯลฯ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการ 5 ท่าน โดยมีกรรมการอิสระ 3 ท่าน และกรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร 2 ท่าน โดยประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการเป็นกรรมการอิสระ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการจะจัดขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยในปี 2563 บริษัทได้จัดประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการรวม 3 ครั้ง โดยมีกรรมการกำกับดูแลกิจการเข้าร่วมประชุมดังนี้

คณะกรรมการ	จำนวนครั้งที่เข้าประชุม/จำนวนการประชุมทั้งปี 2563		
	Total	ด้วยตนเอง	ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์ (ประธานและกรรมการอิสระ)	3/3	-	3/3
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม (กรรมการอิสระ)	3/3	-	3/3
นางกมลวรรณ วิบุลากร (กรรมการอิสระ)	3/3	-	3/3
นายราเชช เจน (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	3/3	-	3/3
นางทูนัน ธิปเปลา (กรรมการที่มีใช้ผู้บริหาร)	3/3	-	3/3

ในปี 2563 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้ทำหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้ถือหุ้น นักลงทุน หน่วยงานกำกับดูแล และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ

การควบคุมภายใน และรายการระหว่างกัน

9. การควบคุมภายในและรายการระหว่างกัน

9.1 การควบคุมภายใน

9.1.1 ระบบการควบคุมภายในของบริษัทเป็นกระบวนการที่กำกับดูแลโดยคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร เพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าบริษัทจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- การรับรองความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และ
- การปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บริษัทใช้กรอบโครงสร้างการควบคุมภายในที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) แนวทางของ Sarbanes Oxley Act Section 404 (SOX) และแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด โดยบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางของ SOX มาตั้งแต่ปี 2549 เพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) จะผสานเข้ากับการดำเนินงานทางธุรกิจของบริษัทได้

ระบบการควบคุมภายในของบริษัท ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร

บริษัทมีการจัดโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวยต่อการบริหารงานของฝ่ายบริหารและการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน

บริษัทยึดมั่นในการสร้างธุรกิจที่ยั่งยืนและวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่งโดยมี “ดีแทคสรรมภิบาล” (Code of Conduct) เป็นมาตรฐานทางจริยธรรมที่ใช้ในการทำงาน ซึ่งครอบคลุมข้อกำหนดห้ามกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัทปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท แนวทางการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การปฏิบัติต่อพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า คู่แข่งและหน่วยงานราชการ รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพย์สิน การควบคุมภายใน บัญชี การรายงานและการเปิดเผยข้อมูล การบริหารข้อมูลสารสนเทศและการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล พนักงานสามารถปรึกษาหรือแจ้งเหตุการณ์ฝ่าฝืนหลักในการปฏิบัติต่อเจ้าหน้าที่กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance Officer) โดยตรง ทั้งนี้ การกำหนดนโยบายและจัดให้มีหลักในการปฏิบัติดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานที่คำนึงถึงความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย และเพื่อประโยชน์ของบริษัทในระยะยาว

บริษัทได้จัดตั้งหน่วยงานควบคุมภายใน (Internal Control Unit) เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงิน (Internal Control over Financial Reporting หรือ ICFR) และจัดตั้งหน่วยงานฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Ethics and Compliance) เพื่อการพัฒนานโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงาน และนำมาใช้ด้านการกำกับดูแลกิจการบริษัทโดยหน่วยงานควบคุมภายในทำหน้าที่กำกับดูแลและรายงานสถานะของการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินต่อฝ่ายบริหารคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อให้รายงานทางการเงินของบริษัทมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีหน่วยงานเพื่อดูแลรับผิดชอบด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม (Health, Safety, Security & Environment หรือ HSSE) โดยได้ยึดแนวคิดตามหลักมาตรฐานสากล ISO14001 & OHSAS18001 เป็นกรอบในการปฏิบัติงาน

(2) การบริหารความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงของบริษัทนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่ได้คาดการณ์ไว้ในเชิงรุก มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบริษัท บริษัทนำข้อมูลที่ได้จากกระบวนการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารความเสี่ยงองค์กรแบบองค์รวมซึ่งเป็นกระบวนการที่มีการดำเนินการซ้ำและต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ช่วยสนับสนุนให้บริษัทบรรลุจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
- ช่วยให้บริษัทรักษาสถานะความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยการจัดการภัยคุกคามที่สำคัญและการใช้ประโยชน์จากโอกาสที่สำคัญ
- ช่วยให้บริษัทสามารถพิจารณาถึงความเสี่ยงได้อย่างชัดเจนในการตัดสินใจโดยการนำการบริหารความเสี่ยงเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการตัดสินใจ
- ช่วยให้บริษัทมั่นใจว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดและมาตรฐานภายนอกด้านความเสี่ยง
- ช่วยให้บริษัทกำหนดการดำเนินการเพื่อลดภัยคุกคามและส่งเสริมโอกาสที่สำคัญได้อย่างทันทั่วถึง
- ช่วยเพิ่มความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงและส่งเสริมวัฒนธรรมด้านความเสี่ยงภายในบริษัท

บริษัทได้กำหนดนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งได้ทบทวนนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ บริษัทบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของมาตรฐาน ISO 31000 และ COSO II Enterprise Risk Management โดยบริษัทจะต้องระบุ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อจุดมุ่งหมายและเป้าประสงค์ของบริษัท

ผู้บริหารสายงานมีหน้าที่รับผิดชอบดูแลให้แน่ใจว่ามีการจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ในกระบวนการทางกลยุทธ์และกระบวนการทางธุรกิจในแต่ละวัน พนักงานทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในขอบเขตงานที่แต่ละคนรับผิดชอบ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่ประเมินความเสี่ยงของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ โดยเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงและบริหารจัดการความเสี่ยงที่สำคัญของบริษัท ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารจะรายงานความเสี่ยงที่สำคัญดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

(3) การควบคุมการปฏิบัติงาน

บริษัทได้จัดให้มีกิจกรรมการควบคุมเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงลักษณะงาน ความซับซ้อน รวมถึงสภาพแวดล้อมและลักษณะเฉพาะของบริษัท โดยบริษัทมีการจัดทำนโยบายและระเบียบวิธีการปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ รวมถึงการทำธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารทั่วไป รวมถึงการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศซึ่งบริษัทยึดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 27001 นอกจากนี้ บริษัทได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวงเงินอนุมัติของฝ่ายบริหารแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมตามนโยบายการมอบอำนาจ (Policy on Delegation of Authority) ซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งการจัดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ที่เหมาะสม เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในการอนุมัติออกจากหน้าที่ในการบันทึกรายการบัญชีและข้อมูล แบ่งแยกหน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สินออกจากกันเพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน

ทั้งนี้ในการทำธุรกรรมต่าง ๆ กับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว บริษัทมีมาตรการที่รัดกุมในการติดตามดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการทำธุรกรรมนั้น ๆ ดำเนินการตามระเบียบวิธีการปฏิบัติงานและผ่านขั้นตอนการอนุมัติที่กำหนด เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์และโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ

(4) ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล

บริษัทให้ความสำคัญต่อระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล เพื่อให้การสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องและเพียงพอต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร ผู้ถือหุ้น และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยบริษัทได้ใช้นโยบายบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับธุรกิจของบริษัท มีการจัดเก็บบัญชีและเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีอย่างเหมาะสมและสามารถตรวจสอบได้ มีการจัดทำหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบการประชุม รวมทั้งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น (แล้วแต่กรณี) เพื่อพิจารณาก่อนการประชุมภายในระยะเวลาที่เหมาะสมและตามที่กฎหมายกำหนด

(5) ระบบการติดตาม

บริษัทมีกระบวนการที่ชัดเจนในการติดตามระบบการควบคุมภายในและรายงานข้อผิดพลาดและจุดอ่อนในการควบคุมภายในที่สำคัญ พร้อมทั้งรายละเอียดในการดำเนินการแก้ไข ซึ่งฝ่ายบริหารจัดให้มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) และทำการประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่มั่นคงและใช้งานได้จริง

ทั้งนี้ การติดตามอย่างต่อเนื่อง (Ongoing Monitoring) รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินงานและข้อมูลทางการเงินที่สำคัญเป็นประจำ การวิเคราะห์และการติดตามรายงานการดำเนินงานที่อาจระบุนความผิดปกติที่บ่งบอกถึงความล้มเหลวในระบบการควบคุมภายใน ฯลฯ นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัททราบถึงกรณีที่มีหรือสงสัยว่ามีการฉ้อโกง การกระทำผิดกฎหมาย หรือการประพฤติผิดที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและสถานะทางการเงินของบริษัท

การประเมินเป็นระยะ (Period Evaluation) รวมถึง

- (1) การทดสอบการควบคุมภายในในการจัดทำรายงานทางการเงินของฝ่ายบริหาร การทดสอบถูกจัดทำขึ้นในปี 2563 และไม่พบข้อบกพร่องในการควบคุมภายในที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อรายงานทางการเงิน โดยผลการทดสอบดังกล่าวได้มีการสรุปและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

- (2) การดำเนินงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินธุรกิจของบริษัทตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติโดยรายงานจุดอ่อนในการควบคุมภายในและให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในจะรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินการแก้ไขกับฝ่ายบริหาร และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการดังกล่าวให้กับคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำ อย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง
- (3) การทบทวนประเด็นในการควบคุมภายในที่ตรวจพบโดยผู้สอบบัญชีภายนอกของบริษัท

9.1.2 บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทได้ทบทวนและประเมินการควบคุมทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยและ ไม่พบข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อยสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

9.1.3 คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทมีความเห็นสอดคล้องกับความเห็นของผู้สอบบัญชีว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทมีความเพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท และสามารถป้องกันทรัพย์สินของบริษัทจากการนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2564 ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564 คณะกรรมการบริษัท รับทราบความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบปรากฏตามเอกสารแนบ 6 ของแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1 One Report) นี้

การตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีพันธกิจในการปฏิบัติงานให้ความเชื่อมั่นอย่างอิสระ และเที่ยงธรรม รวมทั้งให้คำปรึกษา เพื่อเพิ่มมูลค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของบริษัท หน่วยงานตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการโดยรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

วัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหน้าที่ และความรับผิดชอบของหัวหน้า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับการสอบทานและอนุมัติโดย ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้มั่นใจว่าความรับผิดชอบที่ระบุในกฎบัตรและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานตรวจสอบภายในมีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีการยืนยันความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกปี

หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดมั่นในแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล (รวมถึงคำจำกัด ความของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน หลักจริยธรรม และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพ ตรวจสอบภายใน) และของสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ ระเบียบวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของบริษัท

หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำแผนการตรวจสอบภายในประจำปีที่มีความยืดหยุ่นโดยประเมินจากทิศทางกลยุทธ์ทางธุรกิจและความเสี่ยงที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของ บริษัท รวมถึงข้อกังวลของผู้บริหาร ทั้งนี้ แผนการตรวจสอบภายใน ประจำปีจะได้รับการสอบทาน และอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ นอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามแผนการตรวจสอบที่ได้รับ อนุมัติแล้วนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติงานพิเศษอื่นตามการร้องขอของผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบตาม ความเหมาะสม

อนึ่ง ตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปีนั้น หน่วยงานตรวจสอบภายในจะพิจารณาและทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น สอบทานความเพียงพอและความเป็นประสิทธิผลของการควบคุมภายใน และรายงานจุดบกพร่องของการควบคุมภายในที่เป็นสาระ สำคัญ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร โดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มั่นใจว่าผู้บริหารได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงผู้ตรวจสอบภายนอกอื่น ๆ ทั้งนี้ คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับรายงานผลการตรวจสอบ รวมถึงความคืบหน้าใน การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงของผู้บริหาร และความคืบหน้าของการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นประจำอย่าง น้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง

หน่วยงานตรวจสอบภายในมีส่วนร่วมในการดำเนินการตรวจสอบการกระทำที่อาจเกี่ยวข้องกับการทุจริตภายในบริษัท และรายงานผลให้ผู้บริหารและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ทางธุรกิจ

พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความชำนาญอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกอบรมที่หลากหลายทั้งที่จัดขึ้นภายในและภายนอกบริษัท รวมถึงการสัมมนาในต่างประเทศ นอกจากนี้ พนักงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในยังมีโอกาสพัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานของบริษัท

อนึ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในมีคุณภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากลของการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตามกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายในและความคาดหวังของผู้บริหาร หน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดให้มีการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินภายนอกเป็นประจำทุก 5 ปี และรายงานผลการประเมินให้แก่คณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบทราบ

หน่วยงานตรวจสอบภายในได้รับการประเมินคุณภาพด้านการตรวจสอบภายในโดยที่ปรึกษาภายนอกทุก ๆ 5 ปี ครั้งล่าสุดได้จัดทำในเดือนพฤศจิกายน 2559 ผลการประเมินสรุปได้ว่า หน่วยงานตรวจสอบภายในได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานสากลเรื่องการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในซึ่งกำหนดโดยสมาคมผู้ตรวจสอบภายในสากล

- 9.1.4 บริษัทได้แต่งตั้งนายกิตติวิจิตรสว่างวงศ์ เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบภายในมีคุณสมบัติเหมาะสมเพียงพอกับการปฏิบัติหน้าที่
- 9.1.5 การแต่งตั้ง โยกย้าย หรือเลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นใดภายใต้หน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

9.2 รายการระหว่างกัน

การเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งจะต้องปฏิบัติตามประกาศและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่สมเหตุสมผล หรือเงื่อนไขการค้าปกติ หรือราคาตลาด โดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับบุคคลภายนอก (at arm's length basis) ตลอดจนรายงานรายการระหว่างกันดังกล่าวต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส

จากข้อ 9 ของหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

อนึ่ง ตัวเลขทั้งหมดที่แสดงเป็นมูลค่ารวมของรายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการต่าง ๆ ในแต่ละปี โดยไม่คำนึงถึงว่าบุคคลหรือกิจการดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกันกับบริษัทหรือบริษัทย่อยตลอดทั้งปีหรือไม่ ทั้งนี้ มูลค่ารวมที่เป็นศูนย์ในแต่ละปีแสดงว่าบริษัทหรือบริษัทย่อยไม่ได้มีรายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการดังกล่าวในปีนั้น หรือบุคคลหรือกิจการนั้นไม่ได้มีความเกี่ยวข้องกันกับบริษัทหรือบริษัทย่อยตลอดทั้งปีนั้น

(1) รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่าย การซ่อมบำรุง และติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม	3,017.4	1,858.4	687.7
• ค่าบริการบริหารจัดการโครงข่าย ระบบสัญญาสื่อสาร	417.8	442.0	411.1
• เจ้าหนี้การค้า	1,150.0	1,237.6	710.4

ความสมดุลผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้เข้าทำสัญญากับ บริษัท ซีพี เทคโนโลยี จำกัด ตั้งแต่ไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 เพื่อใช้บริการติดตั้ง บริหาร และบำรุงรักษาระบบเครือข่ายส่งสัญญาณทั้งหมดของบริษัท โดยรูปแบบการคิดอัตราค่าบริการและการต่อสัญญาแต่ละครั้งยังคงเดิมเช่นเดียวกับเงื่อนไขที่บริษัทเคยทำกับคู่สัญญารายเดิม

(2) รายการธุรกิจกับกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น.

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าใช้จ่ายกิจกรรมทางการตลาด	0.3	-	0.1
• ค่าบริการด้านข้อมูล	13.3	4.0	3.0
• เจ้าหนี้การค้า	1.9	1.0	0.7

ความสมดุลผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทซื้อเวลาจากบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. ร่วมด้วยช่วยกัน จำกัด เพื่อโฆษณาสินค้าและบริการของบริษัทผ่านทางรายการวิทยุ และบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น. ร่วมด้วยช่วยกัน จำกัด ยังเป็นผู้ให้บริการจัดหาข้อมูลการเกษตรและให้บริการข้อมูลดังกล่าวแก่ผู้ใช้บริการของบริษัทในรูปแบบต่างๆ ผ่านระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทั้งนี้ อัตราค่าบริการเป็นอัตราธุรกิจการค้าทั่วไป
- บริษัทเข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท สำนักข่าว ไอ.เอ็น.เอ็น. จำกัด ซึ่งเป็นผู้ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ โดยมุ่งเน้นให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

(3) รายการธุรกิจกับบริษัท ห้องเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท ห้องเย็นและการเกษตรสากล จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าที่ดิน	1.0	1.0	1.0

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่อาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งศูนย์สายโทรศัพท์ โดยทำเป็นสัญญาเช่ามีระยะเวลา 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(4) รายการธุรกิจกับบริษัท ไพรวเท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ของบริษัท ไพรวเท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าพื้นที่ภายในอาคารเบญจจินดา	1.5	1.2	0.9

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าพื้นที่ในอาคารเบญจจินดาเพื่อใช้เป็นสถานที่ตั้งศูนย์สายโทรศัพท์ มีกำหนดระยะเวลาการเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(5) รายการธุรกิจกับกลุ่มเทเลนอร์

เทเลนอร์เป็นผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุมของบริษัท โดยถือหุ้นร้อยละ 42.62

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. รายได้			
• รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	75.1	58.5	25.2
• รายได้ค่าเชื่อมโยงโครงข่าย	191.1	130.0	113.7
• รายได้ค่าบริการจัดการ	26.9	1.1	-
• ลูกหนี้การค้า	63.9	49.4	34.9
• เงินทดรองแก่บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน (ค่าใช้จ่ายที่จ่ายแทน)	6.1	1.2	1.7
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าธรรมเนียมการจัดการ	1,247.6	1,045.0	1,072.7
• ค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและค่าซ่อมแซมรักษาระบบ	226.0	229.2	237.8
• ต้นทุนค่าบริการจากการให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	19.0	13.3	14.7
• ต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรศัพท์ในต่างประเทศ	893.7	655.7	376.0
• ค่าสัญญาเช่าโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ	29.2	17.8	16.1
• เจ้าหนี้การค้า	221.5	192.5	100.7
• เจ้าหนี้อื่น	144.3	208.6	286.9

ความสมดุลผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในการดำเนินงาน เทเลนอร์จะส่งผู้มีประสบการณ์และความสามารถตามที่บริษัทร้องขอเพื่อร่วมบริหารงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น โดยเรียกเก็บค่าที่ปรึกษาเป็นครั้งคราว ทั้งนี้ ธุรกรรมรายการดังกล่าว ฝ่ายตรวจสอบภายในของบริษัทได้ส่งรายงานความเห็นให้กับคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานและรับฟังคำชี้แจงจากผู้บริหารถึงความจำเป็น พิจารณาความสมดุลผล และอนุมัติการเข้าทำรายการดังกล่าว
- รายได้จากบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่มาจากการใช้งานโทรศัพท์ของบริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (อาร์โอเอช) จำกัด ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ในประเทศไทย
- รายได้จากบริการข้ามแดนอัตโนมัติมาจากการใช้บริการของลูกค้าของกลุ่มเทเลนอร์ที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และใช้บริการผ่านเครือข่ายของบริษัท โดยมีค่าบริการในอัตราตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา
- รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมโยงโครงข่ายระบบโทรคมนาคม รวมถึงค่าสัญญาณโทรศัพท์ทางไกลและค่าบริการเชื่อมโยงโครงข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ เป็นการให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายระหว่างบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด กับบริษัท เทเลนอร์ โกลบอล เซอร์วิส เอเชีย
- บริษัทได้ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งการซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบรายปี เพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

(6) รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชัน บิซิเนส จำกัด (“ยูดี”)

ยูดี เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 75 และเป็นบริษัทร่วมของบริษัทซึ่งถือหุ้นร้อยละ 25 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. รายได้			
• รายได้จากการขายซิมการ์ด ชุดซิมการ์ด บัตรเติมเงิน และชุดเลขหมาย	2,953.2	2,013.0	1,326.0
• เงินปันผล	-	5.0	5.0
• ลูกหนี้การค้า	474.4	360.0	247.7
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าสนับสนุนทางการตลาด	2.9	2.4	0.9
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	157.2	133.5	73.0
• เจ้าหนี้การค้า	26.7	15.6	10.4

ความสมดุลผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ในเดือนมิถุนายน 2545 บริษัทและบริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ได้โอนธุรกิจการจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมมายังยูดี โดยยูดีมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการจำหน่ายสินค้าของบริษัท ความสัมพันธ์เชิงธุรกิจนี้จะเป็นผลดีแก่บริษัทที่จะสามารถเน้นการประกอบและพัฒนาธุรกิจหลักของบริษัทได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งสามารถควบคุมต้นทุนการกระจายสินค้าได้
- บริษัทซื้อเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์เสริมจากยูดี เพื่อนำมาจำหน่ายต่อให้แก่ร้านค้าและสำนักงานบริการ

(7) รายการธุรกิจกับบริษัท ยูไอดี อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (“ยูไอเอช”)

ยูไอเอช เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ซึ่งถือหุ้นร้อยละ 100 โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. รายได้			
• รายได้จากการให้เช่าช่วงสถานีฐานและค่าไฟฟ้า	36.3	22.3	22.1
• ลูกหนี้การค้า	3.7	16.0	5.0
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและบริการจ่าย	7.0*	5.8*	29.6
• ค่าอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi	4.4	-	-
• เจ้าหนี้การค้า	0.8**	1.0**	20.9
• เจ้าหนี้อื่น	0.7	0.3	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- ยูไอเอช ดำเนินธุรกิจให้บริการเช่าวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงให้กับทั้งภาครัฐบาลและเอกชน โดยผ่านโครงข่ายใยแก้วนำแสงทั่วประเทศที่ครบวงจรและคุณภาพสูง รวมถึงเป็นผู้ให้บริการและให้บริการแก่บริษัทและบริษัทย่อยอย่างมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ
- การทำธุรกรรมกับยูไอเอชเป็นประโยชน์แก่บริษัท เนื่องจากในปัจจุบันบริษัทไม่มีโครงข่ายสื่อสารข้อมูลประเภทนี้ และยูไอเอชมีโครงข่ายใยแก้วความเร็วสูงที่มีคุณภาพและมีโครงข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ
- ฝ่ายจัดซื้อจะจัดหาข้อเสนอราคาจากผู้ให้บริการอย่างน้อย 3 รายทุกปี เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการตรวจสอบราคา บริษัทจะยังคงเช่าวงจรความเร็วสูงจากยูไอเอชต่อไปหากเป็นราคาที่เหมาะสมมากกว่าการใช้บริการจากผู้ให้บริการอื่น ทั้งนี้ โดยพิจารณาจากชื่อเสียง ขนาดและคุณภาพของวงจร ต้นทุนในการเปลี่ยนผู้ให้บริการ และวัตถุประสงค์ทางกลยุทธ์ในการทำธุรกรรม
- บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทที่อยู่ระหว่างการเลิกกิจการ ได้ทำสัญญาให้บริการวงจรสื่อสารสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศ โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด และได้ทำสัญญาให้บริการอุปกรณ์และบริการสำหรับบริการ Wi-Fi โดยมีอัตราค่าอุปกรณ์และบริการเป็นอัตราการค้าปกติ ทั้งนี้ สัญญาดังกล่าวได้ถูกถ่ายโอนมายังบริษัทหลังจากที่มีการโอนกิจการทั้งหมดจากบริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด มายังบริษัท

หมายเหตุ * ค่าเช่าและบริการจ่าย ของปี 2561 และ 2562 ดังที่ปรากฏยังมิได้รวมถึงค่าเช่าช่วงที่ร้อยละ 5 ของ TOT ของ ปี 2561 จำนวน 5.2 ล้านบาท และ ปี 2562 5.6 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกับค่าเช่าและบริการจ่ายที่เคยรายงาน ปี 2561 จำนวน 7 ล้านบาท จะรวมเป็น 12.2 ล้านบาท และปี 2562 จำนวน 5.8 ล้านบาท จะรวมเป็น 11.4 ล้านบาท

** เจ้าหนี้การค้า ของปี 2561 และ 2562 ดังที่ปรากฏยังมิได้รวมถึงค่าใช้จ่ายค้างจ่ายสำหรับค่าเช่าช่วงที่ร้อยละ 5 ของ TOT ของ ปี 2561 จำนวน 7 ล้านบาท และ ปี 2562 12.6 ล้านบาท ซึ่งเมื่อรวมกับเจ้าหนี้การค้าที่เคยรายงานของ ปี 2561 จำนวน 0.8 ล้านบาท จะรวมเป็น 7.8 ล้านบาท และปี 2562 จำนวน 1 ล้านบาท จะรวมเป็น 13.6 ล้านบาท

(8) รายการธุรกิจกับบริษัท บางแสนทาวน์เฮ้าส์ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ในบริษัท บางแสนทาวน์เฮ้าส์ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าที่ดิน	0.7	-	1.5

ความสัมพันธ์และความเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทเช่าที่ดินเพื่อใช้เป็นสถานที่ปลูกสร้างอาคารชุดสายโทรศัพท์และประกอบธุรกิจของบริษัท โดยมีกำหนดระยะเวลาเช่า 3 ปี และอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด
- บริษัทเช่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดเก็บทรัพย์สินและประกอบธุรกิจของบริษัท มีกำหนดระยะเวลาเช่า 3 ปี โดยอัตราค่าเช่าอยู่ในอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด

(9) รายการธุรกิจกับบริษัท ท็อปอัมพ์ฟอร์ยู จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท ท็อปอัมพ์ฟอร์ยู จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. รายได้			
• รายได้จากการขายสิทธิการให้บริการเติมเงิน	179.2	133.3	94.8
• ลูกหนี้การค้า	16.3	13.2	9.2
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่าย ค่าคอมมิชชั่น	9.2	6.5	3.8
• เจ้าหนี้การค้า	0.8	0.6	0.4

ความสัมพันธ์และความเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทตกลงให้บริการกับบริษัท ท็อปอัมพ์ฟอร์ยู จำกัด เป็นตัวแทนให้บริการเติมเงินค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบการเติมเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่ลูกค้าโดยคำตอบแทนเป็นไปตามสัญญา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางให้บริการเติมเงินแก่ลูกค้าในระบบเติมเงิน

(10) รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ มัลติมีเดีย จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการด้านข้อมูล	0.6	-	-
• เจ้าหนี้การค้า	0.1	-	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาให้บริการข้อมูล (Content Provider Access Agreement) กับบริษัท บีบี คอนเทนต์ แอนด์ บัลด์นีย์ จำกัด โดยมุ่งเน้นการให้บริการข้อมูล (Content) แก่ลูกค้าของบริษัท

(11) รายการธุรกิจกับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัดถือหุ้นร้อยละ 100 ในบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการด้านข้อมูล	18.0	18.0	18.0
• เจ้าหนี้อื่น	1.6	1.6	1.6

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญากับบริษัท รักบ้านเกิด จำกัด เพื่อให้บริการข้อมูล (Content) เกี่ยวกับความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรซึ่งเป็นลูกค้าของบริษัทผ่านการให้บริการข้อความสั้น (SMS) และแอปพลิเคชัน Farmer Info ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนธุรกิจของบริษัท

(12) รายการธุรกิจกับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 25 ใน บริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการคลังและขนส่งสินค้า	1.4	-	-
• เจ้าหนี้การค้า	-	-	-

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าคลังสินค้าและโลจิสติกส์กับบริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด เพื่อจัดเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ ของบริษัทซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทโดยมีเงื่อนไขการค้าทั่วไปซึ่งสัญญาได้หมดอายุลงแล้ว จึงไม่มีรายการในปี 2562 และ 2563

(13) รายการธุรกิจกับบริษัทในกลุ่ม บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ใน บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	0.3	0.2	0.2

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(14) รายการธุรกิจกับบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด

บริษัท ยูนิเท็ด อินฟอร์เมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (“ยูไอเอช”) ถือหุ้นร้อยละ 99 ในบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด โดยยูไอเอช เป็นบริษัทย่อยของบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่น ๆ			
• รายได้จากบริการ	8.3	0.8	-
• ลูกหนี้การค้า	1.2	-	-
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าเช่าและค่าบริการจ่าย	74.2	54.5	34.3
• เจ้าหนี้การค้า	10.0	7.3	6.9

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาให้เข้าใช้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศแก่ บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด เพื่อประโยชน์ในการใช้อินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ โดยอัตราค่าบริการเทียบเคียงได้กับราคาตลาด
- บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด เป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (International Private Lease Circuit - IPLC) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัท ได้ทำสัญญาใช้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้บริการวงจรสื่อสารความเร็วส่วนบุคคลระหว่างประเทศ (IPLC) ไปยังประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย จากบริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด โดยอัตราค่าเช่าใช้เทียบเคียงได้กับราคาตลาด ค่าใช้บริการถูกคำนวณตามการใช้งานจริง ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(15) รายการธุรกิจกับบริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด

บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 99 ในบริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด โดยในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นกรรมการและผู้ถือหุ้นร้อยละ 40 ในบริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. รายได้และการรับชำระเงินอื่น ๆ			
• รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่	0.2	0.2	0.7
• ลูกหนี้การค้า	-	-	0.1
2. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าซื้อสินค้า	-	-	20.8
• ค่าบริการคลังและขนส่งสินค้า	125.0	111.0	98.9
• เจ้าหนี้การค้า	36.0	21.0	-
• เจ้าหนี้การค้าอื่น	11.0	13.7	33.0

ความสัมพันธ์และความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้ใช้บริการของบริษัท วาย เอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิสেস จำกัด เกี่ยวกับการบริการบริหารจัดการคลังสินค้าและขนส่งสินค้า ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(16) รายการธุรกิจกับบริษัท พพิธภัณฑ์ศิลปะไทย จำกัด

ในขณะทำรายการ นายบุญชัย เบญจรงค์กุล ประธานกรรมการบริษัท เป็นประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท พพิธภัณฑ์ศิลปะไทย จำกัด

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระเงินอื่น ๆ			
• ค่าส่งเสริมการตลาด	0.1	-	-

ความสัมพันธ์และความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทได้จัดซื้อหนังสือธนบัตร รัชกาลที่ 9 ซึ่งจัดทำโดย บริษัท พพิธภัณฑ์ศิลปะไทย จำกัด เพื่อเป็นของที่ระลึกให้กับสื่อมวลชนและผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ เนื่องจากโอกาสปีใหม่ โดยมีราคาและเงื่อนไขที่เทียบเคียงได้กับราคาตลาด ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(17) รายการธุรกิจกับบริษัท ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

ในขณะทำรายการ นางชนัญญา รัชนี เพ็ชรรัตน์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระ กรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ และกรรมการในคณะกรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่าย	-	-	7.9

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทใช้บริการธนาคารในการทำธุรกรรมและรับชำระค่าบริการ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยใช้ค่าธรรมเนียมตามอัตรามาตรฐานเทียบเคียงราคาตลาดหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

(18) รายการธุรกิจกับบริษัท ธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)

ในขณะทำรายการ นางชนัญญา รัชนี เพ็ชรรัตน์ กรรมการบริษัท ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอิสระ กรรมการในคณะกรรมการตรวจสอบ และกรรมการในคณะกรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ของธนาคารธนชาติ จำกัด (มหาชน)

รายการธุรกิจ	มูลค่ารวม (ล้านบาท)		
	2561	2562	2563
1. ค่าใช้จ่ายและการชำระหนี้เงินอื่น ๆ			
• ค่าบริการจ่าย	-	-	2.9

ความสมเหตุสมผลและความจำเป็นของรายการระหว่างกัน

- บริษัทใช้บริการธนาคารในการทำธุรกรรมและรับชำระค่าบริการ ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติ โดยใช้ค่าธรรมเนียมตามอัตรามาตรฐานเทียบเคียงราคาตลาดหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก
- บริษัท ได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารบางส่วนจากธนาคารธนชาติ จำกัด มหาชน จำกัด เพื่อใช้เป็นสถานที่ติดตั้งอุปกรณ์โทรคมนาคม ซึ่งเป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัทที่มีเงื่อนไขเช่นเดียวกับหรือเทียบเคียงได้กับการทำรายการนี้กับบุคคลภายนอก

นอกเหนือจากรายการระหว่างกันที่เกิดจากบริษัทที่เกี่ยวข้องกันดังรายการข้างต้นแล้ว ไม่มีรายการอื่นที่มีสาระสำคัญอย่างมีนัยสำคัญอันเป็นผลต่อส่วนได้ส่วนเสียของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการ และผู้ถือหุ้นที่มีอำนาจควบคุม ซึ่งอยู่ในตำแหน่ง ณ วันสิ้นสุดปีบัญชีวันที่ 31 ธันวาคม 2563

มาตรการและขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกัน

บริษัทได้กำหนดนโยบายและขั้นตอนการทำรายการระหว่างกันเพื่อให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของบริษัท โดยบริษัทได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานภายในที่เกี่ยวข้องกับการเข้าทำรายการระหว่างกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์การทำรายการที่เกี่ยวข้องกันตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ บริษัทยังได้ขออนุมัติในหลักการจากคณะกรรมการบริษัทสำหรับการเข้าทำรายการระหว่างกันที่เป็นรายการธุรกิจปกติหรือรายการสนับสนุนธุรกิจปกติของบริษัท มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

- (1) การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ รวมถึง การซื้อและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านโทรคมนาคม (รวมถึงชุดโทรศัพท์พร้อมซิมการ์ด (Phone Kits) บัตรเติมเงิน ซิมการ์ด ชุดเลขหมายระบบรายเดือน (SIM Card Packages) และชุดเลขหมายระบบเติมเงิน (Starter Kits) และการขายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Refill)
- (2) การจัดหาบริการต่าง ๆ รวมถึง
 - การจัดหาบริการซ่อมบำรุง (รวมถึงบริการติดตั้ง) สถานีฐานและอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณ (Cell Site)
 - การจัดหาบริการข้อมูลที่เป็นเนื้อหา (Content Provider Access)
 - การจัดหาบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (International Roaming)
 - การจัดหาบริการด้านการจัดการค่าใช้จ่ายและการบริการธุรกิจ
 - การจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ และ
 - การจัดหาบริการการจัดเก็บค่าใช้จ่ายบริการ (Outsource Bill-Collection Service)
- (3) การเช่าทรัพย์สินและการเช่าวงจรสื่อสารต่าง ๆ รวมถึง
 - การเช่าวงจรสื่อสารข้อมูลความเร็วสูง (High Speed Leased Circuit) และ
 - การเช่าที่ดิน พื้นที่สำนักงาน หรือคลังสินค้า
- (4) การจ่ายค่านายหน้าแก่บุคคลที่มีส่วนได้เสียในการให้บริการด้านจัดจำหน่ายหรือบริการอื่น ๆ (เช่น การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เติมเงินด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของบริษัท)
- (5) การจัดหาและบำรุงรักษาบริการด้านโทรคมนาคม รวมถึงการจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่าย และการแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของบริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ
- (6) การจัดหาสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ บริการ และ/หรือ การเข้าทำสัญญาใด ๆ ที่จำเป็น และ/หรือ เพื่ออำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจของบริษัท (รวมถึงการจัดหาประกันภัย) และ
- (7) การจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์ และ/หรือ บริการอื่น ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาหรือรับผลิตภัณฑ์ และ/หรือ บริการตามที่ระบุไว้ในข้อ (1) ถึง (6) ข้างต้น

ทั้งนี้ บริษัทได้กำหนดขั้นตอนการอนุมัติรายการระหว่างกันที่อาจเกิดขึ้นจริงในระหว่างปี ตามกรอบที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ดังนี้

- (1) ในกรณีที่มูลค่าของรายการตั้งแต่ 500,000 บาทขึ้นไป แต่น้อยกว่า 10 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ
- (2) ในกรณีที่มูลค่ารายการเท่ากับหรือมากกว่า 10 ล้านบาท แต่น้อยกว่า 100 ล้านบาท ผู้บริหารระดับสูงจะเป็นผู้สอบทานและอนุมัติรายการ นอกจากนั้น ฝ่ายตรวจสอบภายในจะทำหน้าที่ตรวจสอบการกำหนดราคารวมถึงเงื่อนไขอื่น ๆ สำหรับรายการระหว่างกันนั้นว่าเป็นไปตามเงื่อนไขการกำกับดูแลและก่อความเสียหายให้กับบริษัทและผู้ถือหุ้นส่วนน้อยหรือไม่ ฝ่ายตรวจสอบภายในจะจัดทำรายงานการสอบทานรายการระหว่างกัน (Review Report) และส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นรายไตรมาส
- (3) ในกรณีที่มูลค่ารายการ (ซึ่งอาจเป็นรายการเดียวหรือหลายรายการรวมกันที่ได้เข้าทำในระหว่าง 6 เดือนกับผู้สัญญาเดียวกันที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน) เท่ากับหรือมากกว่า 100 ล้านบาท คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องสอบทานและอนุมัติรายการก่อนที่บริษัทจะสามารถดำเนินการทำสัญญาหรือตกลงเข้าทำรายการได้ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะพิจารณาการกำหนดราคาและเงื่อนไขของรายการโดยเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติทั่วไปในอุตสาหกรรม

บริษัท โตเทล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

รายงานและงบการเงินรวม

31 ธันวาคม 2563

รายงานความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย รวมถึงข้อมูลทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปีของบริษัท งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม ใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังรอบคอบ และประมาณการที่สมเหตุสมผลในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน งบการเงินดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบและให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่เป็นอิสระ ดังนั้นจึงสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่เป็นจริง โปร่งใส และสมเหตุสมผล เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

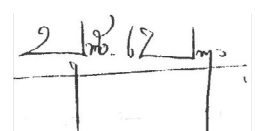
คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของบริษัท และป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดพลาดอย่างมีนัยสำคัญ

คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งประกอบด้วยกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและเพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท โดยความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวปรากฏในรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีฉบับนี้แล้ว

คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

ในนามของคณะกรรมการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
29 มกราคม 2564

บุณชัช เบญจรงค์กุล
ประธานกรรมการ

ราเชน เจน
กรรมการ

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

ความเห็น

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 งบกำไรขาดทุนรวม งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันและหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้าข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆ ตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด
ข้าพเจ้าขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อต่อไปนี้

1. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

- ก) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 บริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) (ปัจจุบันบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกิจการเป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (จำกัด) มหาชน) โดยบริษัทได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัทจึงมีได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลง ต่อมาทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อเรียกร้องให้บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) และบริษัทร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) รวมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอทีและทีโอทีไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษา ศาลปกครองกลางภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงมีผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดตามหนังสือยืนยันของศาลปกครองกลางลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2562 ขณะนี้บริษัทฯ อยู่ระหว่างการพิจารณาการคิดคำนวณค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 กับทีโอที ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นหรือมีข้อสรุปที่ชัดเจน และคดีฟ้องร้อง ที่เกี่ยวข้องบางประการยังอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งผลสรุปในเรื่องดังกล่าวขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กระบวนการเจรจาและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต
- ข) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36 บริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทานและเกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัทฯ หลังประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ กับ กสท (ปัจจุบันบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) และบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ได้ควบรวมกิจการเป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) และคดีฟ้องร้องอื่น ๆ ขณะนี้ข้อพิพาทและคดีต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการและศาล ซึ่งผลของข้อพิพาทและคดีต่าง ๆ ดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

2. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 37 กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ รวมถึงการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีต้นทุนการได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อกลุ่มบริษัทในการดำเนินธุรกิจในการโทรคมนาคมในปัจจุบัน

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้าในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบ งบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติงานของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ พร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญ

ตามที่กล่าวในวรรคข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น เกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญและตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 35 และข้อ 36 บริษัทฯ มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาท ทางการค้าที่สำคัญดังกล่าว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาททางการค้าและคดีฟ้องร้องดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต ซึ่งรวมถึงความไม่แน่นอนเกี่ยวกับระยะเวลา และจำนวนเงินอันอาจเกิดจากผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าฝ่ายบริหารจึงจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจอย่างมากในการพิจารณาซึ่งรวมถึงการพิจารณาข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเพื่อใช้ในการประมาณการหนี้สินจากความเสียหาย เนื่องจากความไม่แน่นอนและความซับซ้อนของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าว จึงได้กำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

ข้าพเจ้าได้สอบถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับกระบวนการรวบรวม ติดตาม และประเมินผลข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องต่าง ๆ ที่สำคัญของบริษัทฯ และประเมินการใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหารในการประเมินผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวโดยการตรวจสอบซึ่งรวมถึงวิธีการต่อไปนี้

- ก) สอบถามข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เกี่ยวกับคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญดังกล่าว
- ข) สอบทานหนังสือยืนยันยันคดีความและข้อพิพาทที่สำคัญจากทนายความภายนอกบริษัทฯ และประเมินผลของหนังสือยืนยันดังกล่าว สอบทานรายละเอียดความคืบหน้าของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญจากฝ่ายกฎหมายและฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ตลอดจนวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการประเมินและพิจารณาประมาณการหนี้สินจากคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้า รวมถึงสอบทานรายงานความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายภายนอกของบริษัทฯ ซึ่งใช้ประกอบการพิจารณาของฝ่ายบริหาร
- ค) ประเมินการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

การประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่

ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14 การประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของกลุ่มบริษัทจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ผลการดำเนินงานในอนาคตการประเมินแผนงานในอนาคตในการจัดการและการใช้งานสินทรัพย์ดังกล่าว การดูแลรักษาและการลงทุนในอนาคต และการกำหนดอัตราคิดลดและสมมติฐานที่สำคัญ ดังนั้นจึงมีความไม่แน่นอนของประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตซึ่งใช้ในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ประเมินการพิจารณาการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุน การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของฝ่ายบริหาร โดยประเมินการกำหนดหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด และแบบจำลองทางการเงินที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทเลือกใช้ โดยการทำความเข้าใจกระบวนการพิจารณาของฝ่ายบริหารว่าสอดคล้องตามลักษณะการให้ประโยชน์และคาดการณ์การให้ประโยชน์ในอนาคตของสินทรัพย์หรือไม่ ตลอดจนการทำความเข้าใจและประเมินในเรื่องดังต่อไปนี้

- ก) สมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำแผนและคาดการณ์กระแสเงินสดในอนาคตของกลุ่มบริษัท โดยการทำความเข้าใจกระบวนการที่ทำให้ได้มาซึ่งประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าว เปรียบเทียบสมมติฐานดังกล่าวกับแหล่งข้อมูลภายนอกที่มีและข้อมูลภายในที่กลุ่มบริษัทมี สอบทานประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตดังกล่าวกับข้อมูลการประมาณการที่ได้รับการอนุมัติจากฝ่ายบริหารและแผนงานธุรกิจของกลุ่มบริษัท และพิจารณาความแม่นยำของประมาณการกระแสเงินสดในอดีตกับผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง
- ข) อัตราคิดลดโดยเปรียบเทียบต้นทุนตัวเฉลี่ยของเงินทุนของกลุ่มบริษัท และเปรียบเทียบกับต้นทุนตัวเฉลี่ยของเงินทุนของบริษัทอื่นในอุตสาหกรรม
- ค) สมมติฐานและวิธีการที่ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทใช้ในการคำนวณหามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าได้ประเมินการเปิดเผยข้อมูลของผู้บริหารของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับการประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์ รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการดำเนินงาน เพื่อให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่

การรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 5.1 นโยบายการบัญชีของการรับรู้รายได้ กลุ่มบริษัท มีโครงสร้างการกำหนดราคา และเงื่อนไขการเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่หลากหลายเพื่อตอบสนอง การใช้งานของผู้ใช้บริการ และมีจำนวนรายการ การให้บริการที่มีนัยสำคัญ สถานการณ์การแข่งขันในอุตสาหกรรมโทรคมนาคมเคลื่อนที่ที่มากขึ้น ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงพิจารณา เป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในเรื่องมูลค่าและเวลาในการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ข้าพเจ้าได้ทำการตรวจสอบซึ่งรวมถึงการประเมินนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ การประเมินความมีประสิทธิภาพของการควบคุมทั่วไปของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมและการประเมินความมีประสิทธิภาพ ของระบบการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และเวลาที่เหมาะสมของการบันทึก รายได้ค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ สุ่มตรวจสอบเอกสารประกอบรายการรายได้ที่เกิดขึ้นในระหว่างปีและช่วงใกล้เคียงปีวิเคราะห์เปรียบเทียบ ข้อมูลบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบแยกย่อย และตรวจสอบรายการบันทึกบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีรายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่บันทึกผ่านใบสำคัญทั่วไป

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงาน ของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใด ๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบงบการเงินคือการอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญ กับงบการเงินหรือกับความรู้ที่รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต้องการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถ ตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีความสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริง แต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพพลอดการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผล การแสดงข้อมูลที่ผิดตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุป

ว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความคิดเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความคิดเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติงานตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความคิดเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้อ้างอิงไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายใน หากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลว่าข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระและได้สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่นซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่ามีเหตุผลที่บุคคลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่าไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้า เพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมีผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

ศาสตราจารย์

ก้องกาญจน์ อัครรังสฤษฎ์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4496

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 29 มกราคม 2564

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	6,647,041,895	8,528,384,697	2,879,784,466
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8	9,888,516,286	9,791,135,793	5,214,053,948
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	22.3	1,212,942,915	382,096,000	-
สินค้าคงเหลือ	10	634,014,585	1,087,833,918	7,760,413
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	31.3	15,908,504	-	-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11	3,323,700,645	2,806,990,099	245,646,890
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		21,722,124,830	22,596,440,507	8,347,245,717
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
เงินฝากธนาคารที่มีระยะต่ำกว่าหนึ่งปี	34.3	139,527	139,527	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	22.3	5,591,220,680	6,102,075,282	-
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	9	-	-	15,000,000,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	31.3	1,829,719,685	-	1,800,000
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	233,299,337	250,149,029	50,000,000
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	13	-	-	1,613,914,716
เงินลงทุนทั่วไป		-	43,224,286	-
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	14	51,346,994,125	53,894,383,048	1,707,381,352
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อและติดตั้งอุปกรณ์		308,691,427	244,617,026	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี		-	123,600,791	-
สินทรัพย์สิทธิการให้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	15	62,104,578,502	50,234,964,493	-
สินทรัพย์สิทธิการให้	22.1	21,456,769,243	23,663,543,275	922,699,446
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	16	1,772,369,071	1,664,471,637	212,053,203
สินทรัพย์ภายใต้การควบคุม	27	4,819,098,826	5,596,325,069	3,379,626,806
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	17	3,095,381,595	2,844,214,539	1,290,707,817
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		152,558,262,018	144,661,708,002	24,178,183,340
รวมสินทรัพย์		174,280,386,848	167,258,148,509	32,525,429,057

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: บาท)

		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	หมายเหตุ	2563	2562	2563	2562
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	26,943,923,572	26,609,586,766	9,773,398,722	10,530,128,083
เงินกู้ยืมระยะยาว - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	3,984,805,477	11,970,767,122	-	-
หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	2,499,791,977	3,997,253,420	-	-
รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์		1,915,241,153	1,856,229,515	523,391,703	658,338,123
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		-	69,379	-	-
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี		7,607,527,890	10,526,950,000	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	22.2	4,663,356,325	4,534,293,088	320,680,319	446,364,947
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - ส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	21	122,484,910	61,966,163	62,724,232	3,556,218
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		688,377,207	591,741,698	256,813,827	173,887,843
รวมหนี้สินหมุนเวียน		48,425,508,511	60,148,857,151	10,937,008,803	11,812,275,214
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	19	9,976,131,507	3,970,115,068	-	-
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	20	37,665,303,732	28,981,196,750	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	23	645,121,638	711,242,517	645,121,638	711,242,517
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี		33,486,652,237	25,487,908,841	-	-
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย - รอคัดจ่าย		-	1,198,695,076	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	22.2	17,819,979,346	20,103,334,287	529,804,009	271,977,470
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน - สุทธิจากส่วนที่สัญญาสิ้นสุดภายในหนึ่งปี	21	1,941,708,675	1,685,315,375	134,712,457	212,661,102
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		4,558,663	5,071,310	1,319,033	1,319,027
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		101,539,455,798	82,142,879,224	1,310,957,137	1,197,200,116
รวมหนี้สิน		149,964,964,309	142,291,736,375	12,247,965,940	13,009,475,330

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
ทุนเรือนหุ้น				
ทุนจดทะเบียน				
หุ้นสามัญ 2,372,080,630 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260	4,744,161,260
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว				
หุ้นสามัญ 2,367,811,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 2 บาท	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000	4,735,622,000
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	6,541,658,660	6,541,658,660	6,541,658,660	6,541,658,660
ส่วนเกินทุนอื่น	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361	1,647,137,361
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	40 474,416,126	453,646,244	474,416,126	453,646,244
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	(6,733,542,563)	(6,061,783,086)	6,878,628,970	5,701,000,405
	(6,259,126,437)	(5,608,136,842)	7,353,045,096	6,154,646,649
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น	17,650,130,955	17,650,130,955	-	-
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	24,315,422,539	24,966,412,134	20,277,463,117	19,079,064,670
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	-	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	24,315,422,539	24,966,412,134	20,277,463,117	19,079,064,670
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	174,280,386,848	167,258,148,509	32,525,429,057	32,088,540,000
	-	-	-	-
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
รายได้จากการขายและการให้บริการ				
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	59,993,267,510	63,332,725,238	4,429,380,837	4,332,197,275
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	6,979,703,083	8,628,584,371	13,608,259	91,108,962
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	11,845,028,781	9,205,826,793	11,422,105,424	14,499,584,274
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	78,817,999,374	81,167,136,402	15,865,094,520	18,922,890,511
ต้นทุนขายและการให้บริการ				
ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์	47,102,260,046	45,564,991,966	2,355,320,787	2,456,007,552
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	8,871,015,003	10,548,824,108	24,689,913	78,924,579
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	55,973,275,049	56,113,816,074	2,380,010,700	2,534,932,131
กำไรขั้นต้น	22,844,724,325	25,053,320,328	13,485,083,820	16,387,958,380
ดอกเบี้ยรับ	26,054,747	57,838,760	118,174,352	169,000,486
รายได้อื่น	39,344,798	3,224,922	2,205,972,301	3,052,857,841
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	22,910,123,870	25,114,384,010	15,809,230,473	19,609,816,707
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและการให้บริการ	(4,108,177,618)	(4,716,984,368)	(2,108,729,126)	(2,217,250,655)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(10,301,273,953)	(10,713,408,696)	(5,398,059,447)	(6,812,721,907)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	31,421,240	(15,140,069)	27,068,720	(1,208,879)
รวมค่าใช้จ่าย	(14,378,030,331)	(15,445,533,133)	(7,479,719,853)	(9,031,181,441)
กำไรจากกิจกรรมดำเนินงาน	8,532,093,539	9,668,850,877	8,329,510,620	10,578,635,266
กำไรจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และ สถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง	298,401,009	-	-	-
ต้นทุนทางการเงิน	26 (2,858,995,000)	(3,269,350,258)	(37,479,859)	(43,262,341)
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12 (11,849,692)	(8,830,739)	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	5,959,649,856	6,390,669,880	8,292,030,761	10,535,372,925
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	27 (852,531,160)	(968,871,154)	(1,206,941,252)	(1,470,200,349)
กำไรสำหรับปี	5,107,118,696	5,421,798,726	7,085,089,509	9,065,172,576
การแบ่งปันกำไร				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	5,107,118,696	5,421,893,006	7,085,089,509	9,065,172,576
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	(94,280)	-	-
	5,107,118,696	5,421,798,726		
กำไรต่อหุ้น	28			
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน				
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทฯ	2.16	2.29	2.99	3.83

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรสำหรับปี	5,107,118,696	5,421,798,726	7,085,089,509	9,065,172,576
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น				
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
ผลกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(18,233,622)	90,646,827	(18,233,622)	90,646,827
หัก: ผลกระทบของภาษีเงินได้	3,646,724	(17,743,911)	3,646,724	(17,743,911)
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง				
- สุทธิจากภาษีเงินได้	(14,586,898)	72,902,916	(14,586,898)	72,902,916
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	(14,586,898)	72,902,916	(14,586,898)	72,902,916
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	5,092,531,798	5,494,701,642	7,070,502,611	9,138,075,492
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม				
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	5,092,531,798	5,494,795,922	7,070,502,611	9,138,075,492
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	(94,280)	-	-
	5,092,531,798	5,494,701,642		
	-	-		
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้				

บริษัท โทเทิล เอิคซิส คอมมูนิตี้เซ็น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

[illegible]

หมายเหตุประกอบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน³

บริษัท โทเทิล แอคเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

		งบการเงินเฉพาะกิจการ						(หน่วย: บาท)
		ส่วนเกินทุนอื่น			กำไรสะสม			รวม
		ส่วนเกิน	จากการปรับ	จัดสรรแล้ว - สำรอง	ยังไม่จัดสรร	ส่วนของผู้ถือหุ้น		
		มูลค่าหุ้นสามัญ	โครงสร้างกิจการ	ตามกฎหมาย	(ขาดทุนสะสม)			
หมายเหตุ		ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระแล้ว	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	โครงสร้างกิจการ	จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย	ยังไม่จัดสรร(ขาดทุนสะสม)	รวม	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	4,735,622,000	6,927,789,290	1,647,137,361	465,929,718	(852,060,346)	12,924,418,023	
	กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	9,065,172,576	9,065,172,576	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	72,902,916	72,902,916	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	9,138,075,492	9,138,075,492	
24	เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	(2,983,428,845)	(2,983,428,845)	
	โอนเงินสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญเพื่อลดขาดทุนสะสม	-	(386,130,630)	-	(465,929,718)	852,060,348	-	
40	โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	453,646,244	(453,646,244)	-	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	453,646,244	5,701,000,405	19,079,064,670	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	453,646,244	5,701,000,405	19,079,064,670	
	กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	7,085,089,509	7,085,089,509	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(14,586,898)	(14,586,898)	
	กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	7,070,502,611	7,070,502,611	
24	เงินปันผลจ่าย	-	-	-	-	(5,872,104,164)	(5,872,104,164)	
40	โอนกำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	20,769,882	(20,769,882)	-	
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	4,735,622,000	6,541,658,660	1,647,137,361	474,416,126	6,878,628,970	20,277,463,117	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	5,959,649,856	6,390,669,880	8,292,030,761	10,535,372,925
รายการปรับกระทบกำไรก่อนภาษี				
เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน:				
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง	(54,105,316)	52,990,066	1,178,095	22,418,584
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	11,849,692	8,830,739	-	-
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	-	-	(5,000,000)	(5,000,000)
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	-	-	(2,168,186,686)	(2,984,295,080)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	(150,000)	(375,000)	(150,000)	(375,000)
ค่าเพื่อผลขาดทุนจากสินค้าสามัญ (โอนกลับ)	(44,868,888)	12,354,632	(7,418)	(6,000,317)
โอนกลับค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				
(2562: โอนกลับค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น)	(71,236,915)	(233,845,005)	(93,101,794)	(16,358,623)
ค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์/เงินลงทุนในบริษัทย่อย	19,293,771	68,840,989	7,751,705	68,840,989
ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนอื่น	-	250,000	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (หมายเหตุ 29)	20,951,247,200	19,996,687,879	899,322,661	1,057,369,495
ตัดจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	17,463,917	43,034,300	4,825,412	12,874,549
ผลกระทบจากการปรับปรุงสินทรัพย์สิทธิการใช้	57,778,157	56,315,229	4,601,730	258,967
ขาดทุนจากการขายและเช่ากลับ (หมายเหตุ 22.1)	173,989,696	-	-	-
ขาดทุน (กำไร) จากการจำหน่ายอุปกรณ์	367,870,738	39,112,645	(71,782,798)	(31,682,761)
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	-	-	-	(2,501,311)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน (กลับรายการ)	(80,168,312)	68,083,500	(80,168,312)	68,083,500
ค่าตัดจำหน่ายต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	206,954,052	215,106,556	-	-
กำไรจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิ				
จากการป้องกันความเสี่ยง	(298,401,009)	-	-	-
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	2,846,225,850	3,253,070,342	24,710,709	26,982,426
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์				
และหนี้สินดำเนินงาน	30,063,392,489	29,971,126,752	6,816,024,065	8,745,988,343
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)				
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	130,529,710	(1,610,841,182)	306,414,920	(2,223,067,495)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	129,557,807	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	498,753,967	1,028,218,687	12,757,610	(11,497,029)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(542,103,090)	207,752,291	54,504,532	501,164,789
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี	123,600,791	429,902,693	123,600,791	21,652,693
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(202,609,966)	(206,150,222)	30,614,328	45,461,740
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	235,130,964	(8,245,264,641)	(709,420,188)	(9,498,592,789)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	216,165,894	(785,401,696)	7,147,578	413,273,804
หนี้สิน ไม่หมุนเวียนอื่น	(102,906,870)	(41,067,086)	(88,099,989)	(447,196)
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	30,549,511,696	20,748,275,596	6,553,543,647	(2,006,063,140)
จ่ายดอกเบี้ย	(4,273,991,093)	(2,331,815,358)	(21,821,048)	(23,817,391)
จ่ายภาษีเงินได้	(1,197,485,806)	(1,931,894,270)	(374,403,847)	(624,143,356)
รับคืนภาษีเงินได้	863,493,943	1,050,316,443	860,233,196	1,050,316,443
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	25,941,528,740	17,534,882,411	7,017,551,948	(1,603,707,444)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

(หน่วย: บาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินลงทุนทั่วไปเพิ่มขึ้น	-	(12,718,722)	-	-
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	(1,997,710)	-	-	-
เงินสดจ่ายให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	(7,000,000,000)	(6,000,000,000)
เงินสดรับจากเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	2,500,000,000	5,500,000,000
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	-	-	2,168,186,686	2,984,295,080
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	150,000	375,000	150,000	375,000
เงินสดรับจากการคืนเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	-	-	271,161,610
การคืนทุนให้กับผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม				
เนื่องจากการชำระบัญชีของบริษัทย่อย	-	(525,216)	-	-
ถูกหักกิจการที่เกี่ยวข้องกันลดลง	-	-	-	217,366,362
เงินสดจ่ายซื้ออาคารและอุปกรณ์	(8,810,725,981)	(17,053,121,095)	(72,291,498)	(711,038,533)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	22,468,039	22,668,091	72,317,070	380,003,462
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อและติดตั้งอุปกรณ์ลดลง (เพิ่มขึ้น)	(64,074,401)	254,008,272	-	1,237,365
เงินสดจ่ายสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	(10,917,205,035)	-	-	-
เงินสดจ่ายเพื่อการได้มาซึ่งสินทรัพย์สิทธิการใช้	(124,832,994)	(18,630,000)	(5,555,787)	(4,860,375)
เงินสดจ่ายซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	(894,462,410)	(991,317,020)	(86,273,240)	(193,225,469)
เงินสดรับจากการขายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	-	-	-	9,538,990
เงินสดรับจากการขายสินทรัพย์สิทธิการใช้	-	-	-	42,988,533
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(20,785,680,492)	(17,794,260,690)	(2,418,466,769)	2,502,842,025
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	37,000,000,000	38,000,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(39,000,000,000)	(39,500,000,000)	-	-
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้	10,000,000,000	5,000,000,000	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหุ้นกู้	(4,000,000,000)	(1,500,000,000)	-	-
เงินสดจ่ายชำระคืนหนี้สินตามสัญญาเช่า	(5,165,086,886)	(4,319,073,781)	(421,087,744)	(475,575,962)
เงินปันผลจ่าย	(5,872,104,164)	(2,983,428,845)	(5,872,104,164)	(2,983,428,845)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(7,037,191,050)	(5,302,502,626)	(6,293,191,908)	(3,459,004,807)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดคงสุทธิตั้งต้นปี	(1,881,342,802)	(5,561,880,905)	(1,694,106,729)	(2,559,870,226)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	8,528,384,697	14,090,265,602	4,573,891,195	7,133,761,421
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	6,647,041,895	8,528,384,697	2,879,784,466	4,573,891,195
	-	-	-	-
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม:				
รายการที่ไม่ใช่เงินสด:				
เจ้าหน้าที่ค่าซื้ออุปกรณ์	6,174,360,065	6,152,494,740	47,749,715	55,683,069
เจ้าหน้าที่ค่าซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	194,039,019	192,952,793	2,978,774	39,307,045
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย	41,094,180,127	36,014,858,841	-	-
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22,483,335,671	24,637,627,375	850,484,328	718,342,417

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย บริษัทฯจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2550

บริษัทฯมีผู้ถือหุ้นใหญ่สองราย คือ เทเลนอร์ เอเชีย ฟิรอส แอลทีดี ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศสิงคโปร์ และ บริษัท ไทย เทลโค โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย ธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัท คือ การให้บริการ การสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม

ที่อยู่ตามจดทะเบียนของบริษัทฯอยู่ที่ 319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41 ถนนพญาไท แขวงปทุมวันเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

บริษัทฯได้มีการให้บริการวิทยุระบบเซลลูลาร์ในย่านความถี่ 800 MHz และ 1800 MHz ภายใต้สัญญาสัมปทานกับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) ในระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2534 และสิ้นสุดสัญญาสัมปทานแล้ว เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561

เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2564 บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) ได้ควบรวมกิจการกับบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) เป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ (จำกัด) มหาชน (“เอ็นซี”)

บริษัทฯได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กทช.”) เพื่อดำเนินธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตแบบ WiFi ทั้งนี้ระยะเวลาในการอนุญาตของใบอนุญาตดังกล่าวกำหนดให้กระทำได้อัตโนมัติระยะเวลาที่ยังคงให้บริการภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขในการอนุญาตตามประกาศ กทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมลงวันที่ 5 มีนาคม 2563

1.2 ข้อมูลทั่วไปของบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด

บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (“ดีแทค ไตรเน็ต”) เป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของดีแทค ไตรเน็ต คือ การให้บริการการสื่อสารไร้สายและจัดจำหน่ายอุปกรณ์โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์เสริม โดย ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับใบอนุญาตในการประกอบกิจการ ตามรายละเอียดที่แสดงด้านล่างนี้ โดยตลอดระยะเวลาในการอนุญาตให้ดำเนินการ ดีแทค ไตรเน็ต ต้องดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและค่าธรรมเนียมในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (USO) ตามที่กฎหมายกำหนด และระยะเวลาในการอนุญาตของใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองกำหนดให้กระทำได้อัตโนมัติระยะเวลาที่ยังให้บริการภายใต้ขอบเขตและเงื่อนไขในการอนุญาตที่เกี่ยวข้อง

ก) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (การให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ (IDD)) จาก กทช. มีกำหนดระยะเวลา 20 ปี (ตั้งแต่วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 และสิ้นสุด ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2570) โดย ดีแทค ไตรเน็ต ได้เริ่มให้บริการโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2550 และมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามเงื่อนไขในใบอนุญาต

ข) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งให้บริการอินเทอร์เน็ตจาก กทช.

- ค) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม (การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่) จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 2.1 GHz ความถี่ช่วง 1920-1935 MHz คู่กับ 2110-2125 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย
- ง) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สองจาก กสทช. การให้บริการอินเทอร์เน็ต เกตเวย์ระหว่างประเทศและบริการชุมชนอินเทอร์เน็ตแบบที่สองที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง
- จ) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช. (การให้บริการโทรศัพท์ประจำที่) มีกำหนดระยะเวลา 12 ปี (ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2558 และสิ้นสุด ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2570) เริ่มให้บริการตั้งแต่เดือนมีนาคม 2560
- ฉ) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช. (การให้บริการวงจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ) มีกำหนดระยะเวลา 11 ปี (ตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2559 และสิ้นสุด ณ วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2570) เริ่มให้บริการตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559
- ช) ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจาก กสทช. ประเภทขายต่อบริการวงจรเช่า/บริการช่องสัญญาณเช่า เริ่มให้บริการตั้งแต่เดือนเมษายน 2560
- ซ) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 1800 MHz (“ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่”) สำหรับแถบความกว้าง 2x5 MHz ความถี่ช่วง 1745 - 1750 MHz คู่กับ 1840 - 1845 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย

ดีแทค ไตรเน็ต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 13,386.77 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินดังนี้

งวดที่หนึ่ง: ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละ 50 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 6,693.39 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อคำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือภายใน 90 วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งผู้ชนะการประมูลเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2561 (ชำระแล้วเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2561)

งวดที่สอง: ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 3,346.69 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อคำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สาม ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต โดยทาง กสทช. จะคืนหนังสือคำประกันที่ได้นำส่งงวดที่หนึ่ง ภายใน 15 วันนับจากวันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สอง (ชำระแล้วเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2563)

งวดที่สาม: ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของราคาชนะประมูล ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 3,346.69 ล้านบาท ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต โดยทาง กสทช. จะคืนหนังสือคำประกันที่ได้นำส่งงวดที่สองภายใน 15 วันนับจากวันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สาม

- ณ) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 900 MHz (“ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่”) สำหรับแถบความกว้าง 2x5 MHz ความถี่ช่วง 890 - 895 MHz คู่กับ 935 - 940 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตที่พระราชอาณาจักรไทย

ดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าว ในราคา 40,728.48 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคม ย่าน 890 - 895 MHz / 935 - 940 MHz ดังนี้

งวดที่หนึ่ง: ชำระเงินเป็นจำนวน 4,301.40 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือ ภายใน 90 วันนับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งผู้ชนะการประมูลเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2561 (ชำระแล้วเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2561)

งวดที่สอง: ชำระเงินเป็นเงินจำนวน 2,150.70 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สามและงวดที่สี่ ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 2 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต โดยทาง กสทช. จะคืนหนังสือคำประกันที่ได้นำส่งงวดที่หนึ่ง ภายใน 15 วันนับจากวันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สอง

งวดที่สาม: ชำระเงินเป็นเงินจำนวน 2,150.70 ล้านบาท พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สี่ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต โดยทาง กสทช. จะคืนหนังสือคำประกันที่ได้นำส่งงวดที่สอง ภายใน 15 วันนับจากวันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สาม

งวดที่สี่: ชำระเงินเป็นเงินจำนวน 32,125.68 ล้านบาท ภายใน 15 วัน เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 4 ปี นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต โดยทาง กสทช. จะคืนหนังสือคำประกันที่ได้นำส่งงวดที่สาม ภายใน 15 วันนับจากวันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตชำระเงินประมูลคลื่นความถี่งวดที่สี่

เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2562 ดีแทค ไตรเนต ได้ทำหนังสือไปยังสำนักงาน กสทช. เพื่อแจ้งความประสงค์ขอแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz อันเนื่องมาจากคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 4/2562 ลงวันที่ 11 เมษายน 2562 เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาการประกอบกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (“คำสั่ง คสช. ที่ 4/2562”) ที่ให้ กสทช. พิจารณาแบ่งชำระเงินจากการประมูลคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ต้องชำระออกเป็นสิบงวด ปีละงวด งวดละเท่า ๆ กัน การขอแบ่งชำระอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตที่มีสิทธิในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ต่อมาเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2562 ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าร่วมขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 700 MHz ต่อสำนักงาน กสทช. และเป็นผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่ย่าน 700 MHz จำนวน 1 ชุด รายละเอียดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวปรากฏรายละเอียดตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 ง) ซึ่งต่อมา ดีแทค ไตรเนต ได้รับหนังสือจาก กสทช. ยืนยันว่า ดีแทค ไตรเนต ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ข้างต้น ส่งผลให้ ดีแทค ไตรเนต ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ตามเงื่อนไขใหม่ที่ระบุในคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ดังกล่าว และแจ้งข้อมูลการแบ่งชำระเงินออกเป็นสิบงวด งวดละเท่า ๆ กัน โดยถือว่าปีที่ ดีแทค ไตรเนต ประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ได้ (ธันวาคม 2561) นับเป็นงวดชำระเงินงวดแรก และข้อมูลการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz งวดที่เหลือ (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เป็นดังนี้

งวดที่สองและงวดที่สาม: ชำระเงินเป็นจำนวนรวม 7,917.14 ล้านบาทในปี 2563 (ชำระแล้วเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2563)

งวดที่สี่ถึงงวดที่สิบ: ชำระเงินค่าคลื่นความถี่ร้อยละสิบของราคาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่หรือเท่ากับ 4,072.85 ล้านบาทในแต่ละงวดชำระเงิน

ทั้งนี้ในระหว่างการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ ดีแทค ไตรเนตจะต้องวางหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือ รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขอื่นตามคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562

สืบเนื่องจาก ตีแตก ไตรเบ็ด ได้รับหนังสือยืนยันจาก กสทช. ว่าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของคำสั่ง คสช. ที่ 4/2562 ส่งผลให้ได้รับสิทธิในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ตามรายละเอียดที่กล่าวข้างต้นนั้น ผู้บริหารของ ตีแตก ไตรเบ็ด ได้พิจารณารายละเอียดข้อมูลตลอดจนเนื้อหาของรายการที่เกี่ยวข้องในการได้มาซึ่งเงื่อนไขในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz แล้วเห็นว่า การได้มาซึ่งเงื่อนไขในการแบ่งชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตและมีสิทธิในการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 700 MHz ดังนั้น ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่ค้างจ่าย - รอตัดจ่าย (อันเป็นผลต่างระหว่างมูลค่าปัจจุบันของเงินประมูลคลื่นความถี่ย่าน 900 MHz ที่ต้องชำระตามเงื่อนไขการชำระเงินใหม่และเงื่อนไขเดิม) จึงถูกบันทึกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz เมื่อ ตีแตก ไตรเบ็ด ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz ในเดือนธันวาคม 2563 ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz กล่าวตามรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 ก)

- ญ) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 26 GHz จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 26 GHz (“ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่”) ในความถี่ช่วง 26.8 - 27.0 GHz ขนาดความกว้างของแถบคลื่นความถี่รวม 200 MHz ภายใต้ขอบเขต การให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย

ภายใต้ประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 700 MHz 1800 MHz 2600 MHz และ 26 GHz ตีแตก ไตรเบ็ด ชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 974.13 ล้านบาท(รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) แก่ กสทช. แล้วเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2563

- ก) ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 700 MHz (“ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่”) สำหรับแถบความถี่ 2x10 MHz ความถี่ช่วง 713 - 723 MHz คู่กับ 768 - 778 MHz ภายใต้ขอบเขตการให้บริการตามใบอนุญาตทั่วราชอาณาจักรไทย ทั้งนี้ ในการขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ดังกล่าว ตีแตก ไตรเบ็ด ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติในเรื่องการเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 890-915 MHz/935-960 MHz มาก่อน ตลอดจนมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการต่างๆตามประกาศ กสทช. เรื่อง การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมย่าน 703-733/758-788 MHz ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (“ประกาศ กสทช.”) กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน

ตีแตก ไตรเบ็ด มีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าคลื่นความถี่สำหรับการได้มาซึ่งใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 18,815 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) โดยมีเงื่อนไขการชำระเงินค่าคลื่นความถี่สำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ดังต่อไปนี้

งวดที่หนึ่ง: ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละสิบของราคาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ซึ่งคิดเป็นเงินจำนวน 1,881.5 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินค่าคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือ (ชำระแล้ว เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2563)

งวดที่สองถึงงวดที่สิบ: ชำระเงินเป็นจำนวนร้อยละสิบของราคาการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละงวดชำระเงินของปีที่สองถึงปีที่สิบ ซึ่งคิดเป็นเงินในแต่ละงวดจำนวน 1,881.5 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) พร้อมจัดส่งหนังสือคำประกันจากธนาคารเพื่อค้ำประกันการชำระเงินค่าคลื่นความถี่ในส่วนที่เหลือภายใน 15 วันนับแต่วันที่ครบรอบการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในแต่ละปี

1.3 ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection charge)

ในเดือนธันวาคม 2556 กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2556 (“ประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556”) มาแทนที่ประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 โดยประกาศ กสทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่าย 2556 ยังคงกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม มีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นอยู่เช่นเดิม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของบริษัทฯ บนคลื่นความถี่ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ได้สิ้นสุดลงแล้วเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561 บริษัทฯ ได้ดำเนินการส่งหนังสือแจ้งต่อ คู่สัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม กับบริษัทฯ ให้ทราบถึงการสิ้นสุดของสัญญาสัมปทาน และบอกเลิกสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวแล้ว

ทั้งนี้ตามสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ที่ได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2561 นั้น บริษัทฯ ต้องจ่ายเงินผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) เป็นรายปีซึ่งคิดจากร้อยละของรายได้จากการให้บริการตามสัญญา และต้องไม่ต่ำกว่าผลประโยชน์ตอบแทนขั้นต่ำในแต่ละปี อย่างไรก็ตาม การเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม ทำให้การคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนภายหลังการเข้าทำสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายยังไม่มีความชัดเจน บริษัทฯ จึงคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้แก่ กสท ตั้งแต่ปีสัมปทานที่ 17 เป็นต้นไป จากรายได้ที่ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย จนกว่าจะได้ข้อสรุปที่ชัดเจนในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม กสท ได้โต้แย้งวิธีการคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนในกรณีดังกล่าวของบริษัทฯ โดยได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 36 (ข))

ในส่วนของการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของ ดีแทค ไตรเน็ต นั้น ดีแทค ไตรเน็ต ได้ลงนามในสัญญาการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้รับใบอนุญาตรายอื่น ดังนี้

ผู้ประกอบการ	ระยะเวลาการมีผลบังคับใช้
ก) บริษัท ทรู มูฟ จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ข) บริษัท ทรู มูฟ เอช ยูนิเวอร์แซล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ค) บริษัท ทรู ยูนิเวอร์แซล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ง) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
จ) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ฉ) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ช) บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	1 กรกฎาคม 2556 เป็นต้นไป
ซ) บริษัท ทรู อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล คอมมูนิเคชั่น จำกัด	1 มกราคม 2557 เป็นต้นไป
ณ) บริษัท โอทาร์โรว์ เวิลด์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด	20 สิงหาคม 2561 เป็นต้นไป
ญ) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	18 ธันวาคม 2562 เป็นต้นไป

1.4 การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ปัจจุบันยังมีผลกระทบต่อธุรกิจและอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ อาจนำมาซึ่งความไม่แน่นอนและผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทติดตามความคืบหน้าของสถานการณ์ดังกล่าวและประเมินผลกระทบทางการเงินเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ ประเมินการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารได้ใช้ประมาณการและดุลยพินิจในประเด็นต่าง ๆ เมื่อสถานการณ์มีการเปลี่ยนแปลง

2. เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงิน

- 2.1 งานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกตามความ ในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯ ใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลมาจาก งบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงานการเงินรวม

- ก) งานการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) และบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะของธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศ	อัตราร้อยละที่ถือหุ้น	
			2563 ร้อยละ	2562 ร้อยละ
<u>บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯโดยตรง</u>				
บริษัท เวลด์โฟน ซิอป จำกัด	อยู่ระหว่างการแบ่งทรัพย์สินแก่เจ้าหนี้	ไทย	100	100
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	บริหารสินทรัพย์	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	ให้บริการโทรคมนาคม	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัท เพย์สกาย จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
<u>บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด</u>				
บริษัท อีสเทิร์น บิช จำกัด	เลิกกิจการและเสร็จการชำระบัญชี	ไทย	-	100
<u>บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด</u>				
บริษัท ดีแทค แอ็คเซเลเรท จำกัด	ลงทุนและให้การสนับสนุนแก่บริษัท start-up ในการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ	ไทย	100	100
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	อยู่ระหว่างการชำระบัญชี	ไทย	100	100
บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด	ให้เช่าเครื่องมือและอุปกรณ์โทรคมนาคม	ไทย	100	100

- ข) บริษัทฯจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้หากบริษัทฯ มีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทฯนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงานการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทฯ มีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อย จนถึงวันที่บริษัทฯ สิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งานการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัทฯ

- จ) ยอดคงค้างระหว่างกลุ่มบริษัท รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญของกลุ่มบริษัท ราคาตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทย่อยในงบการเงินของบริษัทกับส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อยได้ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมคือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัทฯ ซึ่งแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทฯ จัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

(ก) การปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า

ในระหว่างปี 2562 กลุ่มบริษัทฯ ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 16 เรื่อง สัญญาเช่า มาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ ซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

(ข) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปีปัจจุบัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทฯ ได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2562) และฉบับใหม่ จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศโดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางการบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่างเป็นสาระสำคัญต่อการเงินของกลุ่มบริษัทฯ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน
- ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ
- ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

การนำมาตรฐานกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติมีผลกระทบต่อการเงินของกลุ่มบริษัทจากรายการดังต่อไปนี้

- การจัดประเภทและวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน - กลุ่มบริษัทวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน และจัดประเภทเงินลงทุนดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัทได้ประเมินและพิจารณาแล้วว่า ราคาทุนของเงินลงทุนในตราสารทุนดังกล่าวได้สะท้อนมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนแล้ว ดังนั้นการวัดมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบต่อการปรับปรุงกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563
- การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิต - กลุ่มบริษัทรับรู้ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อสินทรัพย์ทางการเงินโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เหตุการณ์ที่มีการด้อยค่าด้านเครดิตเกิดขึ้นก่อน กลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่ายในการพิจารณาค่าเพื่อผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุสำหรับลูกหนี้การค้า โดยผู้บริหารของกลุ่มบริษัทพิจารณาแล้วว่า การรับรู้รายการผลขาดทุนด้านเครดิตข้างต้นไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญให้มีการปรับปรุงกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563
- การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง - กลุ่มบริษัทรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่เข้าทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์จะถูกรับรู้ผ่านกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้กลุ่มบริษัทได้เลือกการบัญชีป้องกันความเสี่ยงมาถือปฏิบัติสำหรับรายการตราสารอนุพันธ์โดยส่วนใหญ่ โดยกลุ่มบริษัทถือว่า ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงทั้งหมดของกลุ่มบริษัทที่มีอยู่เดิมก่อนที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ยังคงมีความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงต่อไปได้ สำหรับตราสารอนุพันธ์ที่ถูกกำหนดให้เป็นเครื่องมือป้องกันความเสี่ยงเพื่อการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม กลุ่มบริษัทจะรับรู้การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงในส่วนของกำไรหรือขาดทุน ส่วนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่ป้องกัน จะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น พร้อมกับรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

นอกจากนี้ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทได้นำการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 9 และมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 7 เกี่ยวกับการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงมาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ (จะมีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564) การปรับปรุงนี้กำหนดให้มีข้อผ่อนปรนให้กลุ่มบริษัทสามารถใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงต่อไปได้ในเวลาที่ยังมีความไม่แน่นอนก่อนที่จะมีการแทนที่อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่มีอยู่เดิมด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ปราศจากความเสี่ยง โดยได้เปิดเผยรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 31

กลุ่มบริษัทนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติโดยรับรู้ผลกระทบสะสมของการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มาถือปฏิบัติครั้งแรกโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 และไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินปีก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีแสดงรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4

(ค) มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงซึ่งจะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2564 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่ากับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

ยกเว้นการถือปฏิบัติมาตรฐานการรายงานทางการเงินก่อนวันที่มีผลบังคับใช้ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3 (ข) ข้างต้น ฝ่ายบริหารของกลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการประเมิน ผลกระทบที่อาจมีต่องบการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. ผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีเนื่องจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่มาถือปฏิบัติ

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 3 กลุ่มบริษัทได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติในระหว่างปีปัจจุบัน โดยกลุ่มบริษัทได้เลือกปรับผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงโดยปรับปรุงกับกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 โดยไม่ปรับย้อนหลังงบการเงินงวดก่อนที่แสดงเปรียบเทียบ

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีต้องบแสดงฐานะการเงิน ณ ต้นงวดปี 2563 เนื่องจากการนำมาตรฐานเหล่านี้มาถือปฏิบัติ แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)		
	งบการเงินรวม		
	ผลกระทบจาก		
	มาตรฐานการรายงานทางการเงิน		
	31 ธันวาคม 2562	ฉบับที่ 9	1 มกราคม 2563
งบแสดงฐานะการเงิน			
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น	-	12,440	12,440
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	1,257,906	1,257,906
เงินลงทุนทั่วไป	43,224	(43,224)	-
สินทรัพย์ถาวรที่ได้รับการตัดบัญชี	5,596,325	(32,146)	5,564,179
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
หุ้นกู้ - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	3,997,253	48,293	4,045,546
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	28,981,197	1,018,100	29,999,297
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ขาดทุนสะสม	(6,061,783)	128,583	(5,933,200)

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ผลกระทบจาก		
	มาตรฐานการ		
	รายงานทางการเงิน		
	31 ธันวาคม 2562	ฉบับที่ 9	1 มกราคม 2563
งบแสดงฐานะการเงิน			
สินทรัพย์			
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น	-	1,800	1,800
เงินลงทุนทั่วไป	1,800	(1,800)	-

รายละเอียดผลกระทบที่มีต่อกำไรสะสม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 จากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติครั้งแรก แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)
	งบการเงินรวม
การรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	1,227,122
การรับรู้มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ผ่านกำไรหรือขาดทุน (เฉพาะส่วนของดอกเบี้ยที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม)	(1,066,393)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้อง	(32,146)
ผลกระทบต่อกำไรสะสมจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มเครื่องมือทางการเงินมาถือปฏิบัติ (ขาดทุนสะสมลดลง)	128,583

ณ วันที่ 1 มกราคม 2563 การจัดประเภทรายการและวัดมูลค่าและมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามที่กำหนดในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 และมูลค่าตามหลักการบัญชีเดิม แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินรวม				
	มูลค่าตาม หลักการบัญชีเดิม	การจัดประเภทและวัดมูลค่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9		
		มูลค่ายุติธรรมผ่าน กำไรหรือขาดทุน	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	8,528,385	-	8,528,385	8,528,385
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	9,791,136	-	9,791,136	9,791,136
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	6,484,171	-	6,484,171	6,484,171
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ ป้องกันความเสี่ยง	-	12,440	-	12,440
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้ กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ ป้องกันความเสี่ยง	-	325,366	-	325,366
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ ป้องกันความเสี่ยง	-	889,316	-	889,316
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	43,224	43,224	-	43,224
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	24,846,916	1,270,346	24,803,692	26,074,038
หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	26,609,587	-	26,609,587	26,609,587
เงินกู้ยืมระยะยาว	15,940,882	-	15,940,882	15,940,882
หุ้นกู้	32,978,450	22,552,344	11,492,500	34,044,844
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาต ให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย	36,014,859	-	36,014,859	36,014,859
หนี้สินตามสัญญาเช่า	24,637,627	-	24,637,627	24,637,627
รวมหนี้สินทางการเงิน	136,181,405	22,552,344	114,695,455	137,247,799

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	มูลค่าตาม หลักการบัญชีเดิม	การจัดประเภทและวัดมูลค่า ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9		
		มูลค่ายุติธรรมผ่าน กำไรหรือขาดทุน	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4,573,891	-	4,573,891	4,573,891
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	5,431,593	-	5,431,593	5,431,593
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	10,500,000	-	10,500,000	10,500,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	1,800	-	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	20,507,284	1,800	20,505,484	20,507,284
หนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 1 มกราคม 2563				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	10,530,128	-	10,530,128	10,530,128
หนี้สินตามสัญญาเช่า	718,342	-	718,342	718,342
รวมหนี้สินทางการเงิน	11,248,470	-	11,248,470	11,248,470

5. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

5.1 การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบเติมเงิน (Prepaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบเติมเงินเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์ตามบัตรเติมเงินที่บริษัทได้ขายไปแล้ว โดยจะทยอยรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว หรือ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการให้บริการตามที่ระบุในบัตรเติมเงิน แล้วแต่อย่างใดจะเกิดขึ้นก่อน

รายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือน (Postpaid)

รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์ระบบจ่ายรายเดือนเป็นมูลค่าของค่าบริการโทรศัพท์รายเดือน (monthly fee) ที่ลูกค้ายังใช้บริการไม่หมดและสามารถทยอยอดไปใช้ในงวดถัดไป

รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์

รายได้จากการให้บริการเสียง

รายได้จากการให้บริการเสียง รวมถึงการบริการโทรศัพท์ในประเทศโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศและการบริการข้ามแดนอัตโนมัติ ถือเป็นรายได้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ต

รายได้จากการให้บริการส่งผ่านข้อมูลระหว่างประเทศและบริการอินเทอร์เน็ตถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาของการให้บริการและตามอัตราที่ตกลงร่วมกัน

ส่วนลดมักจะให้ในรูปของส่วนลดเงินสด หรือในรูปของสินค้าหรือบริการที่บริษัทฯ ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่า ส่วนลดดังกล่าวจะบันทึกอย่างมีระบบตลอดระยะเวลาที่ได้รับส่วนลด ส่วนลดเงินสดหรือสินค้าที่ส่งมอบให้โดยไม่คิดมูลค่าบันทึกเป็นส่วนหักจากรายได้

ในกรณีที่ให้ส่วนลดตามแผนที่กำหนดขึ้น เช่น แผนการส่งเสริมการขายเพื่อรักษากลุ่มลูกค้า (loyalty programs) หากบริษัทมีประสบการณ์ในอดีตที่สามารถใช้อ้างอิงในการประมาณการส่วนลดอย่างน่าเชื่อถือได้ มูลค่าส่วนลดที่บันทึกต้องไม่เกินมูลค่าประมาณการที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง มูลค่าและระยะเวลาของส่วนลดมักต้องประมาณขึ้นโดยใช้เทคนิคการประมาณการ และมีการปรับผลต่างในงวดที่มีการเปลี่ยนแปลงประมาณการหรือเมื่อทราบจำนวนที่เกิดขึ้นจริง

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

กลุ่มบริษัทบันทึกค่านายหน้าที่ยจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายอย่างเป็นระบบตามประมาณการระยะเวลาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากลูกค้า ซึ่งพิจารณาจากประสบการณ์ในอดีตของกลุ่มบริษัทเกี่ยวกับอัตราคงอยู่ของลูกค้า ตลอดจนสอดคล้องกับรูปแบบการรับรู้รายได้ตามสัญญา และจะบันทึกค่าเพื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ เมื่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าสิ่งตอบแทนที่จะได้รับหักด้วยต้นทุนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในกรณีที่ระยะเวลาของการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ที่จะรับรู้สำหรับต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญามีระยะเวลาหนึ่งงวดหรือสั้นกว่า กิจการจะบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

รายได้และต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายซึ่งเป็นรายได้ที่กลุ่มบริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการเรียกเข้าจากโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นมายังโครงข่ายของบริษัทโดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

ต้นทุนค่าเชื่อมต่อโครงข่ายที่ต้องจ่ายให้กับผู้รับใบอนุญาตรายอื่นเป็นต้นทุนการให้บริการจากการเรียกออกผ่านโครงข่ายของกลุ่มบริษัทไปยังโครงข่ายของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตามเกณฑ์คงค้างในอัตราเรียกเก็บที่ระบุไว้ในสัญญา

รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อกลุ่มบริษัทได้อำนาจควบคุมในสินค้าให้แก่ลูกค้าแล้ว รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

ในกรณีที่มีการขายสินค้าพร้อมการให้บริการ (Multiple element arrangements) องค์ประกอบของรายได้จะปันส่วนตามสัดส่วนให้กับสินค้าที่ส่งมอบและภาระที่ต้องปฏิบัติในการให้บริการที่รวมอยู่ในสัญญาโดยให้มีความสัมพันธ์กับราคาขายแบบแยกเทศของสินค้าหรือบริการที่แตกต่างกันตามข้อผูกพันตามสัญญา

รายได้ที่รับรู้แล้วแต่ยังไม่ถึงกำหนดเรียกชำระตามสัญญาแสดงไว้เป็น “สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา” ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะจัดประเภทเป็นลูกหนี้อื่นเพื่อกิจการมีสิทธิ์ที่จะได้รับชำระโดยปราศจากเงื่อนไข

จำนวนเงินที่กิจการได้รับหรือมีสิทธิ์ได้รับจากลูกค้าแต่ยังมีการที่ต้องปฏิบัติให้กับลูกค้าแสดงไว้เป็น “หนี้สินที่เกิดจากสัญญา”

ในงบแสดงฐานะการเงิน ซึ่งจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อได้ปฏิบัติตามภาระที่ระบุไว้ในสัญญาเสร็จสิ้น

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่บริษัทฯ ได้รับจากผู้รับใบอนุญาตรายอื่นซึ่งเกิดจากการใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคม

รายได้จากการใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเป็นรายได้ที่กลุ่มบริษัทได้รับจากผู้รับใบอนุญาตโทรศัพท์เคลื่อนที่รายอื่นซึ่งเกิดจากการอนุญาตให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยกลุ่มบริษัทรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างในอัตราตามที่ระบุในสัญญา

รายได้จากการดำเนินงานอื่น

กิจการรับรู้รายได้จากการดำเนินงานอื่น เมื่อกิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากผลสำเร็จของรายการนั้น รายได้แสดงไว้โดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม

ดอกเบี๋ยรับ

รายได้ดอกเบี๋ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างด้วยวิธีดอกเบี๋ยที่แท้จริง โดยจะนำมูลค่าตามบัญชีขั้นต้นของสินทรัพย์ทางการเงินมาคูณกับอัตราดอกเบี๋ยที่แท้จริง ยกเว้นสินทรัพย์ทางการเงินที่เกิดการด้อยค่าด้านเครดิตในภายหลัง ที่จะนำมูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์ทางการเงิน (สุทธิจากค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น) มาคูณกับอัตราดอกเบี๋ยที่แท้จริง

เงินปันผลรับ

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทมีสิทธิในการรับเงินปันผล

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินจากหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีดอกเบี๋ยที่แท้จริงและรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

5.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูง ซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มา และไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

5.3 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือเป็นสินค้าสำเร็จรูปซึ่งแสดงมูลค่าตามราคาทุน (ตามวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก) หรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับแล้วแต่อย่างใดจะต่ำกว่า

5.4 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

- ก) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ข) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

5.5 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์/ค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมและ ค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี) ราคาทุนดังกล่าวประกอบด้วย ราคาซื้อและต้นทุนที่เกี่ยวข้องอื่นเพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้งานได้ ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการบำรุงรักษา

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

อาคารและส่วนปรับปรุงสำนักงาน	5 - 20 ปี
ส่วนปรับปรุง	5 - 12 ปี
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่	3 - 15 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี และ 5 ปี
อุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์สื่อสาร	2 - 5 ปี
สินทรัพย์ถาวรอื่น	5 ปี

ค่าเสื่อมราคารวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน อาคารระหว่างก่อสร้าง งานระหว่างก่อสร้างและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง

กลุ่มบริษัทจัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชี เมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับจากการจำหน่ายสินทรัพย์กับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น) จะรับรู้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนเมื่อกลุ่มบริษัทจัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

5.6 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของเงินกู้ที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลานานในการทำให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ย และต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืม

5.7 สัญญาเช่า

ณ วันเริ่มต้นของสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทจะประเมินว่าสัญญาเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่ โดยสัญญาจะเป็นสัญญาเช่าหรือประกอบด้วยสัญญาเช่า ถ้าสัญญานั้นมีการให้สิทธิในการควบคุมการใช้สินทรัพย์ที่ระบุได้สำหรับช่วงเวลาหนึ่งเพื่อการแลกเปลี่ยนกับสิ่งตอบแทน

กลุ่มบริษัทประเมินอายุสัญญาเช่าตามระยะเวลาที่บอกเลิกไม่ได้ที่ระบุในสัญญาเช่าหรือตามระยะเวลาที่เหลืออยู่ของสัญญาเช่าที่มีผลอยู่ โดยรวมระยะเวลาตามสิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุผลผลที่จะใช้สิทธิเลือกนั้น และระยะเวลาตามสิทธิเลือกในการยกเลิกสัญญาเช่า หากมีความแน่นอนอย่างสมเหตุผลผลที่จะไม่ใช้สิทธิเลือกนั้น ทั้งนี้ พิจารณาถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยี และ/หรือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่ออายุของสัญญาเช่าดังกล่าว เป็นต้น

5.7.1) กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการบัญชีเดียวสำหรับการรับรู้รายการและการวัดมูลค่าสัญญาเช่าทุกสัญญา เว้นแต่สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าที่สินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล (วันที่สินทรัพย์อ้างอิงพร้อมใช้งาน) กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์สิทธิการใช้ซึ่งแสดงสิทธิในการใช้สินทรัพย์อ้างอิงและหนี้สินตามสัญญาเช่าตามการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า

(ก) สินทรัพย์สิทธิการใช้

สินทรัพย์สิทธิการใช้วัดมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม ผลขาดทุนจากการด้อยค่าสะสม และปรับปรุงด้วยการวัดมูลค่าของหนี้สินตามสัญญาเช่าใหม่ ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้ ประกอบด้วยจำนวนเงินของหนี้สินตามสัญญาเช่าจากการรับรู้เริ่มแรก ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้น จำนวนเงินที่จ่ายชำระตามสัญญาเช่า ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผลหรือก่อนวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล และหักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่าที่ได้รับ

ราคาทุนของสินทรัพย์สิทธิการใช้รวมถึงประมาณการต้นทุนที่จะเกิดขึ้นสำหรับผู้เช่าในการรื้อและขนย้ายสินทรัพย์อ้างอิง การบูรณะสถานที่ตั้งของสินทรัพย์อ้างอิงหรือการบูรณะสินทรัพย์อ้างอิงให้อยู่ในสภาพตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงและเงื่อนไขของสัญญาเช่า

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่าหรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แต่ละประเภทแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังนี้

ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุผลผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้สัญญากับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	8 ปี
อาคารสำนักงาน	3 ปี
สำนักงานบริการลูกค้า	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุผลผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
ยานพาหนะ	2 - 3 ปี
พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและโครงข่าย โทรคมนาคม	3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุผลผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา

(ข) สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลย่าน 700 MHz 900 MHz 1800 MHz 2.1 GHz และ 26.0 GHz บันทึกโดยวัดมูลค่าเทียบเท่าเงินสดตามมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่จะจ่ายชำระ ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ต้องจ่ายชำระกับมูลค่าเทียบเท่าเงินสดบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินตามระยะเวลาการชำระค่าธรรมเนียมการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

(ค) หนี้สินตามสัญญาเช่า

หนี้สินตามสัญญาเช่าวัดมูลค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าตลอดอายุสัญญาเช่า จำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าประกอบด้วยค่าเช่าคงที่หักด้วยสิ่งจูงใจตามสัญญาเช่า จำนวนเงินที่คาดว่าจะจ่ายภายใต้การรับประกันมูลค่าคงเหลือ รวมถึงราคาใช้สิทธิของสิทธิเลือกซื้อซึ่งมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่กลุ่มบริษัทจะใช้สิทธินั้น และการจ่ายค่าปรับเพื่อการยกเลิกสัญญาเช่า หากข้อกำหนดของสัญญาเช่าแสดงให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทจะใช้สิทธิในการยกเลิกสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเช่าผันแปรที่ไม่ขึ้นอยู่กับดัชนีหรืออัตราเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เหตุการณ์หรือเงื่อนไขซึ่งเกี่ยวข้องกับการจ่ายชำระหนี้ได้เกิดขึ้น

กลุ่มบริษัทคิดลดมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าโดยใช้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่ม ณ วันที่สัญญาเช่ามีผล หากอัตราดอกเบี้ยตามนโยบายของหนี้สินสัญญาเช่านั้นไม่สามารถกำหนดได้ ทั้งนี้อัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมส่วนเพิ่มอ้างอิงจากอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาลปรับด้วยค่าความเสี่ยงที่เหมาะสมตามระยะเวลาของสัญญาเช่านั้น หลังจากวันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะเพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ยของหนี้สินตามสัญญาเช่า และลดลงจากการจ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า นอกจากนี้ มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าจะถูกจัดมูลค่าใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอายุสัญญาเช่า การเปลี่ยนแปลงการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า หรือการเปลี่ยนแปลงในการประเมินสิทธิเลือกซื้อสินทรัพย์อ้างอิง

(ง) สัญญาเช่าระยะสั้นและสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ

สัญญาเช่าที่มีอายุสัญญาเช่า 12 เดือนหรือน้อยกว่านับตั้งแต่วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล หรือสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ จะบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

(จ) รายการขายและเช่ากลับคืน

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์สิทธิการใช้ที่เกิดจากการเช่ากลับคืนตามสัดส่วนของมูลค่าตามบัญชีเดิมของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในการใช้สินทรัพย์ที่ยังคงอยู่กับกลุ่มบริษัท โดยกลุ่มบริษัทจะรับรู้เฉพาะจำนวนเงินของผลกำไรหรือขาดทุนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิที่โอนไปยังผู้ให้เช่า

หากมูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนสำหรับการขายสินทรัพย์ต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ กลุ่มบริษัทจะปรับปรุงส่วนต่างโดยถือเป็นการจ่ายล่วงหน้าของการจ่ายชำระตามสัญญาเช่า เพื่อวัดมูลค่าจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายให้เป็นมูลค่ายุติธรรม

5.7.2) กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

กรณีสัญญาเช่าเงินทุน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าเงินทุน ณ วันที่สัญญาเช่าเริ่มมีผล กลุ่มบริษัทบันทึกสินทรัพย์ภายใต้สัญญาเช่าเงินทุนเป็นลูกหนี้ด้วยจำนวนที่เท่ากับเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่จะได้รับตามสัญญาเช่าและมูลค่าคงเหลือที่ไม่ได้รับการประกัน หลังจากนั้นจะรับรู้รายได้ทางการเงินตลอดอายุสัญญาเช่าในรูปแบบที่สะท้อนถึงอัตราผลตอบแทนรายงวดคงที่ของเงินลงทุนสุทธิตามสัญญาเช่า

กรณีสัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน กลุ่มบริษัทบันทึกจำนวนเงินที่ได้รับตามสัญญาเช่าดำเนินงานเป็นรายได้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุของสัญญาเช่า ต้นทุนทางตรงเริ่มแรกที่เกิดขึ้นจากการได้มาซึ่งสัญญาเช่าดำเนินงานรวมในมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์อ้างอิงและรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายตลอดอายุสัญญาเช่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกันกับรายได้จากสัญญาเช่า

สัญญาเช่าช่วง

ในกรณีที่กลุ่มบริษัทนำสินทรัพย์อ้างอิงไปให้บุคคลที่สามเช่าอีกทอดหนึ่งและสัญญาเช่าหลักระหว่างผู้ให้เช่าหลักและกลุ่มบริษัทยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ถือเป็นการเช่าช่วง กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่าช่วงจะต้องจัดประเภทสัญญาเช่าช่วงเป็นสัญญาเช่าเงินทุนหรือสัญญาเช่าดำเนินงาน โดยอ้างอิงถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ อันเกิดจากสัญญาเช่าหลัก แทนที่จะอ้างอิงถึงสินทรัพย์อ้างอิงที่เป็นสินทรัพย์หลักของสัญญาเช่า

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการทำสัญญาตั้งแต่ 2 สัญญาขึ้นไปในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันกับผู้ให้เช่าเดียวกัน ซึ่งสัญญาเหล่านั้นประกอบด้วยสัญญาเช่าและมีการต่อรองรับกันด้วยวัตถุประสงค์เชิงพาณิชย์โดยรวมกลุ่มบริษัทจะรวมสัญญาเหล่านั้นในการพิจารณาและปฏิบัติกับสัญญาเหล่านั้นเป็นสัญญาหนึ่งเดียว

5.8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน และค่าตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการรวมธุรกิจตามมูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์ ณ วันที่ซื้อธุรกิจ ส่วนสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ได้มาจากการอื่น บริษัทจะบันทึกต้นทุนเริ่มแรกของสินทรัพย์นั้นตามราคาทุน

ภายหลังการรับรู้รายการเริ่มแรก สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าสะสม (ถ้ามี) ของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่มีอายุการให้ประโยชน์จำกัดอย่างมีระบบตลอดอายุการให้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของสินทรัพย์นั้น และจะประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์นั้นเกิดการด้อยค่า กลุ่มบริษัทจะทบทวนระยะเวลาการตัดจำหน่ายและวิธีการตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนดังกล่าวทุกสิ้นปีเป็นอย่างน้อย ค่าตัดจำหน่ายรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนคำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์จำกัดของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนแต่ละประเภท

5.9 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ หมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ หรือถูกบริษัทฯ ควบคุม ไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลที่มีสิทธิออกเสียง โดยทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัท ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัท ที่มีอำนาจในการวางแผน และควบคุมการดำเนินงานของบริษัท

5.10 การด้อยค่าของสินทรัพย์ที่ไม่ใช้สินทรัพย์ทางการเงิน

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะทำการประเมินการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุน การได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ สินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้อง หรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่นของกลุ่มบริษัท หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า กลุ่มบริษัทรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์ มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า ในการประเมินมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ กลุ่มบริษัทประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่กิจการคาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์และคำนวณคิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบันโดยใช้อัตราคิดลดก่อนภาษีที่สะท้อนถึงการประเมินความเสี่ยงในสภาพตลาดปัจจุบันของเงินสดตามระยะเวลาและความเสี่ยงซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของสินทรัพย์ที่กำลังพิจารณาอยู่ ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขาย กลุ่มบริษัทใช้แบบจำลองการประเมินมูลค่าที่ดีที่สุดซึ่งเหมาะสมกับสินทรัพย์ ซึ่งสะท้อนถึงจำนวนเงินที่กิจการสามารถจะได้อาจมาจากการจำหน่ายสินทรัพย์หักด้วยต้นทุนในการจำหน่าย โดยการจำหน่ายนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้และเต็มใจในการแลกเปลี่ยนและสามารถต่อรองราคากันได้อย่างเป็นอิสระในลักษณะของผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกัน

กลุ่มบริษัทจะรับรู้รายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

หากในการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ มีข้อบ่งชี้ที่แสดงให้เห็นว่าผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ที่รับรู้ในงวดก่อนได้หมดไปหรือลดลง กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของสินทรัพย์นั้น และจะกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าที่รับรู้ในงวดก่อนก็ต่อเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการที่ใช้กำหนดมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนภายหลังจากการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าครั้งล่าสุด โดยมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นจากการกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าต้องไม่สูงกว่ามูลค่าตามบัญชีที่ควรจะเป็นหากกิจการไม่เคยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์ในงวดก่อนๆ กลุ่มบริษัทจะบันทึกกลับรายการผลขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์โดยรับรู้ไปยังส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

5.11 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

กลุ่มบริษัทจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กลุ่มบริษัทจะไม่ทำกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

กลุ่มบริษัทจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

5.12 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

กลุ่มบริษัทรับรู้ เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

กลุ่มบริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สิทธิประโยชน์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสิทธิประโยชน์ของกลุ่มบริษัท เงินที่กลุ่มบริษัทจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

กลุ่มบริษัทมีการสำรองเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งกลุ่มบริษัทถือว่า เงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

กลุ่มบริษัทคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial gains and losses) สำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ต้นทุนบริการในอนาคตจะถูกรับรู้ทั้งจำนวนในกำไรหรือขาดทุนทันทีที่มีการแก้ไขโครงการหรือลดขนาดโครงการ หรือเมื่อกิจการรับรู้ต้นทุนการปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง

5.13 เงินตราต่างประเทศ

กลุ่มบริษัทแสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัท

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ที่เกิดรายการ สิทธิประโยชน์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

5.14 ประมาณการหนี้สิน

กลุ่มบริษัทจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดปล่อยภาระผูกพันนั้น และกลุ่มบริษัทสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

5.15 เครื่องมือทางการเงิน

[นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563](#)

กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกของสินทรัพย์ทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม และบวกด้วยต้นทุนการทำรายการเฉพาะในกรณีที่สินทรัพย์ทางการเงินที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน อย่างไรก็ตาม สำหรับลูกหนี้การค้าที่ไม่มีองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะรับรู้สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าวด้วยราคาของรายการ ตามที่กล่าวไว้ในนโยบายการบัญชีเรื่องการรับรู้รายได้

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทจัดประเภทสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่รับรู้รายการเริ่มแรก เป็นสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน โดยพิจารณาจากแผนธุรกิจของกิจการในการจัดการสินทรัพย์ทางการเงิน และลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

กลุ่มบริษัทวัดมูลค่าสินทรัพย์ทางการเงินด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย เมื่อกลุ่มบริษัทถือครองสินทรัพย์ทางการเงินนั้นเพื่อรับกระแสเงินสดตามสัญญา และเงื่อนไขตามสัญญาของสินทรัพย์ทางการเงินก่อให้เกิดกระแสเงินสดที่เป็นการรับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ยจากยอดคงเหลือของเงินต้นในวันที่ระบุไว้เท่านั้น

สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าววัดมูลค่าในภายหลังโดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงและต้องมีการประเมินการด้อยค่า ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการ การเปลี่ยนแปลง หรือการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน

สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน จะแสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงสุทธิของมูลค่ายุติธรรมในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ทั้งนี้ สินทรัพย์ทางการเงินดังกล่าว หมายรวมถึง ตราสารอนุพันธ์ เงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ถือไว้เพื่อค่าเงินลงทุนในตราสารทุน ซึ่งกลุ่มบริษัทไม่ได้เลือกจัดประเภทให้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสินทรัพย์ทางการเงินที่มีกระแสเงินสดที่ไม่ได้รับชำระเพียงเงินต้นและดอกเบี้ย

เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทจดทะเบียนถือเป็นรายได้อื่นในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การจัดประเภทรายการและการวัดมูลค่าของหนี้สินทางการเงิน

ยกเว้นหนี้สินตราสารอนุพันธ์ กลุ่มบริษัทรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกสำหรับหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนการทำรายการ และจัดประเภทหนี้สินทางการเงินเป็นหนี้สินทางการเงินที่วัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย โดยใช้วิธีดอกเบี้ยที่แท้จริง ทั้งนี้ ผลกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตัดรายการหนี้สินทางการเงินและการตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงจะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน โดยการคำนวณมูลค่าราคาทุนตัดจำหน่ายคำนึงถึงค่าธรรมเนียม หรือต้นทุนที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงด้วย ทั้งนี้ ค่าตัดจำหน่ายตามวิธีดอกเบี้ยที่แท้จริงแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนทางการเงินในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

กลุ่มบริษัทอาจเลือกวัดมูลค่าหนี้สินทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน เพื่อเป็นการจัดหรือลดความไม่สอดคล้องของการรับรู้รายการอย่างมีนัยสำคัญ (บางครั้งเรียกว่าการไม่จับคู่ทางบัญชี)

การตัดรายการของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดรายการออกจากบัญชี เมื่อสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้นได้สิ้นสุดลง หรือได้มีการโอนสิทธิที่จะได้รับกระแสเงินสดของสินทรัพย์นั้น รวมถึงได้มีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น หรือมีการโอนการควบคุมในสินทรัพย์นั้น แม้ว่าจะไม่มีการโอนหรือไม่ได้คงไว้ซึ่งความเสี่ยงและผลตอบแทนเกือบทั้งหมดของสินทรัพย์นั้น

กลุ่มบริษัทตัดรายการหนี้สินทางการเงินก็ต่อเมื่อได้มีการปฏิบัติตามภาระผูกพันของหนี้สินนั้นแล้ว มีการยกเลิกภาระผูกพันนั้น หรือมีการสิ้นสุดลงของภาระผูกพันนั้น ในกรณีที่มีการเปลี่ยนหนี้สินทางการเงินที่มีอยู่ให้เป็นหนี้สินใหม่จากผู้ให้กู้รายเดียวกัน ซึ่งมีข้อกำหนดที่แตกต่างกันอย่างมาก หรือมีการแก้ไขข้อกำหนดของหนี้สินที่มีอยู่อย่างเป็นสาระสำคัญ จะถือว่าเป็นการตัดรายการหนี้สินเดิมและรับรู้หนี้สินใหม่ โดยรับรู้ผลแตกต่างของมูลค่าตามบัญชีดังกล่าวในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

การด้อยค่าของสินทรัพย์ทางการเงิน

กลุ่มบริษัทใช้วิธีการอย่างง่ายในการคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นสำหรับลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ดังนั้น ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจึงไม่มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของความเสี่ยงทางด้านเครดิต แต่จะรับรู้ค่าเผื่อผลขาดทุนจากผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตลอดอายุของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา โดยอ้างอิงจากข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีต ปรับปรุงด้วยข้อมูลการคาดการณ์ไปในอนาคตเกี่ยวกับลูกหนี้และสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ

สินทรัพย์ทางการเงินจะถูกตัดจำหน่ายออกจากบัญชี เมื่อกิจการคาดว่าจะไม่ได้รับคืนกระแสเงินสดตามสัญญาอีกต่อไป

การหักกลบของเครื่องมือทางการเงิน

สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจะนำมาหักกลบกัน และแสดงด้วยยอดสุทธิในงบแสดงฐานะการเงิน ก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิบังคับใช้ได้ตามกฎหมายอยู่แล้วในการหักกลบจำนวนเงินที่รับรู้ และกิจการมีความตั้งใจที่จะชำระด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจที่จะรับสินทรัพย์และชำระหนี้สินพร้อมกัน

นโยบายการบัญชีที่ถือปฏิบัติก่อนวันที่ 1 มกราคม 2563

ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ กลุ่มบริษัทบันทึกค่าเผื่อนี้ลงบัญชีสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

เงินลงทุน

เงินลงทุนระยะยาวอื่นเป็นเงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) กลุ่มบริษัทใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

5.16 ตราสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

กลุ่มบริษัทใช้ตราสารอนุพันธ์ คือ สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทรับรู้มูลค่าเริ่มแรกของตราสารอนุพันธ์ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ทำสัญญา และวัดมูลค่าในภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงของมูลค่ายุติธรรมในภายหลังในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทแสดงตราสารอนุพันธ์เป็นสินทรัพย์ทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมมากกว่าศูนย์ และแสดงเป็นหนี้สินทางการเงินเมื่อมีมูลค่ายุติธรรมน้อยกว่าศูนย์

กลุ่มบริษัทแสดงตราสารอนุพันธ์ที่มีอายุสัญญาคงเหลือมากกว่า 12 เดือนและยังไม่ถึงกำหนดชำระภายใน 12 เดือน เป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น หรือหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น และแสดงตราสารอนุพันธ์อื่นเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน หรือหนี้สินหมุนเวียน

การบัญชีป้องกันความเสี่ยง

เพื่อวัตถุประสงค์ของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทจัดประเภทของการป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

- การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชี หรือสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้
- การป้องกันความเสี่ยงในกระแสเงินสด ในกรณีที่มีการป้องกันความเสี่ยงจากการผันผวนของกระแสเงินสดซึ่งเกิดจากความเสี่ยงเฉพาะของสินทรัพย์หรือหนี้สินที่รับรู้ในบัญชีหรือรายการที่คาดการณ์ไว้ที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ในระดับสูงมากที่จะเกิดขึ้น หรือความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในสัญญาผูกมัดที่ยังไม่ได้รับรู้

ณ วันที่เริ่มกำหนดความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทต้องมีการกำหนดและจัดทำเอกสารอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งจะใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง และวัตถุประสงค์และกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินการป้องกันความเสี่ยง

รายละเอียดของเอกสารดังกล่าวซึ่งได้จัดทำตั้งแต่วันเริ่มต้นการป้องกันความเสี่ยงและได้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง ลักษณะของความเสี่ยงที่จะป้องกัน และวิธีที่กลุ่มบริษัทใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งรวมถึงการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของความไม่ประสิทธิภาพ และวิธีกำหนดอัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงจะเข้าเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง เมื่อเป็นไปตามข้อกำหนดของการประเมินประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยงทุกข้อต่อไปนี้

- มีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจระหว่างรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง และเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง
- ผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่เป็นผลมาจากความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจนั้น
- อัตราส่วนการป้องกันความเสี่ยงของความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวเท่ากับอัตราส่วนของปริมาณของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการทำการป้องกันความเสี่ยงจริง ต่อปริมาณของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงซึ่งกิจการได้ใช้ป้องกันความเสี่ยงจริง

กลุ่มบริษัทบันทึกรายการป้องกันความเสี่ยงที่เข้าเงื่อนไขทุกข้อสำหรับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ดังนี้

การบัญชีป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

การเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงรับรู้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน ส่วนการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่ป้องกัน จะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่าตามบัญชีของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น พร้อมกับรับรู้ในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

สำหรับการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับรายการที่วัดมูลค่าด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย การปรับปรุงมูลค่าตามบัญชีของรายการนั้นจะถูกตัดจำหน่ายเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดระยะเวลาที่เหลืออยู่ของการป้องกันความเสี่ยงด้วยวิธีดอเบย์ที่แท้จริง ทั้งนี้ การตัดจำหน่ายนั้นอาจเริ่มต้นทันทีที่มีการปรับปรุงเกิดขึ้น หรือก่อนที่จะยุติการปรับปรุงการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง หากมีการตัดรายการของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนั้น กลุ่มบริษัทจะรับรู้ส่วนของมูลค่ายุติธรรมที่ยังไม่ได้ตัดจำหน่ายเข้าส่วนของกำไรหรือขาดทุนทันที

5.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรม หมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่น โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า กลุ่มบริษัทใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่ใช่ตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ กลุ่มบริษัทจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1** - ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2** - ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3** - ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กลุ่มบริษัทจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

6. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงจึงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการทางบัญชีที่สำคัญได้แก่

รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

การระบุภาระที่ต้องปฏิบัติ

ในการระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในการส่งมอบสินค้าหรือบริการให้กับลูกค้า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าสินค้าหรือบริการแต่ละรายการถือเป็นภาระที่แยกจากกันหรือไม่ กล่าวคือ กิจกรรมจะบันทึกสินค้าหรือบริการแต่ละรายการแยกจากกัน ก็ต่อเมื่อสินค้าหรือบริการดังกล่าวสามารถระบุได้ว่าแยกจากสินค้าหรือบริการอื่นในสัญญา และลูกค้าได้รับประโยชน์จากสินค้าหรือบริการนั้น

การกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้

ในการกำหนดจังหวะเวลาของการรับรู้รายได้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาที่ทำกับลูกค้าเพื่อพิจารณาว่าภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นเสร็จสิ้นตลอดช่วงเวลาหนึ่งหรือเสร็จสิ้น ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ทั้งนี้ กิจกรรมจะรับรู้รายได้ตลอดช่วงเวลาหนึ่ง เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

- ลูกค้าได้รับและใช้ประโยชน์จากผลของการปฏิบัติงานของกิจการในขณะที่กิจการปฏิบัติงาน
- การปฏิบัติงานของกิจการก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่ลูกค้าควบคุมในขณะที่สร้างสินทรัพย์ดังกล่าว หรือ
- การปฏิบัติงานของกิจการไม่ก่อให้เกิดสินทรัพย์ที่กิจการสามารถนำไปใช้ประโยชน์อื่นได้ และกิจการมีสิทธิในการรับชำระสำหรับการปฏิบัติงานที่เสร็จสิ้นถึงปัจจุบัน

ในกรณีที่ไมเข้าเงื่อนไขข้างต้น กิจกรรมจะรับรู้รายได้ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่าภาระที่ต้องปฏิบัตินั้นได้เสร็จสิ้นลงเมื่อใด

ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา

ในการบันทึกรายจ่ายที่เกิดขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาเป็นสินทรัพย์ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ารายจ่ายดังกล่าวเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มในการได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าหรือไม่ รวมถึงการกำหนดวิธีการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ดังกล่าว

การรับรู้และการตัดรายการสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการพิจารณาการรับรู้หรือการตัดบัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวแล้วหรือไม่ โดยใช้ดุลยพินิจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ดีที่สุดที่รับรู้ได้ในสภาวะปัจจุบัน

สัญญาเช่า

การกำหนดอายุสัญญาเช่าที่มีสิทธิการเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้เช่า

ในการกำหนดอายุสัญญาเช่า ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินว่ากลุ่มบริษัทมีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลหรือไม่ที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญาเช่าหรือยกเลิกสัญญาเช่า โดยคำนึงถึงข้อเท็จจริงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ทำให้เกิดสิ่งจูงใจในทางเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มบริษัทในการใช้สิทธิเลือกนั้น ภายหลังจากวันที่สัญญาเช่ามีผล กลุ่มบริษัทจะประเมินอายุสัญญาเช่าใหม่หากมีเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่มีนัยสำคัญซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมและส่งผลกระทบต่อความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือก

การจัดประเภทของสัญญาเช่า - กลุ่มบริษัทในฐานะผู้ให้เช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าเงินทุน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา

ในการประมาณค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและสินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีตอายุของหนี้ที่ค้างค้างและสถานะเศรษฐกิจที่คาดการณ์ไว้ของกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงด้านเครดิตที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้น ทั้งนี้ ข้อมูลผลขาดทุนด้านเครดิตจากประสบการณ์ในอดีตและการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจของกลุ่มบริษัทอาจไม่ได้บ่งบอกถึงการผิดสัญญาของลูกหนี้ที่เกิดขึ้นจริงในอนาคต

มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

ในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ที่ไม่มีการซื้อขายในตลาดและไม่สามารถหาราคาได้ในตลาดซื้อขายคล่อง ฝ่ายบริหารต้องใช้ดุลยพินิจในการประเมินมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว โดยใช้เทคนิคและแบบจำลองการประมาณมูลค่า ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองได้มาจากการเทียบเคียงกับตัวแปรที่มีอยู่ในตลาด โดยคำนึงถึงความเสี่ยงทางด้านเครดิต สภาพคล่อง ข้อมูลความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าของเครื่องมือทางการเงินในระยะยาว ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงของสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการคำนวณ อาจมีผลกระทบต่อมูลค่ายุติธรรมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน และการเปิดเผยลำดับขั้นของมูลค่ายุติธรรม

ค่าเสื่อมราคาของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์สิทธิการใช้ และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ตลอดจนสินทรัพย์สิทธิการใช้ และค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งาน (ถ้ามี) และต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารจะต้องพิจารณาการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนหากมีข้อบ่งชี้ และบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

ข้อบ่งชี้ดังกล่าวรวมถึงการลดลงอย่างมีนัยสำคัญของมูลค่าตลาดหรือมูลค่าที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์ในอนาคตของสินทรัพย์การเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญของกลยุทธ์ทางธุรกิจของกิจการที่มีผลกระทบต่อการใช้สินทรัพย์นั้นในอนาคต แนวโน้มในทางลบของภาวะอุตสาหกรรมและสภาพเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง การสูญเสียส่วนแบ่งตลาดที่สำคัญของกิจการ รวมถึง กฏระเบียบข้อบังคับที่สำคัญหรือคำตัดสินของศาลที่มีผลกระทบในทางลบต่อธุรกิจ เป็นต้น

การทดสอบการด้อยค่าของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์สิทธิการใช้ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจากสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสด รวมทั้งการเลือกอัตราคิดลดที่เหมาะสมในการคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดนั้น ๆ ทั้งนี้ กระแสเงินสดประมาณการบนพื้นฐานของข้อมูลการดำเนินงานที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ซึ่งฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับข้อสมมติฐานเกี่ยวกับสถานะตลาดในอนาคต รวมถึงรายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวเนื่องกับสินทรัพย์หรือหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดนั้น โดยประมาณการกระแสเงินสดดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจาก ภาวะการแข่งขัน แนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงของรายได้โครงสร้างต้นทุน การเปลี่ยนแปลงของอัตราคิดลด ภาวะอุตสาหกรรมและภาวะตลาดที่เกี่ยวข้อง

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

กลุ่มบริษัทรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งคำนวณขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราว ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานระหว่างฐานภาษีของสินทรัพย์หรือหนี้สินกับราคาตามบัญชีของสินทรัพย์หรือหนี้สินนั้น เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีจากการดำเนินงานในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัท ควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่าง ๆ ในการประมาณการ เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือน ในอนาคต อัตราการลาออกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในเชิงประชากรศาสตร์ เป็นต้น ในการกำหนดอัตราคิดลดฝ่ายบริหารได้พิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยที่สะท้อนถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ส่วนอัตราดอกเบี้ยที่ใช้ข้อมูลตารางอัตราดอกเบี้ยที่เปิดเผยทั่วไปในประเทศ อย่างไรก็ตามผลประโยชน์หลังการเลิกจ้างงานที่เกิดขึ้นจริงนั้นอาจแตกต่างไปจากที่ประมาณไว้

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอน

สำรองค่าใช้จ่ายการรื้อถอนอุปกรณ์โครงสร้างที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่าประมาณการจากมูลค่าปัจจุบัน - ของประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจริงตามข้อมูลในอดีตโดยบันทึกเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สิทธิการใช้และตัดจำหน่ายตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายการรื้อถอนที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การปฏิบัติตามกฎระเบียบ/ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคมและความไม่แน่นอนในการตีความภาษีอากร

กลุ่มบริษัทมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากข้อพิพาททางการค้า คดีฟ้องร้อง การถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโทรคมนาคม และความไม่แน่นอนจากการตีความด้านภาษีอากร

ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของรายการต่าง ๆ ดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการประเมินระดับของความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสียหายและความสามารถในการประมาณการผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆ ที่ไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นอาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากการประมาณการไว้ อย่างไรก็ตามในกรณีที่ฝ่ายบริหารเชื่อมั่นว่าจะไม่มีความเสียหายที่มีนัยสำคัญเกิดขึ้นกลุ่มบริษัทจะไม่ได้บันทึกประมาณการหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินสด	5,311	5,509	5,311	5,509
เงินฝากธนาคาร	6,641,731	8,522,876	2,874,473	4,568,382
รวม	6,647,042	8,528,385	2,879,784	4,573,891

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.05 ถึง ร้อยละ 0.375 ต่อปี (2562: ร้อยละ 0.05 ถึงร้อยละ 1.00 ต่อปี)

8. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้า – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	296,875	440,541	1,880,503	1,756,492
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	-	(2,830)	-	(2,830)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	296,875	437,711	1,880,503	1,753,662
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ลูกหนี้การค้าค่าบริการโทรศัพท์	5,866,198	5,996,610	302	17,723
ลูกหนี้การค้าผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ	152,957	834,647	10,843	74,897
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	740,413	888,657	343,409	495,839
ลูกหนี้การค้าอื่น	3,746,968	2,749,876	11,293	7,670
รวม	10,506,536	10,469,790	365,847	596,129
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(1,387,263)	(1,442,481)	(94,504)	(171,588)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	9,119,273	9,027,309	271,343	424,541
รวมลูกหนี้การค้า - สุทธิ	9,416,148	9,465,020	2,151,846	2,178,203
ลูกหนี้อื่น				
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)	1,810	14,394	3,046,131	3,231,116
อื่น ๆ	470,558	324,910	16,077	35,462
รวม	472,368	339,304	3,062,208	3,266,578
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	-	(13,188)	-	(13,188)
รวมลูกหนี้อื่น, สุทธิ	472,368	326,116	3,062,208	3,253,390
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	9,888,516	9,791,136	5,214,054	5,431,593

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	1,458,499	187,606
สำรองผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	1,663,115	-
ตัดจำหน่าย	(1,628,972)	(36,595)
จำนวนที่ได้รับคืน	(105,379)	(56,507)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	1,387,263	94,504

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	293,523	390,283	1,332,305	1,693,067
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	3,352	47,428	545,278	46,668
1 เดือน ถึง 3 เดือน	-	-	2,907	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	-	-	13	-
มากกว่า 6 เดือน	-	2,830	-	16,757
รวม	296,875	440,541	1,880,503	1,756,492
หัก: ค่าเพื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	-	(2,830)	-	(2,830)
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	296,875	437,711	1,880,503	1,753,662

ยอดคงเหลือของลูกค้าการคิดค่าบริการโทรศัพท์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แยกตามอายุหนี้ คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,423,051	3,618,602	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	806,663	864,252	-	-
1 เดือน ถึง 3 เดือน	347,133	394,912	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	390,701	403,966	-	-
มากกว่า 6 เดือน	898,650	714,878	302	17,723
รวม	5,866,198	5,996,610	302	17,723
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(1,283,943)	(1,246,827)	(114)	(17,719)
ลูกหนี้การคิดค่าบริการโทรศัพท์ - สุทธิ	4,582,255	4,749,783	188	4

ยอดคงเหลือของลูกค้าการค่าบริการโทรศัพท์ในต่างประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	143,310	677,685	6,610	17,813
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	1,032	13,050	-	-
1 เดือน ถึง 3 เดือน	229	20,119	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	174	16,446	-	-
มากกว่า 6 เดือน	8,212	107,347	4,233	57,084
รวม	152,957	834,647	10,843	74,897
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(7,563)	(96,895)	(4,189)	(57,508)
ลูกหนี้การค่าบริการโทรศัพท์				
ในต่างประเทศ - สุทธิ	145,394	737,752	6,654	17,389

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	517,129	718,005	166,131	404,859
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	121,131	60,883	88,836	-
1 เดือน ถึง 3 เดือน	6,580	13,170	-	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	3,840	3,911	-	-
มากกว่า 6 เดือน	91,733	92,688	88,442	90,980
รวม	740,413	888,657	343,409	495,839
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(93,412)	(94,334)	(87,991)	(92,521)
ลูกหนี้การค้าจากการขาย E-Refill				
เครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย				
- สุทธิ	647,001	794,323	255,418	403,318

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แยกตามอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	3,479,244	2,716,669	8,857	3,269
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 1 เดือน	1,319	4,228	160	561
1 เดือน ถึง 3 เดือน	263,857	2,407	25	-
3 เดือน ถึง 6 เดือน	216	39	41	-
มากกว่า 6 เดือน	2,332	26,533	2,210	3,840
รวม	3,746,968	2,749,876	11,293	7,670
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (2562: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	(2,345)	(4,425)	(2,210)	(3,840)
ลูกหนี้การค้าอื่น – สุทธิ	3,744,623	2,745,451	9,083	3,830

9. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ในระหว่างปี กลุ่มบริษัทมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามสัญญาที่ตกลงกันระหว่างบริษัทและบุคคลหรือกิจการ ที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย บริษัทร่วมและบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2563	2562	2563	2562	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)					
ขายสินค้าและอุปกรณ์	-	-	-	1	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าบริการรับ	-	-	11,283	14,526	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการจ่าย	-	-	705	737	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี้ยรับ	-	-	109	150	ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	-	-	2,168	2,984	ตามที่ประกาศจ่าย
ซื้อสินค้า	-	-	11	70	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ขายทรัพย์สิน	-	-	56	417	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ซื้อสินทรัพย์	-	-	-	583	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม: บริษัท ยูไนटेด คิสทรีวิชั่น บิซซิเนส จำกัด					
ขายสินค้า	1,326	2,013	1,304	1,172	ราคาขายหักอัตรากำไรจำนวนหนึ่ง/ ราคาตามสัญญา
เงินปันผลรับ	5	5	5	5	ตามที่ประกาศจ่าย
ค่าบริการจ่าย	73	134	73	88	ราคาตามสัญญา
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกันอื่น					
ค่าบริการรับจากการให้บริการ โทรศัพท์					
ในต่างประเทศ	25	59	(1)	-	ราคาตามสัญญา
ค่าบริการรับ	136	154	9	11	ราคาตามสัญญา
รายได้จากการขายสิทธิการ					
ให้บริการเติมเงิน	95	133	95	83	ราคาตามสัญญา
ขายสินค้า	1	-	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน
ค่าบริการจ่าย	2,331	2,662	951	1,083	ราคาตามสัญญา
ค่าจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่ง					
สัญญา	688	1,858	-	-	ราคาตามสัญญา
ซื้อสินค้า	21	-	-	-	ราคาที่ตกลงร่วมกัน

บริษัทฯ เข้าทำสัญญากับบริษัทย่อยในการบริหารจัดการโดยบริษัทย่อยจะจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายปีตามที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ค่าบริการการจัดการรับดังกล่าวได้รวมอยู่ในการเปิดเผยข้อมูลรายการธุรกิจกับบริษัทย่อยข้างต้นแล้ว

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 8)				
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	1,625,481	1,388,667
บริษัทร่วม (หมายเหตุ 9.1)	247,695	360,016	242,444	345,636
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ⁽¹⁾	49,180	80,525	12,578	22,189
รวม	296,875	440,541	1,880,503	1,756,492
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				
(2562: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ)	-	(2,830)	-	(2,830)
รวมลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	296,875	437,711	1,880,503	1,753,662
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	3,044,449	3,216,722
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	1,810	14,394	1,682	14,394
รวม	1,810	14,394	3,046,131	3,231,116
หัก: ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				
(2562: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ)	-	(13,188)	-	(13,188)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	1,810	1,206	3,046,131	3,217,928
รวมลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น				
- กิจการที่เกี่ยวข้องกัน, สุทธิ	298,685	438,917	4,926,634	4,971,590
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย				
บริษัทย่อย (หมายเหตุ 9.2)	-	-	15,000,000	10,500,000
รวมเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	-	15,000,000	10,500,000
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 18)				
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	19,960	121,211
บริษัทร่วม	10,368	15,630	10,243	15,245
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	839,928	1,460,466	751	3,737
รวมเจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	850,296	1,476,096	30,954	140,193
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
บริษัทย่อย	-	-	655,654	1,017,127
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน ^{(1), (2)}	321,475	229,419	232,638	226,698
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	321,475	229,419	888,292	1,243,825
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,171,771	1,705,515	919,246	1,384,018
ลักษณะความสัมพันธ์กับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
⁽¹⁾ มีผู้ถือหุ้นใหญ่ร่วมกัน				
⁽²⁾ มีกรรมการร่วมกัน				

9.1 ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 จำแนกตามอายุหนี้ที่ค้างชำระนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
อายุหนี้ค้างชำระ				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	246,243	316,885	242,444	303,264
ค้างชำระน้อยกว่า 1 เดือน	1,452	43,131	-	42,372
ลูกหนี้การค้าบริษัทร่วม	247,695	360,016	242,444	345,636

9.2 เงินให้กู้ยืมจำนวน 15,000 ล้านบาท (2562: 10,500 ล้านบาท) เป็นเงินให้กู้ยืมแก่ ดีแทค ไตรเน็ต (บริษัทย่อย) เพื่อใช้ในการเข้าขอรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และดำเนินการสำหรับใบอนุญาตดังกล่าว โดยมีอัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเฉลี่ยบวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่ง และมีกำหนดชำระคืนเมื่อทวงถาม อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ไม่คาดว่าจะมีการเรียกชำระคืนเงินให้กู้ยืมดังกล่าวภายใน 1 ปี บริษัทฯ จึงจัดประเภทเงินให้กู้ยืมดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในงบการเงิน

ยอดคงค้างของเงินให้กู้ยืมระหว่างกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 และการเคลื่อนไหวของเงินให้กู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่			ยอดคงเหลือ ณ วันที่
	31 ธันวาคม 2562	เพิ่มขึ้นระหว่างปี	ลดลงระหว่างปี	31 ธันวาคม 2563
เงินให้กู้ยืม				
บริษัทย่อย				
บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด	10,500,000	7,000,000	(2,500,000)	15,000,000
	10,500,000	7,000,000	(2,500,000)	15,000,000

9.3 ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานของกรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม / งบการเงิน	
	เฉพาะกิจการ	
	2563	2562
ผลประโยชน์ระยะสั้น	106,446	95,077
ผลประโยชน์หลังออกจากงานและผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	4,889	2,347
รวม	111,335	97,424

10. สินค้ำคงเหลือ

	(หน่วย: พันบาท)					
	งบการเงินรวม					
	รายการปรับลดราคาทุนเป็น					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
สินค้ำสำเร็จรูป	647,793	1,146,481	(13,778)	(58,647)	634,015	1,087,834
รวม	647,793	1,146,481	(13,778)	(58,647)	634,015	1,087,834

	(หน่วย: พันบาท)					
	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	รายการปรับลดราคาทุนเป็น					
	ราคาทุน		มูลค่าสุทธิที่จะได้รับ		สินค้ำคงเหลือ - สุทธิ	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562
สินค้ำสำเร็จรูป	7,822	20,580	(62)	(69)	7,760	20,511
รวม	7,822	20,580	(62)	(69)	7,760	20,511

ในระหว่างปีปัจจุบัน กลุ่มบริษัทบันทึกการปรับลดราคาทุนของสินค้ำคงเหลือให้เป็นมูลค่าสุทธิที่จะได้รับเป็นจำนวน 90 ล้านบาท (2562: 130 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัท: ไม่มี 2562: ไม่มี) โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนขาย และมีการกลับรายการปรับลดมูลค่าสินค้ำคงเหลือเป็นจำนวน 135 ล้านบาท (2562: 117 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัท: ไม่มี 2562: 6 ล้านบาท) โดยนำไปหักจากมูลค่าของสินค้ำคงเหลือที่รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในระหว่างปี

11. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย	2,046,879	1,620,048	110,639	185,635
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้าและค่าใช้จ่ายรอตัดจ่าย	1,119,417	1,005,051	134,980	114,448
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา - ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	155,572	180,964	-	-
อื่น ๆ	1,833	927	28	68
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น - สุทธิ	3,323,701	2,806,990	245,647	300,151

12. เงินลงทุนในบริษัทร่วม

12.1 รายละเอียดของบริษัทร่วม

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	งบการเงินรวม					
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีส่วนได้เสีย	
			2563 ร้อยละ	2562 ร้อยละ	2563	2562	2563	2562
บริษัท ยูไนเต็ด คิสทรีบิวชั่น บิซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายซิมการ์ด บัตรเติมเงินและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	233,299	250,149

(หน่วย: พันบาท)

บริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้นในประเทศ	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชีตามวิธีราคาทุน - สุทธิ	
			2563 ร้อยละ	2562 ร้อยละ	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัท ยูไนเต็ด คิสทรีบิวชั่น บิซิเนส จำกัด	จัดจำหน่ายซิมการ์ด บัตรเติมเงินและอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ	ไทย	25	25	50,000	50,000	-	-	50,000	50,000

12.2 ส่วนแบ่งขาดทุนและเงินปันผลรับ

ในระหว่างปี บริษัทฯรับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนจากการลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมและรับรู้เงินปันผลจากบริษัทร่วมดังกล่าวในงบการเงินเฉพาะกิจการ ดังนี้

บริษัท	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมในระหว่างปี		เงินปันผลที่บริษัทฯรับระหว่างปี	
	2563	2562	2563	2562
บริษัท ยูไนเต็ด คิสทรีวิชั่น บิซซิเนส จำกัด	(11,850)	(8,831)	5,000	5,000

12.3 ข้อมูลทางการเงินของบริษัทร่วม

ข้อมูลทางการเงินตามที่แสดงอยู่ในงบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วมโดยสรุป (2562: งบการเงินที่ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีแล้ว 2563: งบการเงินที่จัดทำโดยฝ่ายบริหารของบริษัทร่วม) ดังนี้

บริษัท	ทุนเรียกชำระ		สินทรัพย์รวม		หนี้สินรวม		รายได้รวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่		ขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		ณ วันที่ 31 ธันวาคม		31 ธันวาคม		31 ธันวาคม	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
บริษัท ยูไนเต็ด คิสทรีวิชั่น บิซซิเนส จำกัด	200	200	1,231	1,404	298	405	90	186	(47)	(39)

13. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	งบการเงินเฉพาะกิจการ											
	ทุนชำระแล้ว		สัดส่วนเงินลงทุน		เงินลงทุนวิธีราคาทุน		ค่าเผื่อการซื้อค่า		สุทธิ		เงินปันผลรับระหว่างปี	
	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562	2563	2562
	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัทฯ												
บริษัท เวลด้าโฟน ซ็อบ จำกัด	450	450	100	100	450,000	450,000	(450,000)	(450,000)	-	-	-	-
บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด	1	1	100	100	1,000	1,000	-	-	1,000	1,000	173	-
บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด	1,160	1,160	100	100	1,270,000	1,270,000	-	-	1,270,000	1,270,000	1,995	1,923
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	175	175	100	100	175,000	175,000	-	-	175,000	175,000	-	737
บริษัท เพย์สมาย จำกัด	200	200	100	100	236,756	236,756	(68,841)	(68,841)	167,915	167,915	-	325
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด												
บริษัท อีทีเอิร์น บิซ จำกัด	-	80	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทย่อยที่ถือหุ้นโดยบริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด												
บริษัท ดีแทค แอ็กเซเลรา จำกัด	15	15	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัท ดีแทค คีจิคอล มีเดีย จำกัด	26	26	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัท เทเลเอสเสท จำกัด	75	75	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ					2,132,756	2,132,756	(518,841)	(518,841)	1,613,915	1,613,915	2,168	2,985

ในระหว่างปี 2562 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทย่อย ได้มีมติอนุมัติให้เลิกบริษัท และบริษัทย่อยได้จดทะเบียนเลิกกิจการกับกระทรวงพาณิชย์แล้ว ดังนี้

บริษัท	อนุมัติโดย	วันที่จดทะเบียนเลิกกิจการ
บริษัท ฮัสเทิร์น บิซ จำกัด	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2562	31 มกราคม 2562
บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2562	31 มกราคม 2562
บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562	27 กุมภาพันธ์ 2562
บริษัท เพย์สบาย จำกัด	ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2562	3 กันยายน 2562

เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2563 บริษัท ฮัสเทิร์น บิซ จำกัด ได้ชำระเงินคืนทุนให้กับบริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด ทั้งจำนวนแล้วในอัตรา 111.15 บาทต่อหุ้น ต่อมาเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2563 บริษัท ฮัสเทิร์น บิซ จำกัด ได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ปัจจุบัน บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด และบริษัท เพย์สบาย จำกัด กำลังอยู่ระหว่างการชำระบัญชี

14. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

แนวทางการเงินรวม

[illegible]

งบการเงินรวม

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ ให้บริการ โทรคมนาคม เคลื่อนที่	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อ โฆษณาและ อุปกรณ์สื่อสาร	งานระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2563	991,832	1,651,200	1,383,682	86,900,822	213,011	906,488	7,169,050	168,815	2,316,464	262,867	101,964,231
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	1,949,309	-	8	3,559	61,425	6,818,225	-	8,832,526
จำหน่ายตัดจำหน่าย	-	-	(19,641)	(2,137,766)	-	(2,048)	(368,680)	(37,609)	(2,060)	(64)	(2,567,868)
โอนเข้า (ออก)	-	1,798	20,171	3,371,020	-	12,280	142,910	267	(3,548,766)	320	-
31 ธันวาคม 2563	991,832	1,652,998	1,384,212	90,083,385	213,011	916,728	6,946,839	192,898	5,583,863	263,123	108,228,889
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2563	-	1,415,826	928,509	37,664,917	205,853	809,293	6,684,450	96,719	-	178,306	47,983,873
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,571	173,478	10,362,086	4,114	41,023	212,742	62,723	-	1,136	10,894,873
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(12,064)	(1,686,934)	-	(1,972)	(363,928)	(37,210)	-	(12)	(2,102,120)
31 ธันวาคม 2563	-	1,453,397	1,089,923	46,340,069	209,967	848,344	6,533,264	122,232	-	179,430	56,776,626
ค่าเผื่อการด้อยค่า											
31 ธันวาคม 2562	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	19,294	-	19,294
31 ธันวาคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	19,294	82,975	105,269
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2563	988,832	235,374	455,173	49,235,905	7,158	97,195	484,600	72,096	2,316,464	1,586	53,894,383
31 ธันวาคม 2563	988,832	199,601	294,289	43,743,316	3,044	68,384	413,575	70,666	5,564,569	718	51,346,994
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2562											10,716,630
ปี 2563											10,894,873

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาคงแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 20,596 ล้านบาท (2562: 12,701 ล้านบาท)

(หน่วย: พันบาท)

[illegible]

งบการเงินเฉพาะกิจการ

(หน่วย: พันบาท)

	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง อาคาร	ส่วนปรับปรุง สิทธิการเช่า	อุปกรณ์ใช้ใน การค้าเป็นงาน เพื่อการ ให้บริการ	ส่วนปรับปรุง อาคาร - สถานี รับส่งสัญญาณ	เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและ เครื่องใช้ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	อุปกรณ์สื่อ โฆษณาและ อุปกรณ์สื่อสาร	งานระหว่างทำ	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน											
1 มกราคม 2563	1,082,230	1,650,748	647,135	2,084,331	93,979	712,670	5,779,509	40,411	74,107	142,674	12,307,794
ซื้อเพิ่ม	-	-	-	-	-	6	-	2,976	61,376	-	64,358
จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(649)	(391,713)	-	(1,326)	(368,468)	(21,743)	-	-	(783,899)
โอนเข้า (ออก)	-	1,798	1,771	9,602	-	6,787	40,843	-	(60,801)	-	-
31 ธันวาคม 2563	1,082,230	1,652,546	648,257	1,702,220	93,979	718,137	5,451,884	21,644	74,682	142,674	11,588,253
ค่าเสื่อมราคาสะสม											
1 มกราคม 2563	-	1,415,373	544,102	1,689,592	86,821	687,617	5,715,437	35,677	-	58,944	10,233,563
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	37,571	55,035	175,190	4,114	11,296	44,148	4,016	-	751	332,121
ค่าเสื่อมราคา - จำหน่าย/ตัดจำหน่าย	-	-	(342)	(391,707)	-	(1,324)	(363,754)	(21,412)	-	-	(778,539)
31 ธันวาคม 2563	-	1,452,944	598,795	1,473,075	90,935	697,589	5,395,831	18,281	-	59,695	9,787,145
ค่าเผื่อการด้อยค่า											
1 มกราคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	-	82,975	85,975
ค่าเผื่อการด้อยค่าสำหรับปี	-	-	-	-	-	-	-	-	7,752	-	7,752
31 ธันวาคม 2563	3,000	-	-	-	-	-	-	-	7,752	82,975	93,727
มูลค่าสุทธิตามบัญชี											
1 มกราคม 2563	1,079,230	235,375	103,033	394,739	7,158	25,053	64,072	4,734	74,107	755	1,988,256
31 ธันวาคม 2563	1,079,230	199,602	49,462	229,145	3,044	20,548	56,053	3,363	66,930	4	1,707,381
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปีซึ่งรวมอยู่ในงบกำไรขาดทุน											
ปี 2562											528,967
ปี 2563											332,121

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งติดค่าเสื่อมราคามาหมดแล้ว มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวน 8,698 ล้านบาท (2562: 8,969 ล้านบาท)

กลุ่มบริษัทได้ทำการประเมินการด้อยค่าของเครื่องมือและอุปกรณ์รวมถึงสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15 และสินทรัพย์สิทธิการใช้อื่นที่เกี่ยวข้องในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.1 ที่ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ของกลุ่มบริษัทโดยเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนจากหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดดังกล่าว โดยกลุ่มบริษัทพิจารณามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนของหน่วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดเงินสดจากมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์ โดยประมาณการกระแสเงินสดในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับนั้นอ้างอิงจากประมาณการทางการเงินซึ่งได้รับอนุมัติจากฝ่ายบริหารภายใต้สมมติฐานในเรื่องระยะเวลาของการดำเนินงานของบริษัทย่อยตามขอบเขตใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตในการประกอบกิจการของบริษัทย่อยที่เกี่ยวข้อง และคิดลดกระแสเงินสดดังกล่าวเป็นมูลค่าปัจจุบันด้วยอัตราคิดลดซึ่งเป็นอัตราก่อนภาษีที่สะท้อนถึงความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท

15. สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)
งบการเงินรวม	
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563:	
ราคาทุน	75,189,923
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(13,085,344)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	62,104,579
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562:	
ราคาทุน	59,244,237
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(9,009,273)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	50,234,964

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ในงบการเงินรวมสำหรับปี 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)
งบการเงินรวม	
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 1 มกราคม 2562	54,219,218
ค่าเสื่อมราคา	(3,984,254)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	50,234,964
เพิ่มระหว่างปี	15,945,686
ค่าเสื่อมราคา	(4,076,071)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	62,104,579

สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ เป็นต้นทุนให้ได้มาซึ่งใบอนุญาตเพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากลตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.2 ค) ข) ณ) และ ง)

16. สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม			งบการเงินเฉพาะกิจการ		
	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์			ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์		
	ระหว่างการพัฒนา			ระหว่างการพัฒนา		
	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	ระหว่างการพัฒนา	รวม	ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	ระหว่างการพัฒนา	รวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563:						
ราคาทุน	15,040,383	260,120	15,300,503	10,153,911	28,038	10,181,949
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(13,528,134)	-	(13,528,134)	(9,969,896)	-	(9,969,896)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	1,512,249	260,120	1,772,369	184,015	28,038	212,053
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562:						
ราคาทุน	14,065,723	339,232	14,404,955	10,101,685	30,319	10,132,004
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(12,740,483)	-	(12,740,483)	(9,840,745)	-	(9,840,745)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	1,325,240	339,232	1,664,472	260,940	30,319	291,259

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสำหรับปี 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	1,664,472	1,250,558	291,259	190,344
ซื้อซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	895,548	1,043,564	49,945	207,234
ค่าตัดจำหน่าย	(787,651)	(629,650)	(129,151)	(106,262)
ขาดทุนจากการตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	-	-	-	(57)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	1,772,369	1,664,472	212,053	291,259

17. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินมัดจำ	553,010	534,037	291,898	322,622
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย	2,352,722	2,122,603	998,093	1,483,922
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา - สุทธิ				
จากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	188,933	186,968	-	-
อื่น ๆ	717	607	717	607
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	3,095,382	2,844,215	1,290,708	1,807,151

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัท อยู่ระหว่างการขอคืนภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่ายจำนวน 1,266 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทฯ: 624 ล้านบาท) (2562: 864 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทฯ: 860 ล้านบาท)) จากกรมสรรพากร ทั้งนี้จำนวนเงินที่ได้รับคืนขึ้นอยู่กับผลของการตรวจสอบภาษีดังกล่าว

ในระหว่างปี 2563 บริษัทฯ ย่อยบันทึกต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญาเพิ่มขึ้นจำนวน 184 ล้านบาท (2562: 157 ล้านบาท) และตัดจำหน่ายจำนวน 207 ล้านบาท (2562: 215 ล้านบาท)

18. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เจ้าหนี้การค้าจากการซื้อเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการให้บริการ โทรศัพท์และเครื่องโทรศัพท์และ ชุดเลขหมาย	7,140,667	6,263,346	40,355	47,933
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)	850,296	1,476,096	30,954	140,193
เจ้าหนี้ - กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	5,567,046	5,614,224	4,964,560	4,960,210
เจ้าหนี้ - ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”)	5,118,960	4,839,355	1,249,387	1,249,318
ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตค้างจ่าย	2,013,691	2,210,633	137,582	132,270
เจ้าหนี้ - ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายผู้ให้บริการ โทรศัพท์ในประเทศ	60,033	55,811	-	-
เจ้าหนี้ผู้ให้บริการโทรศัพท์ ในต่างประเทศ	141,777	390,491	23,007	113,158
เจ้าหนี้การค้าอื่น	1,188,872	741,497	194,857	229,869
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)	321,475	229,419	888,292	1,243,825
เจ้าหนี้อื่น	1,084,009	1,387,728	438,993	486,540
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,016,654	3,034,684	1,805,412	1,926,812
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	440,444	366,303	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	26,943,924	26,609,587	9,773,399	10,530,128

19. เงินกู้ยืมระยะยาว

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2563	2562
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจากสถาบันการเงินในประเทศ	14,000	16,000
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(39)	(59)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิ	13,961	15,941
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(3,985)	(11,971)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	9,976	3,970

การเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อยข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่		ยอดคงเหลือ ณ วันที่	
	31 ธันวาคม	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธันวาคม
	2562	ระหว่างปี	ระหว่างปี	2563
เงินกู้ยืมของบริษัทย่อยจาก				
สถาบันการเงินในประเทศ	16,000	37,000	(39,000)	14,000
หัก : ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(59)	-	20	(39)
	15,941	37,000	(38,980)	13,961

เงินกู้ยืมระยะยาวของบริษัทย่อย

- 1) ในเดือนธันวาคม 2561 บริษัทย่อยเข้าทำสัญญาเงินกู้แบบหมุนเวียนกับสถาบันการเงินหลายแห่งเป็นระยะเวลา 3 ปี โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อดังกล่าวมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 21,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	: BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: 1 เดือน 3 เดือน หรือ 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: วันสุดท้ายของวันครบกำหนดการชำระดอกเบี้ยเงินกู้แต่ละงวด
สิทธิในการต่ออายุสัญญา	: บริษัทย่อยมีสิทธิขยายระยะเวลาของสัญญาด้วยเงื่อนไขเดิมทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของสถาบันการเงิน

- 2) ในเดือนธันวาคม 2562 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาสินเชื่อกับสถาบันการเงิน โดยสาระสำคัญของวงเงินสินเชื่อมีดังนี้

วงเงินสินเชื่อ	: 15,000 ล้านบาท
อัตราดอกเบี้ย	: BIBOR บวกส่วนเพิ่ม (ส่วนเพิ่มเป็นไปตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญา)
กำหนดชำระดอกเบี้ย	: ทุก 3 เดือน หรือทุก 6 เดือน ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกัน
กำหนดชำระคืนเงินต้น	: ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

ภายใต้สัญญาสินเชื่อเงินกู้ยืมข้างต้นระบุให้กลุ่มบริษัทต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ในสัญญา เช่น การรักษาอัตราส่วนทางการเงินให้เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในสัญญาและการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน การห้ามให้กู้ยืมหรือค้ำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยมีวงเงินกู้ยืมตามสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวที่สามารถเบิกใช้จำนวน 22,000 ล้านบาท (2562: 26,000 ล้านบาท)

20. หุ้นกู้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
หุ้นกู้	39,000	33,000
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอตัดบัญชี	(24)	(22)
บวก: มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ (เฉพาะส่วนของดอกเบี้ยที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง)	1,189	-
หุ้นกู้ - สุทธิ	40,165	32,978
หัก: หุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(2,500)	(3,997)
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	37,665	28,981

การเปลี่ยนแปลงของบัญชีหุ้นกู้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีรายละเอียดดังนี้

					(หน่วย: ล้านบาท)	
	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	อายุหุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	บวก: ออกหุ้นกู้เพิ่ม	หัก: จ่ายคืนหุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
บริษัทย่อย						
หุ้นกู้จำนวน 4,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	2.92	5 ปี	4,000	-	(4,000)	-
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3.52	7 ปี	3,000	-	-	3,000
หุ้นกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558)	3.98	10 ปี	6,000	-	-	6,000
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	2.44	5 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3.01	7 ปี	1,500	-	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2559)	3.19	10 ปี	1,000	-	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560)	3.65	7 ปี	500	-	-	500
หุ้นกู้จำนวน 5,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2560)	4.04	10 ปี	5,000	-	-	5,000
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	2.25	3.5 ปี	1,500	-	-	1,500
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	3.58	10 ปี	2,000	-	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 21 กันยายน 2560)	3.78	12 ปี	2,500	-	-	2,500
หุ้นกู้จำนวน 1,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	2.84	5 ปี	1,500	-	-	1,500

	อัตรา ดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	อายุ หุ้นกู้	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563	บวก: ออก หุ้นกู้เพิ่ม	หัก: จ่ายคืน หุ้นกู้	(หน่วย: ล้านบาท) ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563
หุ้นกู้จำนวน 500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	3.13	7 ปี	500	-	-	500
หุ้นกู้จำนวน 3,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2562)	3.50	9 ปี	3,000	-	-	3,000
หุ้นกู้จำนวน 4,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.02	3 ปี	-	4,500	-	4,500
หุ้นกู้จำนวน 2,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.53	5 ปี	-	2,000	-	2,000
หุ้นกู้จำนวน 1,000 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	2.98	7 ปี	-	1,000	-	1,000
หุ้นกู้จำนวน 2,500 ล้านบาท (ออกเมื่อวันที่ 24 กันยายน 2563)	3.50	10 ปี	-	2,500	-	2,500
รวม			33,000	10,000	(4,000)	39,000

หุ้นกู้ของบริษัทย่อยข้างต้นเป็นหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ประเภทไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีประกัน และมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้เสนอขายให้แก่ผู้ลงทุนสถาบันและ/หรือผู้ลงทุนรายใหญ่

บริษัทย่อยได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินสำหรับหุ้นกู้ข้างต้นนี้บางส่วนโดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยได้ทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินสำหรับหุ้นกู้จำนวนรวมทั้งสิ้น 29,000 ล้านบาท (31 ธันวาคม 2562: 28,500 ล้านบาท) โดยแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยคงที่เป็นอัตราดอกเบี้ยแบบลอยตัวบวกด้วยส่วนเพิ่มจำนวนหนึ่งตามที่ระบุในสัญญาการทำสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยข้างต้น ส่วนหนึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันความเสี่ยงในมูลค่าธุรกรรมของหุ้นกู้เฉพาะส่วนของดอกเบี้ยโดยกลุ่มบริษัทเลือกใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงกับรายการดังกล่าว ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 31.1

หุ้นกู้ดังกล่าวข้างต้นระบุให้บริษัทย่อยต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของผู้ออกหุ้นกู้และผู้ถือหุ้นกู้ เช่น ข้อจำกัดเกี่ยวกับการนำสินทรัพย์ไปเป็นหลักประกัน และการห้ามให้อัยหรือคำประกัน ยกเว้นภายใต้เงื่อนไขบางประการ

21. สรรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนต้นปี	1,747,282	1,214,628	216,217	163,814
ลดลงจากรายจ่ายที่เกิดขึ้น	(13,001)	(38,188)	(58)	(2,813)
เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในระหว่างปี	329,913	570,842	(18,722)	55,216
สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนปลายปี	2,064,194	1,747,282	197,437	216,217

สำรองค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนโดยส่วนใหญ่เป็นประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนอุปกรณ์โครงข่ายที่ติดตั้งบนพื้นที่เช่า

22. สัญญาเช่า

กลุ่มบริษัทเข้าทำสัญญาเช่าที่เกี่ยวข้องกับการเช่าอาคารสำนักงาน การเช่ายานพาหนะ การเช่าที่ดินที่ตั้งเสาสื่อคมนาคม พื้นที่เสาสื่อคมนาคม อุปกรณ์เพื่อใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ และอื่น ๆ

22.1 สินทรัพย์สิทธิการใช้

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัญญาเช่าที่ดิน อาคาร สิทธิการเช่าและอุปกรณ์และ การเคลื่อนไหวสำหรับปี 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม					
	ที่ดินที่ตั้ง เสาสื่อคมนาคม	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	อุปกรณ์ใช้ในการ ดำเนินงานเพื่อ การให้บริการ โทรคมนาคม เคลื่อนที่	สิทธิการเช่า	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน						
1 มกราคม 2562	7,240,263	1,361,218	17,757,289	104,840	91,936	26,555,546
เพิ่ม	1,743,263	330,581	280,965	18,630	30,056	2,403,495
เปลี่ยนแปลงเงินไข/ ตัดจำหน่าย	(150,668)	(98,819)	(487,234)	-	(16,081)	(752,802)
31 ธันวาคม 2562	8,832,858	1,592,980	17,551,020	123,470	105,911	28,206,239
เพิ่ม	1,364,282	834,645	1,170,673	-	47,346	3,416,946
เปลี่ยนแปลงเงินไข/ ตัดจำหน่าย	(580,813)	(221,067)	(761,248)	-	(62,348)	(1,625,476)
31 ธันวาคม 2563	9,616,327	2,206,558	17,960,445	123,470	90,909	29,997,709
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2562	33,882	32,996	-	50,436	-	117,314
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,349,224	641,025	2,587,801	24,409	63,695	4,666,154
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงินไข/ตัดจำหน่าย	(94,302)	(69,849)	(61,499)	-	(15,122)	(240,772)
31 ธันวาคม 2562	1,288,804	604,172	2,526,302	74,845	48,573	4,542,696
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1,465,007	679,849	2,980,570	22,375	44,851	5,192,652
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงินไข/ตัดจำหน่าย	(278,485)	(216,209)	(640,650)	-	(59,064)	(1,194,408)
31 ธันวาคม 2563	2,475,326	1,067,812	4,866,222	97,220	34,360	8,540,940
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2562	7,544,054	988,808	15,024,718	48,625	57,338	23,663,543
31 ธันวาคม 2563	7,141,001	1,138,746	13,094,223	26,250	56,549	21,456,769

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ที่ดินที่ดิ่ง เสาโทรคมนาคม	อาคารและส่วน ปรับปรุงอาคาร	สิทธิการเช่า	อื่นๆ	รวม
ราคาทุน					
1 มกราคม 2562	207,400	807,349	102,383	52,102	1,169,234
เพิ่ม	41,220	148,128	4,860	28,454	222,662
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(17,121)	(41,841)	(80,530)	(15,936)	(155,428)
31 ธันวาคม 2562	231,499	913,636	26,713	64,620	1,236,468
เพิ่ม	35,420	530,776	-	26,335	592,531
เปลี่ยนแปลงเงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(66,169)	(30,762)	-	(22,007)	(118,938)
31 ธันวาคม 2563	200,750	1,413,650	26,713	68,948	1,710,061
ค่าเสื่อมราคาสะสม					
1 มกราคม 2562	-	32,996	49,202	-	82,198
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	66,747	310,770	7,042	37,582	422,141
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(12,644)	(13,180)	(30,560)	(14,978)	(71,362)
31 ธันวาคม 2562	54,103	330,586	25,684	22,604	432,977
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	49,597	359,270	561	28,623	438,051
ค่าเสื่อมราคา - เปลี่ยนแปลง เงื่อนไข/ตัดจำหน่าย	(35,433)	(29,510)	-	(18,723)	(83,666)
31 ธันวาคม 2563	68,267	660,346	26,245	32,504	787,362
มูลค่าสุทธิตามบัญชี					
31 ธันวาคม 2562	177,396	583,050	1,029	42,016	803,491
31 ธันวาคม 2563	132,483	753,304	468	36,444	922,699

เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2563 บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์และให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.6 (จ) ทั้งนี้ บริษัทย่อยพิจารณาสัญญาดังกล่าวเป็นรายการขายและเข้ากลับคืนและรับรู้ผลของรายการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในกำไรหรือขาดทุน

22.2 หนี้สินตามสัญญาเช่า

มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินตามสัญญาเช่าและการเคลื่อนไหวสำหรับปี 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ณ วันที่ 1 มกราคม	24,637,627	27,624,630	718,342	1,051,914
เพิ่มขึ้น	3,458,197	1,894,691	583,900	147,180
เพิ่มขึ้นจากดอกเบี้ย	828,555	903,519	21,821	23,817
เงินจ่ายชำระ	(5,993,643)	(5,285,093)	(442,909)	(499,392)
ลดลงจากการยกเลิกสัญญา	(447,401)	(500,120)	(30,670)	(5,177)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม	22,483,335	24,637,627	850,484	718,342
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	(4,663,356)	(4,534,293)	(320,680)	(446,365)
หนี้สินตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระในปี	17,819,979	20,103,334	529,804	271,977

ค่าใช้จ่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 เกี่ยวกับสัญญาเช่าที่รับรู้ในรายการต่อไปนี้ ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้	9,268,723	8,650,408	438,051	422,141
ดอกเบี้ยจ่ายจากหนี้สินตามสัญญาเช่า	828,555	903,519	21,821	23,817
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าระยะสั้น	41,534	83,712	1,070	73,620
ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับสัญญาเช่าซึ่งสินทรัพย์อ้างอิงมีมูลค่าต่ำ	97,026	146,618	19,112	164,947
รวม	10,235,838	9,784,257	480,054	684,525

กลุ่มบริษัทมีกระแสเงินสดจ่ายทั้งหมดของสัญญาเช่าจำนวน 6,133 ล้านบาท (2562: 5,515 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัท: 463 ล้านบาท 2562: 738 ล้านบาท) และมีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์สิทธิการใช้และหนี้สินตามสัญญาเช่าที่ใช้เงินสดจำนวน 3,458 ล้านบาท (2562: 1,895 ล้านบาท) (เฉพาะบริษัท: 584 ล้านบาท 2562: 147 ล้านบาท)

22.3 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า

ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเนต ได้เข้าทำสัญญาเช่าซื้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ภายใต้สัญญาดังกล่าว บริษัทฯ ได้โอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้จัดหาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท และบริษัทฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้ดีแทค ไตรเนต ใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อการดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต จะให้ใช้พื้นที่ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคมและให้บริการบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคม และเรียกชำระค่าตอบแทนจาก กสท ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา

มูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้ตามสัญญาเช่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2563	2562
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	7,544,581	7,414,660
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(740,417)	(930,489)
รวม	6,804,164	6,484,171
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(1,212,943)	(382,096)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,591,221	6,102,075

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทฯ ย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่า ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)	
	งบการเงินรวม	
	2563	2562
ภายใน 1 ปี	1,213	382
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	5,227	4,843
มากกว่า 5 ปี	1,105	2,189
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	7,545	7,414

23. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	711,243	734,606
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน:		
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	59,556	51,047
ต้นทุนบริการในอดีต	-	757
การลดขนาดโครงการ	(152,493)	-
ต้นทุนดอกเบี้ย	12,769	16,280
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:		
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์		
ประกันภัย		
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	14,782	(29,195)
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางประชากร	(21,498)	(50,995)
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	24,949	(10,457)
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(4,186)	(800)
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	645,122	711,243
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด		

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนรับรู้ในค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 11 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: จำนวน 11 ล้านบาท) (2562: 4 ล้านบาท (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 4 ล้านบาท))

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทประมาณ 12 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 12 ปี) (2562: 13 ปี (งบการเงินเฉพาะกิจการ: 13 ปี))

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ร้อยละต่อปี)	
	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562
อัตราคิดลด	1.6	1.8
อัตราการขึ้นเงินเดือน	4	4
อัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน	0 - 17.5	0 - 15

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของการผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	2563		2562	
	เพิ่มขึ้น 0.5%	ลดลง 0.5%	เพิ่มขึ้น 0.5%	ลดลง 0.5%
อัตราคิดลด	(36)	39	(43)	47
อัตราการขึ้นเงินเดือน	38	(35)	46	(43)
	เพิ่มขึ้น 10%	ลดลง 10%	เพิ่มขึ้น 10%	ลดลง 10%
อัตราการลาออกโดยสมัครใจของพนักงาน	(33)	37	(40)	44

24. เงินปันผล

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 ⁽¹⁾	3,812	1.61
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2563	2,060	0.87
		5,872	
เงินปันผลระหว่างกาลประกาศจ่าย จากผลการดำเนินงานของงวดวันที่ 1 มกราคม 2562 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2562	ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2562	2,983	1.26
		2,983	

⁽¹⁾ นำเสนอให้รับทราบในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นแล้วเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2563

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

รายการค่าใช้จ่ายตามลักษณะประกอบด้วยรายการค่าใช้จ่ายที่สำคัญดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
เงินเดือนและค่าแรงและ				
ผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	3,760,701	4,736,088	3,724,895	4,711,514
ค่าเสื่อมราคา	10,894,873	10,716,630	332,121	528,967
ค่าตัดจำหน่าย	787,651	629,650	129,151	106,262
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์สิทธิการใช้	9,268,723	8,650,408	438,051	422,141
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	161,995	459,081	37,390	337,141
ซื้อสินค้า	8,403,165	9,491,913	10,438	94,958
การเปลี่ยนแปลงในสินค้าสำเร็จรูป	498,688	1,028,219	12,758	(11,497)

26. ต้นทุนทางการเงิน

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยของหนี้สินทางการเงิน	2,223,365	2,541,266	15,659	19,445
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินตามสัญญาเช่า	828,555	903,519	21,821	23,817
หัก: ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	(272,671)	(219,202)	-	-
ดอกเบี้ยจ่ายสุทธิ - หนี้สินตามสัญญาเช่า	555,884	684,317	21,821	23,817
ตัดจำหน่ายต้นทุนทางการเงิน				
รอตัดบัญชี	27,955	16,462	-	-
ต้นทุนทางการเงินอื่น	51,791	27,305	-	-
รวมต้นทุนทางการเงิน	2,858,995	3,269,350	37,480	43,262

27. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		(หน่วย: พันบาท)	
	2563	2562	งบการเงินเฉพาะกิจการ 2563	2562
ภาษีเงินได้ปัจจุบัน:				
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	106,516	105,335	-	-
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ นิติบุคคลของปีก่อน	(2,712)	8,788	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี:				
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการ เกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับ				
รายการผลแตกต่างชั่วคราว	748,727	854,748	1,206,941	1,470,200
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ใน งบกำไรขาดทุน	852,531	968,871	1,206,941	1,470,200

จำนวนภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับส่วนประกอบแต่ละส่วนของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สรุปได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)	
	งบการเงินรวม / งบการเงินเฉพาะกิจการ 2563	2562
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุน จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	(3,647)	17,744

รายการกระทยอดระหว่างกำไรทางบัญชีกับค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ปีดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	5,959,650	6,390,670	8,292,031	10,535,373
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	20%	20%	20%	20%
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	1,191,930	1,278,134	1,658,406	2,107,074
รายการปรับปรุงค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลของปีก่อน	(2,712)	8,788	-	-
ผลกระทบทางภาษีสำหรับ:				
รายได้ที่ไม่รวมคิดภาษีเงินได้	(30)	(75)	(434,667)	(597,934)
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	82,974	59,754	18,113	18,817
รายจ่ายฝ่ายทุนที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(411,349)	(357,305)	(34,781)	(33,865)
ผลกระทบจากการปรับปรุงภาษีเงินได้รอดัดบัญชี	(12,730)	(23,892)	(130)	(23,892)
อื่น ๆ	4,448	3,467	-	-
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุน	852,531	968,871	1,206,941	1,470,200

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น				
(2562: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้การค้า)	277,453	289,945	18,901	35,766
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าเงินลงทุน/				
ผลขาดทุนในบริษัทย่อย	34,855	31,855	31,463	31,463
ค่าเผื่อการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือ	2,755	11,729	12	14
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	55,525	78,308	55,525	78,308
ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	354,448	187,502	-	-
รายได้จากการจำหน่ายบัตรเติมเงิน	222,331	196,632	204	204
มูลค่ายุติธรรมของหุ้นกู้ที่ใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง	237,749	-	-	-
สัญญาเช่า	199,015	115,545	3,128	19,473
ขาดทุนสะสมทางภาษียกไป	3,752,924	4,691,191	3,203,532	4,359,582
อื่น ๆ	177,792	174,008	68,280	81,513
รวม	5,314,847	5,776,715	3,381,045	4,606,323
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นของตราสารอนุพันธ์				
ทางการเงินสำหรับหุ้นกู้	-	(14,842)	-	-
มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์	(360,081)	-	-	-
สินทรัพย์ที่เกิดจากสัญญา	(37,364)	(35,070)	-	-
ต้นทุนในการได้มาซึ่งสัญญา	(68,901)	(73,586)	-	-
อื่นๆ	(29,402)	(56,892)	(1,418)	(23,402)
รวม	(495,748)	(180,390)	(1,418)	(23,402)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี - สุทธิ	4,819,099	5,596,325	3,379,627	4,582,921

รายละเอียดวันสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ของรายการขาดทุนสะสมทางภาษียกไปข้างต้น แสดงได้ดังนี้

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
31 ธันวาคม 2564	-	4,614,973	-	4,614,973
31 ธันวาคม 2565	6,384,584	6,555,113	6,384,584	6,555,113
31 ธันวาคม 2566	7,755,794	7,756,167	7,755,794	7,756,167
31 ธันวาคม 2567	3,502,038	3,533,147	1,877,283	1,875,104
31 ธันวาคม 2568	1,122,206	-	-	-
	18,764,622	22,459,400	16,017,661	20,801,357

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 1,425 ล้านบาท (2562: 1,425 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทไม่ได้บันทึกการดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทพิจารณาแล้วเห็นว่าอาจมีความไม่แน่นอนที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ในอนาคตได้

28. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัท (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนตัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปี

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (พันบาท)	5,107,119	5,421,893	7,085,090	9,065,173
จำนวนหุ้นสามัญถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (พันหุ้น)	2,367,811	2,367,811	2,367,811	2,367,811
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท/หุ้น)	2.16	2.29	2.99	3.83

29. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 ประกอบด้วย

	(หน่วย: พันบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
ค่าเสื่อมราคา				
อาคารและอุปกรณ์	10,894,873	10,716,630	332,121	528,967
สินทรัพย์สิทธิการใช้ - ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	4,076,071	3,984,254	-	-
สินทรัพย์สิทธิการใช้	5,192,652	4,666,154	438,051	422,141
ค่าตัดจำหน่าย				
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	787,651	629,650	129,151	106,262
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	20,951,247	19,996,688	899,323	1,057,370

30. กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และ รายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)

		(หน่วย: พันบาท)	
		งบการเงินรวม	
	หมายเหตุ	2563	2562
กำไรสำหรับปี		5,107,119	5,421,799
บวก :			
: ต้นทุนทางการเงิน	26	2,858,995	3,269,350
: ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	27	852,531	968,871
: ค่าเสื่อมราคา	29	10,894,873	10,716,630
: ค่าตัดจำหน่าย	29	787,651	629,650
: ค่าเสื่อมราคา - สิทธิทรัพย์สินการใช	29	9,268,723	8,650,408
EBITDA		29,769,892	29,656,708
บวก (หัก) :			
: ดอกเบี้ยรับ		(26,055)	(57,839)
: (กำไร) ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		(31,421)	15,140
: ค่าใช้จ่ายอื่นเกี่ยวกับพนักงาน		133,756	548,457
: ค่าปรับจากการยกเลิกสัญญา		-	40,000
: ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม		11,850	8,831
: เงินปันผลรับจากการลงทุนอื่นๆ		(150)	(375)
: ขาดทุนจากการขายเงินลงทุนอื่นๆ		-	1,542
: ค่าเพื่อการด้อยค่าและขาดทุนจากการจำหน่าย/ ตัดจำหน่ายอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น		636,396	207,303
: ค่าเพื่อการด้อยค่าเงินลงทุนอื่น		-	250
: กำไรจากการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และ สถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยง		(298,401)	-
: รายได้อื่น		(2,630)	(2,850)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย และรายได้และรายจ่ายอื่นบางรายการ (EBITDA before other incomes and other expenses)		30,193,237	30,417,167

31. เครื่องมือทางการเงิน

31.1 ตราสารอนุพันธ์และการบัญชีป้องกันความเสี่ยง

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม	
	2563	2562
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์		
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือ ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	494,736	-
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ ป้องกันความเสี่ยง	1,305,671	-
รวมสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	1,800,407	-

ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันความเสี่ยง ซึ่งมีจำนวนเงินตามสัญญา 22,000 ล้านบาท (2562: 21,500 ล้านบาท) โดยกลุ่มบริษัทได้รับดอกเบี้ยคงที่ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20 และจ่ายดอกเบี้ยในอัตราผันแปรที่อ้างอิงอัตรา THBFIX บวกส่วนเพิ่ม

รายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงนี้ถือว่ามีความสัมพันธ์เชิงเศรษฐกิจกับเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง เนื่องจากสัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยมีเงื่อนไขที่ตรงกันกับเงื่อนไขของหุ้นกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่ (อันได้แก่ จำนวนเงินต้น วันครบกำหนด วันที่จ่ายชำระ และวันที่มีการปรับอัตราดอกเบี้ย) โดยในการทดสอบความมีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง กลุ่มบริษัทได้เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงกับการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่มีการป้องกัน

ความไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยง สามารถเกิดได้จากสาเหตุดังต่อไปนี้

- อัตราดอกเบี้ยที่ใช้ในการคิดลดรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน
- ช่วงเวลาในการเกิดกระแสเงินสดของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงและเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงมีความแตกต่างกัน

ผลกระทบของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงต้องบ่งแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	จำนวนเงินตาม		บรรทัดที่แสดงรายการใน		การเปลี่ยนแปลงในมูลค่า ยุติธรรมซึ่งใช้วัดความไม่มี ประสิทธิภาพในการป้องกัน
	สัญญา	มูลค่าตามบัญชี	งบแสดงฐานะการเงิน	สินทรัพย์ทางการเงิน	ความเสี่ยง
สัญญาแลกเปลี่ยน					
อัตราดอกเบี้ย	22,000,000	1,305,671		ไม่หมุนเวียนอื่น	286,990

ผลกระทบของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยงต้องบ่งแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 แสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

	ยอดสะสมของ		บรรทัดที่แสดงรายการใน		การเปลี่ยนแปลงในมูลค่า ยุติธรรมซึ่งใช้วัดความไม่มี ประสิทธิภาพในการป้องกัน
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	งบแสดงฐานะการเงิน	สินทรัพย์ทางการเงิน	ความเสี่ยง
หุ้นกู้ที่มีอัตรา					
ดอกเบี้ยคงที่	23,176,514	1,188,746		หุ้นกู้	122,352

ทั้งนี้ ผลกระทบของส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพในการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรมต่อส่วนของการกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ระบุในคำอธิบายการวัดมูลค่าตราสารอนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการป้องกันความเสี่ยงจำนวน 165 ล้านบาท

ผลกระทบของการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่กำหนดจากธุรกรรมการกู้ยืมแบบไม่มีหลักประกันระหว่างธนาคาร (InterBank Offered Rates - IBORs) ของเครื่องมือทางการเงินซึ่งจะมีการแทนที่หรือปฏิรูป กลุ่มบริษัทคาดว่า การปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงนี้จะส่งผลกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงและการใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท จึงได้ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 9 และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 7 มาถือปฏิบัติก่อนวันที่มีผลบังคับใช้กับความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง

ความสัมพันธ์ของการป้องกันความเสี่ยงซึ่งได้รับผลกระทบจากการปฏิรูปอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอาจทำให้เกิดส่วนที่ไม่มีประสิทธิภาพจากการคาดการณ์ของผู้ร่วมตลาดเมื่อมีการเปลี่ยนจากอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงที่ใช้ทั่วไปเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่น กลุ่มบริษัทอยู่ระหว่างการติดตามและจัดการการเปลี่ยนไปใช้อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงอื่นว่าจะต้องทำการแก้ไขสัญญาอันเนื่องมาจากเรื่องนี้หรือไม่ ตลอดจนการจัดการในการดำเนินการกับผู้สัญญาในเรื่องดังกล่าว

31.2 วัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของกลุ่มบริษัทประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงินอื่น เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เงินกู้ยืมระยะยาว หุนกู้ ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้สินความที่ค้างจ่าย และหนี้สินตามสัญญาเช่า กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านเครดิต

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินฝากกับธนาคาร และเครื่องมือทางการเงินอื่น ๆ โดยจำนวนเงินสูงสุดที่กลุ่มบริษัทอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่า ตามบัญชีที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน ยกเว้นตราสารอนุพันธ์

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงโดยใช้นโยบายและขั้นตอนในการควบคุมการให้สินเชื่ออย่างเหมาะสม จึงไม่คาดว่าจะเกิดผลขาดทุนทางการเงินที่มีสาระสำคัญ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีการติดตามยอดคงค้างของลูกหนี้การค้าอย่างสม่ำเสมอ และการจัดส่งสินค้าให้กับลูกค้ารายใหญ่จะมีการประกันสินเชื่อจากธนาคาร อีกทั้ง การให้สินเชื่อของกลุ่มบริษัทไม่มีการกระจุกตัวเนื่องจากกลุ่มบริษัทมีฐานลูกค้าที่หลากหลายและมีจำนวนมากราย

กลุ่มบริษัทพิจารณาการด้อยค่าทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยมีการแบ่งกลุ่มลูกค้าที่มีรูปแบบของความเสี่ยงด้านเครดิตที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน และคำนวณหาอัตราการตั้งสำรองของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากอายุหนี้คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสำหรับแต่ละกลุ่มนั้นๆ การคำนวณผลขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นคำนึงถึงข้อมูลที่มีความสมเหตุสมผลและสามารถสนับสนุนได้ที่มีอยู่ ณ วันที่รายงานเกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต สภาพการณ์ปัจจุบันและการคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคต โดยทั่วไป กลุ่มบริษัทจะตัดจำหน่ายลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นออกจากบัญชีตามนโยบายของกลุ่มบริษัทโดยพิจารณาตามความเหมาะสม

เครื่องมือทางการเงินและเงินฝากธนาคาร

กลุ่มบริษัทบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่เกี่ยวข้องกับยอดคงเหลือกับธนาคารและสถาบันการเงินตามนโยบายของกลุ่มบริษัท โดยจะลงทุนกับคู่สัญญาที่ได้รับการอนุมัติแล้วเท่านั้นและอยู่ในวงเงินสินเชื่อที่กำหนดให้กับคู่สัญญาแต่ละราย โดยวงเงินสินเชื่ออาจมีการปรับปรุงในระหว่างปี การกำหนดวงเงินดังกล่าวเป็นการช่วยลดความเสี่ยงของการกระจุกตัวและลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากชนิดชำระของคู่สัญญา

ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศอันเกี่ยวเนื่องกับลูกหนี้/เจ้าหนี้การค้า ผู้ให้บริการโทรศัพท์ในต่างประเทศและเจ้าหนี้จากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม			อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่	
				31 ธันวาคม	
	2563	2562	สกุลเงิน	2563	2562
	(ล้าน)	(ล้าน)		(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
<u>สินทรัพย์</u>					
เงินฝากธนาคาร	2.28	4.65	เหรียญสหรัฐอเมริกา	29.7749	29.8855
ลูกหนี้การค้าบริษัทอื่นๆ	3.52	20.77	เอสดีอาร์	43.5076	41.6521
	0.37	1.02	เหรียญสหรัฐอเมริกา	29.7749	29.8855
	-	0.01	ยูโร	36.3751	33.2713
	0.08	-	ริงกิตมาเลเซีย	7.2911	7.1708
ลูกหนี้การค้ากิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0.39	0.85	เอสดีอาร์	43.5076	41.6521
	0.61	0.59	เหรียญสหรัฐอเมริกา	29.7749	29.8855
	0.04	-	เหรียญสิงคโปร์	22.2924	21.9756
<u>หนี้สิน</u>					
เจ้าหนี้การค้า	2.99	4.51	เหรียญสหรัฐอเมริกา	30.2068	30.3313
	0.08	0.20	ยูโร	37.2578	34.0846
	1.23	12.54	โครนนอร์เวย์	3.5388	3.4637
	0.01	0.16	สหราชอาณาจักร	41.0771	39.9523
	0.36	0.07	เหรียญสิงคโปร์	22.9540	22.5935
	-	0.13	โครนสวีเดน	3.7088	3.2711
	2.55	8.78	เอสดีอาร์	43.5076	41.6521
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	47.96	46.58	โครนนอร์เวย์	3.5388	3.4637
	1.09	0.75	เอสดีอาร์	43.5076	41.6521
	0.01	-	ยูโร	37.2578	34.0846
	-	0.06	เหรียญสิงคโปร์	22.9540	22.5935
	1.56	2.70	เหรียญสหรัฐอเมริกา	30.2068	30.3313
รวมสินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ	(1.29)	(0.95)	เหรียญสหรัฐอเมริกา		
	(0.09)	(0.19)	ยูโร		
	(0.01)	(0.16)	สหราชอาณาจักร		
	0.27	12.09	เอสดีอาร์		
	(49.19)	(59.12)	โครนนอร์เวย์		
	-	(0.13)	โครนสวีเดน		
	(0.32)	(0.13)	เหรียญสิงคโปร์		
	0.08	-	ริงกิตมาเลเซีย		

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน

กลุ่มบริษัทไม่มีผลกระทบต่อกำไรก่อนภาษีอย่างเป็นสาระสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

กลุ่มบริษัทมีความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยอันเกี่ยวเนื่องกับเงินฝากธนาคาร ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงินอื่น เงินกู้ยืมระยะยาว หนี้กู้ยืม การได้รับใบอนุญาตให้ใช้ค้ำประกัน และหนี้สินตามสัญญาเช่า สินทรัพย์ทางการเงิน และหนี้สินทางการเงินของกลุ่มบริษัทส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาดหรืออัตราดอกเบี้ยคงที่ที่ใกล้เคียงกับอัตราตลาด

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ (ซึ่งบางส่วนอยู่ภายใต้ตราสารอนุพันธ์ ตามที่กล่าวรายละเอียดไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 20) สามารถจัดตามประเภทอัตราดอกเบี้ย และสำหรับสินทรัพย์ และหนี้สินทางการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยคงที่สามารถแยกตามวันที่ครบกำหนด หรือวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ (หากวันที่มีการกำหนดอัตราดอกเบี้ยใหม่ถึงก่อน) ได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563						
รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ย		ไม่มี อัตราดอกเบี้ย	รวม	อัตราดอกเบี้ย
		ปรับขึ้นลง ตามราคาตลาด	คงที่			
<u>สินทรัพย์ทางการเงิน</u>						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	1,842	4,764	41	6,647	0.05% - 0.38 %
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8	-	-	9,889	9,889	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	22.3	-	6,804	-	6,804	3.64%
สินทรัพย์ทางการเงินอื่น		1,800	-	45	1,845	-
<u>หนี้สินทางการเงิน</u>						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	-	-	26,944	26,944	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	13,961	-	-	13,961	-
หุ้นกู้	20	-	40,165	-	40,165	2.02 % - 4.04%
<u>ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้</u>						
กลิ่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	41,094	-	41,094	1.79% - 3.13%
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	22,483	-	22,483	1.06% - 3.84%

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562

รายการ	หมายเหตุ	อัตราดอกเบี้ย			รวม	อัตราดอกเบี้ย
		ปรับขึ้นลง	อัตราดอกเบี้ย	ไม่มี		
		ตามราคาตลาด	คงที่	อัตราดอกเบี้ย		
สินทรัพย์ทางการเงิน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	2,985	5,508	35	8,528	0.05% - 1.00%
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	8	-	-	9,791	9,791	-
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	22.3	-	6,484	-	6,484	3.64%
หนี้สินทางการเงิน						
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	-	-	26,610	26,610	-
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	15,941	-	-	15,941	-
หุ้นกู้	20	-	32,978	-	32,978	2.25% - 4.04%
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้						
คลื่นความถี่ ค้างจ่าย		-	36,015	-	36,015	2.86% - 3.13%
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	24,638	-	24,638	2.08% - 3.84%

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย

ผลกระทบต่อการก่อหนี้ของกลุ่มบริษัทจากการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นอย่างสมเหตุสมผลของอัตราดอกเบี้ยของสินทรัพย์ทางการเงิน และเงินกู้ยืมระยะยาวที่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยกำหนดให้ตัวแปรอื่นทั้งหมดคงที่ แสดงได้ดังนี้

สกุลเงิน	เพิ่มขึ้น / ลดลง	ผลกระทบต่อการก่อหนี้
	(ร้อยละ)	(ล้านบาท)
บาท	+0.25	17,601
	-0.25	(19,627)

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีหนี้สินประมาณร้อยละ 16 ที่จะครบกำหนดชำระภายในหนึ่งปีเมื่อเทียบกับมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินดังกล่าวที่แสดงอยู่ในงบการเงิน (2562: ร้อยละ 28) กลุ่มบริษัทได้ประเมินการกระจุกตัวของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินเพื่อนำไปชำระหนี้สินเดิมและได้ข้อสรุปว่าความเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำ กลุ่มบริษัทมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งของเงินทุนที่หลากหลายอย่างเพียงพอ

รายละเอียดการครบกำหนดชำระของหนี้สินทางการเงินที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์ของกลุ่มบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 ซึ่งพิจารณาจากกระแสเงินสดตามสัญญาที่ยังไม่คิดลดเป็นมูลค่าปัจจุบัน สามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: พันบาท)

รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์	หมายเหตุ	งบการเงินรวม				
		เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน		มากกว่า	
			1 ปี	1 - 5 ปี	5 ปี	รวม
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	12,698,465	14,245,459	-	-	26,943,924
เงินกู้ยืมระยะยาว	19	-	4,000,000	10,000,000	-	14,000,000
หุ้นกู้	20	-	2,500,000	19,000,000	17,500,000	39,000,000
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้						
คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย		-	8,692,550	22,259,200	14,646,400	45,598,150
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	5,199,586	16,383,080	3,079,674	24,662,340
รวมรายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์		12,698,465	34,637,595	67,642,280	35,226,074	150,204,414

(หน่วย: พันบาท)

รายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์	หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ				
		เมื่อทวงถาม	ไม่เกิน		มากกว่า	
			1 ปี	1 - 5 ปี	5 ปี	รวม
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	18	8,609,369	1,164,030	-	-	9,773,399
หนี้สินตามสัญญาเช่า	22.2	-	332,519	533,133	15,352	881,004
รวมรายการที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์		8,609,369	1,496,549	533,133	15,352	10,654,403

31.3 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินบางส่วนจัดอยู่ในประเภทระยะสั้นหรือมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราตลาดและเงินกู้ยืมสกุลเงินบาทที่มีอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามอัตราตลาด ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ จึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินดังกล่าวใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

มูลค่าตามบัญชีและมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 1 มกราคม 2563
 บิดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563			
	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	ราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	6,647,042	6,647,042	6,647,042
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	9,888,516	9,888,516	9,888,516
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	-	6,804,164	6,804,164	6,804,164
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	15,909	-	15,909	15,909
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	478,827	-	478,827	478,827
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	1,305,671	-	1,305,671	1,305,671
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	45,222	-	45,222	45,222
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,845,629	23,339,722	25,185,351	25,185,351
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	26,943,924	26,943,924	26,943,924
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	13,960,937	13,960,937	13,960,937
หุ้นกู้	23,176,514	16,988,582	40,165,096	44,021,550
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย	-	41,094,180	41,094,180	41,094,180
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	22,483,336	22,483,336	22,483,336
รวมหนี้สินทางการเงิน	23,176,514	121,470,959	144,647,473	148,503,927

(หน่วย: พันบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 1 มกราคม 2563			
	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรหรือขาดทุน	ราคาทุนตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	8,528,385	8,528,385	8,528,385
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	9,791,136	9,791,136	9,791,136
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า	-	6,484,171	6,484,171	6,484,171
สินทรัพย์ทางการเงินหมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	12,440	-	12,440	12,440
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	325,366	-	325,366	325,366
- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ที่กำหนดให้เป็นเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยง	889,316	-	889,316	889,316
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	43,224	-	43,224	43,224
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,270,346	24,803,692	26,074,038	26,074,038
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	26,609,587	26,609,587	26,609,587
เงินกู้ยืมระยะยาว	-	15,940,882	15,940,882	15,940,882
หุ้นกู้	22,552,344	11,492,500	34,044,844	36,774,233
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ ค้างจ่าย				
-	-	36,014,859	36,014,859	36,014,859
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	24,637,627	24,637,627	24,637,627
รวมหนี้สินทางการเงิน	22,552,344	114,695,455	137,247,799	139,977,188

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรมผ่าน กำไรหรือขาดทุน	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	2,879,784	2,879,784	2,879,784
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	5,214,054	5,214,054	5,214,054
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	15,000,000	15,000,000	15,000,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	-	1,800	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,800	23,093,838	23,095,638	23,095,638
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	9,773,399	9,773,399	9,773,399
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	850,484	850,484	850,484
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	10,623,883	10,623,883	10,623,883

(หน่วย: พันบาท)

งบการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 1 มกราคม 2563

	มูลค่าตามบัญชี			มูลค่ายุติธรรม
	มูลค่ายุติธรรมผ่าน กำไรหรือขาดทุน	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	รวม	
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	-	4,573,891	4,573,891	4,573,891
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	5,431,593	5,431,593	5,431,593
เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย	-	10,500,000	10,500,000	10,500,000
สินทรัพย์ทางการเงินไม่หมุนเวียนอื่น				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของ บริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	1,800	-	1,800	1,800
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	1,800	20,505,484	20,507,284	20,507,284
หนี้สินทางการเงิน				
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	10,530,128	10,530,128	10,530,128
หนี้สินตามสัญญาเช่า	-	718,342	718,342	718,342
รวมหนี้สินทางการเงิน	-	11,248,470	11,248,470	11,248,470

กลุ่มบริษัทมีการประมาณมูลค่าธุรกรรมของเครื่องมือทางการเงินตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- มูลค่าธุรกรรมของสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์คำนวณโดยใช้เทคนิคการคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตและจำลองตามทฤษฎีในการประเมินมูลค่า ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมินมูลค่าส่วนใหญ่เป็นข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ในตลาดที่เกี่ยวข้อง เช่น เป็นอัตราผลตอบแทนของอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น บริษัทย่อยได้คำนึงถึงผลกระทบของความเสี่ยงด้านเครดิตของผู้สัญญาในการประมาณมูลค่าธุรกรรมของตราสารอนุพันธ์
- มูลค่าธุรกรรมของเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียนคำนวณโดยประเมินและพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในฐานทางการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการที่ถูกลงทุน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ซึ่งสรุปได้ว่า ราคาทุนของเงินลงทุนในตราสารทุนดังกล่าวได้สะท้อนมูลค่าธุรกรรมแล้ว
- มูลค่าธุรกรรมของหุ้นกู้คำนวณโดยใช้การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด อัตราคิดลดที่กลุ่มบริษัทใช้เท่ากับอัตราผลตอบแทนของเครื่องมือทางการเงิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีเงื่อนไข ลักษณะ และระยะเวลาที่เหลื่อมอยู่เหมือนกับเครื่องมือทางการเงินที่บริษัทย่อยกำลังพิจารณาหามูลค่าธุรกรรม

ในระหว่างปีปัจจุบัน ไม่มีการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่าธุรกรรม

32. ลำดับชั้นของมูลค่าธุรกรรม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าธุรกรรมและหนี้สินที่เปิดเผยมูลค่าธุรกรรมแยกแสดงตามลำดับชั้นของมูลค่าธุรกรรม ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)				
งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์ที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าธุรกรรม				
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่าธุรกรรม				
ผ่านกำไรหรือขาดทุน				
- เงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน	-	-	45	45
ตราสารอนุพันธ์				
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย	-	1,800	-	1,800
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่าธุรกรรม				
หุ้นกู้	-	44,022	-	44,022

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
หนี้สินที่เปิดเผยมูลค่ายุติธรรม				
หุ้นกู้	-	36,796	-	36,796
สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยที่ได้ประโยชน์	-	1,227	-	1,227

33. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์หลักของกลุ่มบริษัทในการบริหารจัดการทุน คือ การจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มบริษัทบริหารจัดการสถานะของทุนโดยใช้อัตราส่วน Net Interest-Bearing Debt to EBITDA before other incomes and other expenses เพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 งบการเงินรวมแสดงอัตราส่วนดังกล่าวเป็น 1.92:1 (2562: 1.58:1)

โครงสร้างเงินทุนของกลุ่มบริษัทประกอบด้วยหนี้สินที่รวมถึงเงินกู้ยืมระยะยาวและหุ้นกู้ตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19 และ 20 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามที่เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 7 และส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทตามที่แสดงในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 บริษัทไม่ได้เปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ นโยบาย หรือกระบวนการในการบริหารจัดการทุน

34. การผูกพันและหนี้สินที่อาจจะเกิดขึ้น

34.1 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงาน

กลุ่มบริษัทได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดินและอาคารสำหรับติดตั้งสถานีรับส่งสัญญาณและพื้นที่อาคารสำนักงานอายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 1 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงานดังนี้

	(หน่วย: ล้านบาท)			
	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2563	2562	2563	2562
จ่ายชำระ				
ภายใน 1 ปี	8	21	-	4

ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 22.2 ในระหว่างปี 2563 กลุ่มบริษัทมีรายจ่ายตามสัญญาเช่าที่รับรู้แล้วในงบกำไรขาดทุนเป็นจำนวนเงิน 139 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 20 ล้านบาท) (2562: 230 ล้านบาท (เฉพาะบริษัทฯ: 238 ล้านบาท))

34.2 การผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีการผูกพันรายจ่ายฝ่ายทุนซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องเนื่องกับการสั่งซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการให้บริการโทรคมนาคมเป็นจำนวน 2,407 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2562: 1,054 ล้านบาท และ 2 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา) และเกี่ยวข้องเนื่องกับการปรับปรุงอาคารสำนักงานเช่าและการซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทจำนวน 376 ล้านบาท และ 1 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2562: 146 ล้านบาท และ 3 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา)

34.3 เงินฝากธนาคารที่ติดการจำประกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 เงินฝากธนาคารของบริษัทย่อยจำนวน 0.1 ล้านบาท (2562: 0.1 ล้านบาท) ได้นำไปวางเป็นหลักประกันเพื่อจำประกันวงเงินสินเชื่อที่ได้รับจากธนาคาร

34.4 หนังสือจำประกันของธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีหนังสือจำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามกลุ่มบริษัทเหลืออยู่เป็นจำนวนเงิน 51,480 ล้านบาท (2562: 46,638 ล้านบาท) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการผูกพันทางปฏิบัติบางประการตามปกติธุรกิจของกลุ่มบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ออกให้แก่ กสทช. เพื่อจำประกันการชำระเงินประมูลคลื่นความถี่ และออกให้แก่ ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) และ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) เพื่อจำประกันการปฏิบัติตามสัญญาที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 34.6 (ค) (ง) และ (จ)

34.5 สัญญาจ้างติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและดำเนินการและบริหารเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 กลุ่มบริษัทมีการผูกพันจากการว่าจ้างบริษัท บีที เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่เกี่ยวข้องกันเป็นผู้ดำเนินการติดตั้งอุปกรณ์สถานีรับส่งสัญญาณและออกแบบและวางแผนเชิงวิศวกรรม ติดตั้ง และบริการซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครือข่ายระบบสื่อสารสัญญาณ โดยกลุ่มบริษัทต้องชำระค่าตอบแทนให้แก่บริษัทดังกล่าวตามอัตราที่ระบุในสัญญา

34.6 การผูกพันเกี่ยวกับสัญญาระยะยาว

(ก) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายกับบริษัทแห่งหนึ่งโดยกลุ่มบริษัทจะได้รับสิทธิในการจัดจำหน่ายสินค้า อุปกรณ์ และบริการต่าง ๆ สำหรับโทรศัพท์มือถือและแท็บเล็ตคอมพิวเตอร์ของบริษัทดังกล่าวในประเทศไทยโดยกลุ่มบริษัทตกลงที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญาและกลุ่มบริษัทมีการผูกพันเกี่ยวข้องเนื่องกับการสั่งซื้อสินค้าชิ้นต่ำ และรายจ่ายขั้นต่ำในการจัดการขายและการตลาดภายใต้สัญญาซื้อขายดังกล่าว

(ข) กลุ่มบริษัทได้ทำสัญญาหลัก (Frame contract) เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์โครงข่ายรวมถึงบริการต่างๆสำหรับระบบโครงข่ายวิทยุคมนาคมของกลุ่มบริษัท โดยราคาสินค้าและค่าบริการเป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุในสัญญา

(ค) เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด (“ดีแทค ไตรเนต”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ เข้าทำสัญญาการใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (Roaming Agreement) กับ บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน (“ทีโอที”) (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดยตกลงใช้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz (โรมมิ่ง) ของ ทีโอที ซึ่งทีโอที ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 2300 MHz จากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ซึ่งจะทำให้ ดีแทค ไตรเนต สามารถดำเนินการให้ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ให้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) บนโครงข่ายย่าน 2300 MHz ของ ทีโอที ได้ โดย ดีแทค ไตรเนต ต้องชำระค่าบริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ (โรมมิ่ง) ให้แก่ ทีโอที ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาให้บริการข้ามโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศลงวันที่ 23 เมษายน 2561 โดยมีระยะเวลาของสัญญาจนถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย ดีแทค ไตรเนต ได้วางหนังสือคำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 886 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

(ง) ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ได้มีมติอนุมัติให้ บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด (“เทเลแอสเสท”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทฯ เข้าทำสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมกับ ทีโอที (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) โดยเทเลแอสเสทตกลงรับจัดหา ติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม (“อุปกรณ์โทรคมนาคม”) และนำอุปกรณ์โทรคมนาคม ดังกล่าวออกให้เช่าแก่ ทีโอที เพื่อให้ ทีโอที สามารถเช่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าวเพื่อให้บริการโทรคมนาคมบนโครงข่ายย่าน 2300 MHz เทเลแอสเสทจะได้รับค่าเช่าและค่าบริการตามรายละเอียดและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในสัญญาเช่าเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคมลงวันที่ 23 เมษายน 2561 โดยมีระยะเวลาของสัญญาจนถึงวันที่ 3 สิงหาคม 2568 โดย เทเลแอสเสท ได้วางหนังสือคำประกันที่ออกโดยธนาคารจำนวน 636 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

(จ) เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ได้มีมติอนุมัติให้บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเนต เข้าทำสัญญาระงับข้อพิพาทและให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ภายใต้สัญญาดังกล่าว บริษัทฯ ได้โอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมที่บริษัทฯ ได้จัดหาตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุโทรคมนาคมระบบเซลลูลาร์ระหว่าง กสท และบริษัทฯ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อพิพาทเรื่องกรรมสิทธิ์ โดย กสท ตกลงที่จะระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมทั้งหมด และให้ดีแทค ไตรเนต ใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมเหล่านั้นเพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจเป็นระยะเวลาเริ่มต้น 8 ปี โดยดีแทค ไตรเนตได้ชำระค่าตอบแทนให้แก่ กสท ตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาดังกล่าว ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต มีสิทธิขอย้ายระยะเวลา อีกคราวละ 3 ปี โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง โดย ดีแทค ไตรเนต จะเป็นผู้ให้บริการให้ใช้พื้นที่และบำรุงรักษาเสาโทรคมนาคม ทั้งนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้วางหนังสือคำประกันที่ออกโดยธนาคารรวมจำนวน 516 ล้านบาท สำหรับการปฏิบัติตามสัญญาการใช้บริการพื้นที่เสาโทรคมนาคมนี้

นอกจากนี้ ดีแทค ไตรเนต ได้เช่าใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมจาก กสท ภายใต้สัญญาการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคม โดยมีระยะเวลาการใช้บริการขั้นต่ำของแต่ละอุปกรณ์แตกต่างกันในช่วง 1 ถึง 3 ปี ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะการใช้งานของอุปกรณ์ โดยดีแทค ไตรเนตมีสิทธิในการขยายระยะเวลาได้อีกคราวละ 1 ปี ดีแทค ไตรเนต ได้วางหนังสือคำประกันที่ออกโดยธนาคารเป็นจำนวน 241 ล้านบาท เพื่อค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญาการใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมดังกล่าว

(ฉ) ที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ได้มีมติอนุมัติให้ดีแทค ไตรเนต เข้าทำสัญญาโอนกรรมสิทธิ์และให้บริการเกี่ยวกับเสาโทรคมนาคมกับ กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) ลงวันที่ 18 ธันวาคม 2563 ภายใต้สัญญาดังกล่าว ดีแทค ไตรเนต ได้ตกลงขายและโอนกรรมสิทธิ์ในเสาโทรคมนาคมจำนวนหนึ่งให้แก่ กสท เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมในพื้นที่ระบุไว้ในสัญญา ทั้งนี้ กสท ตกลงให้บริการเสาโทรคมนาคมดังกล่าวแก่ ดีแทค ไตรเนต เป็นระยะเวลา 15 ปี โดยดีแทค ไตรเนต มีสิทธิต่อระยะเวลาการให้บริการเสาโทรคมนาคมออกไปอีกหนึ่งคราว ดีแทค ไตรเนต ตกลงชำระค่าบริการเสาโทรคมนาคมและค่าบริการบริหารพื้นที่ตั้งเสาโทรคมนาคม ตลอดจนค่าบำรุงรักษาและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามอัตราและเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญา

34.7 คำสั่งเลขธิการ กสทช. กำหนดให้ ดีแทค ไตรเน็ต ชำระค่าปรับทางปกครองจากการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์บริการคงสิทธิ์เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในปี 2558 เลขธิการ กสทช. มีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง กรณีที่ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่ปฏิบัติตามประกาศ กทช. เรื่อง หลักเกณฑ์บริการคงสิทธิ์เลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่และเงื่อนไขแนวทางการโอนย้ายผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ (MNP Porting Process Manual) ระหว่างวันที่ 18 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2558 จำนวน 21.1 ล้านบาท ซึ่ง ดีแทค ไตรเน็ต ได้ฟ้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ต่อมา เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับคำสั่งเลขธิการ กสทช. แจ้งว่า ดีแทค ไตรเน็ต ยังคงไม่ปฏิบัติตามประกาศ และเงื่อนไข กทช. ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง จึงมีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองแก่ ดีแทค ไตรเน็ต นับตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน 2558 ถึงวันที่ 18 กันยายน 2560 ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวโดยขอให้ กสทช. และ เลขธิการ กสทช. ทบทวนคำสั่งกำหนดค่าปรับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีมติเปลี่ยนแปลงวันสิ้นสุดค่าปรับทางปกครอง โดยขอให้ ดีแทค ไตรเน็ต ชำระค่าปรับ ทางปกครอง นับแต่วันที่ 18 กันยายน 2558 จนถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2558 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 79 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2563 ดีแทค ไตรเน็ต ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของ ดีแทค ไตรเน็ต ดีแทค ไตรเน็ต เชื่อว่า ดีแทค ไตรเน็ต ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่ กสทช. เรียกร้อง อย่างไรก็ตามเพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง ดีแทค ไตรเน็ต จึงได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปรับทางปกครองดังกล่าวไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสมตั้งแต่ปี 2558

34.8 คำสั่งเลขธิการ กสทช. กำหนดให้ บริษัทฯ ชำระค่าปรับทางปกครองจากการไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง อัตราขึ้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศ พ.ศ. 2555

ในปี 2557 เลขธิการ กสทช. มีคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครอง กรณีที่ บริษัทฯ ไม่ปฏิบัติตามประกาศ กสทช. เรื่อง อัตราขึ้นสูงของค่าบริการโทรคมนาคมสำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภทเสียงภายในประเทศฯ ตามข้อ 5 ให้ครบถ้วน นับแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นไป เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2557 บริษัทฯ ได้อุทธรณ์ขอให้ กสทช. และเลขธิการ กสทช. ทบทวน และเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 30 กันยายน 2563 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีมติยืนตามคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองของเลขธิการ กสทช. โดยขอให้ บริษัทฯ ชำระค่าปรับทางปกครองนับแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2557 จนถึงวันที่ 25 สิงหาคม 2558 เป็นจำนวนทั้งสิ้น 73 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ ได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำสั่งกำหนดค่าปรับดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ บริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าปรับทางปกครองตามที่ กสทช. กำหนด อย่างไรก็ตามเพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง บริษัทฯ ได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายสำหรับค่าปรับทางปกครองดังกล่าวไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสม

35. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างบริษัทและบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) (ปัจจุบัน ทีโอที ควบรวมกับบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (“กสท”) เป็น บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (“เอ็นที”) ตามที่กล่าวในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 1.1)

สืบเนื่องจาก กทข. (ปัจจุบันคือ กสทช.) ได้ออกประกาศ กทช. ว่าด้วยการเชื่อมต่อโครงข่ายเพื่อกำหนดหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมที่จะต้องยินยอมให้ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคมรายอื่นเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเข้ากับโครงข่ายโทรคมนาคมของตนเมื่อมีการร้องขอเพื่อให้การสื่อสารข้ามโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นไปได้ด้วยดีและให้ผู้ให้บริการเชื่อมต่อโครงข่ายมีสิทธิที่จะเรียกเก็บค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection Charge) ในอัตราที่สะท้อนต้นทุน ซึ่งทีโอที ปฏิเสธไม่เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับบริษัทฯ ดังนั้น เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯจึงได้ส่งจดหมายเรื่องการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไปยังทีโอทีเพื่อแจ้งยกเลิกข้อเสนอของบริษัทฯ ตามที่บริษัทฯได้แสดงความประสงค์ที่จะชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในอัตราที่สอดคล้องกับกฎหมายตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้มีการเจรจาตกลงกันโดยสุจริต และข้อเสนอที่ว่าบริษัทฯจะนำส่งค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ให้แก่ทีโอทีในอัตราที่ทีโอทีกำหนดในข้อเสนอการเชื่อมต่อโครงข่ายของทีโอที ซึ่ง กทช.ได้ให้ความเห็นชอบ พร้อมทั้งแจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) ดังนั้นบริษัทฯจึงบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ในระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้ในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทฯได้หยุดบันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ในงบการเงิน เพราะเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมดังกล่าวได้สิ้นสุดลง ต่อมาในปี 2554 ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง (คดีหมายเลขดำที่ 1097/2554) เรียกร้องให้ กสท และบริษัทฯร่วมกันชำระค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม รวมจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 245,638 ล้านบาท (คำนวณถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557) ทั้งนี้เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอทีตามที่กล่าวข้างต้น เนื่องจากหลักเกณฑ์การคิดค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวสิ้นสุดลงแล้วและขัดต่อประกาศ กทช. ที่เกี่ยวข้อง โดยจะต้องไปดำเนินการคิดคำนวณค่าตอบแทนการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมตามขั้นตอนที่ระบุในประกาศ กทช. ดังกล่าวแทน ทั้งนี้เนื่องจากทีโอทีไม่ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด จึงมีผลให้คดีดังกล่าวถึงที่สุดตามหนังสือยืนยันของศาลปกครองกลางลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2562

ขณะนั้นบริษัทฯอยู่ในระหว่างการพิจารณาการคิดคำนวณค่าตอบแทนการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับทีโอที ซึ่งยังไม่เสร็จสิ้นหรือมีข้อสรุปที่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เป็นไปตามหลักความระมัดระวัง บริษัทฯจึงได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ไว้ในบัญชีจำนวนหนึ่งตามที่เห็นว่าเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะมีคำพิพากษาของศาลปกครองกลางตามที่กล่าวข้างต้น บริษัทฯได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ทีโอทีชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2556 รวมทั้งสิ้น 3 คดี ซึ่งต่อมาศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาทั้งสามคดีให้ทีโอทีชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้แก่บริษัทฯ รวมทั้งหมดเป็นจำนวน 1,220 ล้านบาท ซึ่งใน 3 คดีนี้มี 1 คดีที่บริษัทฯฟ้องร้องเพื่อขอให้บริษัท ทูรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างวันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2553 แก่บริษัทฯด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาให้บริษัทดังกล่าวชำระค่าเชื่อมต่อโครงข่ายให้แก่บริษัทฯเป็นจำนวนเงิน 1,832 ล้านบาท ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

นอกจากคดีที่กล่าวข้างต้นแล้ว ตามที่ กทช. ได้มีคำชี้ขาดข้อพิพาทที่ 1/2550 เรื่องข้อพิพาทการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมโดยให้ทีโอทีเข้าเจรจาเพื่อทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัทฯ ซึ่งรวมถึงคำสั่งกำหนดค่าปรับทางปกครองนั้น ทีโอทีได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดและคำสั่ง กทช. ดังกล่าวโดยภายหลังต่อมาศาลปกครองกลางได้มี คำพิพากษายกฟ้องข้อเรียกร้องของทีโอที เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2563 ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายืนตามคำสั่งของศาลปกครองกลาง คดีจึงถึงที่สุด

36. คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ (สัญญาสัมปทาน) ระหว่าง กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) และบริษัท และคดีฟ้องร้องอื่นๆ

(ก) ข้อพิพาทระหว่างบริษัท และ กสท เกี่ยวกับการชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติม (ภาษีสรรพสามิต) ตามสัญญาสัมปทาน

ในปี 2551 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมในปีสัมปทานที่ 12 ถึงปีสัมปทานที่ 16 จำนวน 16,887 ล้านบาท รวมภาษีมูลค่าเพิ่มและเบี้ยปรับ รวมเป็นเงินจำนวนทั้งหมดประมาณ 23,164 ล้านบาท โดยคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ดังกล่าวมิได้อ้างถึงสาเหตุที่บริษัทนำส่งผลประโยชน์ตอบแทนไม่ครบถ้วน (บริษัทคาดว่าจำนวนเงินที่เรียกร้องดังกล่าวเป็นเรื่องของเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทได้ชำระให้แก่กรมสรรพสามิตไปและนำมาหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่จะต้องนำส่งให้แก่ กสท ตามมติของคณะกรรมการและตามหนังสือของ กสท)

ทั้งนี้ คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดในปี 2555 ให้บริษัทชนะคดีและยกคำเสนอข้อพิพาทของ กสท ทั้งหมด ซึ่งต่อมา กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองกลางเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2559 ศาลปกครองกลางพิพากษาไม่เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการที่พิพาท อย่างไรก็ตาม กสท อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ในปี 2560 บริษัทได้รับหนังสือแจ้งจาก กสท ให้บริษัทต้องชำระภาษีมูลค่าเพิ่มจากเงินค่าภาษีสรรพสามิตที่บริษัทหักออกจากผลประโยชน์ตอบแทนที่ต้องจ่ายให้ กสท เป็นเงินจำนวน 2,756 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามสัญญาโดยอ้างว่า บริษัทมีหน้าที่ตามสัญญาสัมปทานในการชำระภาษีหรือค่าธรรมเนียมใด ๆ ตามกฎหมายที่เกิดจากสัญญาดังกล่าว

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท ฝ่ายบริหารของบริษัทเห็นว่า บริษัทไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายภาษีอากรหรือตามสัญญาสัมปทานที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมและภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวนดังกล่าวให้แก่ กสท ดังนั้น วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทจึงมิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมและภาษีมูลค่าเพิ่มที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน

(ข) ข้อพิพาทระหว่างบริษัท และ กสท เกี่ยวกับการคิดผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมจากรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการโทรคมนาคมบางรายที่เข้ามาใช้โครงข่ายโทรคมนาคมของบริษัท หลังประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ

ในปี 2554 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เพื่อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 16 (16 กันยายน 2549 - 15 กันยายน 2550) ที่ขาดไปรวมทุกคดีเป็นจำนวนเงินประมาณ 4,026 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับอัตราร้อยละ 1.25 ต่อเดือนของเงินที่ค้างชำระเนื่องจากบริษัทคำนวณผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ กสท โดยการหักกลบระหว่างรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นและรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บ แต่ กสท เรียกร้องให้บริษัท ชำระผลประโยชน์ตอบแทนของรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทได้รับจากผู้ประกอบการรายอื่นทั้งหมดโดยไม่ให้นำรายจ่ายค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่บริษัทถูกผู้ประกอบการรายอื่นเรียกเก็บมาหักออกโดยเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2562 บริษัทได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ยกคำร้องของ กสท สำหรับข้อเรียกร้องให้บริษัทชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมในปีสัมปทานที่ 16 ซึ่ง กสท ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดข้อพิพาทต่อศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ในปี 2555 - 2558 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อเรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับปีสัมปทานที่ 17 ถึงปีสัมปทานปีที่ 20 เป็นจำนวน 3,860 ล้านบาท 3,340 ล้านบาท 3,667 ล้านบาท และ 3,914 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับในแต่ละปีสัมปทานตามลำดับ และในปี 2562 กสท ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพิ่มเติมในเรื่องเดียวกันนี้ สำหรับปีสัมปทานที่ 21-27 เป็นจำนวน 15,879 ล้านบาท พร้อมเบี้ยปรับ

เมื่อวันที่ 26 และ 27 ธันวาคม 2562 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 18 จำนวน 3,438 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี และสำหรับปีสัมปทานที่ 17 จำนวน 3,957 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี และเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2563 บริษัทฯ ได้รับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้บริษัทฯ ชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 20 จำนวน 4,346 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ 7.5 ต่อปี ปัจจุบัน กสท ได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับปีสัมปทานที่ 17 ต่อศาลปกครองกลางและบริษัทฯ ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการสำหรับข้อพิพาทผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมของปีสัมปทานที่ 17 ปีสัมปทานที่ 18 และปีสัมปทานที่ 20 ต่อศาลปกครองกลางแล้ว

อนึ่ง คำชี้ขาดในข้อพิพาทดังกล่าวมีผลทางกฎหมายเฉพาะข้อพิพาทเท่านั้น โดยไม่มีผลทางกฎหมายและผลผูกพันต่อข้อพิพาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มิได้บันทึกผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมที่ กสท เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน เนื่องจากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เห็นว่าคำชี้ขาดข้อพิพาทสำหรับผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับรายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายปกครองและกฎเกณฑ์ของ กสทช. ที่เกี่ยวข้องบริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องชำระผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มเติมให้แก่ กสท ตามที่ กสท เรียกร้อง ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาลปกครองกลางและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ

(ค) หนังสือ กสทช. ขอให้นำส่งเงินรายได้จากการให้บริการตามมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราว

เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2562 บริษัทฯ นำส่งรายได้ขั้นต่ำจากการให้บริการในช่วงดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวจำนวน 603 ล้านบาทต่อ กสทช. ตามข้อกำหนดของประกาศ กสทช. เรื่อง มาตรการคุ้มครองผู้ใช้บริการเป็นการชั่วคราวในกรณีสิ้นสุดการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ พ.ศ. 2556 อย่างไรก็ตาม กสทช. ได้มีหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ นำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมอีกพร้อมดอกเบี้ยจำนวน 264 ล้านบาท เนื่องจาก กสทช. ไม่เห็นชอบให้บริษัทฯ หักต้นทุนและค่าใช้จ่ายบางรายการออกจากรายได้ บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวในปี 2563 บริษัทฯ จึงฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางขอให้เพิกถอนคำสั่ง กสทช. ที่ให้บริษัทฯ นำส่งรายได้เพิ่มเติมดังกล่าว

ต่อมาเมื่อวันที่ 14 เมษายน 2563 บริษัทฯ ได้รับหนังสือจาก กสทช. แจ้งว่า กสทช. มีคำสั่งยกเลิกคำสั่ง กสทช. ข้างต้น เนื่องจากมีการคำนวณค่าใช้จ่ายที่คลาดเคลื่อน และ กสทช. ได้มีคำสั่งให้บริษัทฯ นำส่งรายได้ดังกล่าวเพิ่มเติมพร้อมดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นเป็นจำนวน 134 ล้านบาทแก่ กสทช. บริษัทฯ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวเช่นกันจึงได้ดำเนินการยื่นคำร้องเพิ่มเติมขอแก้ไขคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการคำนวณที่คลาดเคลื่อนดังกล่าวและขอให้ศาลรวมพิจารณาไปกับคำฟ้องเดิมที่เคยฟ้องร้องในเรื่องเดียวกันนี้ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มิได้บันทึกเงินรายได้เพิ่มเติมที่ กสทช. เรียกเก็บข้างต้นไว้ในงบการเงิน จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ บริษัทฯ เชื่อว่า บริษัทฯ ไม่มีหน้าที่ต้องนำส่งรายได้เพิ่มเติมดังกล่าวแก่ กสทช.

(ง) คดีฟ้องร้องอื่นๆ

- บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ต ถูกฟ้องร้องต่อศาลแพ่งในคดีแบบกลุ่มโดยถูกกล่าวอ้างในเรื่องการคิดค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบพิเศษวินาทีให้เป็นนาที (พิเศษ) ไม่ถูกต้อง และถูกเรียกร้องค่าเสียหายจากการใช้บริการที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายน 2559 จนถึงเดือนกรกฎาคม 2561 ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลแพ่ง จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าบริษัทฯ ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องแล้วและไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าเสียหายดังกล่าว
- บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ตมีคดีต่าง ๆ ที่ถูกฟ้องร้องอันเนื่องมาจากการจ้างแรงงานและสัญญาทางการค้าอื่น ๆ จำนวนรวมทั้งสิ้น 159 ล้านบาท ขณะนี้คดีทั้งหมดดังกล่าวอยู่ภายใต้การพิจารณาของศาล โดยฝ่ายบริหารของบริษัทฯ เชื่อว่าผลของข้อพิพาทและคดีฟ้องร้องดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะทางการเงินของบริษัทฯ

37. ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

37.1 การปฏิรูปกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (เรียกโดยย่อว่า “กสทช.”) เป็นองค์กรกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งจัดสรรและบริหารคลื่นความถี่ โดยผลของ พรบ. องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2553 โดย กสทช. มีอำนาจออกหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม เช่น การกำหนดโครงสร้างและอัตราค่าบริการ การกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้บริโภค เป็นต้น ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อกลุ่มบริษัทในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการดำเนินการตามกฎหมายทางธุรกิจ การปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพตลาด ตลอดจนการดำเนินการภายใต้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีต้นทุนการได้มาที่เหมาะสมเพื่อใช้ในการประกอบกิจการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในปัจจุบัน และส่งผลต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจในอนาคต รวมถึงการลงทุนเพิ่มเติมที่เพื่อจะสามารถใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

37.2 การแก้ไขสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3

สัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ได้รับการแก้ไขทั้งสิ้น 3 ครั้งซึ่งการแก้ไขสัญญาสัมปทานดังกล่าวได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในประเด็นที่ว่า การแก้ไขสัญญาสัมปทานของบริษัทฯ ไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 (“พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงาน”) ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นในเดือนพฤษภาคม 2550 ว่าการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานทั้ง 3 ครั้งของบริษัทฯ นั้นไม่ได้ดำเนินการให้ถูกต้องตาม พรบ.ว่าด้วย การให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ และต่อมาได้ถูกพิจารณาโดยคณะกรรมการประสานงานตาม มาตรา 22 โดยมีความเห็นเบื้องต้นต่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไม่รับรองเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ในประเด็นเรื่องการปรับลดผลประโยชน์ตอบแทนโดยในปี 2554 ได้มีการเสนอให้คณะรัฐมนตรีซึ่งมีอำนาจพิจารณาในเรื่องดังกล่าว

ในปัจจุบัน พรบ.ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานฯ ได้ถูกยกเลิกและมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อบังคับใช้แทน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี จนถึงปัจจุบันยังไม่มีความคืบหน้าในเรื่องดังกล่าวและบริษัทฯ ก็ไม่อาจทราบได้ว่ากฎหมายใหม่จะส่งผลกระทบเช่นไรและคณะรัฐมนตรีจะมีข้อสรุปหรือดุลพินิจอย่างไรในเรื่องนี้ ในขณะที่บริษัทฯ จึงยังไม่สามารถประเมินผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้

ทั้งนี้ด้วยผลของสัญญาระงับข้อพิพาทระหว่าง กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) บริษัทฯ และดีแทค ไตรเน็ต ความเสี่ยงที่จะถูกเรียกร้องให้ทบทวนการจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ให้กับ กสท จึงลดลง

37.3 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว

การประกอบธุรกิจของบริษัทอยู่ภายใต้ข้อจำกัดการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (“พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว”)

การฝ่าฝืนสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจส่งผลให้มีการยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือบอกเลิกสัญญา ร่วมการทำงาน และส่งผลให้บริษัท และ/หรือ บริษัทย่อยไม่สามารถประกอบกิจการโทรคมนาคมต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม มาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กำหนดว่าหากบริษัทใดมีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกิน ร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัท ให้ถือว่าบริษัทนั้นเป็นบริษัทไทย

จากข้อมูลบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท พบว่า บริษัท มีหุ้นที่ถือโดยคนต่างด้าวไม่เกินร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดของบริษัท ดังนั้น บริษัท จึงถือเป็นบริษัทไทยและเมื่อเดือนกันยายน 2555 บริษัทได้รับหนังสือยืนยันจากกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามพรบ.นี้ ยืนยันว่าบริษัทเป็นบริษัทไทยตามมาตรา 4 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

นอกจากนี้ บริษัทเห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้บริษัทอาจมีความเสี่ยง ดังกล่าวในการประกอบกิจการของบริษัท เนื่องจาก พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว แม้จะมีการใช้บังคับมากกว่า 20 ปี แต่ยังไม่มีความชัดเจนของศาลฎีกาหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจนของกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องเกี่ยวกับการถือหุ้นแทนหรือ “โนมีนีส” (Nominee) ตามมาตรา 36 แห่ง พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อให้บริษัทสามารถนำมาใช้ในการประเมิน หรือคาดการณ์ผลกระทบจากการใช้บังคับ หรือการตีความบทบัญญัติดังกล่าวที่อาจมีต่อกลุ่มบริษัทได้

จากปัญหาความไม่ชัดเจนในเรื่องการตีความและการใช้บังคับ พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวดังกล่าวทำให้เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2554 บริษัทแห่งหนึ่งได้ยื่นข้อกล่าวหาเกี่ยวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินคดีอาญากับบริษัท (รวมทั้งกรรมการ ผู้ถือหุ้นบางรายของบริษัท และกรรมการของผู้ถือหุ้นดังกล่าว) โดยกล่าวหาว่าบริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่าฝืน พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และวันที่ 22 กันยายน 2554 ผู้ถือหุ้นรายย่อยของบริษัทรายหนึ่ง (ซึ่งถือหุ้นบริษัท จำนวน 100 หุ้น) ได้ยื่นฟ้องหน่วยงานของรัฐ ซึ่งรวมถึง กสทช. ต่อศาลปกครอง โดยกล่าวหาว่า บริษัทเป็น “คนต่างด้าว” ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2558 ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาว่าศาลไม่มีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิในการประกอบกิจการ ของบริษัท แต่อย่างไรก็ตาม ศาลปกครองได้มีคำสั่งให้ กสทช. ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดโดยให้พิจารณาว่าบริษัท กระทำการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือมีการกระทำที่ลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวหรือไม่ภายใน 90 วันนับแต่วันที่คดี ถึงที่สุด บริษัท และ กสทช. ได้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้คดีทั้งสองดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและศาลปกครองสูงสุด

เมื่อพิจารณาความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทแล้ว ฝ่ายบริหารเห็นว่าบริษัทไม่ได้เข้าข่ายเป็นบริษัทที่กระทำการ ฝ่าฝืนประกาศ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดข้อห้าม การกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2554 อันจะมีผลทำให้บริษัทเสียสิทธิในการประกอบกิจการ

บริษัทยังคงเชื่อมั่นว่าบริษัทมิได้เป็น “คนต่างด้าว” และได้ปฏิบัติตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวอย่างถูกต้อง ครบถ้วน อย่างไรก็ดี หากท้ายที่สุด บริษัทถูกตัดสิน (โดยคำพิพากษาของศาลฎีกาซึ่งถึงที่สุดแล้ว) ว่าไม่มีสถานะเป็นบริษัทไทย ตาม พรบ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคม และเหตุดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไข อาจถือเป็นเหตุให้ กสทช. ยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมของกลุ่มบริษัทได้

37.4 ประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555

กสทช. ได้ออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 (“ประกาศครอบงำกิจการ”) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 ซึ่งกำหนดว่า “การครอบงำกิจการ” หมายถึง “การมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมโดยคนต่างด้าวในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การแต่งตั้งกรรมการ การแต่งตั้งผู้บริหารระดับสูง อันอาจมีผลต่อการบริหารกิจการหรือการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้ขอรับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ โดย (ก) การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่กึ่งหนึ่งของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด (ข) การมีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้นหรือ (ค) การแต่งตั้งหรือการถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด”

บริษัทฯ เห็นว่า

(ก) ณ วันที่ กสทช. มีประกาศครอบงำกิจการนั้น ประกาศครอบงำกิจการดังกล่าวไม่สามารถใช้บังคับกับบริษัทฯ ที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานอยู่ก่อน และได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 305 (1) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประกอบกับวรรคแรกแห่งมาตรา 80 ของ พรบ. การประกอบกิจการโทรคมนาคมได้ เนื่องจากบริษัทฯ ไม่ใช่ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจาก กสทช. ซึ่งความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทก็สอดคล้องกับความเห็นของบริษัทดังกล่าว อย่างไรก็ตาม บริษัทก็ได้จัดทำและยื่นหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดเรียบร้อยแล้วจนถึงวันสิ้นสุดสัญญาสัมปทานของบริษัทในปี 2561 และปัจจุบันบริษัทฯ เป็นผู้รับใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่หนึ่งจาก กสทช. เท่านั้น จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของประกาศครอบงำกิจการดังกล่าวแล้ว

(ข) สำหรับบริษัทย่อยของบริษัท (กล่าวคือ ดีแทค ไตรเน็ต) ในฐานะผู้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ย่าน 700 MHz 900 MHz 1800 MHz 2.1 GHz และ 26 GHz และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม ได้จัดทำและยื่นหนังสือกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าวต่อ กสทช. ตามที่ประกาศครอบงำกิจการกำหนดแล้ว

อนึ่ง กสทช. อาจไม่เห็นพ้องด้วยกับความเห็นของบริษัทตามที่ระบุข้างต้น อย่างไรก็ตาม สืบเนื่องจากแนวทางคำอธิบายที่ กสทช. ชี้แจงในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเกี่ยวกับประกาศครอบงำกิจการ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคำนิยาม “การครอบงำกิจการ” ในปี 2555 นั้น บริษัทฯ เห็นว่า บริษัทฯ และ ดีแทค ไตรเน็ต ไม่เข้าข่ายเป็นบริษัทที่ถูกครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว อย่างไรก็ตาม ยังคงมีความเสี่ยงจากความไม่ชัดเจนของการบังคับใช้กฎหมายซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท

38. การเสนอข้อมูลทางการเงินจำแนกตามส่วนงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงานได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

กลุ่มบริษัทมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 2 ส่วนงาน ดังนี้

- (1) ส่วนงานการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง
- (2) ส่วนงานจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯ ประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมซึ่งวัดมูลค่า โดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานและสินทรัพย์รวมในงบการเงิน

ข้อมูลรายได้ กำไร (ขาดทุน) และสินทรัพย์รวมของส่วนงานของบริษัท และบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563				
	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง			การจำหน่าย เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	งบการเงินรวม
	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	อื่น ๆ	รวม		
รายได้					
รายได้จากลูกค้าภายนอก	59,993,267	11,845,029	71,838,296	6,979,703	78,817,999
รวมรายได้	<u>59,993,267</u>	<u>11,845,029</u>	<u>71,838,296</u>	<u>6,979,703</u>	<u>78,817,999</u>
ผลการดำเนินงาน					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน			24,736,036	(1,891,312)	22,844,724
รายได้อื่น					65,400
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและ					
การให้บริการ					(4,108,178)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(10,281,702)
กำไรจากการวัดมูลค่าตราสาร					
อนุพันธ์และสถานะสุทธิจากการ					
ป้องกันความเสี่ยง					298,401
ต้นทุนทางการเงิน					(2,858,995)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					<u>5,959,650</u>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(852,531)
กำไรสำหรับปี					<u><u>5,107,119</u></u>
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน					
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์					
ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวม					
เครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์					
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและ					
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ			29,089,620	-	29,089,620

(หน่วย: พันบาท)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

	การให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่และบริการที่เกี่ยวข้อง			การจำหน่าย เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	
	การให้บริการ โทรศัพท์เคลื่อนที่	อื่น ๆ	รวม		งบการเงินรวม
รายได้					
รายได้จากลูกค้าภายนอก	63,332,725	9,205,827	72,538,552	8,628,584	81,167,136
รวมรายได้	<u>63,332,725</u>	<u>9,205,827</u>	<u>72,538,552</u>	<u>8,628,584</u>	<u>81,167,136</u>
ผลการดำเนินงาน					
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้นของส่วนงาน			26,973,560	(1,920,240)	25,053,320
รายได้อื่น					61,064
ค่าใช้จ่ายในการขาย จัดจำหน่ายและ					
การให้บริการ					(4,716,984)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร					(10,737,380)
ต้นทุนทางการเงิน					(3,269,350)
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					<u>6,390,670</u>
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้					(968,871)
กำไรสำหรับปี					<u>5,421,799</u>
สินทรัพย์รวมของส่วนงาน					
การเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์					
ไม่หมุนเวียนที่ไม่รวม					
เครื่องมือทางการเงิน สินทรัพย์					
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและ					
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ			15,348,822	-	15,348,822

สินทรัพย์ของส่วนงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 และ 2562 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: พันบาท)

สินทรัพย์ของส่วนงาน	การให้บริการ	การจำหน่าย	รวมส่วนงาน	สินทรัพย์ที่ ไม่ได้ปันส่วน	งบการเงินรวม
	โทรศัพท์เคลื่อนที่และ บริการที่เกี่ยวข้อง	เครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย			
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563	150,273,023	1,129,969	151,402,992	22,877,395	174,280,387
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562	142,642,317	1,484,708	144,127,025	23,131,123	167,258,148

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัท และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในเขตภูมิศาสตร์เดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงินจึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้านายใหญ่

ในปี 2563 และ 2562 กลุ่มบริษัทไม่มีรายได้จากลูกค้านายใหญ่ที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

39. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทและพนักงานได้ร่วมกันจัดระเบียบจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 2 - 15 และเงินที่บริษัทจ่ายสมทบให้ในอัตราร้อยละ 5 ของเงินเดือน ทั้งนี้เงินสะสมของพนักงาน เงินสมทบส่วนของบริษัทและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินสะสมและเงินสมทบจะจ่ายให้กับพนักงานในกรณีที่ออกจากงานตามระเบียบว่าด้วยกองทุนดังกล่าว กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้นับบริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนทหารไทย จำกัด ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทได้จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นจำนวนประมาณ 99 ล้านบาท (2562: 108 ล้านบาท)

40. สำรองตามกฎหมาย

40.1 การโอนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญเพื่อลดผลขาดทุนสะสม

เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีมติเห็นชอบให้นำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 เพื่อพิจารณาอนุมัติการโอนสำรองตามกฎหมายจำนวน 466 ล้านบาท และส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญจำนวน 386 ล้านบาท เพื่อลดผลขาดทุนสะสมในงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ทั้งนี้เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2562 ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ได้มีมติอนุมัติการโอนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญดังกล่าว

40.2 การจัดสรรสำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

41. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564 ได้มีมติอนุมัติให้เสนอจ่ายเงินปันผลจากผลการดำเนินงานในปี 2563 ให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราหุ้นละ 2.12 บาท โดยบริษัทได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลจากผลการดำเนินงานปี 2563 ไปแล้ว ในอัตราหุ้นละ 0.87 บาท ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวจะต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ต่อไป

42. การอนุมัติงบการเงิน

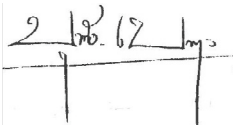

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการของบริษัทฯ เมื่อวันที่ 29 มกราคม 2564

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

บริษัทได้สอบทานข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีฉบับนี้แล้ว ด้วยความระมัดระวัง บริษัทขอรับรองว่า ข้อมูลดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิด หรือไม่ขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ นอกจากนี้ บริษัทขอรับรองว่า

- (1) งบการเงินและข้อมูลทางการเงินที่สรุปมาในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ได้แสดงข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทและบริษัทย่อยแล้ว
- (2) บริษัทได้จัดให้มีระบบการเปิดเผยข้อมูลที่ดี เพื่อให้แน่ใจว่าบริษัทได้เปิดเผยข้อมูลในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทั้งของบริษัทและบริษัทย่อยอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว รวมทั้งควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว
- (3) บริษัทได้จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี และควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามระบบดังกล่าว และบริษัทได้แจ้งข้อมูลการประเมินระบบการควบคุมภายใน ณ วันที่ 29 มกราคม 2564 ต่อผู้สอบบัญชีและกรรมการตรวจสอบของบริษัทแล้ว ซึ่งครอบคลุมถึงข้อบกพร่องและการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของระบบการควบคุมภายใน รวมทั้งการกระทำที่มีข้อบกพร่องที่มีผลกระทบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย

ในการนี้ เพื่อเป็นหลักฐานว่าเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารชุดเดียวกันกับที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องแล้ว บริษัทได้อนุญาตให้นางสาวณภัทร ธัญกุลสัจจา เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับเอกสารนี้ไว้ทุกหน้าด้วย หากเอกสารใดไม่มีลายมือชื่อของนางสาวณภัทร ธัญกุลสัจจากำกับไว้ บริษัทจะถือว่าไม่ใช้ข้อมูลที่บริษัทได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลแล้วดังกล่าวข้างต้น

ชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
นายบุญชัย เบญจรงค์กุล	ประธานกรรมการ	
นายราเชน เจน	กรรมการ	
ผู้รับมอบอำนาจ	นางสาวณภัทร ธัญกุลสัจจา เลขานุการบริษัท	

เอกสารแนบ 1

รายละเอียดเกี่ยวกับ

กรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุด

ในสายงานบัญชีและการเงิน

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ

โดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี

และเลขานุการบริษัท

1. กรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชีและเลขานุการบริษัท

- 1.1 รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม (ถ้ามี) ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชีและเลขานุการบริษัท (ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563)

นายบุญชัย เบญจรงคกุล

ประธานกรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)
วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 29 ตุลาคม 2533
อายุ: 66 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 30 ปี 2 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 10 หุ้น (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี B.Sc. in Management, Northern Illinois University, USA

ประวัติการอบรม

หลักสูตร Role of the Chairman Program (11/2548) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2533 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2533 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด
2532 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท ไพรวาท พรีเมียมเพอร์ตี จำกัด
2541 - ปัจจุบัน ประธานมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

ประสบการณ์ทำงาน

2545 - 2558 กรรมการ บริษัท ยูไนเต็ด ดิสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
2544 - 2549 ประธานมูลนิธิอนุรักษ์นกเงือก
2545 - 2548 ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้ จำกัด (มหาชน)
2544 - 2545 ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2543 - 2544 กรรมการผู้จัดการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2527 - 2542 ประธานกรรมการบริหาร บริษัท ยูไนเต็ด คอมมูนิเคชั่น อินดัสตรี้ จำกัด (มหาชน)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

2558 นพาวชิรมงกุฏ (น.ว.ม.)
2546 ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ (ต.จ.ว.)
2540 ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)
2537 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)

นายเยอเกิน คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป

รองประธานกรรมการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 24 เมษายน 2563

อายุ: 54 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 0 ปี 7 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

Master's Degree in Economics and Business Administration, the Norwegian School of Economics (NHH)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 - ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน Executive Vice President and Head of Telenor Asia

ประสบการณ์ทำงาน

2559 – 2563 Corporate Management Board, Chief Financial Officer, Telenor ASA
2558 – 2559 CEO/President Yara North America Inc., Yara International ASA
2556 – 2558 Managing Director Yara Ghana Ltd., Yara International ASA
2552 – 2556 Corporate Management Board; Chief Financial Officer, Norsk Hydro ASA
2550 – 2552 Corporate Management Board, Executive Vice President Energy/Power, Norsk Hydro ASA
2549 – 2550 Oil and Energy Area, Senior Vice President and Sector President, Markets (oil, gas and power sales, power production, gas distribution, new renewables), Norsk Hydro ASA
2548 – 2548 Hydro Oil and Energy Area, SVP and head of business unit Marketing and Trading (oil and gas sales), Norsk Hydro ASA
2545 – 2548 Hydro Oil and Energy Area, VP and head of business unit New Renewable Energy and Managing Director Norsk Hydro Technology Ventures, Norsk Hydro ASA
2542 – 2545 Exploration and Production Norway, Vice President, Finance and Procurement, Norsk Hydro ASA
2541 – 2542 Exploration and Production International, Vice President, Finance and IS, Norsk Hydro ASA
2539 – 2541 President, Hydro's US Holding Co., Norsk Hydro USA, New York
2538 – 2539 Business Dev. Petrochemicals, Norsk Hydro Asia, Singapore
2537 – 2538 Manager Investor Relations Europe, Norsk Hydro
2534 – 2537 Corporate Financial Control, Norsk Hydro

นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหา กรรมการตรวจสอบ และกรรมการกำกับดูแลกิจการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 17 พฤศจิกายน 2549

อายุ: 69 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 14 ปี 1 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 10,000 หุ้นสามัญ และ 6,000 หุ้นเอนวีดีอาร์ (0.00 %)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

MA Jurisprudence, Oxford University, UK

ประวัติการอบรม

หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (203/2558) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2560 – ปัจจุบัน	กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2555 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2549 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2562 – ปัจจุบัน	นกรรมการ Stockbridge Holding Pte Ltd
2561 – ปัจจุบัน	นกรรมการ Awilco Rig 2 Pte Ltd
2561 – ปัจจุบัน	นกรรมการ Awilco Rig 1 Pte Ltd
2560 – ปัจจุบัน	นกรรมการ High Arctic Energy Services (Singapore) Pte Ltd
2554 – ปัจจุบัน	นกรรมการ Ceona Pte. Ltd.
2551 – ปัจจุบัน	ประธานนกรรมการ Gram Car Carriers Holdings Pte. Ltd.
2549 – ปัจจุบัน	นกรรมการ Klaveness Asia Pte. Ltd.
2541 – ปัจจุบัน	นกรรมการ Stockbridge Pte. Ltd.

ประสบการณ์ทำงาน

2549 – 2560	ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2550 – 2555	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทรคมนาคมไทย เอเจนซีส์ จำกัด (มหาชน)

นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ กรรมการสรรหา
และประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)
วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 5 กันยายน 2554
อายุ: 57 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 9 ปี 3 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท สาขา Management Information System, มหาวิทยาลัยเวสท์เวอร์จิเนีย สหรัฐอเมริกา
- ประกาศนียบัตร Berkeley Executive Coaching Leadership
- ประกาศนียบัตร ด้านการจัดการ (Special Management Program) มหาวิทยาลัยมาร์แชล สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (162/2562) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 14
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (49/2547) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- Enhancing Strategic Competitiveness by IMD Switzerland

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- 2563 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการกำกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)/ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน)
- 2563 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2562 - ปัจจุบัน กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แม็คกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
- 2560 - ปัจจุบัน กรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2556 - ปัจจุบัน ประธานกรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2554 - ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

- 2558 - ปัจจุบัน กรรมการ สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย
- 2557 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด

ประสบการณ์ทำงาน

- 2551 - 2562 กรรมการผู้จัดการ บริษัท ดีเอชแอล เอ็กซ์เพรส อินเตอร์เนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด
- 2547 - 2551 กรรมการผู้จัดการ กลุ่มอุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริษัท โมโตโรล่า (ประเทศไทย) จำกัด
- 2541 - 2545 General Manager, Oracle Cooperation (Thailand)

นางกมลวรรณ วิบุลากร

กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

และกรรมการกำกับดูแลกิจการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 8 ธันวาคม 2557

อายุ: 58 ปี

จำนวนปีที่เป็นการกรรมการ: 6 ปี 1 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การเงิน) Western Illinois University, USA
- ปริญญาตรี รัฐศาสตร์บัณฑิต ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประกาศนียบัตร Harvard Executive Program, Harvard Business School, Harvard University, USA
- ประกาศนียบัตร Stanford Executive Program, Stanford Center for Professional Development, Stanford University, USA

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Board that Make a Difference (BMD) (8/2561) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) (29/2561) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Strategic Board Master Class Retreat (SBM) (2/2560) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 19
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (122/2552) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Diploma Examination (Exam) (26/2552) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท สตาร์ ปีโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน)
2560 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 – ปัจจุบัน	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 – 2560	กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
-----------------	---

ประสบการณ์ทำงาน

2561 – 2562	กรรมการ บริษัท ออร์จีน พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน)
2554 – 2560	กรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
2552 – 2553	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

นางทูเน่ รีปเป

กรรมการ กรรมการกำกับดูแลกิจการ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 30 มีนาคม 2559

อายุ: 50 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 4 ปี 8 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

Master of Law, University of Oslo, Norway

ประวัติการอบรม

หลักสูตร The Mandatory Accreditation Programme (MAP) by Bursa Malaysia Securities Berhad

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 – ปัจจุบัน	กรรมการกำกับดูแลกิจการ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทนบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2559 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 – ปัจจุบัน	กรรมการ, Grameenphone Ltd.
2556 – ปัจจุบัน	Attorney at Law, Telenor ASA

ประสบการณ์ทำงาน

2561 – 2562	กรรมการ DiGi.com Berhad และ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2560 – 2562	กรรมการ Telenor Norge AS
2558 – 2562	กรรมการ Telenor Networks Holding AS
2558 – 2559	กรรมการ Telenor Business Partner Invest AS
2542 – 2555	Associated attorney and senior attorney, Wiersholm Lawfirm
2539 – 2542	Higher executive officer, advisor and senior advisor, Norwegian Competition Authority

นายราเชช เจน

กรรมการ กรรมการกำกับดูแลกิจการ กรรมการสรรหา
และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)
วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 9 ธันวาคม 2562
อายุ: 46 ปี
จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 1 ปี 1 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

B.Tech Electronics & Communications, R.E.C Kurukshetra, Kurukshetra University, Haryana

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2562 - ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการกำกับดูแลกิจการ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2561 - ปัจจุบัน Senior Vice President, Global Network, Telenor ASA

ประสบการณ์ทำงาน

2557 - 2561 Senior Vice President, Network Asia, Telenor ASA
2556 - 2557 Chief Technology Officer/ Network Head, Uninor, India
2555 - 2556 Planning Head, Uninor, India
2551 - 2555 Head of Radio Frequency Planning, Uninor, India
2550 - 2551 T-Mobile USA 3G Network Design for IL State, USA., CellCite Inc, USA

นางปรารถนา มงคลกุล

กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 28 มกราคม 2563

อายุ: 56 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 0 ปี 9 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปริญญาตรี บัณฑิตบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- Certificate Advanced Management Program, Harvard Business School, Harvard University, USA

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) (34/2546) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) (2/2546) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advanced Audit Committee Program (AACP) (22/2559) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Risk Management Program for Corporate Leaders (RCL) (8/2560) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการป้องกันการทุจริตในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง (20/2560) โดยสถาบันพระปกเกล้า
- หลักสูตรการกำกับดูแลกิจการสำหรับกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของรัฐวิสาหกิจและองค์กรมหาชน (13/2558) โดยสถาบันพัฒนากรรมการและผู้บริหารระดับสูงภาครัฐ สถาบันพระปกเกล้า
- สถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 6

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทีบีเอสพี จำกัด (มหาชน)
2562 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและประธานคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท เซ็นทรัล รีเทล คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท โรจคิส อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2558 – ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการสรรหาและพิจารณาค่าตอบแทน และคณะกรรมการธรรมาภิบาล และกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัท เอฟเอ็น แฟคตอรี่ เอ๊าท์เลท จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2557 – ปัจจุบัน	ผู้พิพากษาสมทบ รุ่น 10, 13 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง
-----------------	---

ประสบการณ์ทำงาน

2561 – 2562	กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการตรวจสอบและบริหารความเสี่ยง มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
2560 – 2563	กรรมการ กรรมการบริหาร บมจ. การบินไทย
2558 – 2562	กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ บจก. ไปรษณีย์ไทย
2558 – 2560	กรรมการ กรรมการบริหาร ธนาคารออมสิน
2556 – 2562	กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท ที.เค.เอส. เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
2557 – 2561	กรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ การท่าเรือแห่งประเทศไทย
2557 – 2560	กรรมการอิสระและกรรมการบริหาร บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
2555 – 2558	กรรมการและประธานกรรมการบริหาร บริษัท แบริ่ง จำกัด (มหาชน)
2550 – 2554	กรรมการอิสระ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท โทรคมนาคมไทย เอเยนซี จำกัด (มหาชน)
2550 – 2554	กรรมการ บริษัท เอส แอนด์ พี ซินดิเคท จำกัด (มหาชน)
2541 – 2554	กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่การเงินกลุ่ม บริษัท ไมเนอร์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2535 – 2541	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ ฝ่ายการเงินและบัญชี บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)

นายฮาคุน บรวิเชท เซิร์ล

กรรมการ (กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม)

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 5 กันยายน 2554

อายุ: 48 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 9 ปี 3 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- B Master of Business Administration (Executive), BI Norwegian Business School
- Public Relations, BI Norwegian Business School (Norges Markeds Høyskole)

ประวัติการอบรม

- หลักสูตรอบรม Director Certification Program (DCP) (284/2562) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตรอบรมประจำปี 2561: INSEAD – Leading from the Chair Programme, Fontainebleau, France
- หลักสูตรอบรมประจำปี 2553: Mandatory Accreditation Program for Directors of Public Listed Companies, Busatra Sdn. Bhd. (formerly known as Bursa Malaysia Trading Sdn. Bhd.), Malaysia

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2562 – 2563	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานกลยุทธ์และการเปลี่ยนผ่านองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – 2562	กรรมการกำกับดูแลกิจการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2557 – 2562	กรรมการ กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและกรรมการสรรหา บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 – 2556	กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 – ปัจจุบัน	Senior Vice President, Head of External Relations Asia, Telenor Group
2563 – ปัจจุบัน	Non-Executive Director of Snohetta AS
2560 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ DiGi Telecommunications Sdn Bhd
2560 – ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ กรรมการสรรหาและประธานกรรมการกำหนดค่าตอบแทน DiGi.Com Berhad
2559 – ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor Myanmar Ltd.
2559 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (ไอเอชคิว) จำกัด
2555 – ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor South Asia Investment Pte Ltd.
2555 – ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor South East Asia Investment Pte Ltd.
2554 – ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน Grameenphone Ltd.
2554 – ปัจจุบัน	กรรมการ Telenor Asia Pte Ltd.

ประสบการณ์ทำงาน

2562 – 2562	กรรมการ Telenor Health AS
2561 – 2562	Senior Vice President, Partner and External Relations Asia, Telenor Group
2561 – 2561	Acting Executive Vice President and Chief Corporate Affairs Officer, Telenor Group
2559 – 2563	กรรมการ และกรรมการตรวจสอบ Telenor Pakistan Ltd.
2559 – 2561	Senior Vice President, Head of Group Public and Regulatory Affairs, Telenor Group
2559 – 2559	Senior Vice President, Corporate Affairs Asia, Telenor Group
2558 – 2559	Senior Vice President, Head of President & CEO's Office, Telenor Group
2557 – 2562	กรรมการ Telenor GO Pte Ltd.
2551 – 2558	Senior Vice President, Corporate Affairs Asia, Telenor Group

นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์

กรรมการ

วันที่ได้รับการแต่งตั้งครั้งแรก: 16 ตุลาคม 2563

อายุ: 45 ปี

จำนวนปีที่เป็นกรรมการ: 0 ปี 2 เดือน

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

Master of economics and business administration (major in Finance, Strategy and Macro Economic)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2563 - ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

การดำรงตำแหน่งในบริษัทหรือหน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน Senior Vice President - Head of Business Performance Asia, Telenor Group

ประสบการณ์ทำงาน

2560 - 2563 Senior Vice President - Group Finance, Cost Office, Telenor Group

2556 - 2560 Vice President - Head of Group HR Strategy & Analytics, Telenor Group

นายชารัด จันทรา เมห์โรตรา

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 กุมภาพันธ์ 2563

อายุ: 53 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- MBA, Marketing, Indira Gandhi National Open University
- Bachelor of Engineering, University of Pune

ประสบการณ์ทำงาน

2563 - ปัจจุบัน	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2563 - ปัจจุบัน	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
2561 – 2563	Chief Executive Officer, Telenor Myanmar
2558 – 2561	Chief Executive Officer, Telenor India
2556 – 2558	Chief Marketing Officer, Telenor Myanmar

นายประเทศ ดันทุรานันท์

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 กรกฎาคม 2558

อายุ: 52 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 10,000 หุ้น (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: 9,400 หุ้น (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master of Electrical Engineering, Massachusetts Institute of Technology, USA
- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (หลักสูตรนักบริหาร) สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงาน

2558 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มเทคโนโลยี บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
2556 - 2557	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มเทคโนโลยี Telenor Myanmar Ltd
2554 - 2556	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายปฏิบัติการโครงข่าย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2553 - 2554	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิศวกรรม บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2552 - 2553	ผู้อำนวยการ ฝ่ายออกแบบโครงข่ายและระบบพื้นฐาน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2548 - 2552	ผู้อำนวยการ ฝ่ายโครงข่ายสื่อสารสัญญาณ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2544 - 2548	Head of Engineering, Satellite Engineer, Pacific Century Matrix (Hong Kong)
2539 - 2543	Satellite Engineer, L-Star Program, Asia Broadcasting and Communication Network/Telesat Canada

นางสาวนาฏฤดี อจหาญวงศ์

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ต.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 สิงหาคม 2558

อายุ: 53 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master's degree in Human Resources Development, Webster University, Missouri, USA
- ปริญญาตรี คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์ทำงาน

2558 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2552 - 2558	รองประธานกรรมการบริหารฝ่ายทรัพยากรบุคคล ประเทศไทย พม่า กัมพูชา และลาว บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
2550 - 2552	Head of Human Resources, Sub-Region Asia North (Thailand, Bangladesh, Vietnam, Cambodia and Korea) บริษัท โนเกีย ซีเมนส์ เน็ตเวิร์คส (ประเทศไทย) จำกัด
2547 - 2550	Human Resources Manager for Indochina (Thailand, Vietnam, Cambodia & Laos) บริษัท โนเกีย (ประเทศไทย) จำกัด
2543 - 2547	Assistant Vice President, Human Resources, Retail Operations บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
2539 - 2543	Regional Personnel Manager, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
2538 - 2539	Recruitment Manager, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด
2536 - 2538	Training Manager, บริษัท เอก-ชัย ดีสทริบิวชั่น ซิสเทม จำกัด

นางสาวทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 กุมภาพันธ์ 2562

อายุ: 52 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

Master's Degree in Business Administration, Saint Louis University, USA

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 - 2562	Deputy Chief Executive Officer, Metro Wholesale Myanmar Ltd.
2558 - 2559	ที่ปรึกษาประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2556 - 2558	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท เทเลนอร์พม่า จำกัด
2554 - 2556	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มบุคคล บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2551 - 2554	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มลูกค้า บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

นายฮาว ธี เร็น

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 เมษายน 2562

อายุ: 44 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Senior Executive Programme at the London Business School
- Bachelor of Science (Honours) in Computer Science from Coventry University, UK

ประสบการณ์ทำงาน

2562 - ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการตลาด บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 - 2562	Head of iTelco, Digi Telecommunications Sdn Bhd.
2558 - 2559	Head of Consumer Sales, Digi Telecommunications Sdn Bhd.
2556 - 2558	Head of Product and Organisational Excellence, Digi Telecommunications Sdn Bhd.
2554 - 2556	Head of Corporate Strategy & Program Director, Digi Telecommunications Sdn Bhd.
2545 - 2554	Senior Manager, Strategy and Operations, Deloitte Consulting

นายราจีฟ บาวา

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 2 กันยายน 2562

อายุ: 50 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- Master in Computer Science, University of Maryland, USA
- Bachelor of Technology, Computer Engineering, Manipal Institute of Technology, India
- Certificate in Management, Wharton School of Business, University of Pennsylvania, USA

ประสบการณ์ทำงาน

2562 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มธุรกิจ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2561 – 2562	รักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มงานขาย บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – 2562	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2559 – 2560	Head of Public & Regulatory Affairs, Telenor Group, Asia
2558 – 2559	รักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่ม Corporate Affairs บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 – 2558	Chief Representative Officer, Telenor Group, India
2551 – 2554	Chief Corporate Affairs Officer, Unitech Wireless Pvt Ltd., India
2552 – 2554	Chief Corporate Affairs Officer, Uninor (Telenor Group India)
2545 – 2551	Business Development Executive, IBM Corporation NY
2543 – 2544	Director Business Development, Expert Commerce NY
2537 – 2543	Senior Engagement Manager, IBM Consulting Group, Philadelphia

นายลาร์ส มาร์คัส แอดอูรทูลสัน

รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร (เป็นผู้บริหารตามคำนิยามของ ก.ล.ด.)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 2 กันยายน 2562

อายุ: 40 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

Master of Science (M.Sc.), Stockholm School of Economics (SSE) Stockholm, Sweden

ประสบการณ์ทำงาน

2562 – ปัจจุบัน	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มกิจการองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – 2562	Vice President Public & Regulatory Affairs and Corporate Communication, Region Asia, Telenor Group (Singapore)
2558 – 2560	Vice President Communications, Region Asia, Telenor Group (Singapore)
2556 – 2558	Director Communications, Grameenphone Ltd. (Bangladesh)
2553 – 2556	Director Communications, Telenor Sweden AB (Sweden)
2551 – 2553	Press officer & Communications Strategist, Telenor Sweden AB (Sweden)
2548 – 2550	Communications Consultant, Diplomat Communications AB (Sweden)

นายสิริวิชญ์ กลับดี

รักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน
(เป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน)
วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 1 พฤศจิกายน 2563
อายุ: 44 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: 300 หุ้น (0.00%)
จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเงินและการตลาด (เกียรตินิยม) สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการธนาคารและการเงิน (เกียรตินิยมอันดับสอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Company Reporting Program (CRP 26/2563) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 - หลักสูตร CFO's Orientation Course (English version) โดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (13 ชั่วโมง 33 นาที)
- ในปี 2563 ผ่านการอบรมหลักสูตรการเตรียมความพร้อมทางบัญชีและการเงิน และจำนวนชั่วโมงอบรมของหลักสูตรดังกล่าวเป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

ประสบการณ์ทำงาน

2563 – ปัจจุบัน	กรรมการ บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด
2563 – ปัจจุบัน	รักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2563 – ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าสายงาน Business Finance บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2562 – 2563	เลขานุการบริษัท นักลงทุนสัมพันธ์ และผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าสายงานนักลงทุนสัมพันธ์ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – 2562	ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าสายงาน Corporate Development บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2560 – 2560	ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าสายงาน Corporate Finance บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2559 – 2559	ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าฝ่าย Strategic Finance บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2556 – 2559	หัวหน้าฝ่าย Financial Planning & Analysis Telenor Myanmar Limited
2555 – 2556	ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าฝ่าย Financial Planning & Controlling บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 – 2555	ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าสายงาน Business Planning & Analysis บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2554 – 2554	ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานพาณิชย์ธนกิจ กลุ่มธุรกิจ Wholesale ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2552 – 2554	ผู้อำนวยการ สายงาน Corporate Finance กลุ่มธุรกิจ Wholesale ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
2551 – 2552	รองผู้อำนวยการ ฝ่าย Corporate Finance บริษัทหลักทรัพย์ ไทยพาณิชย์ จำกัด

นางสาวพริญา รอดกรณ์

หัวหน้าฝ่ายบัญชีและรายงานการเงิน

(ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมดูแลการทำบัญชี และเป็นผู้ทำบัญชี

ที่มีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า)

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 15 มกราคม 2562

อายุ: 47 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท เอกสาขาวิชาบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการอบรม

- หลักสูตรการจัดทำงบกระแสเงินสด (7 ชั่วโมง)
- หลักสูตร TFRS16 สัญญาเช่าฉบับใหม่ (7 ชั่วโมง)

ในปี 2563 ผ่านการอบรมพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องทางด้านบัญชี ไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และจำนวนชั่วโมงอบรมของหลักสูตรดังกล่าวเป็นไปตามที่สำนักงานกำหนด

ประสบการณ์ทำงาน

- 2562 – ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายบัญชีและรายงานการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
- 2560 – 2561 ผู้อำนวยการสายงานบัญชีและการเงิน บริษัท ซิงเกอร์ประเทศไทย จำกัด (มหาชน)
- 2544 – 2560 หัวหน้าฝ่ายบัญชีและรายงานการเงิน บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

นางสาวณภัทร รัญญกุลสัจจา

เลขานุการบริษัท

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 15 กรกฎาคม 2563

อายุ: 39 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของผู้สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- นิติศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชากฎหมายเอกชน และธุรกิจ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาตรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สาขานิติศาสตร์ แห่งเนติบัณฑิตยสภา

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Company Secretary Program (CSP) (56/2014) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Effective Minutes Taking Program (EMT) (28/2014) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Company Reporting Program (CRP) (8/2014) โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
- หลักสูตร Advances for Corporate Secretaries (1/2560) โดยสมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย
- หลักสูตร ASEAN Business and Investment Law Training โดยคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ The Law and Development Research Center, 2016

ประสบการณ์ทำงาน

2563 - ปัจจุบัน	Vice President, Head of Company Secretary Department บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2556 - 2563	เลขานุการบริษัท และที่ปรึกษากฎหมายประจำ ประเทศไทย และเวียดนาม บริษัท กู๊ดเฮียร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
2553 - 2556	พนักงานสัญญา ฝ่ายสัญญาโครงการ บริษัท ปตท. สำรวจ และผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
2547 - 2550	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย บริษัท เบอร์ลี ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)

1.2 หน้าที่ความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

หน้าที่และความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัทกำหนดไว้โดยอ้างอิงกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และหลักการทำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยเลขานุการบริษัทมีหน้าที่ และความรับผิดชอบดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท และการประกอบธุรกิจของบริษัท
- (2) จัดเตรียมเอกสารและข้อมูลประกอบการประชุมคณะกรรมการบริษัทและการประชุมผู้ถือหุ้น
- (3) ประสานงานและติดตามให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการบริษัทและมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- (4) จัดทำและเก็บรักษาทะเบียนกรรมการ หนังสือนัดประชุมคณะกรรมการบริษัทรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัท รายงานประจำปีของบริษัท หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น และรายงานการประชุมผู้ถือหุ้น
- (5) เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหาร
- (6) จัดเตรียมข้อมูลและจัดให้มีการประชุมเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัทรวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทให้แก่กรรมการใหม่
- (7) ดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัทและผู้ถือหุ้น

เอกสารแบบ 2

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ของบริษัทย่อย

ข้อมูลการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัท บริษัทย่อย บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง⁽¹⁾

รายชื่อ	บริษัท	บริษัทย่อย									บริษัทร่วม		บริษัทที่เกี่ยวข้อง															
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
นายบุญชัย เบญจรงคกุล	X												X	/				X	/	/	/				X			X
นายเยอเก้น คริสเตียน อาเร็นท์ โรสทริป	/																											
นายสตีเฟ่น วูดรฟ ฟอร์ดแฮม	/																											
นางกมลวรรณ วิบุลการ	/				X																							
นางชัญญาลักษณ์ เพ็ชรรัตน์	/																											
นางทუნ่ ริปเปเล	/																											
นายราเชน เจน	/																											
นางปรารถนา มงคลกุล	/																											
นายฮาคุน บรัวเซิท เซิร์ล	/																											
นายโทมัส อเล็กซานเดอร์ ไทโฮลด์	/																											
นายชาร์ด เมห์โรตรา	///				//																							
นายประเทศ ตันกูรานันท์	///				//																							
นางสาวนาฏฤดี อาจหาญวงศ์	///				///																							
นางสาวทิพย์รัตน์ แก้วศรีงาม	///				///																							
นายฮาว ธี เร็น	///				///																							
นายราจีฟ บาวา	///				///																							
นายลาร์ส มาร์คัส แอดอรุสซัน	///				///																							
นายสิริวิชญ์ กลับดี	///				///				//																			

หมายเหตุ X ประธานกรรมการ / กรรมการ /// กรรมการบริหาร //// ผู้บริหาร

- 1บริษัท เวิลด์ไพน์ ซิปป จำกัด ⁽²⁾
2บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
3บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด ⁽²⁾
4บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด
5บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ⁽²⁾
6บริษัท ยูนิคัลคอนซูเมอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ⁽²⁾
7บริษัท เพย์สมาย จำกัด ⁽²⁾
8บริษัท ดีแทค แอ็คเซอเรอ จำกัด
9บริษัท เทเลแอสเสท จำกัด

(1) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

- 10บริษัท ยูนิคัล ดิสทริบิวชั่น บิซิเนส จำกัด
11บริษัท ศูนย์ให้บริการคงสิทธิเลขหมายโทรศัพท์ จำกัด
12บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด
13บริษัท ยูนิคัล อีพฟอร์เมชั่น ไอเวย์ จำกัด
14บริษัท ห่วงเหินและการเกษตรสากล จำกัด
15บริษัท บีบี เทคโนโลยี จำกัด
16บริษัท เทเลนอร์ โกลบอล เซอร์วิส เอเชีย
17บริษัท เทเลนอร์ เอเชีย (ไอเอชคิว) จำกัด
18บริษัท เบญจจินดา โฮลดิ้ง จำกัด

(2) นิติบุคคลอยู่ระหว่างชำระบัญชี

- 19บริษัท บางแสนทาวน์เฮาส์ จำกัด
20บริษัท ไพรวาท พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
21กลุ่มบริษัท ไอ.เอ็น.เอ็น
22บริษัท กิ๊ปป็อพฟอร์ยู จำกัด
23บริษัท บีบี คอนเทนท์ แอนด์ บิลด์มีเดีย จำกัด
24บริษัท วาย แอนด์ แอสโซซิเอทส์ จำกัด
25บริษัท บีบี คอนเนค จำกัด
26บริษัท วายเอ เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส เอเชีย
27บริษัท ฟิฟธ์กีนส์ฟิลิปไทย จำกัด

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย ⁽¹⁾

รายชื่อบริษัท/รายชื่อกรรมการ	1	2	3	4	5	6	7	8	9
นางกมลวรรณ วิบุลากร				X					
นางชนัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์				/					
นายชารัต เมห์โรตรา				//					
นายประเทศ ตันกุลนันท์				//					
นายสิริวิชญ์ กลับดี				///					/
นายณฤพณ์ รัตนสมาหาร									/
นายทีโบท ลุป ไชมอน จิรารัต								/	
นายพิพัฒน์ ศรีมัธยมกุล								/	
นายวิรัช จารุโชคทวีชัย		/							
นายกตัญญู สุวรรณคำ		/							
นายเอกชัย รัตนสุนทร		/							

หมายเหตุ X ประธานกรรมการ / กรรมการ // กรรมการบริหาร /// ผู้บริหาร

- 1

บริษัท เวลด์โฟน ซ็อบ จำกัด ⁽²⁾
- 2

บริษัท แทค พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด
- 3

บริษัท ดีแทค ดิจิตอล มีเดีย จำกัด ⁽²⁾
- 4

บริษัท ดีแทค ไตรเบ็ด จำกัด
- 5

บริษัท ดีแทค บรอดแบนด์ จำกัด ⁽²⁾
- 6

บริษัท ยูไนเต็ดยูนิเทคอิน อินดัสตรี้ จำกัด (มหาชน) ⁽²⁾
- 7

บริษัท เพย์สบาย จำกัด ⁽²⁾
- 8

บริษัท ดีแทค แอ็คเซเลอเรท จำกัด
- 9

บริษัท เทเลแอลเสท จำกัด

(1) ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

(2) มีต้นภูคคลอยู่ระหว่างชำระบัญชี

เอกสารแนบ 3

รายละเอียดเกี่ยวกับ
หัวหน้างานผู้ตรวจสอบภายใน
และหัวหน้างานกำกับดูแล
การปฏิบัติงานของบริษัท
(compliance)

1. หัวหน้างานตรวจสอบภายใน

นายกิติ วิจิตรสว่างวงศ์

ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบภายใน และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 26 กันยายน 2561

อายุ: 38 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต – นักบริหารระดับต้น คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บัญชีบัณฑิต สาขาระบบสารสนเทศทางการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม

- วุฒิบัตรผู้ตรวจสอบภายใน (Certified Internal Auditor: CIA) โดยสถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (The Institute of Internal Auditors: IIA), ปี 2561
- วุฒิบัตรด้านการตรวจสอบภายใน รุ่นที่ 7 (Internal Audit Certificate Program: IACP) โดยสภาวิชาชีพบัญชี, ปี 2555
- วุฒิบัตรหลักสูตรการป้องกันทุจริต ในองค์กร รุ่นที่ 8 โดยสภาวิชาชีพบัญชี, ปี 2557
- ประกาศนียบัตร IT Audit for Non-IT Auditor Masterclass และ IT Audit for Non-IT Auditor Workshop โดยสมาคมผู้ตรวจสอบและควบคุมระบบสารสนเทศ-ภาคพื้นกรุงเทพฯ (Information Systems Audit and Control Association: ISACA Bangkok Chapter), ปี 2557
- ประกาศนียบัตรโครงการพัฒนานุคลากรด้านวิชาชีพบัญชีระบบ รุ่นที่ 2 (Business System Development: BSD) โดยสภาวิชาชีพบัญชีร่วมกับ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปี 2556
- ประกาศนียบัตรกฎหมายธุรกิจสำหรับบุคคลทั่วไป รุ่น 16 โดยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปี 2558
- อบรมโครงการ Smart Disclosure Program (SDP) รอบที่ 5/2557 จัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ประสบการณ์ทำงาน

ก.ย. 2561 – ปัจจุบัน	ผู้อำนวยการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท โตเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2558 – ส.ค. 2561	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน และเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
2557, 2559 – 2560	รักษาการหัวหน้าฝ่าย – ฝ่ายดูแลการปฏิบัติตามกฎหมาย บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
2557 – 2558	ผู้จัดการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
2555 – 2556	รองผู้จัดการฝ่าย – ฝ่ายตรวจสอบภายใน บมจ. ไทยรับประกันภัยต่อ
2554 – 2555	ผู้จัดการฝ่าย – ฝ่ายบัญชีและการเงิน บมจ. แพลน บี มีเดีย
2550 – 2554	นักวิเคราะห์อาวุโส – ฝ่ายพัฒนากระบวนการองค์กร บจ. เบญจจินดา โฮลดิ้ง
2547 – 2550	ผู้ช่วยผู้สอบบัญชีอาวุโส บจ. เคพีเอ็นจี ภูมิไชย สอบบัญชี

2. หัวหน้างานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร

นายณัท เลหาเลิศเดชา

หัวหน้าฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร

วันที่ได้รับการแต่งตั้ง: 2 มกราคม 2563

อายุ: 47 ปี

จำนวนและสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท: ไม่มี (0.00%)

จำนวนหุ้นของคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ: ไม่มี (0.00%)

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร: ไม่มี

ประวัติการศึกษา

- ปริญญาโท, บริหารธุรกิจ (การเงิน), มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ปริญญาตรี, บริหารธุรกิจ (การเงิน), มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ประวัติการอบรม

- หลักสูตร Ethical Leadership Program สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ปี2563

ประสบการณ์ทำงาน

2563 – ปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)
2556 – 2562	ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมภายใน กำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Controls, Compliance and Ethics Director) บริษัท ดิจิทัล โมบิลิตี้ เฮลท์ (ประเทศไทย) จำกัด
2555 – 2556	รองผู้อำนวยการฝ่ายการต่อต้านการทุจริต (Vice President, Anti-Fraud Management) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
2552 – 2555	รองผู้อำนวยการฝ่ายสอบทานการควบคุมความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Vice President, Operational Risk and Control Review) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
2550 – 2552	ที่ปรึกษาอาวุโส (Senior Consultant) บริษัท เอ็ม คอนซัลติ้ง (ประเทศไทย) จำกัด
2546 – 2550	ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบภายใน (Internal Audit Manager) บริษัทเงินทุน เอไอจีไฟแนนซ์ จำกัด (มหาชน)
2542 – 2546	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในอาวุโส (Senior Internal Auditor) บริษัท จีอี แคปิตอล (ประเทศไทย) จำกัด
2539 – 2542	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน (Internal Auditor) บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

เอกสารแนบ 4

ทรัพย์สิน

ที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

และรายละเอียดเกี่ยวกับ

รายการประเมินราคาทรัพย์สิน

ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

1. บริษัทมีทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจจำแนกได้เป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)
ทรัพย์สินประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	53,894.4	51,347.0
ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้-ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ ใช้คลื่นความถี่	50,235.0	62,104.6
ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้	23,663.5	21,456.8
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	1,664.5	1,772.4
รวม	129,457.4	136,680.8

1.1) ทรัพย์สินประเภทที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

รายละเอียดสินทรัพย์ถาวรหลักของบริษัทและบริษัทย่อยมีดังนี้

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)
ที่ดิน	988.8	988.8
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	235.4	199.6
ส่วนปรับปรุงสิทธิการเช่า	455.2	294.3
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุ คมนาคมระบบเซลลูลาร์	49,235.9	43,743.3
ส่วนปรับปรุงอาคาร-สถานีรับส่งสัญญาณ	7.2	3.0
เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	97.2	68.4
เครื่องมือและอุปกรณ์	484.6	413.6
สินทรัพย์ถาวรอื่น	2,390.1	5,636.0
รวม	53,894.4	51,347.0

ปัจจุบันบริษัทมีที่ดิน อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 1,188.4 ล้านบาท (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563) โดยส่วนใหญ่ใช้เป็นพื้นที่สำหรับการติดตั้งสถานีฐาน

อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ของบริษัทมีดังต่อไปนี้

• อาคารและส่วนปรับปรุงสำนักงาน	5 - 20 ปี
• ส่วนปรับปรุง	5 - 12 ปี
• อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานสนับสนุนการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์	3 - 15 ปี
• ส่วนปรับปรุงอาคารสถานีรับส่งสัญญาณ	20 ปี
• เครื่องตกแต่ง ติดตั้งและเครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
• เครื่องมือและอุปกรณ์	3 ปี และ 5 ปี
• อุปกรณ์สื่อสารและอุปกรณ์สื่อสาร	2 - 5 ปี
• สินทรัพย์ถาวรอื่น	5 ปี

1.2) ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้-ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

บริษัท ดีแทค ไตรเนต จำกัด เป็นบริษัทย่อยของบริษัท จัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัด และมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังนี้

- ก. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และใบอนุญาตการประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สาม จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 7 ธันวาคม 2555 และสิ้นสุด ณ วันที่ 6 ธันวาคม 2570) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 2100 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 14,445 ล้านบาท ซึ่งดำเนินการชำระเงินประมูลเรียบร้อยแล้ว
- ข. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 1800 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 13,386.77 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 10,040.08 ล้านบาท
- ค. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2561 และสิ้นสุด ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2576) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 900 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 40,728.48 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 12,218.54 ล้านบาท
- ง. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 26000 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 974.13 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินประมูลเรียบร้อยแล้ว
- จ. ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่จาก กสทช. มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี (ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม 2563 และสิ้นสุด ณ วันที่ 23 ธันวาคม 2578) เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล (International Mobile Telecommunication - IMT) ย่าน 700 MHz โดยดีแทค ไตรเนต มีหน้าที่ต้องชำระเงินประมูลสำหรับการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวในราคา 18,815 ล้านบาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ซึ่งดำเนินการชำระเงินไปแล้วทั้งสิ้น 1,881.5 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มูลค่าต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ (สุทธิ) ตามงบการเงินรวมของบริษัทมีมูลค่าประมาณ 62,104.6 ล้านบาท

1.3) ทรัพย์สินประเภทสิทธิการใช้

มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามสัญญาเช่าที่ดิน อาคาร สิทธิการเช่าและอุปกรณ์ ปีดังนี้

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)
ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม	7,544.1	7,141.0
อาคารและส่วนปรับปรุงอาคาร	988.8	1,138.8
อุปกรณ์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อการให้บริการ โทรคมนาคมเคลื่อนที่	15,024.7	13,094.2
สิทธิการเช่า	48.6	26.3
อื่น ๆ	57.3	56.5
รวม	23,663.5	21,456.8

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์สิทธิการใช้คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุของสัญญาเช่า หรืออายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์สิทธิการใช้แต่ละประเภท แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ดังต่อไปนี้

- ที่ดินที่ตั้งเสาโทรคมนาคม 3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
- พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้สัญญา กสท (ปัจจุบันคือ “เอ็นที”) 8 ปี
- อาคารสำนักงาน 3 ปี
- สำนักงานบริการลูกค้า 3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา
- ยานพาหนะ 2 - 3 ปี
- พื้นที่เสาสถานีรับส่งสัญญาณภายใต้โครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมและโครงข่ายโทรคมนาคม 3 ปี บวกอายุของสัญญาที่มีความแน่นอนอย่างสมเหตุสมผลที่จะใช้สิทธิเลือกในการขยายอายุสัญญา

1.4) สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นของบริษัทหมายถึง ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ และ ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา ซึ่งตามงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มีมูลค่าประมาณ 1,772.4 ล้านบาท

รายละเอียดสินทรัพย์	มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)	มูลค่าสุทธิ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)
ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์	1,325.2	1,512.3
ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ระหว่างการพัฒนา	339.2	260.1
รวม	1,664.5	1,772.4

2. นโยบายการลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

ปัจจุบัน บริษัทมุ่งเน้นธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นหลัก โดยบริษัทลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมเพื่อสนับสนุนกิจการหลักของบริษัทในแง่ของการบริหารสินทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ และเพื่อประกอบธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเป็นประโยชน์กับธุรกิจให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

ในการดูแลบริหารกิจการของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม บริษัทได้แต่งตั้งกรรมการที่มีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับกิจการนั้น ๆ เพื่อเป็นตัวแทนของบริษัทในการดำเนินการดังนี้

- (1) ปฏิบัติหน้าที่และรับผิดชอบให้เกิดผลการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ดูแลและทบทวนผลการดำเนินงานของบริษัทเหล่านั้นทุกไตรมาสเป็นอย่างน้อย
- (3) ลงมติออกเสียงในการประชุมคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี

เอกสารแบบ 5

นโยบายและแนวปฏิบัติการ กำกับดูแลกิจการ และจรรยาบรรณธุรกิจ

แนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) ยึดมั่นในการปฏิบัติตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ รวมทั้งได้ยึดถือและปฏิบัติตามในหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หลักเกณฑ์ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies - CGR) ของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2555 ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยบริษัทได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาปรับใช้กับของบริษัทเป็นครั้งแรก ณ การประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ครั้งที่ 1/2556 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2556 ซึ่งได้นำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมาปรับใช้กับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท โดยสะท้อนหลักการสำหรับการกำกับดูแลกิจการที่ดีใน 5 หมวด ดังนี้

- หมวดที่ 1** สิทธิของผู้ถือหุ้น
- หมวดที่ 2** การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน
- หมวดที่ 3** บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย
- หมวดที่ 4** การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
- หมวดที่ 5** ความรับผิดชอบของกรรมการ

ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2560 ได้อนุมัติหลักการกำกับดูแลกิจการซึ่งกำหนดโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการในบริษัท ประกอบด้วย การประชุมผู้ถือหุ้น คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และคณะผู้บริหารของบริษัท เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการกระบวนการในการบริหารความเสี่ยง การกำหนดกลยุทธ์ของบริษัท กระบวนการรายงานทางการเงิน และการควบคุมภายใน

นอกจากนี้ คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำหลักในการปฏิบัติ “จริยธรรมองค์กร – ดีแทคธรรมาภิบาล” ซึ่งใช้บังคับกับกรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่กระทำการในนามของบริษัท โดยเริ่มใช้บังคับตั้งแต่ปี 2549 และมีการปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมา โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น สิทธิมนุษยชน แรงงาน สุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การทุจริตคอร์รัปชัน การควบคุมภายใน และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามหลักมาตรฐานสากล

บริษัทได้จัดให้มีการเผยแพร่แนวปฏิบัติการกำกับดูแลกิจการและหลักในการปฏิบัติดังกล่าวทางเว็บไซต์ของบริษัทที่ www.dtac.co.th

กฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ

แก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ 16 ตุลาคม 2563

1. วัตถุประสงค์

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) จัดระเบียบในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (“ตลท.”) ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการของบริษัท (“คณะกรรมการ”) จัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบเป็นหนึ่งในคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ โดยมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการสอดส่องดูแลให้การรายงานทางการเงินและกระบวนการควบคุมภายในเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปฏิบัติตามหลักการค้ากับดูแลกิจการที่ดีเพื่อผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรฉบับนี้ และภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้

- 2.1 สอบทานความเหมาะสมของกระบวนการรายงานทางการเงินของบริษัท และการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด
- 2.2 สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและเพียงพอ
- 2.3 พิจารณาความเป็นอิสระของฝ่ายตรวจสอบภายใน รวมถึงให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน ตลอดจนเข้าร่วมประชุมกับหัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 2.4 สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- 2.5 พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท และเสนอคำตอบแทนและเงื่อนไขการทำงานของบุคคลดังกล่าว (รวมถึงเสนอเลิกจ้างผู้สอบบัญชีเมื่อขาดคุณสมบัติ) ตลอดจนเข้าร่วมประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- 2.6 สอบทานรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดจนมีความสมเหตุสมผลและเป็นการทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท
- 2.7 จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดยประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และอย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้
 - 2.7.1 ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงานทางการเงินของบริษัทตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด
 - 2.7.2 ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัท
 - 2.7.3 ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

- 2.7.4 ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
- 2.7.5 ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 2.7.6 จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบแต่ละท่าน
- 2.7.7 ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตร
- 2.7.8 รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไปควรทราบ ภายใต้ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

2.8 ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายด้วยความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะกรรมการบริษัทกำหนด (ถ้ามี) และ คณะกรรมการตรวจสอบมีความรับผิดชอบโดยตรงต่อคณะกรรมการบริษัท ส่วนคณะกรรมการบริษัทมีความรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทต่อบุคคลภายนอก

3. กรอบอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจในการดำเนินการตรวจสอบเรื่องใด ๆ ภายใต้กรอบความรับผิดชอบของคณะกรรมการตรวจสอบ รวมถึงสามารถเข้าถึงที่ปรึกษาอิสระ นักบัญชี หรือบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบให้สำเร็จตามที่กำหนดในกฎบัตรนี้

4. องค์ประกอบ และคุณสมบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบต้องประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 3 (สาม) คน

ในกรณีที่ตำแหน่งคณะกรรมการตรวจสอบว่างลงต่ำกว่าองค์ประกอบที่กำหนด ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นกรรมการตรวจสอบให้ครบจำนวนตามที่กำหนดภายในสามเดือนหลังจากตำแหน่งว่างลง

กรรมการตรวจสอบต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- 4.1 ต้องได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมคณะกรรมการหรือที่ประชุมผู้ถือหุ้น
- 4.2 เป็นกรรมการอิสระ
- 4.3 ไม่เป็นกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ให้ตัดสินใจในการดำเนินกิจการของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม บริษัทย่อยลำดับเดียวกัน ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือผู้มีอำนาจควบคุมของบริษัท
- 4.4 ไม่เป็นกรรมการของบริษัทใหญ่ บริษัทย่อย หรือบริษัทย่อยลำดับเดียวกัน เฉพาะที่เป็นบริษัทจดทะเบียน
- 4.5 มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอต่อการทำหน้าที่คณะกรรมการตรวจสอบ ทั้งนี้ต้องเป็นผู้มีความรู้ และประสบการณ์เพียงพอต่อการทำหน้าที่สอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน อย่างน้อย 1 (หนึ่ง) คน

5. องค์กร

5.1 วาระ

คณะกรรมการตรวจสอบมีวาระดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ กรรมการตรวจสอบที่พ้นจากตำแหน่งด้วยการออกตามวาระ ก็สามารถได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อไปอีกวาระได้

5.2 ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการบริษัทเป็นผู้คัดเลือกกรรมการตรวจสอบ 1 รายให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบ

5.3 เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ

หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายในพึงได้รับการแต่งตั้งในฐานะเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบในการจัดการกิจกรรมทั่วไป เช่น จัดตารางการประชุม จัดวาระการประชุม รวบรวมเอกสารการประชุม บันทึกรายงานการประชุม และอื่นๆ เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ ไม่มีหน้าที่ในการหารือหรือให้ความคิดเห็นในแต่ละวาระการประชุม และไม่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุม

5.4 หน่วยงานตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบโดยตรง คณะกรรมการตรวจสอบเป็นผู้อนุมัติกฎบัตรหน่วยงานตรวจสอบภายใน และการแก้ไขเพิ่มเติมกฎบัตรดังกล่าว

6. การประชุม

6.1 การประชุมคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบ ควรประชุมอย่างน้อยไตรมาสละหนึ่งครั้ง เพื่อปฏิบัติตามความรับผิดชอบของตนตามที่กำหนดในกฎบัตรนี้

6.2 องค์กรประชุม

องค์กรประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วยกรรมการตรวจสอบข้างมากของกรรมการตรวจสอบทั้งหมด

6.3 ผู้นำเสนอ

คณะกรรมการตรวจสอบอาจเชิญฝ่ายจัดการ หรือพนักงานระดับผู้จัดการอาวุโสของบริษัทมานำเสนอเนื้อหาในแต่ละวาระการประชุมที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของตนเองให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบได้

7. การรายงาน

7.1 การรายงานต่อคณะกรรมการ

คณะกรรมการตรวจสอบต้องรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ รวมทั้งเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการพึงรับทราบ

7.2 การรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการ หรือการกระทำดังต่อไปนี้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญต่อฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่คณะกรรมการตรวจสอบเห็นสมควร

- 7.2.1 รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- 7.2.2 การทุจริต หรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบควบคุมภายใน
- 7.2.3 การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งรวมถึงพรบ.หลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาด หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

หากคณะกรรมการบริหารหรือฝ่ายบริหารไม่ดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดข้างต้น คณะกรรมการตรวจสอบรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการ หรือการกระทำดังกล่าวต่อสำนักงานคณะกรรมการหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์

8. การเปิดเผยสารสนเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ และคณะกรรมการตรวจสอบ

- 8.1 ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ บริษัทต้องเปิดเผยเปลี่ยนแปลงหน้าที่ รายชื่อ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบที่มีการเปลี่ยนแปลงตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 (สาม) วันทำการนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว
- 8.2 บริษัทต้องจัดส่งหนังสือรับรอง และประวัติของคณะกรรมการตรวจสอบตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดต่อตลาดหลักทรัพย์ภายใน 3 (สาม) วันทำการนับแต่วันที่มีมติคณะกรรมการ หรือมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ
- 8.3 บริษัทต้องเปิดเผยมติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ รายชื่อคณะกรรมการ และขอบเขตการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด
- 8.4 ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบพ้นจากตำแหน่งก่อนครบกำหนดวาระ บริษัทต้องเปิดเผยสารสนเทศพร้อมเหตุผลของการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบดังกล่าวต่อตลาดหลักทรัพย์ทันที

กฎบัตรคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 24 พฤษภาคม 2555
อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท

1. บทนำ

1.1 ภาพรวม

คณะกรรมการบริษัท กำหนดกรอบนโยบายการกำหนดค่าตอบแทนเพื่อจูงใจ และสร้างความผูกพันแก่พนักงาน ทั้งคำนึงถึงการกำหนดค่าตอบแทนที่สอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัท ควบคู่กับส่วนเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการบริษัทจึงจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนขึ้นเป็นคณะกรรมการประจำของคณะกรรมการบริษัทเพื่อสนับสนุนคณะกรรมการบริษัทในการพิจารณาหลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัทมีมติอนุมัติกฎบัตรของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนดำเนินการตามหลักการ และข้อกำหนดในกฎบัตรคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนฉบับนี้ ตามที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน หรือที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน มีหน้าที่สนับสนุนคณะกรรมการบริษัทในการกำหนดนโยบายกำหนดค่าตอบแทน ดังนี้

- (ก.) เพื่อดำเนินการดูแล รักษา และกระตุ้นคณะกรรมการ (ทั้งกรรมการบริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร) รวมไปถึงประธานเจ้าหน้าที่บริหารซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสร้างมูลค่าที่ยั่งยืนให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัท
- (ข.) เพื่อกำหนดนโยบายค่าตอบแทนกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างเป็นธรรมและถูกต้อง โดยคำนึงถึงผลการดำเนินงานของบริษัท ผลงานของฝ่ายจัดการ รวมถึงเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสถานะทางเศรษฐกิจ
- (ค.) เพื่อให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. องค์ประกอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

2.1 องค์ประกอบ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต้องประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อยสามคน โดยประธาน และคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนส่วนใหญ่ต้องเป็นกรรมการอิสระ และต้องมีสมาชิกอย่างน้อยหนึ่งราย (กรรมการอิสระหรือไม่ได้เป็นผู้บริหาร) ที่มีความรู้เกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนของผู้บริหาร หรือคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนควรจะให้ผู้เชี่ยวชาญภายใน และ/หรือภายนอกบริษัทให้คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทน

ห้ามมิให้กรรมการบริหารดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทน อย่างไรก็ตาม กรรมการทุกรายมีสิทธิเข้าร่วมการประชุม เลือกตั้งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้

2.2 เลขานุการคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน อาจแต่งตั้งเลขานุการเพียงคนหนึ่ง หรือมากกว่าหนึ่งคนเพื่อเป็นเลขานุการคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยอาจเป็นบุคคลเดียวกันกับเลขานุการบริษัทได้

เลขานุการมีความรับผิดชอบในการจัดการประชุมคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน จัดเตรียมวาระการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง และบันทึกรายงานการประชุม

เลขานุการไม่มีสิทธิออกเสียงในการดำเนินงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

3. การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

3.1 การแต่งตั้ง

คณะกรรมการบริษัท เป็นผู้แต่งตั้งประธาน และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน โดยพิจารณาแต่งตั้งจากผู้ที่มีความสามารถรอบด้าน และมีความเชี่ยวชาญเหมาะสมกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

3.2 การพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีวาระดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ จนกว่าจะครบวาระ ลาออก หรือถูกถอดถอนจากการเป็นคณะกรรมการบริษัท ในกรณีที่กรรมการกำหนดค่าตอบแทนประสงค์จะลาออก จะต้องแจ้งลาออก พร้อมด้วยเหตุผลต่อคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งเดือนเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทมีเวลาเพียงพอที่จะสรรหากรรมการใหม่ตำแหน่งที่ว่างลง

4. การประชุม

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต้องจัดการประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี โดยมีอำนาจในการจัดการประชุมเพิ่มเติมหากจำเป็น กรรมการกำหนดค่าตอบแทนทุกท่านควรเข้าร่วมการประชุมในแต่ละครั้ง

องค์ประชุมของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน ต้องประกอบด้วยกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเข้าร่วมการประชุมจำนวนสามท่าน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนพึงได้รับวาระการประชุมรวมถึงข้อมูลโดยสรุปล่วงหน้าก่อนการประชุม

การลงมติของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนพึงกระทำโดยการลงคะแนนเสียงข้างมาก กรรมการหนึ่งคนมีสิทธิออกเสียงหนึ่งเสียง หากผลการลงคะแนนเสียงเสมอกัน ประธานการประชุมจะเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

5. หน้าที่และความรับผิดชอบ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนปฏิบัติหน้าที่ และมีความรับผิดชอบตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีดังต่อไปนี้

- (1) สอบทาน และเสนอค่าตอบแทนกรรมการเพื่อเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่ออนุมัติ
- (2) สอบทาน และอนุมัติค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- (3) สอบทานความเหมาะสมของนโยบายกำหนดค่าตอบแทน

- (4) สอบทานเพื่อให้มั่นใจว่าการเปิดเผยคำตอบแทนทุกประเภทเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (5) รายงานต่อคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับคำตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (รวมถึงค่าจ้าง เงินจงใจ คำตอบแทนในรูปหุ้น และสิทธิในการได้รับเงินเกษียณอายุหรือเงินชดเชย) ทั้งนี้ ตามนโยบายกำหนดคำตอบแทนและพิจารณาว่าองค์ประกอบของคำตอบแทนใดต้องได้รับการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่
- (6) สอบทานสิทธิตามสัญญาที่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารจะได้รับจากการยกเลิกสัญญาจ้าง และคำตอบแทนเป็นเงินที่จ่าย หรือเสนอว่าจะจ่าย เพื่อพิจารณาว่าสมเหตุสมผลกับสถานการณ์หรือไม่
- (7) เสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนต่อคณะกรรมการบริษัท และจัดทำรายงานของคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน พร้อมข้อเสนอแนะที่เหมาะสมต่อคณะกรรมการบริษัทอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี
- (8) สอบทาน และปรับปรุงกฎบัตรของคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนให้สอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
- (9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใด ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท

ในการปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบ คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนอาจเชิญประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงิน หรือเจ้าหน้าที่บริหารอื่น ๆ ของบริษัทมาเข้าร่วมประชุม และเสนอข้อมูลที่จำเป็น หรือคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนอาจขอคำแนะนำทางกฎหมายหรือวิชาชีพอื่นๆ (รวมถึงไปถึงคำแนะนำจากที่ปรึกษาอิสระทางด้านคำตอบแทน) รวมถึงจัดจ้างทำรายงานหรือการสำรวจใดๆ ที่จำเป็นเพื่อสอบทานข้อมูลที่เชื่อถือได้และเป็นปัจจุบันเกี่ยวกับการจ่ายคำตอบแทนของบริษัทอื่น ๆ โดยบริษัทจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าว

6. ความเป็นอิสระ

คณะกรรมการกำหนดคำตอบแทนพึงใช้ดุลพินิจในการทำหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเป็นอิสระ หากผู้บริหาร ผู้บริหารระดับสูง หรือพนักงานคนใดในบริษัท มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน จะถือว่ากรรมการกำหนดคำตอบแทนท่านนั้น ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม

การขาดความเป็นอิสระจะเกิดขึ้นเมื่อคณะกรรมการกำหนดคำตอบแทน

- (1) รับข้อเสนอ หรือมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมที่อาจส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบริษัทและ/หรือผู้ถือหุ้น
- (2) ประมาทเลินเล่อในการทำหน้าที่และความรับผิดชอบ หรือ
- (3) ไม่สามารถใช้ดุลพินิจอย่างอิสระ

กฎระเบียบสำหรับคณะกรรมการสรรหา

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

(มีผลบังคับใช้โดยมติคณะกรรมการบริษัทเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยมติคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 7/2559 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559)

1. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริษัท ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) มีมติอนุมัติกฎบัตรของคณะกรรมการสรรหาของบริษัท (“กฎ”) (ก.) เพื่อกำหนดระเบียบการทำงานของคณะกรรมการสรรหา (ข.) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการสรรหา และ (ค.) ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหา นอกจากนี้ คณะกรรมการสรรหาจะต้องปฏิบัติงานอื่นใด นอกเหนือไปจากที่กำหนดในกฎบัตรตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. องค์ประกอบ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการสรรหา ประกอบด้วยกรรมการสรรหาอย่างน้อยสาม (3) ท่าน โดยไม่เป็นฝ่ายจัดการ หรือผู้บริหารของบริษัท ทั้งนี้ ประธานและกรรมการสรรหาส่วนใหญ่ ต้องเป็นกรรมการอิสระ

คณะกรรมการบริษัท เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหามีวาระดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการบริษัท จนกว่าจะครบวาระ ลาออก หรือถูกถอดถอนจากการเป็นคณะกรรมการบริษัท ในกรณีที่กรรมการสรรหาประสงค์จะลาออก จะต้องแจ้งลาออก พร้อมด้วยเหตุผลต่อคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งเดือน

3. กำหนดการประชุม

ทุกเดือนพฤศจิกายนในแต่ละปี เลขานุการของคณะกรรมการสรรหาต้องเสนอแผนการประชุมประจำปีซึ่งต้องประกอบไปด้วยวาระการประชุมสำหรับการประชุมในปีถัดไปโดยต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานของคณะกรรมการสรรหา (“ประธาน”) ก่อนเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการสรรหา หากกรรมการสรรหาท่านใดไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ จะต้องแจ้งประธาน หรือเลขานุการของคณะกรรมการสรรหาทันที

การเรียกประชุมคณะกรรมการสรรหา หนังสือเชิญประชุมจะถูกส่งให้แก่คณะกรรมการสรรหาล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ด (7) วัน หรือหากประธานเห็นว่ามีความฉุกเฉินควร จะกำหนดส่งให้เร็วกว่านั้นก็ทำได้

4. ก่อนการประชุม

ประธาน และเลขานุการมีความรับผิดชอบในการเตรียมเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประชุมคณะกรรมการสรรหา

เอกสารการประชุมจะต้องประกอบไปด้วยข้อมูลที่เพียงพอต่อการพิจารณาให้แก่คณะกรรมการสรรหา เพื่อที่จะทำการหารือ หรือตัดสินใจในวาระนั้นๆ ได้

5. การประชุม

การประชุมจะครบองค์ประชุมได้ต้องมีสมาชิกส่วนใหญ่ของคณะกรรมการสรรหาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม หากประธานเห็นว่าการประชุมสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีการประชุมในสถานที่จริง และทำได้ภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประธานสามารถกำหนดให้ประชุมผ่านสื่อวิดีโอ หรือประชุมทางโทรศัพท์ หรืออาจทำการแจ้งเป็นหนังสือ หรือจัดการประชุมในรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมได้

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้นำเสนอวาระการประชุมในแต่ละวาระ

6. การลงมติ

การลงมติโดยคณะกรรมการสรรหาต้องทำโดยการให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุม (ด้วยตนเอง ผ่านสื่อวิดีโอ โทรศัพท์ หรือการแจ้งเป็นหนังสือตามที่ประธานระบุไว้ตามส่วนที่ 5 ข้างต้น) ทำการลงคะแนนเสียงข้างมาก

ประธานไม่มีสิทธิออกเสียงชี้ขาด

7. รายงานการประชุม

เลขานุการของคณะกรรมการสรรหา เป็นผู้บันทึกรายงานการประชุม โดยรายงานการประชุมอย่างน้อยที่สุดจะต้องระบุวันที่ เวลา สถานที่ ผู้เข้าร่วมประชุม สรุปประเด็นที่หารือ และมติของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งควรระบุว่าการลงมติในแต่ละวาระ เป็นมติเอกฉันท์หรือใครเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยพร้อมข้อคิดเห็น และจะต้องบันทึกข้อคิดเห็นดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม

รายงานการประชุม ให้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ และส่งให้คณะกรรมการสรรหา เพื่อทบทวนหลังจากเสร็จการประชุมโดยไม่ชักช้า รายงานต้องลงนามโดยประธาน และเลขานุการ

8. หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหามีความรับผิดชอบในการมอบคำแนะนำให้แก่คณะกรรมการบริษัท ดังต่อไปนี้

- (1) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทย่อย โดยเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานอมนิติ
- (2) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และรองประธานเจ้าหน้าที่บริหาร กลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย
- (3) พิจารณาโครงสร้าง ขนาด และองค์ประกอบของคณะกรรมการโดยพิจารณาจากความต้องการในปัจจุบันและการพัฒนาในอนาคตของบริษัท และให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนตามที่เห็นว่าจำเป็น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้ถือหุ้นทุกราย รวมถึงความเชี่ยวชาญ ความสามารถ และความหลากหลายที่บริษัทต้องการ

- (4) ให้ความสำคัญกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการและให้ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขตามที่เห็นสมควร
- (5) ตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนเพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้มีโอกาสเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการ
- (6) ในการประเมินผู้มีคุณสมบัติเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการทุกครั้งจะต้องพิจารณาว่าผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวมีประสบการณ์ คุณสมบัติและความสามารถที่จำเป็นหรือไม่
- (7) พิจารณาความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงหมุนเวียนของคณะกรรมการ
- (8) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการออกเสียงคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าวข้างต้น
- (9) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งและคุณสมบัติของคณะกรรมการ
- (10) กำหนดหลักเกณฑ์ในการสืบทอดตำแหน่งคณะกรรมการ และการแต่งตั้งผู้บริหารหลักตามที่ตนเห็นสมควร
- (11) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของคณะกรรมการสรรหา
- (12) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง

9. อำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการสรรหาต้องยึดมั่นต่อแนวทาง และคำแนะนำที่ได้รับจากคณะกรรมการบริษัท รวมถึงอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการสรรหาต้องตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎบัตรเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการสรรหาควรเสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการสรรหาต่อคณะกรรมการบริษัทด้วยวาจา หรือจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการสรรหาอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

10. การขาดคุณสมบัติ

กรรมการสรรหา หรือผู้เกี่ยวข้องกับกรรมการสรรหาที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์จะไม่มีคุณสมบัติเพื่อเข้าร่วมกระบวนการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ

11. การรักษาความลับ

ข้อมูลและเอกสารทั้งหมดที่ได้รับจากคณะกรรมการสรรหาถือว่าเป็นข้อมูลลับ

คณะกรรมการสรรหามีความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูลลับที่ได้รับอย่างเหมาะสม และปลอดภัย

หากข้อมูลลับนั้นจำเป็นต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ประธานคณะกรรมการบริษัท หรือประธานคณะกรรมการสรรหาโดยได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้ส่งมอบข้อมูลนั้น

ความรับผิดชอบในการรักษาความลับยังมีผลบังคับใช้ต่อไปหลังจากพ้นจากการดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการสรรหาแล้ว

กฎระเบียบสำหรับคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

(มีผลบังคับใช้โดยมติคณะกรรมการบริษัท
เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2555)

รายละเอียดการแก้ไขเพิ่มเติม	มีผลบังคับใช้โดยคณะกรรมการบริษัท
แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 1: เพิ่มวรรค 8 (10) (หน้าที่สอบทานแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัท - ระดับคณะกรรมการ)	15 กรกฎาคม 2563 (ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 7/2563)
การปรับแก้ครั้งที่ 2: เพิ่มวรรค 8 (11) (หน้าที่สอบทานเอกสารกำกับดูแลก่อนเสนอคณะกรรมการบริษัทเพื่ออนุมัติ)	16 ตุลาคม 2563 (ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ 9/2563)

1. วัตถุประสงค์

คณะกรรมการบริษัท (“คณะกรรมการ”) ของ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัท”) มีมติอนุมัติกฎบัตรของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการของบริษัท (“กฎบัตร”) (ก.) เพื่อกำหนดระเบียบการทำงานของคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ (“คณะกรรมการกำกับ”) (ข.) ข้อกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และคณะกรรมการกำกับ และ (ค.) ขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับ นอกจากนี้ คณะกรรมการกำกับจะต้องปฏิบัติงานอื่นใดนอกเหนือไปจากที่กำหนดในกฎบัตรตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท รวมทั้งปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. องค์ประกอบ การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่ง

คณะกรรมการกำกับ ประกอบด้วยกรรมการกำกับดูแลกิจการอย่างน้อยสาม (3) ท่าน โดยไม่เป็นฝ่ายจัดการ หรือผู้บริหารของบริษัท ทั้งนี้ ประธาน และกรรมการกำกับดูแลกิจการส่วนใหญ่ ต้องเป็นกรรมการอิสระ

คณะกรรมการบริษัท เป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ

คณะกรรมการกำกับมีวาระดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับวาระที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ จนกว่าจะครบวาระ ลาออก หรือถูกถอดถอนจากการเป็นคณะกรรมการบริษัท ในกรณีที่กรรมการกำกับดูแลกิจการประสงค์จะลาออก จะต้องแจ้งลาออก พร้อมด้วยเหตุผลต่อคณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าเป็นเวลาอย่างน้อยหนึ่งเดือน

3. กำหนดการประชุม

ทุกเดือนพฤศจิกายนในแต่ละปี เลขาธิการของคณะกรรมการกำกับต้องเสนอแผนการประชุมประจำปีซึ่งประกอบไปด้วยวาระการประชุมสำหรับการประชุมในปีถัดไปโดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานของคณะกรรมการกำกับ (“ประธาน”) ก่อนเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการกำกับ

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้เรียกประชุมคณะกรรมการกำกับ หากกรรมการกำกับดูแลกิจการท่านใดไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมได้ จะต้องแจ้งประธาน หรือเลขาธิการของคณะกรรมการกำกับทันที

การเรียกประชุมคณะกรรมการกำกับ หนังสือเชิญประชุมจะถูกส่งให้แก่คณะกรรมการกำกับล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ด (7) วัน หรือหากประธานเห็นว่ามีความเหมาะสม จะกำหนดส่งให้เร็วกว่านั้นก็ได้

4. ก่อนการประชุม

ประธาน และเลขานุการมีความรับผิดชอบในการเตรียมเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประชุมของคณะกรรมการกำกับ

เอกสารการประชุมต้องประกอบไปด้วยข้อมูลที่เพียงพอต่อการพิจารณาให้แก่คณะกรรมการกำกับ เพื่อที่จะทำการหารือ หรือตัดสินใจในวาระนั้นๆ ได้

5. การประชุม

การประชุมจะครบองค์ประชุมได้ต้องมีสมาชิกส่วนใหญ่ของคณะกรรมการกำกับเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง

อย่างไรก็ตาม หากประธานเห็นว่าการประชุมสามารถทำได้โดยไม่ต้องมีการประชุมในสถานที่จริง และทำได้ภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประธานสามารถกำหนดให้ประชุมผ่านสื่อวิดีโอ หรือประชุมทางโทรศัพท์ หรืออาจทำการแจ้งเป็นหนังสือ หรือจัดการประชุมในรูปแบบอื่นๆ ที่เหมาะสมได้

ประธานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากประธาน เป็นผู้นำเสนอวาระการประชุมในแต่ละวาระ

6. การลงมติ

การลงมติโดยคณะกรรมการกำกับต้องทำโดยการให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุม (ด้วยตนเอง ผ่านสื่อวิดีโอ โทรศัพท์ หรือการแจ้งเป็นหนังสือ ตามที่ประธานระบุไว้ตามส่วนที่ 5 ข้างต้น) ทำการลงคะแนนเสียงข้างมาก

ประธานไม่มีสิทธิออกเสียงชี้ขาด

7. รายงานการประชุม

เลขานุการของคณะกรรมการกำกับ เป็นผู้บันทึกรายงานการประชุม โดยรายงานการประชุมอย่างน้อยที่สุดจะต้องระบุวันที่ เวลา สถานที่ ผู้เข้าร่วมประชุม สรุปประเด็นที่หารือ และมติของคณะกรรมการกำกับ ซึ่งควรระบุว่าการลงมติในแต่ละวาระ เป็นมติเอกฉันท์ หรือใครเป็นผู้ลงคะแนนเสียงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยพร้อมข้อคิดเห็น และจะต้องบันทึกข้อคิดเห็นดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม

รายงานการประชุม ให้จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ และส่งให้แก่คณะกรรมการกำกับ เพื่อทบทวนหลังจากเสร็จการประชุมโดยไม่ชักช้า

รายงานต้องลงนามโดยประธาน และเลขานุการ

8. หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการกำกับ

คณะกรรมการกำกับมีความรับผิดชอบในการมอบคำแนะนำให้แก่คณะกรรมการบริษัท ดังต่อไปนี้

- (1) กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามหลักการอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปสำหรับการกำกับดูแลและการควบคุมกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ และดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี

- (2) กำหนดและดำรงไว้ซึ่งนโยบายและกระบวนการการกำกับดูแลกิจการที่เหมาะสม
- (3) ดำเนินการให้มีการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการที่คณะกรรมการได้อนุมัติ เพื่อให้มีการกำกับดูแลกิจการในบริษัท และบริษัทย่อยทั้งหมดซึ่งบริษัทมีอำนาจควบคุมไม่ว่าโดยตรงหรือทางอ้อม
- (4) กำกับดูแลให้ประธานเจ้าหน้าที่บริหารประเป็นผลการบังคับใช้และปฏิบัติตามนโยบายและกระบวนการต่าง ๆ เกี่ยวกับกำกับดูแลกิจการและรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (5) ตรวจสอบและรายงานต่อคณะกรรมการในเรื่องสำคัญต่าง ๆ ผลการตรวจสอบ และคำแนะนำเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
- (6) ชี้แจงเหตุผลในการให้คำแนะนำของตน และแจ้งผลการคัดค้าน (หากมี) ไว้ในคำแนะนำดังกล่าว
- (7) ดำเนินการให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (8) จัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเหมาะสมเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของตน และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการของบริษัท
- (9) จัดให้มีการประเมินผลงาน หน้าที่ และความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ของตนปีละหนึ่งครั้ง
- (10) ตรวจสอบแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัท - ระดับคณะกรรมการ (dtac Group Authority Matrix – BoD Level (CAI)) และการแก้ไขเพิ่มเติมของแผนผังอำนาจการตัดสินใจของบริษัทดังกล่าวเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับบริษัท ข้อบังคับของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ นโยบายกำกับดูแลของบริษัท และกฎหมายและกฎระเบียบอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทก่อนนำเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
- (11) ตรวจสอบเอกสารกำกับดูแลและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริษัทโดยพิจารณาในด้านการกำกับดูแลเป็นหลัก ก่อนนำเสนอเอกสารกำกับดูแลดังกล่าวให้คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาอนุมัติ

9. อำนาจหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการกำกับ

คณะกรรมการกำกับต้องยึดมั่นต่อแนวทาง และคำแนะนำที่ได้รับจากคณะกรรมการบริษัท รวมถึงกฎระเบียบดังต่อไปนี้

คณะกรรมการกำกับต้องตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎบัตรเพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดดังกล่าวต่อคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการกำกับควรเสนอรายงานการประชุมของคณะกรรมการกำกับต่อคณะกรรมการบริษัทด้วยวาจา หรือจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกำกับอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อปี หรือตามที่คณะกรรมการบริษัทเห็นสมควร

10. การขาดคุณสมบัติ

กรรมการกำกับดูแลกิจการ หรือผู้เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์จะไม่มีคุณสมบัติเข้าร่วมในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ

11. การรักษาความลับ

ข้อมูลและเอกสารทั้งหมดที่ได้รับจากคณะกรรมการกำกับถือว่าเป็นข้อมูลลับ

คณะกรรมการกำกับมีความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูลลับที่ได้รับอย่างเหมาะสม และปลอดภัย

หากข้อมูลลับนั้นจำเป็นต้องเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ประธานคณะกรรมการบริษัท หรือประธานคณะกรรมการกำกับโดยได้รับความเห็นชอบจากประธานคณะกรรมการบริษัทจะเป็นผู้ส่งมอบข้อมูลนั้น

ความรับผิดชอบในการรักษาความลับยังมีผลบังคับใช้ต่อไปหลังจากพ้นจากตำแหน่งเป็นคณะกรรมการกำกับแล้ว

ดีแทคธรรมาภิบาล

(dtac Code of Conduct)

อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 27 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2563

1. สารจากประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ธรรมาภิบาลของเรา – เป็นรากฐานที่เรายึดมั่น เพื่อมุ่งสร้างสังคมให้แข็งแกร่ง

เชื่อมโยงทุกคนไปสู่สิ่งที่ดีที่สุด

นี่คือเป้าหมายของดีแทค จากประสบการณ์กว่า 30 ปี ในการดำเนินธุรกิจด้านโทรคมนาคม และจากความสำเร็จและข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในอดีต เราได้รังสรรค์การทำงานและวัฒนธรรมองค์กรอันดีของเรา เพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจที่มีความรับผิดชอบและมุ่งเน้นความยั่งยืน เรายึดมั่นในการสร้างมาตรฐานในการทำงานต่างๆ ขึ้นมา ไม่ใช่เพราะเพื่อต้องการสร้างภาพลักษณ์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจของเรา แต่เป็นเพราะดีแทคเชื่อมั่นว่า เราทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเราตระหนักเสมอว่าเป็นการดำเนินธุรกิจที่ดี

เรียนรู้อยู่เสมอ การทำงานร่วมกัน รักษาสัญญา และเคารพซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมของเราสะท้อนให้เห็นว่า อะไรคือวัฒนธรรมของดีแทค และเราอยากให้อะไรเป็นวัฒนธรรมเป็นอย่างไร ความสมดุลในการดำเนินธุรกิจในทุกๆ วันของเรา เกิดจากพฤติกรรมที่เป็นแรงบันดาลใจและรู้สึกได้ เราต้องแสวงหา สร้างสรรค์ และค้นหาทางออกใหม่ๆ แต่ยังคงต้องส่งมอบบริการด้วยความเที่ยงตรง อย่างมีประสิทธิภาพ และเชื่อถือได้ ทักษะที่กล่าวมานี้เป็นความท้าทายที่สำคัญ และเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จอย่างต่อเนื่องสำหรับ ดีแทค ในปัจจุบัน

ธรรมาภิบาลของเราคือบรรทัดฐานและรากฐาน

ธรรมาภิบาลช่วยอธิบายว่า เราควรปฏิบัติตัวอย่างไรในดีแทค พฤติกรรมที่กล่าวถึงข้างต้นเป็นทัศนคติที่เรอยากให้เพื่อนพนักงานมีต่อธรรมาภิบาลซึ่งเป็นกฎที่บริษัทกำหนดขึ้น โดยคาดหวังว่าเพื่อนพนักงานทุกคนต้องปฏิบัติตามโดยไม่คำนึงถึงตำแหน่ง หน้าที่ หรือสถานที่ ธรรมาภิบาลช่วยนำทางให้เราผ่านสถานการณ์ที่ยากลำบากและเป็นแนวทางพื้นฐานในการปฏิบัติตนเพื่อเป็นเกราะสร้างเสริมจิตสำนึกในจริยธรรมของดีแทค

เรากำหนดให้มีหัวใจสำคัญ 4 ประการให้ครอบคลุมถึงความคาดหวังที่ชัดเจนเกี่ยวกับจริยธรรมทางธุรกิจ และช่วยให้เรารับมือกับความท้าทายต่างๆ ที่เรากำลังประสบอยู่ในการทำงานทุกวัน เราได้จัดทำธรรมาภิบาล ซึ่งมีกฎและแนวปฏิบัติที่ง่ายต่อการเข้าใจ รวมถึงแหล่งอ้างอิงที่เชื่อมโยงไปยังนโยบายที่เกี่ยวข้องต่างๆ แต่อาจไม่สามารถครอบคลุมได้ทุกประเด็นที่เกิดขึ้น ธรรมาภิบาลนี้เป็นเพียงเครื่องมือช่วยให้เราตัดสินใจได้ถูกต้อง

สิ่งที่ผมคาดหวังจากพนักงานทุกคน คือ ขอให้ทุกคนกลับมาทบทวนเนื้อหาของบทเรียนอย่างสม่ำเสมอและใช้เวลาไตร่ตรองสถานการณ์ที่ยากลำบากต่างๆ ที่คุณอาจต้องเผชิญหน้า และพวกเราทุกคนควรที่จะทบทวนพิจารณาพันธะสัญญาของเราที่ไว้ภายใต้ดีแทคธรรมาภิบาลในทุกๆ ปี เพื่อให้พวกเราประสบความสำเร็จในการรักษาจิตสำนึกในจริยธรรมของดีแทค

ชารัต เมห์โรตรา

2. ทำไมเราจึงต้องมีดีแทคธรรมาภิบาล

การที่เราจะเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพสูงไม่ใช่เป็นเพียงแค่เรื่องทำผลงานให้ดี ตั้งเป้าหมาย และประสบความสำเร็จเท่านั้น แต่เรายังต้องให้ความสำคัญกับพฤติกรรมของเราต่อกันและกัน และต่อโลกรอบๆ ตัวเราด้วย เราต้องการเป็นหุ้นส่วนที่ได้รับความไว้วางใจจากทั้งลูกค้า ผู้ถือหุ้น และเพื่อนร่วมงานของเรา รวมถึงจากคู่ค้าทางธุรกิจ และจากชุมชนแวดล้อมที่เราประกอบธุรกิจอยู่ด้วย การประกอบธุรกิจขององค์กรเราขึ้นอยู่กับความไว้วางใจเหล่านี้ และเราสัญญาว่าเราจะดำเนินธุรกิจของเราด้วยความรับผิดชอบ มีจริยธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย โดยหลักการแล้ว ดีแทคธรรมาภิบาลเป็นรากฐานของวัฒนธรรมองค์กรของเรา และเป็นตัวกำหนดมาตรฐานของความซื่อสัตย์ในระดับสูงสำหรับวิธีการทำธุรกิจของเรา ทุกคนในดีแทคต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเหล่านี้ เพราะการตัดสินใจในแต่ละวันของพวกเราอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กรเราได้ในทุกๆ ด้าน ดังนั้น การตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูลที่เพียงพอ อาจทำให้ชื่อเสียงขององค์กรเราเสียหายได้แม้ว่าจะมีเจตนาที่ดีก็ตาม

หลักดีแทคธรรมาภิบาลจะเป็นตัวกำหนดเงื่อนไขหลักๆ ในการปฏิบัติตัว หรือในการประกอบธุรกิจขององค์กรเราในดีแทคธรรมาภิบาลในแต่ละส่วนจะมีการพูดถึงข้อกำหนด และแนวทางเฉพาะสำหรับเรื่องที่มีความเสี่ยงในระดับวิกฤตด้วย ทั้งนี้ ดีแทคธรรมาภิบาลจะช่วยให้เราทุกคนในองค์กรสามารถตัดสินใจได้อย่างรู้เท่าทัน และตัวดีแทคธรรมาภิบาลฉบับนี้จะมีการขยายความเพิ่มเติมให้ด้วยว่า เราจะสามารถหาข้อมูล และสอบถามแนวทางเพิ่มเติมในแต่ละเรื่องจากที่ใดได้บ้าง

3. หัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล

หัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล เป็นรากฐานของวัฒนธรรมด้านจริยธรรม และกำหนดกรอบในการประกอบธุรกิจขององค์กรเรา

เราต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายทุกกติกา (We play by the rules)

เราปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ และนโยบายต่าง ๆ ของเรา และหากมีข้อขัดแย้งกัน เราจะยึดตามมาตรฐานสูงสุด

เราต้องรับผิดชอบในการกระทำของเรา (We are accountable for our actions)

เราศึกษาหาข้อมูลอย่างกระตือรือร้นอยู่เสมอ ทำความเข้าใจความรับผิดชอบของเราเอง และตระหนักถึงผลกระทบในวงกว้างต่อสังคมที่องค์กรเราประกอบธุรกิจอยู่

เราต้องโปร่งใสและซื่อสัตย์ (We are transparent and honest)

เราเปิดกว้าง และตรงไปตรงมาด้วยความท้าทายต่าง ๆ ของเรา

เราต้องแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม (We speak up)

เราถามคำถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม และแจ้งเรื่องที่เป็นความกังวลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยไม่ต้องกังวลเรื่องการตอบโต้ หรือแก้แค้น

4. ใครต้องปฏิบัติตามดีแทคธรรมาภิบาลบ้าง

ดีแทคธรรมาภิบาลใช้บังคับกับพนักงานทุกคน และบุคคลใดก็ตามที่กระทำการในนามของดีแทค ซึ่งรวมถึงคณะกรรมการบริษัทด้วย เราคาดหวังว่าคนที่ขายสินค้าให้เรา ซัพพลายเออร์ ผู้รับเหมา และคู่ค้าทางธุรกิจอื่นๆของเรา จะให้คำมั่นสัญญา และปฏิบัติตามมาตรฐานจริยธรรมในระดับสูงที่เราปฏิบัติตามด้วย

5. วิธีการใช้ดีแทคธรรมาภิบาลฉบับนี้

หัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล 4 ประการ และข้อกำหนดเฉพาะเรื่องในส่วนต่างๆ ของดีแทคธรรมาภิบาลฉบับนี้ เป็นหน้าที่พื้นฐานของพวกเรา นอกจากนี้ พวกเราทุกคนจะต้องทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามข้อกำหนดที่อาจมีการเพิ่มเติมเข้ามาในนโยบายและคู่มือต่างๆ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องนั้นๆ ด้วย ในตอนท้ายของแต่ละส่วนของดีแทคธรรมาภิบาล ท่านจะพบลิงค์ของนโยบาย และคู่มือต่างๆ ที่ใช้บังคับ รวมถึงลิงค์สำหรับแนวปฏิบัติ เครื่องมือปฏิบัติ เนื้อหาการอบรม และแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์อื่นๆ อีกด้วย

ดีแทคธรรมาภิบาลจะระบุไว้อย่างชัดเจนถึงข้อกำหนด และเงื่อนไขที่เราต้องปฏิบัติตามเพื่อการทำงานในแต่ละวัน และวางแนวทางให้เราปฏิบัติ ถ้าเราต้องเผชิญกับความท้าทายต่างๆ และเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมต่างๆ ท่านสามารถติดต่อหัวหน้างานของท่าน หรือหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) ได้ตลอดเวลาเมื่อท่านมีคำถามหรือข้อกังวล นอกจากนี้ ท่านยังสามารถขอคำแนะนำผ่าน Integrity Hotline โดยไม่เปิดเผยตัวตนได้อีกด้วย

อย่างไรก็ดี ธรรมาภิบาลฉบับนี้จะไม่สามารถครอบคลุมเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมหรือเหตุการณ์ใดๆ ได้ทั้งหมดทุกเรื่องที่เราจะต้องเผชิญในชีวิตจริงในการทำงานของเรา ความท้าทายใหม่ๆ ในทางธุรกิจ รวมถึงความไม่แน่นอนในดับทกกฎหมาย และการออกกฎเกณฑ์ใหม่ๆ ในอนาคตจะยังคงมีอยู่ต่อไป ซึ่งในกรณีเหล่านี้ หน้าที่ที่เราจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านจริยธรรมสูงสุดก็ยังคงมีอยู่ต่อไป แต่เราควรขอคำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้เราสามารถตัดสินใจในกรณีดังกล่าวเหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง นอกจากการกำหนดมาตรฐานด้านจริยธรรมของเราแล้วหลักดีแทคธรรมาภิบาลยังบังคับให้เราต้องปฏิบัติตามกฎหมาย และข้อบังคับต่างๆ ที่มีผลใช้บังคับอีกด้วย ดังนั้น ท่านควรต้องทำความเข้าใจกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงานของท่าน และขอคำแนะนำจากฝ่ายกฎหมาย (Legal Function) หากท่านมีคำถามหรือข้อสงสัย

6. พวกเราในฐานะพนักงานควรต้องปฏิบัติตามตัวอย่างใดบ้าง

ในฐานะพนักงานของดีแทค เราคาดหวังว่าท่านจะต้อง

- ทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ในระดับสูงเสมอ
- อ่าน ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามดีแทคธรรมาภิบาล นโยบาย และคู่มือต่าง ๆ
- แจ้งเรื่องที่น่าสงสัย หรือประเด็นปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมที่ควรกังวลตามหัวข้อ “การแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม (How to Speak Up)” ตอนท้ายของเอกสารฉบับนี้
- พยายามเข้ารับการอบรมในเวลาที่เหมาะสม
- รู้ว่าควรขอแนวทางเพิ่มเติมเมื่อใด และอย่างไร
- ให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ และอย่างโปร่งใสในกระบวนการสอบสวนทางด้านจริยธรรม
- หลีกเลี่ยงการปฏิบัติใดๆ ที่อาจผิดกฎหมาย ไร้จริยธรรม หรือทำให้ชื่อเสียงของดีแทคเสียหาย

7. ผู้นำของเราควรต้องปฏิบัติตามอย่างไร

นอกเหนือจากข้อกำหนดข้างต้นที่ผู้นำในดีแทคต้องปฏิบัติตามในฐานะพนักงานแล้ว ผู้นำดีแทคจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้เพิ่มเติมอีกด้วย

- ปฏิบัติตามหลักการให้เห็นเป็นตัวอย่าง “Tone from the Top” และสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบในองค์กร
- แยกแยะ และเตรียมรับมือกับประเด็นความเสี่ยงด้านจริยธรรมทางธุรกิจต่างๆ ที่จะทำให้เราไม่สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบเหล่านี้ได้ และซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของท่าน

- ระบุ และแจกแจงถึง แผนงานที่ต้องทำ เพื่อที่จะลดความเสี่ยงด้านจริยธรรม
- ดำเนินการให้ทีมงานแต่ละทีมได้รับการฝึกอบรมอย่างเพียงพอ และเตรียมพร้อมที่จะจัดการกับเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และให้คำแนะนำที่ถูกต้อง
- สนับสนุนสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นให้พนักงานรายงานหากเจอเรื่องราวปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมที่น่าสงสัยหรือควรกังวล ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ทุกคนในองค์กรไม่กลัวและรู้สึกสบายใจที่จะหยิบยกประเด็นข้อกังวลหรือที่น่าสงสัยได้ โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการตอบโต้หรือแก้แค้น ใช้มาตรฐานความซื่อสัตย์ในระดับสูงเป็นหนึ่งในเกณฑ์ของกระบวนการพิจารณาสรรหาพนักงาน และการเลื่อนตำแหน่ง
- มีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการกำกับดูแลในดีแทคอย่างจริงจัง

เนื้อหาของดีแทคธรรมาภิบาล

8.ต่อต้านการคอร์รัปชัน (Anti-Corruption)

ดีแทคจะไม่ทน และจะต่อต้านการคอร์รัปชันในทุกรูปแบบ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ดีแทคจะไม่ทนต่อ “การติดสินบน (Bribery)” หรือ “การจ่ายเงินหรือให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (Improper Payments or Advantages)” ทุกประเภท
- เราให้คำมั่นสัญญาว่าเราจะดำเนินธุรกิจของเราอย่างเปิดเผย และโปร่งใส
- การติดสินบนเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านชื่อเสียง และด้านกฎหมายต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและต่อดีแทค
- การติดสินบนอาจมีได้หลายรูปแบบ รวมถึง “การจ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments)” “การจ่ายเงินหรือให้ผลประโยชน์ในภายหลัง (Kick-back Schemes)” และ “การใช้บริษัทเปล่าที่เปิดมาบังหน้า (Shell Company) หรือ การปิดบังเจ้าของกิจการตัวจริง”
- “เจ้าหน้าที่รัฐ” มักจะเป็นเป้าหมาย และอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์การต่อต้านการทุจริตที่เข้มงวด ดังนั้น เราจึงควรปฏิบัติตามเจ้าหน้าที่รัฐโดยใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ
- การทุจริตในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ที่องค์กรเราเป็นส่วนหนึ่งด้วย อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างเป็นนัยสำคัญต่อดีแทคได้ แม้ว่าเราจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงก็ตาม
- ของขวัญ และการดูแลด้วยใบตราจ่าย อาจถือได้ว่าเป็นการติดสินบนหรือเป็นการให้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องได้ในบางสถานการณ์
- แม้แต่การบริจาค หรือการเป็นสปอนเซอร์เพื่อการกุศล ก็อาจถูกมองหรือสงสัยว่าเป็นการติดสินบนได้ถ้าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางธุรกิจ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่ติดสินบน และต้องไม่มีการสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่อฝ่ายตรงข้ามหรือเจ้าหน้าที่รัฐในทางอ้อม (Trading in Influence)
- เราจะต้องไม่เสนอ หรือรับเงิน หรือการให้ประโยชน์ใดๆ ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม
- เราจะต้องไม่ขอให้คนอื่นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งที่เราก็ดำเนินการไม่ได้
- เราจะต้องเลือก “คู่ค้าทางธุรกิจ” ของเราอย่างระมัดระวัง และติดตามตรวจสอบว่าคู่ค้าทางธุรกิจนั้นได้ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และกฎหมายอย่างถูกต้องหรือไม่
- เราจะต้องจัดทำและบันทึกบัญชีของเราอย่างถูกต้องครบถ้วน ให้สะท้อนผลการประกอบธุรกิจของเราอย่างตรงไปตรงมา
- เราจะต้องใช้ความระมัดระวังเป็นพิเศษ เมื่อใดก็ตามที่เราต้องติดต่อหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- เราต้องประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่เราอาจต้องเจอในการทำงานของเรา และควรเข้ารับการฝึกอบรมหรือขอแนวปฏิบัติเพื่อให้บริหารจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเราได้รับทราบว่ามีข้อตกลงในการชำระเงินที่ผิดปกติหรือสูงเกินจริง โดยปราศจากจุดประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน
- เรามีข้อสงสัยว่าคู่ค้าทางธุรกิจไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานในการดำเนินธุรกิจของดีแทค
- เมื่อเราทราบว่า ซัพพลายเออร์ของเรา มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในนามขององค์กรเรา เพื่อให้ได้มาซึ่งใบอนุญาต หรือเพื่อให้ได้รับการอนุมัติใดๆ
- มีการขอให้เราบริจาคเพื่อการกุศล หรือเพื่อให้เราเป็นสปอนเซอร์ในองค์กรที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่รัฐ
- มีคนมาเสนอของขบถให้เรา หรือเราถูกขอให้จัดหาและให้ของขบถคนอื่น รวมถึงค่าใช้จ่ายการเดินทาง เงินบริจาค หรือ ความบันเทิงที่ฟุ่มเฟือย หรือให้จ่ายเงินสดเพื่อวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม

9. คู่ค้าทางธุรกิจ (Business Partners)

เราคาดหวังว่าคู่ค้าทางธุรกิจของเราจะปฏิบัติตามมาตรฐานที่ดีแทคได้ตั้งไว้ และในขณะเดียวกันก็เคารพค่านิยมของดีแทคด้วย

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- การกระทำของคู่ค้าทางธุรกิจของเรา อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของเราและอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทางกฎหมายต่อองค์กรเราได้
- คู่ค้าทางธุรกิจ ให้อบรมถึงบุคคลธรรมดาและองค์กรต่างๆ เช่น ซัพพลายเออร์ ตัวแทน ผู้แทนจำหน่าย ผู้ซื้อสิทธิแฟรนไชส์ และหุ้นส่วนกิจการร่วมค้า รวมถึงสปอนเซอร์และผู้รับบริจาคด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราตั้งเป้าหมายที่จะทำงานกับคู่ค้าทางธุรกิจที่มีมาตรฐานการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบ และมีค่านิยมด้านจริยธรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและค่านิยมของเรา
- เราต้องใช้ความระมัดระวังเมื่อเลือกคู่ค้าทางธุรกิจโดยทำประเมินความเสี่ยง และปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดซื้อของดีแทค
- เราคาดหวังให้คู่ค้าทางธุรกิจปฏิบัติตามกฎหมายที่ใช้บังคับ และมาตรฐานของดีแทคในเรื่องการดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ
- เราควรคาดหวังให้คู่ค้าทางธุรกิจรับผิดชอบ ป้องกัน และบริหารจัดการความเสี่ยงต่างๆ ในระหว่างการออกแบบ การจัดส่ง และจัดการใดๆ กับทรัพย์สินของเรา
- เราควรประเมินโอกาสทางธุรกิจอย่างระมัดระวังในประเทศที่อยู่ภายใต้การลงโทษทางเศรษฐกิจ (Economic Sanctions) หรือถูกแบนไม่ให้ซื้อขายสินค้า (Trade Embargoes)
- เราต้องปฏิบัติตามข้อจำกัด หรือข้อควบคุมทางการค้า รวมถึงบทลงโทษและเงื่อนไขในการนำเข้า-ส่งออกสินค้า
- เราต้องติดตาม และสนับสนุนคู่ค้าทางธุรกิจของเราให้ทำกิจกรรมต่างๆ ตามมาตรฐานของดีแทคเพื่อให้ดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ
- เราควรต้องปฏิบัติกับคู่ค้าทางธุรกิจด้วยความเคารพ และในลักษณะที่เป็นธรรมและโปร่งใส

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเราเห็นว่าคู่ค้าทางธุรกิจจะไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานของเรา รวมถึงไม่ยอมรับปฏิบัติตาม “หลักการดำเนินธุรกิจของผู้จัดหาของดีแทค (dtac’s Supplier Conduct Principles)”
- เรากำลังมองหาคู่ค้าทางธุรกิจให้เข้ามาทำหน้าที่เป็นพันธมิตร ตัวแทน หรือเพื่อให้กระทำการอื่นๆ ในนามของดีแทค
- เราได้รับทราบว่ามีคู่ค้าทางธุรกิจดำเนินธุรกิจในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของดีแทค
- เราพบการคัดเลือกคู่ค้าทางธุรกิจอย่างไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสม ตามเงื่อนไขการคัดเลือกของดีแทค
- เราทราบว่ามีการทุจริต หรือสถานการณ์อื่นๆ ที่ทำให้เราเกิดความเคลือบแคลงสงสัย ในการประกอบธุรกิจหรือจรรยาบรรณของคู่ค้าทางธุรกิจรายนั้นๆ

10. การแข่งขันทางการค้าและธุรกิจ (Competition)

เราจะแข่งขันอย่างเป็นธรรม

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- การแข่งขันที่เป็นธรรมเป็นสิ่งที่สำคัญต่อสังคม และสร้างโอกาสทางธุรกิจในระยะยาวสำหรับดีแทค ทั้งภายในและนอกประเทศ
- การสร้าง หรือการได้ผลประโยชน์จากข้อได้เปรียบที่ไม่เป็นธรรม จะมีผลกระทบทางลบต่อชื่อเสียงของเรากับลูกค้า ต่อคู่ค้าทางธุรกิจ และต่อสังคมได้
- ข้อตกลง หรือวิธีปฏิบัติใดๆที่จะไม่ให้มีการแข่งขัน ไม่เพียงแต่ขัดแย้งกับหลักการของเราเท่านั้นแต่ยังเป็นการผิดกฎหมายอีกด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องกำหนดราคาและกลยุทธ์ทางธุรกิจของเราเอง และแข่งขันกับคนอื่นบนพื้นฐานของจุดดีหรือจุดแข็งของเราเอง
- เราต้องจำกัดการสื่อสารกับ คู่แข่งจริงหรือคู่แข่งในอนาคตของเรา และต้องไม่แชร์ ข้อมูลที่อ่อนไหวเชิงพาณิชย์ ให้คนอื่น
- เราต้องไม่ทำข้อตกลง (ไม่ว่าจะเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ) กับคู่แข่งจริงหรือคู่แข่งในอนาคต เพื่อแบ่งตลาด กำหนดราคา หรือจำกัดการนำสินค้าเข้าตลาดหรือการขาย
- เราต้องได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจของบริษัท ก่อนที่เราจะเข้าร่วม สมาคมการค้า (Trade Association) หรือ การประชุมกลุ่มอุตสาหกรรม (Industry Forum)
- เราต้องถอนตัวจากบทสนทนาทันที และรายงานบทสนทนาดังกล่าวให้หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย (Legal Function) ของเรา และ/หรือสายด่วน Integrity Hotline ทราบ ในกรณีที่บทสนทนาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับคู่แข่งจริงหรือคู่แข่งในอนาคตของเราเริ่มกลายเป็นประเด็นเกี่ยวกับการต่อต้านการแข่งขัน หรือประเด็นที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม
- เรามีหน้าที่ที่จะต้องรายงานเหตุการณ์ที่สงสัยว่าจะเข้าข่ายผิดกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าและธุรกิจให้หัวหน้าฝ่ายกฎหมาย (Legal Function) ทราบทันที

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเกิดกรณีว่าคู่แข่ง ลูกค้า หรือคู่ค้าทางธุรกิจจริงในปัจจุบันหรือในอนาคต เข้ามาหาเราด้วยข้อมูลของพวกเขาเกี่ยวกับการกำหนดราคา กลยุทธ์ ยุทธวิธีทางธุรกิจ หรือข้อมูลอื่นๆในลักษณะที่คล้ายกันของพวกเขา
- ในกรณีที่เรามีข้อสงสัยเกี่ยวกับ สัญญาที่มีอยู่ทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ไม่ว่าจะได้จัดทำขึ้นแล้วหรือกำลังจะมีการลงนามว่าสัญญาดังกล่าว มีข้อจำกัดไม่ให้คู่แข่งปัจจุบัน หรือผู้ที่จะเป็นคู่แข่งในอนาคตของเราดำเนินธุรกิจกับลูกค้าของเรา หรือในตลาดการค้าที่เราเกี่ยวข้อง
- เรามีแผนที่จะเข้าประชุมอย่างไม่เป็นทางการหรือการประชุมสร้างเครือข่ายทางสังคมกับคู่แข่งปัจจุบันหรือผู้ที่จะเป็นคู่แข่งในอนาคต
- เรามีแผนที่จะติดต่อกับคู่แข่งปัจจุบันหรือผู้ที่จะเป็นคู่แข่งในอนาคต ที่มีสิ่งบ่งชี้ว่าเพื่อวัตถุประสงค์ของการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่อ่อนไหวต่อการแข่งขัน
- เรามีแผนที่จะกำหนดกลยุทธ์ สำหรับการตั้งราคาหรือกลยุทธ์ทางการตลาดอื่นๆที่อาจถูกมองว่าเป็นการใช้ อำนาจครอบงำตลาดในทางที่ผิด ได้ เช่น กำหนดราคาต่ำกว่าต้นทุน การบิบบส่วนต่างกำไร หรือการปฏิเสธที่จะเข้าทำสัญญากับลูกค้า

11. การรักษาความลับและจัดการกับข้อมูล (Confidentiality and Information Handling)

เราถือว่าข้อมูลเป็นทรัพย์สินที่มีค่าขององค์กร

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ในฐานะพนักงานขององค์กร บางครั้งเราอาจจะได้รับรู้ หรือได้ครอบครองข้อมูลที่มีมูลค่าของดีแทค ลูกค้า หรือคู่ค้าทางธุรกิจได้
- ข้อมูลส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล และสามารถเข้าถึง แกะไข แร่ หรือทำซ้ำได้อย่างง่ายดาย
- บันทึกต่างๆ เป็นข้อมูลที่มีมูลค่าสูงขององค์กร และเป็นสิ่งที่สำคัญต่อดีแทค จึงต้องมีการระบุและการป้องกันเป็นอย่างดี
- การรักษาความลับเป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับชื่อเสียงของดีแทค และเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องผลประโยชน์ของดีแทคในภาพการดำเนินงาน ซึ่งภายใต้กฎเกณฑ์การกำกับดูแลที่ดีแทคต้องปฏิบัติตาม รวมทั้งเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความเป็นบูรณาภาพของทรัพย์สินของเรา

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะแชร์ข้อมูลความลับได้ ก็ต่อเมื่อเราได้รับอนุญาตอย่างเป็นทางการให้ทำได้ และเมื่อมีเหตุผลที่ต้องทำตามกฎหมายที่จะให้แชร์ได้เท่านั้น
- เราต้องทำทุกอย่างเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลทั้งหมดจากดีแทค เป็นข้อมูลที่เชื่อถือได้ ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานระดับสูงทางวิชาชีพและทางจริยธรรม
- เราต้องเก็บรักษาและปฏิบัติตามข้อมูลที่ได้รับจากบุคคลภายนอกในมาตรฐานระดับเดียวกันกับการเก็บรักษาข้อมูลความลับที่เป็นของเรา
- เราต้องส่งเสริมวัฒนธรรมการแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้ แต่ขณะเดียวกันก็ต้องใช้ความระมัดระวังเมื่อต้องมีการประมวลผลข้อมูลที่เป็นความลับ หรือที่เป็นข้อมูลภายใน
- เราต้องไม่พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องหรือประเด็นที่มีความอ่อนไหวในที่สาธารณะ
- เราต้องแยกประเภทจัดการกับข้อมูล และเก็บบันทึกข้อมูลดังกล่าวตามนโยบายที่เกี่ยวข้องต่างๆ เราต้องป้องกันข้อมูลความลับของบริษัทฯ จากบุคคลหรือกลุ่มคนที่ไม่มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูล อย่างสม่ำเสมอ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราบังเอิญได้ยินพนักงานดีแทคพูดคุยกันเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นความลับในที่สาธารณะ
- คู่ค้าทางธุรกิจของเรา ขอให้เราลงนามสัญญาการรักษาความลับหรือสัญญาห้ามมิให้มีการเปิดเผยข้อมูล
- เรากำลังจัดการกับข้อมูลซึ่งเป็น บันทึกธุรกรรมต่างๆของดีแทค ที่ต้องได้รับการปกป้อง
- หากมีใครก็ตามพยายามหาเรื่องคุยกับเรา ในเรื่องจะนำไปสู่ประเด็นหรือข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของธุรกิจดีแทค
- เราได้รับอีเมลที่ถูกระบุไว้ว่าเป็นความลับ

12. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

เราจะทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของดีแทคเสมอ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นเมื่อ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเราขัดแย้งหรือถูกมองได้ว่าขัดแย้งกับผลประโยชน์ของดีแทค
- ผลประโยชน์ส่วนตัว รวมถึงผลประโยชน์ทางการเงิน โอกาสทางธุรกิจ การทำงานเป็นลูกจ้างของผู้อื่นด้วย หรือผลประโยชน์ของผู้ที่ใกล้ชิดกับเรา เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนส่วนตัว หรือคนอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกันในเชิงธุรกิจ
- เหตุการณ์หรือสถานการณ์บางอย่างที่อาจถูกมองได้ว่า เราไม่ได้ทำเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของดีแทค อาจจะทำให้มีคนตั้งคำถามถึงความซื่อสัตย์ของเรา และส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของเราได้
- การตัดสินใจทั้งหมดที่ทำในนามของดีแทค ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และการประเมินผลประโยชน์ของบริษัทอย่างตรงไปตรงมาโดยไม่ต้องไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวของเราเองเข้ามาเกี่ยวข้อง

- การเปิดเผยเรื่องผลประโยชน์กับช้อนอย่างตรงไปตรงมาและอย่างโปร่งใส เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เราสามารถบริหารจัดการผลประโยชน์กับช้อนที่มีอยู่จริง ที่อาจเกิดขึ้น หรือที่อาจถูกมองว่ามีผลประโยชน์กับช้อนได้
- ผลประโยชน์กับช้อน สามารถเกิดขึ้นได้ トラบไคที่ดีแตกได้รับประโยชน์

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องหลีกเลี่ยงผลประโยชน์กับช้อน และสถานการณ์อื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการตัดสินใจของเรา
- เราต้องไม่เข้าไปยุ่งกับสถานการณ์และการตัดสินใจ ที่เราอาจมีผลประโยชน์กับช้อนหรือที่อาจถูกมองว่ามีผลประโยชน์กับช้อน
- เราต้องเปิดเผยผลประโยชน์กับช้อนที่มีอยู่จริง ที่อาจมี และที่อาจถูกมองว่ามี ให้หัวหน้างาน และ/หรือผู้จัดการของเราทราบ
- เราต้องร่วมมือกับหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา เพื่อแก้ปัญหาเรื่องผลประโยชน์กับช้อนของเราและลงบันทึกคำตัดสินและคำชี้แนะของหัวหน้างานเป็นหนังสือเก็บไว้
- เราต้องให้หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) เข้ามามีส่วนร่วมด้วยทันทีถ้าเราไม่สามารถเลี่ยงผลประโยชน์กับช้อนได้
- เราต้องไม่เข้าไปรับหน้าที่หรือรับตำแหน่งภายนอกที่อาจส่งผลกระทบหรือถูกมองได้ว่าจะส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบของเราที่จะต้องทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดของดีแทค
- เราต้องได้รับการอนุมัติจากหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา ก่อนที่เราจะเข้าไปรับตำแหน่งกรรมการภายนอกบริษัท หรือรับมอบหมายตำแหน่งที่สำคัญอื่นๆ และเราจะต้องลงบันทึกเรื่องดังกล่าวตามขั้นตอนของบริษัทเป็นหนังสือไว้ด้วย

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เรามีผลประโยชน์ในแง่ตัวเงินหรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นกับคู่ค้าทางธุรกิจปัจจุบัน หรือคู่ค้าในอนาคตของดีแทค
- เราเป็นลูกจ้างหรือมีตำแหน่งในบริษัทอื่นข้างนอก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเราเพื่อดีแทค
- เรา กำลังจะจ้างหรือจะได้เป็นหัวหน้างานโดยตรง ของคนในครอบครัว เพื่อน หรือบุคคลที่เรามีความสัมพันธ์ส่วนตัวอย่างใกล้ชิด
- คู่ค้าทางธุรกิจของดีแทค ไม่ว่าปัจจุบันหรืออนาคต ได้มีการเสนอของมีค่าให้เราเป็นส่วนตัว รวมถึงของขวัญ ส่วนลด หรือผลประโยชน์อื่นๆ ด้วย
- คู่ค้าทางธุรกิจของดีแทคให้หรือจะมีการให้บริการกับเราในเรื่องส่วนตัว

13. สภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม (Climate & Environment)

เราให้คำมั่นสัญญาว่าจะปกป้องสิ่งแวดล้อมและมีส่วนร่วมในการป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราต้องปฏิบัติตามกฎหมายท้องถิ่นและมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นที่ยอมรับกันในระดับสากล
- เราให้คำมั่นสัญญาว่าจะลดการใช้ทรัพยากรของเรา รวมถึงลดการใช้พลังงาน น้ำ และวัตถุดิบ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องสนับสนุนเทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และเราต้องพยายามลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนฯ จากกระบวนการปฏิบัติงานของเรา
- เราจะพิจารณาผลกระทบทางด้านสภาพภูมิอากาศ และสิ่งแวดล้อม เมื่อเราทำการซื้อสินค้าและบริการใดๆ จากผู้ขาย และเราจะประเมินผลผู้ขายในเรื่องการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อ
- เราสนับสนุนให้มีการบริหารจัดการของเสียอย่างยั่งยืน รวมทั้งเราต้องพยายามลดปริมาณของเสีย
- เราต้องรายงานเกี่ยวกับกิจกรรมการทำงานของเรที่อาจส่งผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมด้วยความโปร่งใส
- เราจะรายงานเหตุการณ์ที่เราพบเห็นว่าจะเป็นการทำลายสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราตระหนักว่า การดำเนินงานของดีแทคและ ของซีพีเอฟหลายเออร์ที่อาจจะไม่ปฏิบัติตามหรือไม่สอดคล้องกับมาตรฐานด้านสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
- เรามีข้อสงสัยว่า อาจจะมีการ มีการละเมิดข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆที่เกี่ยวข้อง หรือแนวปฏิบัติของดีแทค
- เราไม่แน่ใจว่า ดีแทคมีใบอนุญาตหรือเอกสารทางทะเบียนที่ต้องมีในด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับกิจการดีแทคหรือไม่

14. จริยธรรมทางการเงินและการฉ้อโกง (Financial Integrity and Fraud)

เราจะต้องเก็บบันทึกหรือเอกสารทางการเงินให้ถูกต้องครบถ้วน และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือมาตรฐานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลอย่างเคร่งครัด

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- จริยธรรมทางการเงินเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความไว้วางใจให้แก่ผู้ถือหุ้น ลูกค้า คู่ค้าทางธุรกิจ และพนักงานของเรา
- ระบบการบันทึกเอกสารทางการเงินที่ได้มาตรฐานสากล Financial Reporting Standards จะส่งผลให้เราสามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างเต็มที่

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องปฏิบัติตามหลักการบัญชี (Accounting Principles) และปฏิบัติตามกระบวนการควบคุมภายใน (Internal Controls) ที่ดีแทคปฏิบัติใช้ด้วย
- เราต้องลงบันทึกธุรกรรมทางธุรกิจทั้งหมดอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักการปฏิบัติด้านบัญชีที่ดี
- เราต้องรายงาน หรือแจ้งเรื่องต่างๆ ให้แม่นยำ เชื่อถือได้ โปร่งใส สม่ำเสมอ และในเวลาที่เหมาะสม
- เมื่อมีการใช้จ่ายเงินของบริษัท เราต้องบันทึกการใช้จ่ายดังกล่าวให้ถูกต้องเหมาะสม
- กระบวนการตัดสินใจต่างๆ ทางด้านการเงินของเราจะต้องดำเนินการตาม Authority Matrix และต้องมีการแบ่งแยกหน้าที่ต่างๆ ของแต่ละส่วนหรือแต่ละคนอย่างชัดเจน
- เราต้องตรวจสอบข้อเท็จจริง และความครบถ้วนของข้อมูล และเหตุผลทางธุรกิจก่อนที่จะอนุมัติธุรกรรม หรือลงนามในสัญญาใดๆ
- เราต้องไม่ปลอมแปลง สร้างเอกสารเท็จ หรือบิดเบือนข้อเท็จจริงใดๆ ที่เกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินหรือข้อมูลทางการเงิน

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราเห็นความผิดปกติทางการเงินและบัญชี
- เราได้รับทราบว่า เพื่อนร่วมงาน หรือคู่ค้าทางธุรกิจของเราทำการปลอมแปลงเอกสาร หรือสร้างเอกสารเท็จ
- เราเกิดความสงสัย หรือไม่แน่ใจว่า เราได้ธุรกรรมทางการเงิน หรือข้อมูลทางการเงินอย่างถูกต้องหรือไม่
- เมื่อเราพบว่าพนักงานของดีแทคบางคน กำลังรายงานข้อมูลทางการเงิน ผลประกอบการการขาย หรือการคาดการณ์ผลประกอบการการขาย ที่เป็นเท็จ
- เมื่อเราพบว่า งบประมาณที่ได้รับอนุมัติไม่ได้ถูกนำไปใช้ หรือมีการบันทึกอย่างไม่สอดคล้องกับนโยบายของดีแทค

15. ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิต และค่าใช้จ่ายเดินทาง (Gifts, Hospitality and Travel)

เราจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของเราเอง และใช้ดุลยพินิจที่เหมาะสมในการที่จะให้สินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies)

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- สินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) บางอย่าง เช่น การให้ของขวัญ การดูแลด้วยไมตรีจิต และการให้ค่าใช้จ่ายเดินทางอาจทำให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรืออาจถือว่าการติดสินบนในบางสถานการณ์ได้
- โดยหลักการแล้ว ของขวัญ ควรเป็นสิ่งที่เราให้โดยไม่คาดหวังว่าจะได้สิ่งใดๆ กลับคืนมา แม้กระทั่งการได้รับความมีน้ำใจตอบแทนกลับมาก็ตาม
- การดูแลด้วยไมตรีจิตแก่ใครเป็นกรณีพิเศษ มีได้หลายรูปแบบ ซึ่งสามารถรวมถึงการเลี้ยงอาหาร และเครื่องดื่ม การจัดสัมมนา การจัดงานต้อนรับ การจัดงานสังคม และการจัดงานบันเทิงต่างๆ
- ค่าใช้จ่ายเดินทาง ให้ความหมายรวมถึง ค่าพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง ได้แก่ ค่าแท็กซี่ ค่ารถโดยสาร ค่ารถไฟ ค่าเครื่องบิน ค่าที่พัก และโรงแรม รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง
- คู่ค้าทางธุรกิจบางราย (รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐด้วย) อาจมีกฎเกณฑ์ที่เข้มงวดที่คู่ค้าเหล่านี้ต้องปฏิบัติตามในเรื่องเกี่ยวกับการให้หรือรับสิ่งใดๆ จากบุคคลภายนอก

เราควรต้องปฏิบัติตามอย่างไร

- เราจะต้องไม่เสนอให้ หรือรับ สินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) ที่อาจหรืออาจเชื่อได้ว่ามีวัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวให้มีการตัดสินใจในเชิงธุรกิจอย่างไม่ถูกต้องหรือเหมาะสม
- เราจะต้องไม่เสนอ หรือรับเงินสด หรือสิ่งที่เทียบเท่ากับเงินสด หรือของขวัญราคาแพงหรือฟุ่มเฟือย
- เราจะต้องไม่เสนอให้ หรือรับ ของขวัญ ยกเว้น สิ่งของที่บริษัทจัดให้เป็นการโปรโมทสินค้าของบริษัทหรือเพื่อประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีมูลค่าเล็กน้อย (Promotional Items of Minimal Value) และในกรณีที่การเสนอให้ หรือรับนั้นเป็นเรื่องที่ปฏิบัติกันเป็นธรรมเนียมปกติเท่านั้น
- เราสามารถเสนอให้หรือตอบรับ การดูแลด้วยไมตรีจิตใดๆ ได้ หากเป็นเรื่องที่มีจุดประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจนถูกต้อง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องมีความสมเหตุสมผลและโดยรวมมีการดำเนินการที่เปิดเผยและโปร่งใสและในทุกกรณีที่เป็นไปได้ บริษัทจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวของบริษัทด้วยตนเอง
- บริษัทต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของบริษัทเองเสมอ สำหรับค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกันเราต้องไม่จ่ายค่าเดินทาง ค่าที่พัก และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้อื่น
- เราไม่อนุญาตให้นำสมาชิกในครอบครัว หรือเพื่อนสนิท มาเกี่ยวข้องกับเรื่องการให้หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies)
- เราควรพูดคุยหารือเกี่ยวกับการเสนอให้ หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) กับหัวหน้างานโดยตรงของเราเสมอ
- ในกรณีที่แตกต่างจากที่กล่าวมาข้างต้น เราต้องขออนุญาตล่วงหน้า เป็นกรณีพิเศษ และทางหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) จะเป็นผู้นำมาพิจารณา และนำเสนอต่อ CEO ของดีแทคเพื่อการอนุมัติเป็นลายลักษณ์อักษร

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อมีการเสนอสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) ให้แก่ดีแทคในขณะที่เราอยู่ในสถานการณ์สำคัญ บางอย่าง เช่น ในขณะเจรจาธุรกิจที่ต่อเนื่อง หรืออยู่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง หากเรากำลังพิจารณาที่จะให้สปอนเซอร์ บริจาค หรือการสนับสนุนกิจกรรมทางสังคม
- เราทราบว่า มีการให้หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) บางอย่าง ที่ไม่เปิดเผย หรือไม่โปร่งใส
- เมื่อมีการให้ หรือรับสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) บางอย่าง อาจทำให้คนอื่นตั้งคำถาม หรือสงสัยในความเป็นกลาง จุดประสงค์ หรือความปฎิบัติธรรมของเราได้
- เมื่อคู่ค้าทางธุรกิจหรือบุคคลอื่นใด ยื่นข้อเสนอให้หรือเรียกร้องข้อเสนอในเรื่องเดิมๆ จากเราบ่อยครั้งเป็นพิเศษ

16. สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงาน (Health, Safety and People Security)

เราจะจัดหาสถานที่ทำงานที่ปลอดภัย และมั่นคงสำหรับพนักงานทุกคน และ ชีพพลายเออร์ของเรา

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราทุกคนมีความรับผิดชอบที่จะต้องช่วยกันจัดให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยที่ดี และมั่นคงสำหรับพนักงาน ชีพพลายเออร์ และแขกผู้มาเยือนองค์กรของเรา
- เราควรตระหนักว่า พวกเราทุกคนมีความรับผิดชอบร่วมกันที่จะสนับสนุนวัฒนธรรมการทำงานที่ดีต่อสุขภาพ เพื่อสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงานของเรา
- เราส่งเสริมวัฒนธรรมของความปลอดภัย และปฏิบัติตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับประเทศ และในระดับสากล
- และประพฤติปฏิบัติตน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสูงสุดในเรื่องนี้
- เรายึดมั่นกับแนวทางปฏิบัติในเรื่องสนามแม่เหล็กไฟฟ้าที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เมื่อเวลาเราวางแผน และดำเนินการเกี่ยวกับโครงข่ายโทรศัพท์มือถือ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อมในการทำงานและมีความรับผิดชอบต่อการกระทำของเราและสามารถใช้สิทธิในการยับยั้ง (Right to Stop) เมื่อเราพบเห็นกิจกรรมที่อาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิต
- เราต้องเรียนรู้ว่า สถานที่ทำงานของเราจะมีความเสี่ยงอะไรบ้าง และปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงในด้านสุขภาพ อนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงาน
- เราต้องปฏิบัติตามกฎหมายเรื่องความปลอดภัย และปฏิบัติตามนโยบายและข้อกำหนดต่างๆ ของดีแทคที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้
- เราต้องมั่นใจว่ามีการรายงานเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (incident) และเหตุการณ์ที่เกือบจะเกิดอุบัติเหตุ (near misses) ในด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพของพนักงานให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
- เราใส่ใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเรื่อง การหาวิธีการป้องกันสถานการณ์ที่อาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิต

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- การกระทำหรือเงื่อนไขใดๆ ที่ไม่ปลอดภัยอันอาจทำให้เกิดความเสี่ยงในเรื่องสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพต่อตัวเรา ต่อเพื่อนร่วมงานของเรา และต่อชีพพลายเออร์
- เราเห็นสัญญาณของความตึงเครียดที่เพิ่มขึ้น พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือความเป็นอยู่ที่ไม่ดีของเพื่อนร่วมงานของเรา หรือของชีพพลายเออร์ของเรา
- เรามีข้อกังวลใจ เกี่ยวกับ ปัญหาในเรื่องสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสวัสดิภาพ ของพนักงานและของชีพพลายเออร์
- เรามีความเชื่อว่านโยบายและข้อกำหนดต่างๆ ของเรา อาจจะไม่สอดคล้องหรือไม่เป็นไปตามมาตรฐานด้านความปลอดภัยที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

17. สิทธิมนุษยชนและสิทธิของลูกจ้าง (Human Rights and Labor Rights)

เราให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนและสิทธิของลูกจ้าง

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราทุกคนมีสิทธิมนุษยชนโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายในประเทศของเรา
- การเคารพสิทธิมนุษยชน เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจของดีแทค

- สิทธิของลูกจ้างเป็นส่วนสำคัญในเรื่องสิทธิมนุษยชน ที่พนักงานทุกคนของดีแทค และบุคคลที่ทำงานให้ดีแทคทุกคนพึงได้รับ ได้แก่ ค่าจ้างที่เป็นธรรม ผลประโยชน์ต่างๆ และเสรีภาพในการเข้าร่วมสมาคม เป็นต้น
- เรามีความมุ่งมั่น เคารพ และสนับสนุนสิทธิของเด็กและเยาวชน (children's rights)

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องให้ความเคารพสิทธิมนุษยชนและสิทธิของลูกจ้าง สิทธิของเพื่อนร่วมงานของเรา ลูกจ้างของคู่ค้าทางธุรกิจของเรา ลูกค้ายของเรา และประชาชนในประเทศ
- เราต้องเคารพสิทธิเหล่านี้และไม่ไปละเมิดสิทธิของผู้อื่น รวมถึงไม่สมรู้ร่วมคิดไปละเมิดสิทธิเหล่านี้ของผู้อื่นด้วย
- เราต้องทำธุรกิจอย่างยุติธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และเคารพสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการที่เราจะปฏิบัติต่อ คู่ค้าทางธุรกิจของเราและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ
- ในการประกอบธุรกิจของเรา เราควรต้องพยายามสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนของคนทุกๆ คน รวมทั้ง สิทธิของเด็กและเยาวชน (children's rights)
- เราต้องหลีกเลี่ยงการทำธุรกิจกับคู่ค้าทางธุรกิจที่เราทราบว่ามีการกระทำที่จะละเมิดกฎหมายสิทธิมนุษยชน
- เราต้องไม่กระทำการใดที่เป็นการตอบโต้หรือแก้แค้นต่อใครก็ตามที่แจ้งร้องเรียนรายงานการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือสิทธิลูกจ้างโดยสุจริต ที่อาจจะเกี่ยวกับการทำธุรกิจของดีแทค

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราพบเจอ เห็น หรือรับทราบมาว่า มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ต่อเพื่อนร่วมงานของเรา ต่อพนักงานของคู่ค้าทางธุรกิจของเรา หรือบุคคลต่างๆ
- เรา หรือว่าเพื่อนร่วมงานของเราถูกขัดขวางไม่ให้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพนักงาน ที่ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น เข้าร่วมสหภาพแรงงาน
- ใครก็ตาม (รวมถึงเจ้าหน้าที่รัฐ) ได้มีการขอลข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับพนักงานของดีแทค ลูกค้า หรือคู่ค้าทางธุรกิจโดยไม่มีอำนาจ และปราศจากการขออนุญาตที่ถูกต้อง
- เรามีความกังวลว่าคู่ค้าทางธุรกิจปัจจุบันหรือในอนาคตของเรา อาจจะกำลังมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือสิทธิของลูกจ้าง
- สัญญาที่เราทำลงเจรจามีมูลค่าต่ำมาก หรือระยะเวลาจัดส่งสินค้าที่ระบุในสัญญาที่สั้นมาก ซึ่งอาจจะทำให้ลูกจ้างของซัพพลายเออร์เราจะโดนบีบบังคับค่าจ้างให้ต่ำ หรือโดนใช้งานในจำนวนชั่วโมงที่มากเกินไป

18. การแอบใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน (Insider Trading)

เราไม่แฮร์ หรือกระทำการใดๆ อันเป็นการแอบใช้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ข้อมูลภายใน คือข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อมูลสาธารณะใดๆ ที่จะมีผลต่อราคาหุ้นของบริษัทหากนักลงทุนรับทราบถึงข้อมูลดังกล่าว เช่น ผลประกอบการทางการเงินที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ ข้อมูลการจะควบรวมกิจการหรือซื้อขายกิจการ ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงฝ่ายบริหารระดับสูง และประเด็นอื่นๆทางกฎหมายที่ค่อนข้างสำคัญ
- การซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในเป็นการละเมิดมาตรฐานด้านจริยธรรม และต้องรับผิดชอบส่วนตัวทางอาญาภายใต้กฎหมายไทยด้วย และการกระทำความดังกล่าวอาจมีผลกระทบที่ร้ายแรงต่อพนักงานในฐานะส่วนตัว และสำหรับดีแทคในฐานะบริษัท
- การแชร์ข้อมูลภายในให้กับผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิ์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์จากข้อมูลนั้น ถือเป็นการขัดต่อกฎระเบียบการกำกับดูแลต่างๆของดีแทค และผิดกฎหมาย

เราควรต้องปฏิบัติอย่างไร

- เราต้องไม่ซื้อขายหลักทรัพย์หรือเผยแพร่ข้อมูลภายในให้คนอื่นที่ไม่มีสิทธิรู้หรือแนะนำผู้อื่นให้ซื้อขายหลักทรัพย์ใดๆ โดยอาศัยข้อมูลภายในเกี่ยวกับดีแทคหรือบริษัทอื่น ๆ
- สำหรับข้อมูลภายในที่ไม่ได้เป็นข้อมูลที่เปิดเผยกันในที่สาธารณะเป็นการทั่วไป เราจะต้องปฏิบัติเสมือนหนึ่งว่าข้อมูลนั้นเป็นทรัพย์สินของบริษัท และเป็นข้อมูลลับ
- เราต้องหลีกเลี่ยง และไม่พูดคุยเกี่ยวกับประเด็นที่อ่อนไหวในที่สาธารณะ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เรามีโอกาสสับทราบหรือรับรู้ว่ามีประเด็นทางธุรกิจ หรือทางกฎหมายใดๆ บางเรื่องเกิดขึ้น ซึ่งอาจมีผลลัพธ์ในเชิงบวก หรือเชิงลบต่อราคาหุ้นของดีแทค หรือของลูกค้า หรือของคู่ค้าทางธุรกิจ
- เราได้รับคำแนะนำจากใครบางคนให้ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ โดยอาศัยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญ และยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณะ
- เราได้รับแจ้งมาว่า เราเป็นบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ใน “Insider List”
- เราเป็นหนึ่งในสมาชิกของทีมที่กำลังทำธุรกรรมเกี่ยวกับการควบรวมกิจการและซื้อขายกิจการ หรือโครงการสำคัญเชิงกลยุทธ์ของดีแทค
- เราเป็นเจ้าของบริษัทที่เป็นบริษัทมหาชนจดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์

19. การฟอกเงิน (Money Laundering)

ดีแทคต่อต้านการฟอกเงินทุกรูปแบบ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ดีแทคจะพยายามทำให้คู่ค้าทางธุรกิจทุกรายของดีแทคทำธุรกิจในรูปแบบที่ถูกต้องตามกฎหมาย และใช้เงินทุนที่ได้มาจากแหล่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย
- การฟอกเงิน คือกระบวนการซ่อน หรืออำพรางเงินที่ได้จากอาชญากรรม
- เงินที่ได้จากอาชญากรรมอาจเป็นสิ่งใดก็ได้ที่มีค่า รวมถึงเงิน สินค้า ทรัพย์สิน และอสังหาริมทรัพย์
- การฟอกเงินมีหลายรูปแบบ และอาจเกิดขึ้นในการทำธุรกิจและธุรกรรมได้ทุกประเภท รวมถึงในธุรกิจการธนาคาร การลงทุน การออกใบแจ้งหนี้ ทรัพย์สิน และอสังหาริมทรัพย์
- กองทรัสต์ (Trusts) และบริษัทเปล่าที่เปิดมาบังหน้า (Shell Companies) อาจมีการอำพรางเจ้าของเงินที่แท้จริงและเพิ่มโอกาสหรือความเสี่ยงในเรื่องการฟอกเงินได้
- การฟอกเงิน จะรวมถึงการใช้เงินทุนที่ถูกต้องตามกฎหมายเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นอาชญากรรม หรือการก่อการร้ายด้วย

เราควรต้องปฏิบัติอย่างไร

- เราต้องป้องกันไม่ให้เกิดการฟอกเงินโดยการคัดกรองและติดตามพฤติกรรมของคู่ค้าทางธุรกิจของเราตามกฎหมายเกณฑ์ หรือกระบวนการของดีแทคด้วย
- เราต้องตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับการจ่ายเงินหรือธุรกรรมธนาคารที่ดูจะผิดปกติ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถ้ามีการร้องขอให้เราดำเนินการใดๆ ที่ดูจะผิดปกติ
- เราต้องปรึกษาฝ่ายกฎหมาย และ/หรือฝ่ายดูแลเรื่องภาษีเสมอ ถ้าเรามีข้อสงสัยเกี่ยวกับที่มาหรือปลายทางของเงินหรือทรัพย์สินใดๆ ก็ตาม
- เราต้องแจ้งธุรกรรมที่น่าสงสัย หรือเหตุการณ์ที่เป็นการฟอกเงินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทันที
- เราต้องปฏิเสธที่จะจ่ายเงินที่อาจเป็นการสนับสนุนการก่อการร้ายหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกัน
- เราต้องระมัดระวังใบแจ้งหนี้หรือทรัพย์สิน ที่อาจมีการตั้งมูลค่าที่ต่ำหรือสูงกว่า ราคาตลาดหรือมาตรฐานที่ควรจะเป็น

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- มีการจ่ายเงินโดย หรือผ่านบุคคล ที่มีใช้เป็นผู้สัญญาในสัญญาที่เกี่ยวข้องนั้นๆ
- มีการขอให้จ่ายเงิน หรือมีการจ่ายเงินในรูปแบบที่แตกต่างไปจากที่ตกลงกันไว้ในสัญญา
- มีการรับเงินสดสำหรับธุรกรรมที่โดยปกติจะไม่ได้มีการจ่ายกันเป็นเงินสด
- มีการจ่ายเงินมาจากบัญชีธนาคารในต่างประเทศ
- มีการจ่ายเงินมาจากบัญชีอื่นที่ไม่ใช่บัญชีที่โดยปกติคู่สัญญาจะใช้

20. ข้อมูลความเป็นส่วนตัว (Privacy)

ดีแทคจะได้รับความไว้วางใจจากลูกค้า เมื่อเราคำนึงถึงข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เรามีการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญของลูกค้า และของพนักงานของเราทุกคน ดังนั้น เราจึงมีหน้าที่ที่จะต้องคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้น และใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้นเพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ถูกกฎหมายเท่านั้น
- ข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงข้อมูลของพนักงาน ลูกค้า และของคู่ค้าทางธุรกิจ ตัวอย่างเช่น หมายเลขโทรศัพท์ อีเมล ที่อยู่ ตำแหน่งที่ตั้ง ประวัติการใช้โทรศัพท์ การชำระค่าโทรศัพท์ เงินเดือน และข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ
- ข้อมูลส่วนบุคคลทั้งหมดให้ถือเป็นข้อมูลลับทั้งหมดไม่ว่าในกรณีใดๆ
- การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้าด้วยความรับผิดชอบ จะเป็นการรักษาความไว้วางใจจากลูกค้า

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องไม่แชร์ข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ ให้กับคนอื่น ถ้าคนอื่นนั้นไม่ได้มีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเป็นการเฉพาะที่ชัดเจน เว้นแต่จะเป็นการแชร์ข้อมูลซึ่งได้รับอนุญาตให้แชร์ได้ หรือกฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติตาม
- เราจะใช้หรือเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลต่างๆ ได้ก็ต่อเมื่อเรามีวัตถุประสงค์ทางธุรกิจเป็นการเฉพาะเท่านั้น และเราต้องไม่พยายามไปแอบค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับคนรู้จักของเรา
- บริษัทต้องเปิดเผย และสื่อสารกับลูกค้า และพนักงาน ว่าบริษัทเอาข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลเหล่านั้นไปใช้ทำอะไร และอย่างไรบ้าง
- บริษัทต้องทำทุกอย่างเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านี้จะถูกประมวลผลโดยมีการควบคุมการเข้าถึง เรื่องความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลที่เหมาะสม
- เราตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อเรื่องข้อมูลความเป็นส่วนตัว เมื่อเราทำกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูลความเป็นส่วนตัว
- เราต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการเรื่องข้อมูลความเป็นส่วนตัวของดีแทคอย่างเคร่งครัด

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เรารับรู้ว่ามี การเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับอนุญาต รวมถึงมีการแชร์ข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ ให้กับบุคคลที่สาม โดยปราศจากการป้องกันที่เหมาะสม
- เราตระหนักว่า มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน หรือลูกค้า หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลเหล่านั้น อย่างไม่เหมาะสม
- เรารับรู้ว่ามีข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานหรือ ลูกค้าของเรา กำลังถูกถูกล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัว
- เจ้าหน้าที่รัฐ ร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับพนักงานหรือลูกค้าของเรา (รวมถึงเอกสารบันทึกข้อมูลรายละเอียดทางธุรกิจของเรา) โดยปราศจากกระบวนการที่ต้อง
- เมื่อมีเหตุเชื่อได้ว่า ข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ ถูกละเมิด หรือ อาจจะถูกละเมิด

21. ข่าวสารและสื่อสังคมออนไลน์ (News and Social Media)

เราต้องทำการสื่อสารออกไปสู่โลกภายนอกด้วยความรับผิดชอบเสมอ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- พนักงานดีแท้ทุกคน สามารถที่จะแชร์ข่าวสาร หรือความสำเร็จใดๆของดีแทค ที่ไม่ใช่ความลับของบริษัทฯ ผ่านทางโซเชียลมีเดียส่วนบุคคลของพนักงานได้
- เฉพาะบุคคลผู้ที่ได้รับแต่งตั้งอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร เท่านั้นที่จะสามารถสื่อสารในนามของดีแทค บนสื่อสังคมออนไลน์ หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลอื่นๆ
- ดีแทคไม่ได้มีจุดยืนทางการเมือง และจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวทางการเมือง แต่เราอาจมีการเข้าไปร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นในที่สาธารณะ ซึ่งมีความสำคัญต่อกลยุทธ์และผลประกอบการทางธุรกิจของเราได้
- ดีแทคไม่สนับสนุนพรรคการเมืองใดๆ ทั้งในรูปแบบของการสนับสนุนทางการเงินโดยตรงหรือจ่ายเงินเป็นค่าเสียเวลา

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่พูดคุยกับบุคคลภายนอกบริษัทในนามของดีแทค รวมถึงบนสื่อสังคมออนไลน์ เว้นแต่เราจะได้รับอนุญาตให้ทำการดังกล่าวได้
- เราจะต้องไม่พูดคุยเกี่ยวกับข้อมูลที่อ่อนไหว หรือข้อมูลที่เป็นความลับในที่สาธารณะ หรือบนสื่อสังคมออนไลน์ ถ้าเรารับรู้ข้อมูลเหล่านั้นมาในฐานะที่เราเป็นลูกจ้างของบริษัท
- เราสามารถที่จะใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อสะท้อนมุมมองส่วนตัวของเราได้ แต่จะใช้สะท้อนมุมมองของบริษัทโดยรวมไม่ได้
- เราต้องระวังว่าการโพสต์บนสื่อสังคมออนไลน์อาจมีการกระจายกันต่อได้อย่างรวดเร็ว และยากที่จะเรียกกลับคืนได้ ดังนั้นเราจึงต้องใช้ความระมัดระวังอย่างมากก่อนที่จะโพสต์เสมอ
- หน่วยงานทางด้านการสื่อสารองค์กร และผู้แถลงข่าวของดีแทค มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลหรือตอบคำถามเกี่ยวกับดีแทค ให้แก่สื่อภายนอกใดๆ เช่น นักข่าวหรือ สื่อต่างๆ
- เราอาจเข้าร่วมในกิจกรรมทางการเมืองได้ ตราบใดที่กิจกรรมนั้นถูกต้องตามกฎหมาย และเข้าร่วมในเวลาที่ไม่ใช่เวลาทำงาน ด้วยเงินหรือค่าใช้จ่ายเราเอง และจะต้องไม่มีความเชื่อมโยงกับสถานะความเป็นลูกจ้างของเราในดีแทค

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราได้รับทราบมาว่า มีการพูดคุยกันบนบล็อก หรือสื่อสังคมออนไลน์ที่อาจมีผลกระทบหรือมีความเสี่ยงต่อชื่อเสียงของดีแทค
- เมื่อเราวางแผนที่จะไปพูดในงานภายนอกบริษัท หรือในการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นอื่นๆ โดยที่เราจะไปพูดในนามของดีแทค
- เรามีความกังวลว่า การสื่อสารใดๆ ระหว่างเรากับบุคคลภายนอก อาจทำให้เกิดภาพพจน์ที่ไม่ดีต่อดีแทคได้
- เราพยายามโปรโมทหรือประชาสัมพันธ์บริษัทของเรา แต่กลับได้รับปฏิกิริยาตอบรับที่ไม่ดีจากคนภายนอกบนสื่อสังคมออนไลน์

22. เจ้าหน้าที่รัฐ (Public Officials)

ถ้าเราจะมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐ เราจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานด้านจริยธรรมที่เคร่งครัดในระดับสูงเสมอ

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เจ้าหน้าที่รัฐมีบทบาทในการกำกับดูแลหน่วยงาน องค์กร และสังคมที่ดีแท้ประกอบกิจการอยู่ รวมถึงกำกับดูแลใบอนุญาตต่างๆ ที่ดีแทคใช้ในการประกอบกิจการด้วย
- ในทางปฏิบัติดีแทคหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐในระดับต่างๆ และด้วยจุดประสงค์ต่างๆทางธุรกิจ
- เนื่องจากหน่วยงานของรัฐอนุญาตให้ประชาชน และคนทั่วไปมีสิทธิเข้าดูข้อมูลต่างๆ ที่อยู่ในความครอบครองของรัฐบาลได้ ดังนั้น ข้อมูลใดๆ ที่เราแชร์กับเจ้าหน้าที่รัฐอาจกลายเป็นข้อมูลสาธารณะได้โดยปริยาย เจ้าหน้าที่รัฐ ให้รวมถึงบุคคลธรรมดาทุกคนที่เป็นลูกจ้างของรัฐบาล หรือที่กระทำการในนามของรัฐบาล ซึ่งรวมถึงบุคคลที่อยู่ในตำแหน่ง หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ออกกฎหมาย ด้านการปกครอง ด้านการบริหารประเทศ หรือด้านการทหารด้วย

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราจะต้องไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมใดๆ ที่ถูกมองหรืออาจถูกมองได้ว่า จะมีผลเป็นการโน้มน้าวเจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เหมาะสม
- เราจะต้องให้ข้อมูลที่เป็นความจริงและถูกต้องกับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ
- เมื่อใดก็ตามที่ติดต่อกำลังอยู่ในกระบวนการขออนุญาตใดๆ หรือขั้นตอนการทำธุรกิจเชิงพาณิชย์ใดๆ กับหน่วยงานรัฐ เราจะต้องใช้ความระมัดระวังอย่างเหมาะสมเวลาที่มีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ
- เราจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือกฎหมายใดๆ ที่บังคับใช้กับเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ รวมถึงกฎเกณฑ์หรือกฎหมายที่มิผลใช้บังคับกับธรรมเนียมปฏิบัติในเชิงธุรกิจบางอย่างด้วย
- เราต้องรับทราบและตระหนักด้วยว่าบุคคลธรรมดาที่เป็นลูกจ้าง หรือ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ (State-owned Company) อาจถือได้ว่าเป็นเจ้าหน้าที่รัฐได้ด้วยเหมือนกัน
- เราจะต้องไม่เสนอให้ของขวัญให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ ยกเว้นสิ่งของที่บริษัทจัดให้เป็นการโปรโมทสินค้าของบริษัทหรือเพื่อประชาสัมพันธ์ซึ่งมีมูลค่าเล็กน้อย (Promotional Items of Minimal Value) และที่มีการเสนอให้กันเป็นธรรมเนียมปกติเท่านั้น
- เราจะต้องไม่จ่ายค่าเดินทาง ค่าที่พัก หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ
- หากเราจะดูแล เจ้าหน้าที่รัฐด้วยโมติวิจิตแบบเป็นพิเศษ จะต้องมีความชัดเจนทางธุรกิจที่ชัดเจน และถูกต้องตามกฎหมาย โดยมีค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผล และมีการดำเนินการที่เปิดเผย และโปร่งใสเสมอ
- หากพนักงานจะเสนอสินน้ำใจทางธุรกิจ (Business Courtesies) ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ พนักงานจะต้องหารือกับหัวหน้างานของตนก่อน แล้วจึง ขอคำแนะนำจากหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function)
- เราจะต้องไม่จ่ายค่าอำนวยความสะดวก (Facilitation Payments) ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ และหากมีเจ้าหน้าที่รัฐร้องขอ เราจะต้องรายงานให้หน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) ทราบโดยทันที
- หากเราจะต้องใช้นักล็อบบี้วิ่งเต้นเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง (Lobbyist) ในนามของดีแทค เราจะได้เฉพาะในกรณีพิเศษเท่านั้น และจะต้องกระทำด้วยความโปร่งใส และจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก CEO ของดีแทคก่อนเสมอ
- เราจะต้องไม่พูดคุยหารือกับเจ้าหน้าที่รัฐในนามของดีแทค เว้นแต่เราจะได้รับมอบอำนาจเพื่อการดังกล่าวเป็นการล่วงหน้าเท่านั้น
- หากเราต้องทำอะไรที่แตกต่างจากกรณีใดกรณีหนึ่งดังกล่าว เราต้องขออนุญาตเป็นกรณีพิเศษ และทางหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) อาจเข้ามาพิจารณาทบทวนการขออนุญาตในแต่ละกรณีนั้นด้วย และการขออนุญาตนั้นจะต้องทำเป็นหนังสือซึ่งลงนามโดย CEO ของดีแทคเสมอ

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- คู่ค้าทางธุรกิจของบริษัทเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์ ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อม กับเจ้าหน้าที่รัฐในนามของดีแทค
- เจ้าหน้าที่รัฐมีการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานของดีแทค ลูกค้า หรือบุคคลอื่น ๆ
- เจ้าหน้าที่รัฐขอให้ดีแทคส่งข้อมูลหรือข้อความไปยังผู้ใช้บริการของเรา
- เจ้าหน้าที่รัฐเป็นเจ้าของ เป็นผู้บริหารจัดการ หรือมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจในรูปแบบอื่นใดกับคู่ค้าทางธุรกิจของดีแทค
- เจ้าหน้าที่รัฐ หรือ เจ้าหน้าที่รัฐ หรือสมาชิกใกล้ชิดในครอบครัวของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับเจ้าหน้าที่รัฐ ได้มีการยื่นสมัครงานเข้ามาที่ดีแทค

23. การปกป้องรักษาทรัพย์สินของดีแทค (Safeguarding Our Assets)

ในทุกสิ่งที่ดีแทคทำ อยู่ภายใต้มาตรการการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อปกป้องรักษาทรัพย์สินของดีแทค

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- ทรัพย์สินของบริษัท คือทุกสิ่งที่บริษัทเป็นเจ้าของ หรือใช้เพื่อดำเนินธุรกิจ ซึ่งจะรวมถึงอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก ระบบ และข้อมูลต่างๆ ด้วย
- การปกป้องทรัพย์สินของบริษัท ถือเป็นความรับผิดชอบของพนักงานทุกคน
- ทรัพย์สินทางปัญญา เช่น เครื่องหมายการค้า งานที่มีลิขสิทธิ์ สิ่งประดิษฐ์ ความลับทางการค้า และองค์ความรู้

- Know-how ต่างๆ เหล่านี้มีค่า และอาจจะเป็นกลไกที่สำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จในธุรกิจของดีแทค
- ถ้ามีเหตุการณ์ใดๆ ที่เป็นภัยคุกคามเกิดขึ้น เหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อทรัพย์สินของบริษัท มีผลกระทบทางการเงิน วิธีปฏิบัติงาน และด้านชื่อเสียงของบริษัทอย่างเป็นนัยสำคัญ

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เมื่อเราต้องมีการตัดสินใจเรื่องใดๆ ทางธุรกิจ เราจะต้องประเมินความเสี่ยงต่อความปลอดภัย และปฏิบัติตามนโยบาย และข้อกำหนดเกี่ยวกับความปลอดภัยเสมอ
- เราต้องรายงานเหตุการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบทันทีตามขั้นตอน กฎหมาย และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- เราต้องปกป้องทรัพย์สินของบริษัท เสมือนกับเป็นการปกป้องทรัพย์สินของเราเอง และจะต้องปกป้องทรัพย์สินเหล่านั้นจากความสูญหาย ความเสียหาย การโจรกรรม การสูญเสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และการใช้งานที่ไม่เหมาะสม
- เราต้องจำกัดพนักงาน และบุคคลที่สาม ที่จะเข้าถึงทรัพย์สินของบริษัทตามจำนวน และตามรายชื่อที่จำเป็นเพื่อการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงเท่านั้น
- ถ้าเราได้รับอนุญาตให้เข้าถึงทรัพย์สินของบริษัท เราจะต้องปฏิบัติตามวิธีการเข้าถึงอย่างถูกต้องเหมาะสม ในขอบเขตได้รับอนุญาตเท่านั้น และห้ามแชร์รหัสสำหรับเข้าถึงส่วนบุคคล รวมถึง PIN Code และ รหัสผ่าน (Password) ให้บุคคลอื่นใดทราบโดยเด็ดขาด
- ในการแชร์และการจัดเก็บข้อมูล พนักงานจะต้องแชร์หรือจัดการผ่านระบบที่ได้รับอนุมัติจากดีแทคแล้วเท่านั้น
- พนักงานจะต้องปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาของดีแทคตามที่เหมาะสม และเคารพสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่นด้วยเช่นกัน
- เราต้องให้ความรู้กับพนักงานของเราอย่างสม่ำเสมอ ผ่านการเรียนรู้จากหลักสูตรฝึกอบรมภายใน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความเสี่ยง ภัยคุกคาม และความปลอดภัยทางไซเบอร์ต่างๆ รวมทั้งวิธีการป้องกันและจัดการกับเรื่องดังกล่าว

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เราสังเกตเห็นว่ามีบุคคลภายนอกมาอยู่ในสถานที่ของบริษัท หรือกำลังพยายามเข้าสถานที่ของบริษัทโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ได้แสดงหลักฐานยืนยันตัวตนที่เหมาะสม
- โทรศัพท์มือถือ แล็ปท็อป หรือคอมพิวเตอร์ของเราสูญหาย ถูกขโมย หรือมีการทำงานที่ไม่ปกติ
- เราได้รับอีเมล หรือข้อความที่น่าสงสัย หรืออาจถูกออกแบบให้โจมตีโครงสร้างพื้นฐานของบริษัท หรือหลอกให้เราเปิดเผยข้อมูล หรือโอนเงิน
- เราตรวจพบจุดอ่อนในระบบ กระบวนการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆของบริษัทหรือตรวจพบว่าสิ่งเหล่านั้นไม่ได้รับการปกป้องคุ้มครองอย่างเหมาะสม
- ระบบของบริษัทถูกใช้งานในทางที่ผิดเพื่อวัตถุประสงค์ในการฉ้อโกง หรือโดยมีเจตนาร้ายอื่น ๆ

24. สภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงาน (Workplace Environment)

เราต้องให้ความเคารพเพื่อนพนักงาน และให้เกียรติซึ่งกันและกัน

สิ่งที่เราจำเป็นต้องรู้

- เราทุกคนควรมีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปราศจากการคุกคาม การข่มขู่ การเลือกปฏิบัติ หรือการใช้ความรุนแรง ไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ รวมถึงการกระทำบนพื้นฐานของเพศ สุนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ เชื้อชาติ ความพิการ ประสาทพิการ กำเนิด หรือสัญชาติ และความเชื่อทางศาสนา
- ดีแทคมองว่าความหลากหลายของพนักงาน เป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขัน เนื่องจากความหลากหลายจะทำให้บริษัทมีมุมมองที่กว้างขึ้นและทำให้บริษัทสามารถเข้าใจความต้องการของลูกค้าของบริษัทได้ดีขึ้น
- ดีแทคจะทำงานอย่างเต็มที่เพื่อส่งเสริมความเท่าเทียมกันในทุกๆ เรื่องเกี่ยวกับการจ้างงาน
- ดีแทคสนับสนุนสภาพแวดล้อมในที่ทำงานให้ทุกคนได้รับการปฏิบัติอย่างซื่อสัตย์และปฏิบัติต่อกันอย่างมีอาชีพ ดีแทคยอมรับและให้ความสำคัญต่อความเท่าเทียมกันที่แตกต่างและไม่เหมือนใครของพนักงาน

เราควรต้องปฏิบัติตัวอย่างไร

- เราต้องเคารพเพื่อนร่วมงานของตนเอง และปฏิบัติกับพวกเขาเหมือนกับที่เราต้องการได้รับการปฏิบัติ
- เราจะต้องไม่ตอบโต้ หรือแค้น กับพนักงาน คู่ค้าทางธุรกิจ หรือลูกค้าที่รายงานข้อมูลใดๆ ด้วยเจตนาที่ดี
- เราจะต้องไม่เข้าร่วมในบทสนทนา หรือส่งการสื่อสารทุกชนิดที่มีการใช้วาจาหยาบคาย ล้อเลียนขบขัน ใส่ร้ายป้ายสี แบ่งพรรคแบ่งพวก ข่มขู่ หรือมีการขู่ หรือแชร์รูปภาพ การ์ตูน ภาพวาด หรือท่าทางที่น่ารังเกียจหรือไม่เหมาะสม
- เราต้องเปิดใจรับฟังการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง และพิจารณาความคิดเห็นเหล่านั้นบนพื้นฐานของความ มีเหตุผล หรือความถูกต้องเหมาะสม
- หากเราเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ ที่เป็นการล่วงละเมิดใดๆ หรือเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เราจะต้องกระตือรือร้นในการ ร่วมมือกันเพื่อปกป้องสภาพแวดล้อมในสถานที่ทำงานของบริษัท
- เราต้องไม่ดื่มหรือเสพสิ่งใดๆ ที่มีแอลกอฮอล์ หรือสิ่งเสพติดผิดกฎหมายในสถานที่ทำงาน หรือใช้ยาที่แพทย์สั่งในทางที่ ผิด และไม่ซื้อบริการทางเพศในระหว่างที่เราเดินทางเพื่อธุรกิจการทำงาน หรือระหว่างการทำงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึง ในช่วงเวลาที่เดินทางไปทำงานนอกประเทศเป็นเวลานานๆ ด้วย

เราควรต้องระมัดระวังในกรณีต่อไปนี้

- เมื่อเราพบเห็น หรือได้ยิน เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง การล้อเลียน หรือการล่วงละเมิดในทุกรูปแบบ
- เมื่อเราพบเห็นด้วยตนเอง หรือรับทราบว่ามีเหตุการณ์ ที่เป็นการคุกคาม ล่วงละเมิดทางเพศ หรือการเหยียดสีผิว ทุกชนิด ไม่ว่ารูปแบบใดและไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับใครก็ตาม
- ผู้จัดการและหัวหน้างานของเรามีการวิพากษ์วิจารณ์ หรือเลือกปฏิบัติกับเพื่อนร่วมงานของเราคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง บ่อยๆ โดยที่การปฏิบัติเหล่านั้นไม่เกี่ยวข้องกับงาน เมื่อพนักงานมีข้อสงสัยเรื่องการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง หรือการ มอบหมายงานอย่างไม่เป็นธรรมต่อเพื่อนพนักงาน
- เมื่อเราพบว่า เพื่อนร่วมงานบางคน หรือบางกลุ่ม ถูกกีดกันจากการร่วมวงสนทนาในเรื่องเกี่ยวกับการทำงาน

25. การแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม (How to Speak up)

หนึ่งในหัวใจสำคัญของดีแทคธรรมาภิบาล คือเราต้อง “แจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรม(Speak Up)” ทั้งนี้ ถ้าเรา มีคำถามว่าการกระทำใดๆ ถูกต้องตามหลักจริยธรรมหรือไม่ หรือเป็นไปตามหลักดีแทคธรรมาภิบาลของเราหรือไม่ เราจะต้องสอบถาม หัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา และหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) เสมอ และถ้าเราเชื่อว่า มีการกระทำที่ขัดต่อดีแทคธรรมาภิบาล หรือผิดกฎหมาย เราจะต้องกล้าที่จะทักท้วง และรายงานการกระทำที่ขัดต่อดีแทคธรรมาภิบาล และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการแจ้งและรายงานเหล่านี้จะช่วยให้ดีแทคสามารถกระทำตามพันธะสัญญาของดีแทคที่ว่า ดีแทคจะประกอบ ธุรกิจอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และมีจริยธรรม และการแจ้งรายงานเหล่านี้จะรักษาชื่อเสียงที่ดีของบริษัทไว้ได้ ดังนั้น พนักงานที่เหล่านี้จึง ถือเป็นความรับผิดชอบของพวกเราทุกคนในฐานะพนักงานของดีแทค

แน่นอนว่าในบางครั้งเราจะต้องใช้ความกล้าหาญในการเสนอตัว และแจ้งหรือรายงานประเด็นปัญหาเหล่านี้ให้คนอื่นทราบ ดังนั้น หากเรา รู้สึกไม่สบายใจที่จะพูดคุย หรือรายงานประเด็นปัญหาเหล่านี้กับหัวหน้างานและ/หรือผู้จัดการของเรา หรือ รายงานต่อหน่วยงานกำกับ ดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) เราสามารถแจ้งหรือรายงานผ่าน Integrity Hotline ซึ่งมีไว้เพื่อให้พนักงานทุกคน และคู่ค้าทางธุรกิจ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของดีแทคร้องเรียนผ่านระบบนี้ได้เสมอ ทั้งนี้ Integrity Hotline ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อปกป้อง ข้อมูลความเป็นส่วนตัวของผู้ร้องเรียน และผู้ถูกร้องเรียน โดยช่องทางการร้องเรียนดังกล่าว ดำเนินการโดยบริษัทที่เป็นกลาง เรื่องที่มีการ แจ้งหรือร้องเรียนจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และจะมีการจำกัดจำนวนผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ช่องทางการ ร้องเรียนนี้เปิดรับเรื่องร้องเรียนได้ตลอดเวลา และให้บริการในภาษาท้องถิ่นหลายภาษา เราสามารถเลือกที่จะร้องเรียนโดยไม่เปิดเผยตัว ตนของเราได้ และข้อมูลส่วนบุคคลของเราจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ เว้นแต่เราจะให้ความยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลได้

เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการดำเนินการอย่างจริงจัง และการติดตามผลอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้เบื้องต้น เรื่องร้องเรียนทุกเรื่องจะได้รับการตรวจสอบโดยหน่วยงาน Investigation Department โดยที่การร้องเรียนใดๆ ที่เป็นประเด็นขัดต่อดีแทค ธรรมนูญีบาลอย่างร้ายแรง หน่วยงาน Investigation Department จะทำหน้าที่ในการดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นกลางเพื่อสืบหาข้อเท็จจริง และในกรณีอื่นๆ จะดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบอิสระที่ได้รับการแต่งตั้ง อนึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว ต้องเก็บรักษาข้อมูลเรื่องร้องเรียนเหล่านั้นไว้เป็นความลับทั้งหมด เพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการต่างๆ ในเรื่องนี้จะมีความถูกต้องเหมาะสม และตรงไปตรงมา

ภารกิจสำคัญอย่างหนึ่งในการกำกับดูแลจริยธรรมองค์กร คือ การดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อรักษาวิสัยของพนักงาน ทั้งนี้ทุกๆ กรณีหน่วยงานกำกับดูแลและจริยธรรมองค์กร (Compliance Function) จะให้การสนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ฝ่ายบริหารในการตัดสินใจว่าควรจะมีการลงโทษทางวินัยหรือไม่ หรือจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างไร ทั้งนี้ พนักงานผู้ละเมิดกฎหมายหรือดีแทคธรรมนูญีบาลหรือพนักงานผู้มีพฤติกรรมใดๆ อันขัดต่อนโยบายหรือคู่มือการปฏิบัติงานของดีแทค อาจต้องได้รับการลงโทษทางวินัยซึ่งอาจรุนแรงถึงขั้นเลิกจ้างได้ เพราะว่าการกระทำดังกล่าว อาจทำให้ดีแทคเสียชื่อเสียง และนำไปสู่ความสูญเสียทางธุรกิจได้ด้วย นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าว อาจทำให้ดีแทคหรือแม้แต่พนักงานที่กระทำผิดเอง มีความเสี่ยงที่จะโดนค่าปรับ โดนลงโทษ ต้องชำระค่าเสียหาย และในบางกรณีอาจถูกจำคุกได้

ดังนั้น ขอให้พนักงานทุกคนระลึกอยู่เสมอว่า ท่านสามารถแจ้งสถานการณ์ที่อาจไม่ถูกต้องตามหลักจริยธรรมหรือที่ผิดกฎหมายได้โดยไม่ต้องกลัวว่าจะถูกตอบโต้หรือแค้น ทั้งนี้ เพราะดีแทคจะไม่ยอมให้ผู้ใดกระทำการแค้นผู้สุจริตที่แจ้งเบาะแสการฝ่าฝืนดีแทคธรรมนูญีบาล

เอกสารแบบ 6

รายงานของคณะกรรมการ
ตรวจสอบ และรายงานของ
คณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทประกอบด้วยกรรมการอิสระ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงิน การบัญชี กฎหมาย และการบริหารธุรกิจ กรรมการตรวจสอบทุกท่านมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ทั้งนี้กรรมการตรวจสอบ 2 ท่านมีความรู้และประสบการณ์เพียงพอที่จะทำหน้าที่ในการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน

กฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยไตรมาสละ 1 ครั้ง ในปี 2563 บริษัท ได้จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 13 ครั้ง และกรรมการตรวจสอบทั้ง 3 ท่านได้เข้าร่วมประชุมครบถ้วนทุกครั้ง ในการประชุมมีผู้สอบบัญชี ประธานเจ้าหน้าที่บริหารฝ่ายการเงิน หัวหน้างานตรวจสอบภายใน หัวหน้างานบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน หัวหน้างานกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และผู้บริหารระดับสูงเข้าเสนอรายงานที่เกี่ยวข้องและรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลกิจการ ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานการปฏิบัติหน้าที่ให้คณะกรรมการบริหารทราบเป็นประจำทุกไตรมาส

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบโดยสุจริตและสำคัญดังนี้

- พิจารณาคัดเลือกและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัทรวมถึงเสนอกำหนดค่าตอบแทนประจำปี คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้สอบบัญชี ความเป็นอิสระ ประสบการณ์ ผลการปฏิบัติหน้าที่ในอดีต แล้วมีความเห็นว่าผู้สอบบัญชีของบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ซึ่งเป็นสำนักงานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล มีความเหมาะสม คณะกรรมการตรวจสอบจึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อเสนอให้ที่ประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งและกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ประจำปี 2563
- สอบทานรายงานของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการรายงานทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของบริษัท พิจารณางบการเงินประจำปี 2562 และงบการเงินรายไตรมาสที่ 1 ถึง 3 ของปี 2563 ซึ่งผ่านการตรวจสอบและสอบทานโดยผู้สอบบัญชี ตลอดจนประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่ฝ่ายจัดการเข้าร่วมเพื่อให้มั่นใจว่าผู้สอบบัญชีมีความเป็นอิสระและไม่ถูกจำกัดขอบเขตในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตรวจสอบได้รับความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินดังกล่าวมีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่รับรองทั่วไป จึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณานุมัติงบการเงินดังกล่าว
- สอบทานรายงานของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ (Compliance Management System) คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทมีระบบการกำกับดูแลที่เพียงพอ มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- สอบทานรายงานของฝ่ายจัดการเกี่ยวกับรายการที่เกี่ยวข้องกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่ารายการเหล่านั้นมีเงื่อนไขทางธุรกิจการค้าทั่วไป มีความสมเหตุสมผลเพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท เป็นไปตามกฎระเบียบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- สอบทานรายงานของหัวหน้างานตรวจสอบภายใน พิจารณานุมัติแผนการตรวจสอบภายในประจำปีซึ่งได้จัดทำขึ้นตามแนวความเสี่ยงและรับทราบรายงานการตรวจสอบภายใน คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าบริษัทได้จัดให้ฝ่ายตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ มีระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและเพียงพอ
- พิจารณาผลการประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบโดยครบถ้วน และสอดคล้องกับแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นางกมลวรรณ วิบุลากร

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

28 มกราคม 2564

รายงานของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนของบริษัทประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท โดยเป็นกรรมการอิสระจำนวน 3 ท่าน ทั้งนี้คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนมีหน้าที่หลักในการสอบทานและเสนอความเห็นเกี่ยวกับค่าตอบแทนของกรรมการ รวมทั้งทบทวนและเสนอความเห็นเกี่ยวกับค่าตอบแทนประจำปีของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ในปี 2563 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้จัดให้มีการประชุม 2 ครั้ง โดยมีหลายประเด็นในการพิจารณา รวมถึง (1) การทบทวนและเสนอความเห็นเกี่ยวกับค่าตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบ (2) การทบทวนและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการของบริษัทสำหรับปี 2563 (3) เสนอความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับค่าตอบแทนระยะสั้นของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO's short-term incentives) สำหรับปี 2562 และ (4) เสนอความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการกำหนดดัชนีชี้วัดค่าตอบแทนระยะสั้น (CEO's short-term incentives scheme) ของประธานเจ้าหน้าที่บริหารสำหรับปี 2563

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่าคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ ในการช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการในเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของบริษัท

นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน

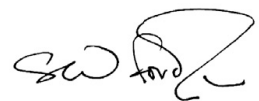
รายงานของคณะกรรมการสรรหา

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการจำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท โดยมีประธานคณะกรรมการสรรหา และกรรมการที่เป็นกรรมการอิสระ รวม 3 ท่าน ทั้งนี้ คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการพิจารณา และให้คำแนะนำแก่กรรมการ เพื่อแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและประสบการณ์ที่เหมาะสมเป็นกรรมการของบริษัทและบริษัทในเครือ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการดังกล่าว

ในปี 2563 คณะกรรมการสรรหาได้จัดให้มีการประชุมรวม 9 ครั้ง เพื่อพิจารณาเรื่องประเด็นสำคัญรวมถึง (1) พิจารณา และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการชุดย่อยของบริษัทและการแต่งตั้งประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน (2) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และการแต่งตั้งกรรมการใหม่ของบริษัทและของบริษัทย่อย (3) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับผลการประเมินการปฏิบัติงานประจำปีของกรรมการและคณะกรรมการบริษัท (4) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระของบริษัทและของบริษัทย่อย (5) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้งรักษาการรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย (6) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการแต่งตั้งรองประธานเจ้าหน้าที่บริหารกลุ่มการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย และ (7) พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาผู้ศักยภาพสูงและการวางแผนหาผู้สืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท

คณะกรรมการสรรหาได้ประเมินผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาแล้ว และมีความเห็นว่าคณะกรรมการสรรหาได้ปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ

นายสตีเฟ่น วุฒฑ์ ฟอร์ดแฮม
ประธานคณะกรรมการสรรหา

รายงานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

เรียน ท่านผู้ถือหุ้นบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

บริษัท ยังคงให้คำมั่นที่จะปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (SEC) และที่กำหนดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ด้วยมุมมองที่จะเพิ่มพูนและดำรงไว้ซึ่งคุณประโยชน์ระยะยาวให้กับผู้ถือหุ้นทุกราย

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญในการดำเนินธุรกิจบนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ โปร่งใส ความรับผิดชอบโดยสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมตามมาตรฐานสูงสุดทั้งนี้ ในปี พ.ศ. 2563 คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการได้พิจารณา ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะด้านการปฏิบัติตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อให้สอดคล้องกับหลักกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท และที่กำหนดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลอดจนหลักสากลของ The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) และ ASEAN CG Scorecard

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการมีการประชุม 3 ครั้ง เพื่อติดตามการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเพื่อยกระดับการติดตามตรวจสอบ และการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการ และจรรยาบรรณธุรกิจของกรรมการ พนักงาน และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563 บริษัท ได้รับรางวัลผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการในระดับ “ดีเลิศ” หาดรางวัลลักษณะต่อเนื่องกันเป็นปีที่หก ซึ่งเป็นระดับสูงสุด จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยซึ่งได้มีการประเมินบริษัทจดทะเบียนไทยจำนวน 692 บริษัท ตามโครงการสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยประจำปี พ.ศ. 2563 รางวัลนี้สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความพยายามอย่างต่อเนื่องของบริษัท ที่มุ่งไปสู่การยกระดับการกำกับดูแลกิจการให้ดีและการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการยังคงมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส และความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลยิ่งขึ้นไป

นางชัญญารักษ์ เพ็ชรรัตน์
ประธานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ

บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน)

319 อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น 41

ถนนพญาไท แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330

โทร (66 2) 202 8000

โทรสาร (662) 202 8296

www.dtac.co.th